

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ

**GÖRÜNEN KÖYÜN UZAĞI OLMAZ: İNCEALİPİNAR
KÖYÜ'NÜN DEMOGRAFİK YAPISI**

LİSANS BİTİRME ÇALIŞMASI UYGULAMASI

HÜMA SEFER PINARCI

0341120023

Bölümü: ANTROPOLOJİ

Anabilim dalı: SOSYAL ANTROPOLOJİ

MAYIS 2017

ÖNSÖZ

Sosyal antropoloji bölümü lisans bitirme tezi olarak yapılan bu çalışmada, Bursa ili Mustafakemalpaşa İlçesi İncealipınar mahallesinin demografik yapısı, göç ve mesken özellikleri incelenmiştir. Köy statüsünden mahalle statüsüne yeni geçmiş olan İncealipınar'ın ekonomik yapısına, sosyal hayatına, kanaat ve tutumlarına kısaca değinilmiştir. Ayrıca İncealipınar'daki Ekonomi, Sosyal Hayat, Kanaat ve Tutum konuları detaylı olarak ekip arkadaşım Özge Uysal'ın tezinde incelenmiştir. Bir diğer ekip arkadaşım Ufuk Bingöl tarafından da Hane Başkanı Eşleri ile yapılan mülakatlar sonucu ortaya çıkarılan veriler incelenmiştir.

İncealipınar'da yaşayan Hane Başkanı ve Hane Başkanı Eşleri ile yapılan mülakatlar ve dört haftadan oluşan antropolojik gözlem sonucu elde edilen veriler ile bu çalışmanın verileri toplanılmıştır. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Antropoloji Bölümü'nde gerçekleştirilen uygulamalar sonucunda da toplanan veriler tablolastırılmış ve tezin yazım aşamasına geçilmiştir.

Bu amaçlar doğrultusunda, katılımcı gözlem ve yüz yüze görüşme (mülakat formu) ile sahadan birinci el veri toplanmıştır. Veriler kategorize edilerek tablolastırılmış ve oluşan tablolar yorumlanarak rapor haline getirilmiştir.

Sonuç olarak bu çalışma sonunda bir köy monografisi ortaya çıkarılmış ve sunulmuştur.

TEŞEKKÜR

DENEYİM: En acımasız öğretmen odur.

Fakat en iyi öğretmen de odur. C.S. Lewis

Araştırma öncesi ve araştırma sırasında her zaman yanımda olan, bilgisi ve bakış açısı ile Antropoloji bölümünü sevmemi sağlayan Yrd. Doç. Dr. Ebrar Akıncı'ya, paylaştığı tecrübeleri ve idealist yönü ile benim gibi birçok öğrencisinde de iz bırakan tez danışmanım Prof. Dr. Yüksel Kırımlı'ya teşekkürü borç bilirim. Her türlü rahatsız edici davranışlarımıza göz yuman ve sorduğumuz soruları içtenlikle cevaplayan araştırma görevlisi hocalarımız Utku İçen ve Oya Topdemir'e hem destekleri hem de çalışma alanlarını bizimle paylaştıkları için teşekkürlerimi sunarım. Tabloların yapım aşamasında bana bir nevi “Yoldaş” olan ve o kaotik zamanlardan çıkmamı sağlayan Serpil Sıcacık'a teşekkürlerimi sunarım.

Hayatım boyunca bana destek olan, inandıklarımın peşinden gitmeme asla engel olmayarak beni “Ben” yapan doğrularımı keşfetmemi sağlayan aileme; annem Berrin Sefer, babam Mustafa Sefer, ablam Ebru Sefer Kaya ve ağabeyim Erkin Sefer'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Her zaman yanımda olan, umutsuzluğa kapıldığım zamanlarda bile bana inanan yol arkadaşım; eşim İsmail Caner Pınarcı'ya, özellikle bu tezin yazılma aşamalarındaki stresli anlarıma da sabırla katlandığı ve her türlü yardımı sağladığı için sonsuz teşekkür ederim.

Sıradan başlayan üniversite hayatımı renkli karakteri ve hırsı ile renklendiren en yakın arkadaşım ve meslektaşım Elçin Ekmekçi'ye dostluğu için teşekkürlerimi sunarım, o olmasaydı bu kadar çalışkan bir öğrenci olamazdım.

Ve daha önce hiç tanışmamış olmamıza rağmen bizi aralarına kabul eden, iyisi ile kötüsü ile hayatlarını bizimle paylaşan ve araştırma süresince yardımlarını esirgemeyen başta Gülşen Bayram olmak üzere bütün İncealipınar köyüne sevgi ve şükranlarımı sunarım.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	ii
TEŞEKKÜR	iii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLO LİSTESİ	vi
GRAFİK LİSTESİ	xviii
ÖZEL AMAÇLI TABLO LİSTESİ	xix
FOTOĞRAF LİSTESİ	xx
GÖRSEL BELGELEME FOTOĞRAF LİSTESİ	xxiii
1. BÖLÜM: GİRİŞ	1
2. BÖLÜM: METODOLOJİ	4
2.1. SAHA ÖNCESİ YAPILAN AŞAMALAR	4
2.2. SAHADA VERİ TOPLAMA AŞAMASI	6
2.3. SAHA SONRASI YAPILAN AŞAMALAR	8
2.4. ALAN GÜNLÜKLERİ	10
3. BÖLÜM: ARAŞTIRMANIN YAPILDIĞI ALAN	57
3.1. ARAŞTIRMANIN YÜRÜTÜLDÜĞÜ İL: BURSA	57
3.2. ARAŞTIRMANIN YÜRÜTÜLDÜĞÜ İLÇE: MUSTAFAKEMALPAŞA	57
3.3. ARAŞTIRMANIN YÜRÜTÜLDÜĞÜ KÖY: İNCEALIPINAR KÖYÜ	58
4. BÖLÜM: DEMOGRAFİK YAPI	60
4.1. İNCEALIPINAR KÖYÜ’NÜN DEMOGRAFİK YAPISI	60

4.2. İNCEALİPİNAR'DA AİLE	81
5. BÖLÜM: GÖÇ	85
5.1. İNCEALİPİNAR KÖYÜ'NDE GÖÇ	86
6. BÖLÜM: MESKEN	90
6.1. İNCEALİPİNAR KÖYÜ'NDE MESKEN ÖZELLİKLERİ	90
6.1.1. MESKENLERİN GENEL VE DIŞ YAPILARIYLA İLGİLİ ÖZELLİKLER	90
6.2.1. MESKENLERİN İÇ YAPILARIYLA İLGİLİ ÖZELLİKLER	95
7. BÖLÜM: SAĞLIK	100
7.1. İNCEALİPİNAR KÖYÜ'NDE SAĞLIK	100
8. BÖLÜM: İNCEALİPİNAR KÖYÜ'NDE SOSYAL YAŞAM	105
9. BÖLÜM: İNCEALİPİNAR KÖYÜ'NDE İNANÇLAR	109
10.BÖLÜM: SONUÇ VE ÖNERİLER	112
ÖZGEÇMİŞ	122
KAYNAKÇA	123
GÖRSEL BELGELEME	125
FOTOĞRAFLAR	133
GRAFİKLER	168
TABLolar	176
EKLER	
MÜLAKAT FORMU – KOD FORMU	

TABLO LİSTESİ

DEMOGRAFİ TABLOLARI LİSTESİ

TABLO A1. KONUŞULANIN STATÜSÜ

TABLO A2. KONUŞULANIN YAŞI

TABLO A3. KONUŞULANIN DOĞUM YERİNİN İDARİ AYRIMI

TABLO A4. KONUŞULANIN DOĞUM YERİNİN BÖLGESİ

TABLO A4.1. KONUŞULAN MARMARA BÖLGESİ DOĞUMLU İSE
DOĞDUĞU İL

TABLO A5. KONUŞULANIN EĞİTİM DURUMU VE EĞİTİMİ YOKSA
DÜZEYİ

TABLO A5.1. KONUŞULANIN EĞİTİMİ VARSA EĞİTİM DÜZEYİ

TABLO A6. KONUŞULANIN HERHANGİ BİR KURSA GİRME DURUMU

TABLO A6.1. KONUŞULANIN GİTTİĞİ KURS TÜRÜ SAYISI VE KURS
TÜRLERİ

TABLO A7. KONUŞULANIN MEDENİ HALİ

TABLO A8. KONUŞULANIN ÇALIŞMA DURUMU

TABLO A9. KONUŞULAN ÇALIŞMIYORSA ÇALIŞMAMA NEDENİ

TABLO A10. KONUŞULAN ÇALIŞIYORSA YAPTIĞI İŞ SAYISI VE İŞLERİ

TABLO A11. KONUŞULANIN YAPTIĞI İŞTEKİ SEKTÖR SAYISI VE SEKTÖRÜ

TABLO A12. KONUŞULANIN HANE NÜFUSU

TABLO A13. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ CİNSİYET KOMPOZİSYONU

TABLO A14. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ TOPLAM ERKEK SAYISI

TABLO A15. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ TOPLAM KADIN SAYISI

TABLO A16. KONUŞULANIN HANESİNDEKİLERİN STATÜSÜ

TABLO A17. KONUŞULANIN EŞİNİN HAYATTA OLMA DURUMU, VEFAT ETTİ İSE VEFAT NEDENİ

TABLO A18. KONUŞULANIN EŞİNİN STATÜSÜ

TABLO A19. KONUŞULANIN EŞİNİN YAŞI

TABLO A20. KONUŞULANIN EŞİNİN DOĞUM YERİ İDARİ AYRIMI

TABLO A21. KONUŞULANIN EŞİNİN DOĞUM YERİ BÖLGESİ

TABLO A21.1. KONUŞULANIN EŞİ MARMARA BÖLGESİ DOĞUMLU İSE DOĞDUĞU İL

TABLO A22. KONUŞULANIN EŞİNİN EĞİTİM DURUMU VE EĞİTİMİ YOKSA DÜZEYİ

TABLO A22.1. KONUŞULANIN EŞİNİN EĞİTİMİ VARSA EĞİTİM DÜZEYİ

TABLO A23. KONUŞULANIN EŞİNİN MEDENİ HALİ

TABLO A24. KONUŞULANIN EŞİNİN ÇALIŞMA DURUMU

TABLO A25. KONUŞULANIN EŞİ ÇALIŞMIYORSA ÇALIŞMAMA NEDENİ

TABLO A26. KONUŞULANIN EŞİ ÇALIŞIYORSA YAPTIĞI İŞ SAYISI VE İŞLERİ

TABLO A27. KONUŞULANIN EŞİNİN YAPTIĞI İŞTEKİ SEKTÖR SAYISI VE SEKTÖRÜ

TABLO A28. KONUŞULANIN HANESİNDE ÇOCUK OLMA DURUMU VE CİNSİYET KOMPOZİSYONU

TABLO A29. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ TOPLAM ÇOCUK SAYISI

TABLO A30. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ TOPLAM ERKEK ÇOCUK SAYISI

TABLO A31. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ TOPLAM KIZ ÇOCUK SAYISI

TABLO A32. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK ÇOCUKLARIN YAŞLARI

TABLO A33. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK ÇOCUKLARIN DOĞUM YERİ İDAR AYRIMI

TABLO A34. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK
ÇOCUKLARIN DOĞUM YERİ BÖLGESİ

TABLO A34.1. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK ÇOCUKLAR
MARMARA BÖLGESİ DOĞUMLU İSE DOĞDUKLARI İL

TABLO A35. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK
ÇOCUKLARIN EĞİTİM DURUMU VE EĞİTİMİ YOKSA DÜZEYİ

TABLO A35.1. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK
ÇOCUKLARIN EĞİTİMİ VARSA EĞİTİM DÜZEYİ

TABLO A36. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK
ÇOCUKLARIN MEDENİ HALİ

TABLO A37. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK
ÇOCUKLARIN ÇALIŞMA DURUMU

TABLO A38. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK
ÇOCUKLAR ÇALIŞMIYORSA ÇALIŞMAMA NEDENİ

TABLO A39. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK ÇOCUKLAR
ÇALIŞIYORSA YAPTIĞI İŞ SAYISI VE İŞLERİ

TABLO A40. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ ÇALIŞAN KIZ VE ERKEK
ÇOCUKLARIN İŞ SEKTÖR SAYISI VE SEKTÖRLERİ

TABLO A41. KONUŞULANIN HANESİNDE DİĞER OLMA DURUMU VE
CİNSİYET KOMPOZİSYONU

TABLO A42. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ TOPLAM DİĞER SAYISI

TABLO A43. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ TOPLAM DİĞER ERKEK SAYISI

TABLO A44. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ TOPLAM DİĞER KADIN SAYISI

TABLO A45. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN STATÜSÜ

TABLO A46. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN CİNSİYET KOMPOZİSYONU

TABLO A47. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN YAŞLARI

TABLO A48. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN DOĞUM YERİ İDARİ AYRIMI

TABLO A49. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN ERKEKLERİN DOĞUM YERİ BÖLGESİ

TABLO A49.1. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLER MARMARA BÖLGESİ DOĞUMLU İSE DOĞDUKLARI İL

TABLO A50. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN EĞİTİM DURUMU VE EĞİTİMİ YOKSA DÜZEYİ

TABLO A50.1. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN EĞİTİMİ VARSA EĞİTİM DÜZEYİ

TABLO A51. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN MEDENİ HALLERİ

TABLO A52. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN ÇALIŞMA DURUMLARI

TABLO A53. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLER ÇALIŞMIYORSA ÇALIŞMAMA NEDENİ

TABLO A54. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLER ÇALIŞIYORSA YAPTIĞI İŞ SAYISI VE İŞLERİ

TABLO A55. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN İŞ SEKTÖR SAYISI VE SEKTÖRLERİ

TABLO A56. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN OLMA DURUMU, VARSA SAYISI

TABLO A57. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN STATÜSÜ

TABLO A58. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN CİNSİYETİ

TABLO A59. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN YAŞI

TABLO A60. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN DOĞUM YERİ İDARİ AYRIMI

TABLO A61. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN DOĞUM YERİ BÖLGESİ

TABLO A61.1. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLER MARMARA BÖLGESİ DOĞUMLU İSE DOĞDUKLARI İL

TABLO A62. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN
EĞİTİM DURUMU VE EĞİTİMİ YOKSA DÜZEYİ

TABLO A62.1. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN
EĞİTİMİ VARSA EĞİTİM DÜZEYİ

TABLO A63. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN
MEDENİ HALİ

TABLO A64. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN
YAŞADIĞI YER İDARİ AYRIMI

TABLO A65. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN
YAŞADIĞI YERİN BÖLGESİ

TABLO A66. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN
ÇALIŞMA DURUMU

TABLO A67. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN
İŞİ

TABLO A68. KONUŞULANIN ANNE BABASININ HAYATTA OLMA
DURUMU VE VEFAT ETMİŞSE SEBEBİ

TABLO A69. KONUŞULANIN ANNE BABASI VEFAT ETMİŞSE ÖLÜM
YAŞI

TABLO A70. KONUŞULANIN ANNE BABASI HAYATTA İSE YAŞI

TABLO A71. KONUŞULANIN HAYATTA OLAN ANNE BABASININ
NEREDE YAŞADIĞI

TABLO A72. KONUŞULANIN ANNE BABASININ DOĞUM YERLERİ
İDARİ AYRIMI

TABLO A72.1. KONUŞULANIN ANNE BABASI YURTIÇİ DOĞUMLU İSE
BÖLGELERE GÖRE DAĞILIMI

TABLO A73. KONUŞULANIN ANNE BABASININ MEMLEKETİ

TABLO A74. KONUŞULANIN HAYATTA OLAN ANNE BABASININ
EĞİTİM DURUMU VE EĞİTİMİ YOKSA DÜZEYİ

TABLO A74.1. KONUŞULANIN HAYATTA OLAN ANNE BABASININ
EĞİTİMİ VARSA EĞİTİM DÜZEYİ

TABLO A75. KONUŞULANIN HAYATTA OLAN ANNE BABASININ
ÇALIŞMA DURUMU

TABLO A76. KONUŞULANIN HAYATTA OLAN ANNE BABASI
ÇALIŞIYORSA YAPTIĞI İŞ SAYISI VE İŞLERİ

TABLO A77. KONUŞULANIN KARDEŞİ OLMA DURUMU VE VARSA
TOPLAM KARDEŞ SAYISI

TABLO A78. KONUŞULANIN HAYATTA OLAN ÖZ KARDEŞİ OLMA
DURUMU VE TOPLAM SAYISI

TABLO A79. KONUŞULANIN ASKERLİK YAPMA DURUMU

TABLO A80. KONUŞULAN EVLİ İSE KAÇINCI EVLİLİĞİ

TABLO A81. HANEDE EVLİ ÇİFT OLMA DURUMU VE VARSA EVLİ
ÇİFT SAYISI

TABLO A82. KONUŞULANIN KİMLERDEN OLDUĞU VE ETNİK
KÖKEN BELİRTTİYSE KÖKENİ

TABLO A82.1. KONUŞULAN MEMLEKET BELİRTTİYSE BÖLGESİ

TABLO A83. HANEDE TÜRKÇE DIŞINDA BAŞKA BİR DİL
KONUŞULMA DURUMU

GÖÇ TABLOLARI LİSTESİ

TABLO B.1. KONUŞULANIN GÖÇ ETME DURUMU

TABLO B.2. KONUŞULAN ETTİĞİ GÖÇ SAYISI

TABLO B.3.A KONUŞULANIN İLK GÖÇÜNDE AYRILDIĞI YERİN İDARİ
AYRIMI

TABLO B.3.B. KONUŞULAN İLK GÖÇTE AYRILDIĞI YER YURTIÇİNDE
İSE İLİ

TABLO B.3.C. KONUŞULANIN İLK GÖÇTE AYRILDIĞI YER YURT DIŞI
İSE ÜLKENİN ADI

TABLO B.4.A. KONUŞULANIN İLK GÖÇ İÇİN GİTTİĞİ YERİN İDARİ
AYRIMI

TABLO B.4.B. KONUŞULANIN İLK GÖÇ İÇİN GİTTİĞİ YER YURTIÇİNDE
İSE İLİ

TABLO B.4.C. KONUŞULANIN İLK GÖÇ İÇİN GİTTİĞİ YER YURT DIŞI
İSE ÜLKENİN ADI

TABLO B.5. KONUŞULANIN İLK GÖÇ İÇİN GÖÇ ETME NEDENİ

TABLO B.6. KONUŞULANIN İLK GÖÇÜ İÇİN GÖÇÜN YÖNÜ

TABLO B.7.A. KONUŞULANIN SON GÖÇÜNDE AYRILDIĞI YERİN İDARİ AYRIMI

TABLO B.7.B. KONUŞULAN SON GÖÇTE AYRILDIĞI YER YURTIÇİNDE İSE İLİ

TABLO B.7.C. KONUŞULANIN SON GÖÇTE AYRILDIĞI YER YURT DIŞI İSE ÜLKENİN ADI

TABLO B.8.A. KONUŞULANIN SON GÖÇ İÇİN GİTTİĞİ YERİN İDARİ AYRIMI

TABLO B.8.B. KONUŞULANIN SON GÖÇ İÇİN GİTTİĞİ YER YURTIÇİNDE İSE İLİ

TABLO B.8.C. KONUŞULANIN SON GÖÇ İÇİN GİTTİĞİ YER YURT DIŞI İSE ÜLKENİN ADI

TABLO B.9. KONUŞULANIN SON GÖÇ İÇİN GÖÇ ETME NEDENİ

TABLO B.10. KONUŞULANIN SON GÖÇ İÇİN GÖÇÜN YÖNÜ

MESKEN TABLOLARI LİSTESİ

TABLO C1. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVİN MÜLKİYET DURUMU

TABLO C2. KONUŞULAN EV SAHİBİ İSE EVİN TAPUSUNUN KİME AİT OLDUĞU

TABLO C3. KONUŞULANIN OTURDUĞU EV DIŞINDA BAŞKA EVİ OLMA DURUMU VE VARSA SAYISI

TABLO C4. KONUŞULANIN OTURDUĞU EV DIŞINDAKİ DİĞER EVİNİN NEREDE OLDUĞU (İDARİ AYRIM)

TABLO C5. KONUŞULANIN OTURDUĞU EV DIŞINDAKİ DİĞER EVİN KİMİN ÜZERİNE OLDUĞU

TABLO C6. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVİN YAPI MALZEMESİNİN
TÜR SAYISI VE NE OLDUĞU

TABLO C7. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVİN KAT SAYISI

TABLO C8. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVDE ÇIKMA KAT OLMA
DURUMU VE VARSA SAYISI

TABLO C9. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVİN KAÇ YILLIK OLDUĞU

TABLO C10. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVİN KAÇ METREKARE
OLDUĞU

TABLO C11. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVDE İÇ ÜNİTELERİN NELER
OLDUĞU

TABLO C12. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVDE TUVALET OLMA
DURUMU VE VARSA NEREDE OLDUĞU

TABLO C13. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVDE EKLENTİ OLMA
DURUMU VE VARSA SAYISI

TABLO C14. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVDE EKLENTİLERİN NELER
OLDUĞU

TABLO C15. KONUŞULANIN EVİNDE BULUNAN İMKANLARIN NELER
OLDUĞU

TABLO C16. HANEDE CEP TELEFONU KULLANILMA DURUMU, VARSA
KULLANAN KİŞİ SAYISI

TABLO C16.1. HANEDE CEP TELEFONU KİMLERİN KULLANDIĞI

TABLO C17. KONUŞULANIN EVİNDE ADSL OLMA DURUMU VARSA
KİMLERİN KULLANDIĞI

TABLO C18. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVİN KİŞİN NE İLE ISITILDIĞI

TABLO C19. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVDE YAKACAK OLARAK NE KULLANILDIĞI

TABLO C20. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVDE SICAK SUYUN NASIL SAĞLANDIĞI

SAĞLIK TABLOLARI LİSTESİ

TABLO D1. KONUŞULANIN HERHENGİ BİR SAĞLIK SORUNU OLMA DURUMU

TABLO D2. KONUŞULANIN SAĞLIK SORUNU VAR İSE SAYISI

TABLO D3. KONUŞULANIN SAĞLIK SORUNLARI

TABLO D4. KONUŞULANIN SAĞLIK HİZMETLERİNİ ALDIĞI YER SAYISI

TABLO D4.1. KONUŞULANIN SAĞLIK HİZMETLERİNİ NEREDEN ALDIĞI

TABLO D5. KONUŞULAN HASTALANDIĞINDA DOKTOR DIŞINDA BİRİNE GİTME DURUMU

TABLO D6. KONUŞULANIN DOKTOR DIŞINDAKİ KİŞİYE NE AMAÇLA GİTTİĞİ

TABLO D7. KONUŞULANIN SİĞARA KULLANMA DURUMU

TABLO D8. KONUŞULAN SİĞARA KULLANIYORSA GÜNDE İÇTİĞİ ADET SAYISI

TABLO D9. KONUŞULAN SİĞARA KULLANIYORSA SİĞARAYA BAŞLADIĞI YAŞ

TABLO D10. KONUŞULAN SİĞARAYI BIRAKTIYSA SİĞARAYI BIRAKTIĞI YAŞ

TABLO D11. KONUŞULANIN ALKOL TÜKETME DURUMU

GRAFİK LİSTESİ

GRAFİK A:1 EŞİ ÖLMÜŞ BEKAR HANE BAŞKANI ERKEK ORANI

GRAFİK A:2 HANE BAŞKANI ERKEKLERİN EŞLERİNİN ÇALIŞMA DURUMU

GRAFİK A:3 ÇALIŞAN HANE BAŞKANLARININ KAÇ İŞ YAPTIĞI

GRAFİK A:4 TARIM YAPAN HANE BAŞKANI ORANI

GRAFİK A:5 KONUŞULANIN EVİNDE ÇOCUK OLANLARIN ORANI

GRAFİK B:1 GÖÇ EDEN HANE BAŞKANLARI

GRAFİK B:2 KONUŞULANIN ETTİĞİ GÖÇ SAYISI

GRAFİK B:3 İLK GÖÇÜNDE EKONOMİK SEBEPTEN GÖÇ EDEN HANE BAŞKANLARI ORANI

GRAFİK B:4 KONUŞULANIN İLK GÖÇÜNDE YURT DIŞINA GÖÇ ETME ORANI

GRAFİK C:1 SAĞLIK SORUNU OLAN HANE BAŞKANLARI ORANI

GRAFİK C:2 KONUŞULANIN VAR OLAN SAĞLIK SORUNLARI ORANI

GRAFİK C:3 SİGARA KULLANMAYAN HANE BAŞKANLARI

GRAFİK D:1 KONUŞULANIN OTURDUĞU EVİN SAHİBİ OLMA DURUMU

GRAFİK D:2 CEP TELEFONU KULLANAN HANE BAŞKANI EŞİ ORANI

GRAFİK D:3 SICAK SUYU GÜNEŞ ENERJİSİNDEN SAĞLAYAN HANELERİN ORANI

ÖZEL AMAÇLI TABLO LİSTESİ

TABLO E.1 SİĞARA KULLANAN HANE BAŞKANLARININ SOLUNUM YOLU
HASTASI OLMA DURUMU

TABLO E.2 ANNE BABASI HAYATTA OLAN HANE BAŞKANLARININ MÜLK
SAHİBİ OLMA DURUMU

TABLO E.3 ANNE BABASI HAYATTA OLAN HANE BAŞKANLARININ AİLE
İŞİNDE ÇALIŞMA DURUMU

FOTOĞRAF LİSTESİ

Fotoğraf 1: İncealipınar Köyünün Uzaktan Görünüşü

Fotoğraf 2: İncealipınar Köy Meydanının Yukardan Görünüşü

Fotoğraf 3: Köy Camisi

Fotoğraf 4: Köye Adını Veren Çeşme

Fotoğraf 5: İncealipınar Mermer Ocağı

Fotoğraf 6: Kullanılmayan İncealipınar İlkokulu

Fotoğraf 7: İncealipınar İlkokulunun İçten Görünümü

Fotoğraf 8: Köyün Kahvesi ve Fabrika Servisini Bekleyen Kadın

Fotoğraf 9: Kullanılmayan Muhtarlık Odası

Fotoğraf 10: Köy Kahvesinin Önündeki Ağaca Asılmış Söz

Fotoğraf 11: Altında Dam Olan Ev

Fotoğraf 12: Kullanılmayan Çiçekli Ev

Fotoğraf 13: Büyük Avlusu Olan Bir Ev

Fotoğraf 14: İncealipınar'da Sobalı Bir Evin Oturma Odası

Fotoğraf 15: Araştırma Sırasında Ekip Arkadaşım İle Beraber Kaldığımız Evin Mutfağı

Fotoğraf 16: Bahçeye Çamaşır Asan Genç Kız

Fotoğraf 17: Bahçedeki Altı Taş ve Tuğla İle Örülü Üstü Kerpiç Sıvalı Fırın

Fotoğraf 18: Kullanılmayan Bir Köy Evi ve Eşek

Fotoğraf 19: Tarladan Toplanan Karpuz

Fotoğraf 20: Soğanların Serildiği Ev

Fotoğraf 21: Tarlada Çalışan Anne İle Kızı

Fotoğraf 22: Günbatımında Tarlada Çalışan Köylü Kadın

Fotoğraf 23: Bağlanan Balyalar

Fotoğraf 24: Eşçeği ile Gezen İncealipınarlı Adam

Fotoğraf 25: Büyükbaş Hayvanlarını Otlatmaya Götüren Adam

Fotoğraf 26: Ahırdaki İnekler

Fotoğraf 27: Köyün En Genç Çobanı ve Çocuk Parkı

Fotoğraf 28: Ağacın Arkasına Saklanan Keçi

Fotoğraf 29: Güneşin Altında Bırakılan Eşek

Fotoğraf 30: Küçükbaş Hayvanlarını Ormana Götüren Köylü Adam

Fotoğraf 31: Bahçede Gezen Kümes Hayvanları

Fotoğraf 32: Hayvan Otlatmadan Dönen Köylü Kızı ve Büyükbaş Hayvanları

Fotoğraf 33: Sütçüye İneklerden Sağdığı Sütü Götüren 10 Yaşındaki Suna

Fotoğraf 34: Suna Sütçüye Verdiği Sütün Litresini Defterine Yazdırırken

Fotoğraf 35: Sütçü Akşamüstü Köylüden Süt Topluyor

Fotoğraf 36: Hayvanlarını Otlatmaya Götüren Anne ile Kızı

Fotoğraf 37: Köye Nadiren Gelen Balıkçı

Fotoğraf 38: İncealipınar'da Salça Yapımı

Fotoğraf 39: İncealipınar'da Komşuların Birlikte Gerçekleştirdiği Tarhana Yapımı

Fotoğraf 40: Tarhanaları Tozdan Ayırıştıran Kadın

Fotoğraf 41: Maşinga ve Yörük Gözlemesi

Fotoğraf 42: Mercimekli Bohça Poğaçası ve Köye Balıkesir’den Gelen Kiracı Kadın

Fotoğraf 43: Köye Gelen Yorgancı ve Alışveriş Yapan Köylüler

Fotoğraf 44: Senem Nine ile Torunu Defne

Fotoğraf 45: Köyün Eski Ebesi Şerife Nine ile Akrabaları

Fotoğraf 46: Köyün “Aylakları”

Fotoğraf 47: Anneleri Tarafından Terkedilen ve Köyde Babaannelerinin Baktığı Çocuklar

Fotoğraf 48: Köy Kahvesi Önündeki Çınar Ağacının Altında Oturan Adamlar

Fotoğraf 49: Fotoğraf Makinesini Çok Seven Çocuk

Fotoğraf 50: Kuran Okuma Dersinden Çıkan Çocuklarla İlk Tanışma Fotoğrafımız

Fotoğraf 51: Köyde Düğün Bohçası Hazırlanışı

Fotoğraf 52: Gelinin Annesinin Karşı Tarafa Hazırladığı Düğün Bohçası

Fotoğraf 53: İncealipınar’da Mezarlık

Fotoğraf 54: Köy Meydanında Kendilerinin İcat Ettiği Oyuncak İle Poz Veren Çocuklar

Fotoğraf 55: Araştırma Boyunca Bize Annelik Yapan Gülsen Abla

Fotoğraf 56: Örtü Üzerine Konulan Kasnak ve Onun Üzerine Konulan Tepsi

Fotoğraf 57: Suya Okunan Nazar Duası

Fotoğraf 58: Ekip Arkadaşım Özge Uysal İle Çeyiz Yastığı Doldururken Çekilen Fotoğrafımız

GÖRSEL BELGELEME FOTOĞRAF LİSTESİ

EKMEK YAPIMI

GÖRSEL BELGELEME 1.	UNUN ELEKTEN GEÇİRİLMESİ
GÖRSEL BELGELEME 2.	TEPSİLERİN UNLANMASI
GÖRSEL BELGELEME 3.	HAMURUN MAYALANMAYA BIRAKILMASI
GÖRSEL BELGELEME 4.	MAYALANAN HAMURUN PARÇALARA AYRILMASI
GÖRSEL BELGELEME 5.	PARÇALANAN HAMURUN YOĞURULMASI
GÖRSEL BELGELEME 6.	HAMURUN ELE YAPIŞMAYAN HAMUR HALİNE GETİRİLMESİ
GÖRSEL BELGELEME 7.	HAZIRLANAN HAMURUN TEPSİLERE DİZİLMESİ
GÖRSEL BELGELEME 8.	FIRIN ATEŞİNİN YAKILMASI
GÖRSEL BELGELEME 9.	KABARMAYA BIRAKILAN EKMEKLER
GÖRSEL BELGELEME 10.	HAMURLARIN DAHA İYİ PİŞMESİ İÇİN DELİK AÇILMASI
GÖRSEL BELGELEME 11.	TEPSİLERİN FIRINA YERLEŞTİRİLMESİ
GÖRSEL BELGELEME 12.	FIRINA BIRAKILAN EKMEKLER
GÖRSEL BELGELEME 13.	PİŞEN EKMEKLERİN FIRINDAN ALINMASI
GÖRSEL BELGELEME 14.	HAZIRLANAN EKMEKLER

1. BÖLÜM

GİRİŞ

“Antropoloji, dünyanın her yerinde, tarih boyunca yaşamış ve hala yaşayan insan toplumlarının incelenmesidir. Bu bilim dalı, insanları birbirinden farklı ve benzer kılan her şeyle ilgili güvenilir bilgi üretmeye çalışır.” (Haviland, A, W, 2008:52)

Antropologlar her birinin birçok alt dalı olan ve farklı yöntemleri olan iki ana dalda çalışırlar:

1.Fiziki Antropoloji

2.Sosyal-Kültürel Antropoloji

“Antropolojinin alt dallarından her biri, insanları incelemek için farklı yaklaşımlar kullanabilir. Ancak tüm alt dalların ortak noktası; insanlar arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları dünyanın çeşitli yerlerinde yaşayan insanların nasıl değişim gösterdiğinin açıklamak için gerekli verileri toplamaya ve çözümlemeye çalışmadır.” (Haviland, A, W, 2008)

Fiziki ya da diğer adı ile Biyolojik Antropoloji insanı biyolojik bir organizma olarak ele alarak; insanın büyüme ve gelişmesini, çevresel koşulların büyüme ve gelişmeye etkilerini inceler. Aynı zamanda insan kökenin geçirdiği evrimsel süreçler de biyolojik antropolojinin çalıştığı konulardır.

“Sosyo-Kültürel Antropoloji insan davranışları, düşünceleri ve duygularındaki alışlagelmiş kalıpları inceler. Antropolojinin bu dalı insanı kültürü üreten ve sürdüren bir varlık olarak ele alır.” (Haviland, A, W, 2008.)

Conrad Phillip Kottak (2013), “Kültürel antropologlar toplumu ve kültürü inceler, toplumsal ve kültürel benzerlik ve farklılıkları betimlerler. Zaman ve mekan içindeki çeşitliliği göz önünde bulundururken antropologlar evrensel, genelleşmiş ve tikeli birbirinden ayırt edebilmelidir.”

Sosyal ya da diğ er deyişle kültürel antropoloji iki öğeden oluşur. Birincisi alan çalışması yöntemi ile bir toplumun ve kültürünün detaylı incelendiğı Etnografyadır. Etnografik yöntem ya da katılımcı gözlem, araştırma yapılacak toplum ile geçirilen uzun zaman sonucu elde edilen verilerin yanı sıra incelenen gruplar ile yapılan görüşmeler sonucu elde edilen verilerden oluşur.

Antropolojinin bir diğ er öğesi ise farklı kültürlerin, toplumların karşılaştırma yolu ve tarihsel bakış açısı ile kültürel farklılıklarını ortaya çıkaran etnolojidir.

Bu çalışmada da  ncealipınar Köyü'nün demografik özellikleri incelenirken Sosyal antropolojinin Katılımcı Gözlem yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca nitel verinin ağırlıklı olduğı ve nicel verilerin de elde edilmesini sağlayan mülakat formlarından faydalanılarak çarpıcı ve kesin sonuçlar elde edilmesi amaçlanmıştır. Köyde geçirilen dört haftalık sürede sosyal yaşam, ekonomik faaliyetler, beslenme gibi konularda görsel malzeme toplanmıştır.

Toplumu anlamak istiyorsak en küçük ve temel gruplardan başlayarak bütüne ulaşmak çok daha anlamlıdır. Bu noktada lisans  ğrencisi olarak kırsal alanda çalışmak benim için bir avantajdır.

Neden kırsal alanları inceliyoruz sorusunu detaylandırdığımızda Prof. Dr. Yüksel Kırımlı'ya göre; *“ nsanlık tarihini kısaca özetleyecek olursak; Avcı toplayıcı, toprağa yerleşerek ziraat i, kendi tükettiğinden daha fazlasını üreterek şehirsel hayata geçmiş, tüm bunları gerçekleştirirken de ister istemez bir değişme olmuştur. şehirlerin orijininde kırsal alan insanları yatmaktadır. Kırsal alan insanını ne kadar iyi ve rasyonel şekilde tanırırsak hem kırsal alan ile ilgili problemleri, hem de kentteki birçok problemi daha iyi anlayıp, çözmek üzere çalışmalar yapmak mümkün olacaktır.”*

“Kır ve kent ayırımına girmeden önce toplum kavramına değinmek gerekir. Toplum aralarında çeşitli sosyal ilişki, etki, karşı etkinin süre geldiğı insan topluluğudur.” (Kırımlı, 2014)

Bu ilişkiler mecburi ya da keyfi ilişkilerdir ve kır ya da kentsel yaşamda kendilerine has biçimde gerçekleşirler. Antropologlar da bu farklar ve benzerlikler üzerine çalışırlar.

Araştırmanın sahasını kapsayan kırsala dönersek kentten çok daha az nüfusa sahip, sosyo-ekonomik özellikler yönünden farklılıklar gösteren yerleşmeler olduklarını söyleyebiliriz.

Araştırmanın gerçekleştiği kırsal yerleşme olan İncealipınar 2012 tarihinde kabul edilen yasa sonrası köyden mahalle statüsüne geçmiştir. İlçeye 21 km uzaklıkta olan ve herhangi bir ulaşım aracı olmayan ve görüşmelerimde aldığım cevaplarda mahalle olmanın gözle görülür bir etkisinin olmadığı İncealipınar hakkında yazımın devamında kimi zaman köy olarak bahsedeceğimi belirtmek isterim.

Bu çalışmada İncealipınar köyünün aile yapısı, eğitim durumu, evlilik, gibi demografik özellikleri aynı zamanda göç, mesken ve sağlık konuları detaylı incelenmiş ve okuyucuya sunulmuştur. Bunun yanında köy hakkında daha geniş bilgi edinilmesi açısından ekonomi, kanaat ve tutum ile sosyal yaşam gibi özelliklerine de değinilmiş, kısaca anlatılmıştır.

Araştırma süreci metodoloji bölümünde anlatılmıştır.

2. BÖLÜM

METODOLOJİ

Saha öncesi ve saha sonrasını kapsayan metodolojinin ayrıntılı hali, ekip arkadaşlarımız ile ortak hazırladığımız bir kitap haline getirilmiştir.

2.1. SAHA ÖNCESİ YAPILAN AŞAMALAR

Alan araştırmasına başlamadan önce üçüncü sınıfın ilk yarısında Yrd. Doç. Dr. Rabia Ebrar Akıncı'dan aldığımız “Sosyal Antropolojide Araştırma Yöntemleri” dersinde ilk saha deneyimimizi İstanbul'da gerçekleştirdik. Bu deneyimimizde katılarak gözlem ve derinlemesine görüşme tekniklerini uyguladık. Benim bu çalışmadaki araştırma konum “BEYAZIT SAHAFLAR ÇARŞISI'NDAKİ GELENEKSEL SAHAFLAR” olmuştu.

Güz yarısında antropolojik yöntemleri uygulamalar ile öğrendikten sonra 6. Yarıyıl da saha odaklı çalışmamıza başlamış olduk. Antropolojik bir araştırma yaparken öncelik konu seçimidir. Araştırmamızın ilk kısmı da bu konu seçimi üzerinde ilerlemiştir.

“Unutmamak gerekir ki, bir araştırmanın yarısı doğru konu seçmektir. Konu seçiminde, gözden uzak tutulmaması gereken bazı kıstaslar vardır. Bunlara uyulması, hem araştırmanın sağlıklı biçimde yürütülebilmesi, hem de etkin bir sonuca ulaştırılabilmesi bakımından gereklidir. Aslında konu seçimi tek aşamalı bir işlem değildir. Tersine konunun tam olarak belirlenmesi ve geliştirilmesi tüm araştırma boyunca devam edecek bir süreç oluşturur.” (Seyidoğlu, H, 2009.)

Saha araştırmasında gerçekleşen aşamalar şunlardır;

A. Saha Öncesi Aşamaları

- Konu Seçimi
- Ön Araştırma
- Konu ve Problemin Sınırlandırılması

- Mülakat Sorularının Hazırlanması

B. Sahada Veri Toplama Aşaması

- Mülakatın Uygulanması

C. Saha Sonrası Yapılan Aşamalar

- Araştırmadan Elde Edilen Verilerin Gruplandırılması
- Tasnif ve Döküm
- Tablo Yapımı
- Raporun Hazırlanması

İlk olarak, araştırma meselemizin köylerdeki ekonomik faaliyetler üzerinden değerlendirilmesine karar verildi. Daha sonra “Monografik Köy Çalışması” yapılması kararı alındı. Çalışacağımız köylerden kalitatif ve kantitatif verileri toplayarak derinlemesine bir araştırma yürütecektik.

Seçilen bu konu dahilinde birçok bölge üzerinde araştırmalar yapıldı. Yalova, Bilecik, Bursa araştırılan iller arasındaydı. Bursa ili Mustafakemalpaşa ilçesi hem köyler arasındaki mesafenin az olması, hem de nüfus, ekonomik, kültürel alanlarındaki verimlilik sebebi ile araştırmamıza uygun bulundu. 04.03.2016 tarihinde Bursa ili Mustafakemalpaşa ilçesinin köyleri alan araştırması için gidilecek bölge olarak seçildi.

11.03.2016 tarihinde Bursa ili Mustafakemalpaşa ilçesinde gerçekleştirilecek ön araştırma için yola çıktık ve o günü Kemalpaşa Öğretmenevinde geçirdik.

12.03.2016 tarihinde Ekip arkadaşım Özge Uysal ile Karaorman köyünde katılarak gözlem yapıp alan notu tuttuk ve muhtarla Ön Araştırma Rehber Formu doldurduk.

Ön araştırmanın ikinci günü de ekip arkadaşım Özge Uysal ile İncealipınar ve Uğurlupınar köylerine gittik ve dün yapılan çalışmanın aynısını burada da gerçekleştirdik.

8 Nisan 2016'da F1(hane başkanı) ve F2(hane başkanı eşi) mülakat soruları hazırlanmaya başlandı. Ön araştırmadan elde edilen verilerle hazırlanan mülakat sorularında sosyal yaşam ve kanaat tutum soruları benim tarafımdan hazırlandı.

22 Nisan 2016 tarihi ile 26 Nisan 2016 arasında ikinci saha araştırması yapılmak üzere Kemalpaşa'ya gidildi. Araştırma için seçilen İncealipınar köyünde hazırlanan mülakat soruları seçilen dört kişiye uygulandı. Daha önce iki kişiden oluşan ekibimiz bu saha ile beraber Ufuk Bingöl'ün de katılımı ile üç kişiden oluşmuştur.

13 Temmuz 2016 tarihinde bir erkek iki kızdan oluşan ekibimiz ile dört haftadan oluşan saha çalışmamız Kemalpaşa ilçesi İncealipınar köyünde başlamıştır.

09 Ağustos 2016 tarihinde saha çalışmamız bitmiştir. Saha çalışmasında her gün tutulan günlükten yararlanılarak, yaşananlar anlatılmıştır.

2.2. SAHADA VERİ TOPLAMA AŞAMASI

Daha önce ön araştırmalar vesilesi ile iki defa köye geldiğimiz için köyde kolay kabul edileceğimizi düşünmüştük. Fakat ilk günden terörist diyenler, devletten geldi diyenler bize köye kabul edilmemizin çok kolay olmayacağını düşündürdüler. Araştırmaya gittiğimiz günün ertesi ülkemizde meydana gelen “15 Temmuz Darbesi” ise bizim köydeki konumumuzu daha da kuşkulu bir hale sokmuştu.

Saha boyunca Özge Uysal ile ben Ümmü Bayrak'ın evinin alt katında baş başa kaldık, Ufuk Bingöl ise Kahvecinin bir ay önce ölen babasının evinde tek başına kaldı ve araştırma süresince yanlış anlaşılmalara imkan vermemek adına onunla ekipçe aynı evde bulunmadık.

Başlarda bizden şüphelenen İncealipınar yaşayanları ile zaman geçtikçe aramızdaki ilişkileri pekiştirdik. Bu ilişkilerin pekişmesinde Özge Uysal'ın bana da hediye ettiği ve beraber giydiğimiz şalvar ile plastik pabuçların payı büyüktür. Bizi şalvarlı görenler “Bunlarda bizdenmiş bak gördün mü?” diye birbirleri arasında gülüşmüştür ve bizi şehirden gelen ne olduğu belirsiz kişiler olarak görmekten vazgeçmişlerdir.

Araştırmanın sırasında ekiplerden aldığım bilgileri hocamız Yrd. Doç. Dr. Ebrar Akıncı'ya ilettim.

Toplamda 71 hane, 159 nüfuslu İncealipınar köyünde 71 F1, 64 F2 Mülakat formu uygulandı. F1 mülakatlarının 24'ü benim tarafımdan, 24'ü Özge Uysal tarafından, 23'ü Ufuk Bingöl tarafından yapıldı. F2 mülakatlarının 23'ü benim tarafımdan, 21'i Özge Uysal tarafından, 20'si Ufuk Bingöl tarafından yapıldı. Mülakatlar hanelerin evlerinde, bahçelerinde ve köy kahvesinde gerçekleştirildi.

ARAŞTIRMA SIRASINDA YAŞADIĞIM İLGİNÇ OLAY

İncealipınar köyünde yaptığımız saha çalışmasında yaşadığımız birçok ilginç olay olmuştur. Onlardan bir tanesini anlatmam gerekirse çoban köpekleri tarafından kovalandığım hikayeyi anlatmak isterim. Bir gün Aksaray malaklısı cinsinden olan iki köpek köyde hayvancılık ile uğraşan N.Ö.'nün evinin önünde duruyordu. N.Ö. bu köpeklerin sahibiydi ve onlardan korkmuyordu ve evlerini korumak için tasmasız bırakıyordu. Boyum kadar olan bu köpeklerden köydeki çocuklar ve ben çok korkuyorduk ve mümkün olduğunca o evin önünden geçmemeye çalışırdık.

Bir gün tek başıma yaptığım mülakattan sonra köyün girişinde olan mülakatçımın evinden çıkarak köyün ortasında bulunan benim kaldığım eve doğru yola çıktım. Elimde de mülakat yaptığım kadının bana yapıp verdiği bazlama bulunuyordu. Yeni pişmiş olduğu için hala kokusu tüten bazlama kahvedeki adamların da ilgisini çekmişti ve “Bize bunlardan yapan yok” diyenler olmuştu. Ben de onlara gülüp, bazlamanın bulunduğu poşeti sallayarak eve doğru devam ettim. Normal de köpeklerin korkusundan üst sokaktan eve giderdim ama o yorgun olduğum için yolu uzatmak istemedim ve N.Ö.'nün evinin olduğu yoldan devam ettim. Etraf sessizdi hiç insan yoktu, sağda solda gezinen tavuk ve horozlar vardı. Tam N.Ö.'nün iki katlı, sıvalı ve bakımsız olan evinin önüne geldiğimde yüksek sesli havlama sesleriyle irkildim ve karşımda bana sinirli bir şekilde bakıp, havlayan köpekleri gördüm.

Kısa süre donakaldım ve akabinde koşmaya başladım. Ben koştukça onlar da koşuyordu. Camdan bakan bir kadının gülüp, “Koşma koşma” dediğini duydum. Arkama bakmadan koşuyordum ve kalbimin atışı hızlanmıştı. Köşeye kadar koşup

evin önüne geldiğimde köpeklerin arkada durup bana baktığını gördüm. Bu seferlik ucuz atlatmışım ve bir daha saha çalışması boyunca N.Ö.'nün sokağından da geçmedim ve her zaman uzun yol ile kaldığım eve geldim.

SAHA SONRASI YAPILAN AŞAMALAR

2016-2017 Eğitim-Öğretim yılının başlamasıyla yapılan mülakatlar 25 Eylül haftasında Sosyal Antropoloji bölümüne getirildi. 7. dönem dersleri olan Sosyal Antropolojide Lisans Bitirme Çalışması 1 ve Sosyal Antropolojide Lisans Bitirme Çalışması Uygulaması 1 dersleri Prof. Dr. Yüksel Kırmırlı'dan alındı.

Mülakatlar üzerinde yapılan ilk çalışma kontrollerden oluşuyordu. 03.10.2016 tarihinde mülakat kontrollerine başlandı.

Kontrollerde düzeltilen hatalar, sahada yapılanlar ve eklenen soruların hepsi hata olarak kabul edildi. Mülakatlarda yapılan hataların belirlenmesi için mülakatlarda hangi sorularda hata yapıldığını ve yapılan hata frekanslarını belirlenmiştir.

Açık uçlu soruların dökülmesi ve kategorileştirilmesi sonucunda F1 ve F2 Kod formları oluşturulmuş ve denemeleri yapılmıştır.

30.01.2017 tarihinde F1 kod formlarının SPSS girişlerine başlandı.

Araştırması yürütülen beş köy için de ana ayrım hane başkanlarının ortalama yaşı olarak belirlenmiştir ve saha çalışması yaptığım köyün ana ayrımı şu şekildedir:

İncealipınar: 61 yaş altı hane başkanı ve 62 yaş üstü hane başkanı

Ana ayrımın belirlenmesi sonrasında tablo yapım aşamasına geçilmiştir. Prof. Dr. Yüksel Kırmırlı'nın belirlemesi ile Geçim ve Ekonomi tablolarını hazırlama görevi bana verilmiştir.

Karışıklık sonucu yapılamayan Demografi bölümü bazı ekip arkadaşlarımızın görevi paylaşmak istememesi sonucu sadece Demografi Bölümünü yapacak olanlara bırakılmıştır.

F1 demografi tablolarını Serpil Sıcacık, Sümeyye Muhsinoğlu, Yamaç Kona ve Gökşin Sert ile beraber hazırladık.

Veri girişi yapılan tablolar Araştırma Görevlisi Utku İçen'e teslim edildi ve üçüncü kontrolden sonra onay alındı. Onay alındıktan sonra araştırmanın rapor yazma aşamasına geçildi.

2.4 ALAN GÜNLÜKLERİ

13.07.16

Ön araştırma için iki kez gelmiş olduğumuz İncealipınar mahallesine bu sefer tezimizi yazmak için yapacağımız araştırma için geldik. Burada, hazırlamış olduğumuz soruların bitirilmesine göre dört ya da beş hafta kalacağız. 16.30'da geldiğimiz köy yine ıssızdı. Kahvehane de kapalıydı 15 20 dakika kahvehane önünde valizlerimizle oturduk. Daha sonra kahvehanenin sahibi Orhan abi geldi ve kahveyi açtı. Orhan abi 50'li yaşlarında, beyaz saçlı ama saçlarının ortası seyrek, teni esmer bir adam. Ön araştırmalardan kendisiyle tanışık olduğumuz için bizi görünce sevindi. Valizleri görünce kalacak yer için yardımcı olmaya çalıştı. Ekip arkadaşlarım Özge ve Ufuk ile beraber düşünmeye başladık. Geçen ay ölen babasının evi olduğundan ve Ufuk ile ayrı kalmamız gerektiğinden pek sıcak bakmadık. Bir de Orhan abi bizden kira isteyince bozulduk. Zaten boş olan evden kazanç elde etmek istemesinden hoşlanmadık. Ama zor durumda kalma ihtimalimize karşın direk reddetmedik.

Diğer ev imkanımız İrfan abiydi .İrfan abi Nevriye Özturgut'un eşiydi ve bizle en çok ilgilenen insandı. İstanbuldayken kendisine geleceğimizi söyleyince ev buluruz demişti. O nedenle onu beklemeye başladık. İlçede mermer fabrikasında çalıştığı için 20.00'a doğru gelecekti.

Kadınlar Penguen 'in fabrikasında çalıştığından, erkekler de mermer ocağında olduğundan etraf sessizdi. Fabrikada çalışmayan kadınlar da hayvan yaymaya tarlalara gitmişler, ondan köyde az insan vardı. Gelenlerin çoğu da bizi tanıyordu, gördüklerinde tebessüm ile konuşuyorlardı. Ragıp Gökçe lacivert scooter motoru ile kahveye yanaştı, Orhan abi ile kart oyunu oynamak istedi. Orhan abi kumar oynamam ben diyince o da oturmadı ve gitti. Daha sonra Orhan abi kahveyi bize emanet edip, hastalanan tavuklarına ilaç vermeye eve gitti Mülakat yaptığım kişilerden olan Şerafettin Yavuz de bizi görünce kahveye geldi, bizimle tokalaşmak yerine direk sarıldı. Mavi gözlü, orta yaşlı Şerafettin abi hayvancılık ile uğraşıyordu, gündüzleri ona bakıyormuş, onunla da biraz sohbet ettik daha sonra mavi gözlü, gri saçlı Şerafettin abi de yanımızdan ayrıldı.

18.30' a yaklaşırken saat biz kahve önünde sabah kahvaltısı ile duruyoduk ve açlıktan başımız ağrıyordu. Köyün delikanlılarından Gürkan bizi nenesinin evine götürdü. Nenesi bize bahçedeki masada sofrayı kurmuştu. Zeytin, patates kızartması, köy ekmeği, çay, kemalpaşa tatlısından oluşan akşam yemeğimizi bayılarak yedik. Çok a olduğumuzdan sofrada ne bulsak bayılabildik.

Gürkanlardan çıkınca köye yeni yapılan parkın önünden geçtik. Parkta ocuklar oynuyordu, kenardaki gölgesinde de yaşlı teyzeler oturuyordu. Bizi görüncü " Ne ettiniz?" , "Hoşgeldiniz kızım" dediler. Feracelerini giymiş, gölgede yere çömelmiş teyzelerle sohbet ederken yanımıza Ümmü ablanın kızı Gizem geldi. Bizi gördüğüne en çok sevinen oydu. Ümmü abla hayvan otlatmadaydı. O evlerinin altının boş olduğunu ve orda kalabileceğimizi söyledi. Ümmü abla köyün en sıcakkanlı kadını, kızı da aynı şekilde öyle hem bu nedenle hem de bizden para talep etmemesinden biz onların altındaki boş evde Özge ile kalmayı kabul ettik. Ufuk da Orhan abi'nin evinde tek başına kalabilirdi. Kahvede 5 saattir duran valizlerimizi alıp eve geldik. 25 Temmuz'da evlenicek olan kızının eşyaları bir odada duruyordu Ümmü ablanın bize onları gösterdi önce. Kızına doluca çeyiz hazırlamıştı ve gösterirken de mutlu oluyordu eşyaları. Daha sonra karşılıklı iki çekyatın olduğu odaya geçtik. Özge ile ben bu odada kalacağız. Beyaz boyalı duvarları, çalışmayan 32 ekran televizyonu ve sobası olan oda kullanılmadığından böcek doluydu. Ama yine de yaşanamayacak gibi de değildi. Ümmü abla çarşaflar verdi, yataklarımızı açtı ona çok teşekkür ettik. Ev sorununuz da çözölmüş oldu 23.00'a kadar da Gizem ile sohbet ettik daha sonra dinlenmemiz için o da yukarı çıktı ve Özge ile alan notu yazımıza başlamaya karar verdik.

14.07.16

09.00 itibari ile ev sahibimizin kızı Gizem'in kapıya vurması ile günümüz başladı. Gizem dağınık sarı saçları ve güler yüzü ile "günaydın" dedi. Altında ona küçük gelen şalvarı, üstünde beyaz renkte bluzu ile bizi kahvaltıya çağırdı. Biz de Özge ile bu fırsatı kaçırmadan 10 dakikadan az sürede hazırlanıp yukarı çıktık. Ümmü abla sabah hayvanları otlatmaya bırakıp eve gelmiş ve bize kahvaltı hazırlamış. Kasnak üzerine koyduğu tepsi de yumurta, ekmek, zeytin, peynir ve tereyağ vardı.Tereyağ hazır

üründü. Ümmü abla sabah gidip köye gelen seyyar fırından bize simitte almıştı. Çayla beraber yemeklerimizi yedik. İki tane köyden kız Şehri ve Büşra geldi. Kuran kursuna gidiyorlardı gitmeden önce de bize bakmaya geldiler. 8 - 9 yaşlarında ufak, esmer iki kız koltukta kendi başlarına oturdular 15 dakika boyunca. Sonra da gittiler kursa.

Diğer ekip arkadaşımız Ufuktan henüz ses yoktu. Özge ile kahvaltıdan sonra Gizemi de alıp köye dolaşmaya çıktık. 10.45 de evden ayrıldık Nevriye ablaya geldik fakat göremedik. Evinin oralarda bakındık ama hayvanlara gitmiş diye düşünüp meydana doğru yürüdük. Görsel belgeleme yapacağımız için fotoğraf çekmemiz gerekiyordu. Kahve kapalıydı bizde onun önünde vakit geçirdik Gizem fotoğrafımızı çekti. Camide kursta olan imam da bizi görüp "Gizem fotoğrafçı olmuş koşun bakın anam" diyince, çocuklarda ilahi söylemeyi bırakıp yanımıza geldiker. 4 5 kız vardı 8, 9 yaşlarında ve başları da bağlıydı. Onlarla fotoğraf çekildikten sonra Ümmü ablanın 3 ineğinin yanına doğru gittik tarlaya. Tarlanın yolu yoktu topraklı taşlı yollardan geçtik. Mermer ocağının da yanından geçtik, dönüşte orada çalışan muhtarın yanına uğramaya karar verdik. Tarlaya gitmeden erik toplamak için yaşlı bir amca ve genç oğlunun tarlasına götürdü bizi Ümmü abla. Adamlardan izin istedik erik için onlarda poşet bile verdiler, yemezsek dökölceğini bol bol yememizi söylediler. Mürdüm eriğine "kaşık eriği" diyorlar ondan topladık bolca bir de hoşaf yapmak için minik mor eriklerden topladık. Bahçede "döngel" meyve diye bişey gösterdi oğlu. Döngel meyvesi güne karşı açan bir meyveymiş, internetten bakarsınız dedi. Biraz Ümmü ablanın inekler Alaca, Yeşim ve düvesi ile tarlada oturduk. Sonra mermer ocağına gittik aşçı Server abi ve çalışan bir kaç amca bizi tanıdı ve görünce mutlu oldular. Muhtar da yemek ikram etti tok olduğumuz için istemedik. Bizi görünce sevinmiş benzedi günlerdir bizden kaçtığı için ona pek inanamadık.

Sonra 12 buçuk gibi eve gelip eski mülakartları yeni soru formlarına geçirmeye başladık 2 saat yaptıktan sonra Ümmü ablaya öğle yemeğine gittik. Ümmü abla hazır mantarlı çorba ve semizotu yapmıştı. Pembe taşlı bluzu ve şalvarı ile Ümmü abla çok tatlı duruyordu. Köyde düzgün giyiniyor denecek az insandandı ve çok da misafirperverdi. Sonra tekrar sorulara döndük aşağı inip herkes işte olduğu için köy boştu. Yolda karşılaştığımız insanlar ile sohbet ediyorduk bu saatlerde çünkü gençler fabrikalarda iken sadece yaşlılar köydeydi. Onların da çoğu evlerinde dinleniyor

olurdu. Akşam üstü Ümmü ablaya sütçünün karısı komşu olarak geldi. Dondurma getirdiği için bizi de çağırdılar. Çilek ve vanilyalı Panda markalı dondurmadan yedik. Sütçünün karısı esmer şişman yanaklı 35 li yaşlarındaydı Ümmü abla ile yakın arkadaştı. Kocasını Sütü satmak için buralardan süt topluyordu her gün sabah ve akşam, karısı da onunla gelince Ümmü ablaya misafirlige geliyormuş. Özge ile ikimize tek tabakta konan dondurmaları yedik, onlarda Gizem, Ümmü ve İlknur dondurma kabından yiyorlardı.

Saat 19.00 gibi de Ufukla karşılaşırız diye kahveye doğru yürüdük, yine göremedik. Kahve önünde Orhan abi ve köyün yaşlı amcaları bizi şalvarla görünce gülüp "Köylü olmuş bunlar yahu" diye söylediler. Yaşlı teyzelerin ve gençlerin de şalvar giymemiz pek bir hoşlarına gidiyordu. Gören gülümsüyor, "Siz buralı olmuşsunuz" diyorlardı. Suna, Gizem ben ve Özge köyün yeşilliklerinden dolanırken sütçü sütleri toplamaya geldi. Parkın kenarında çeşme yanında duran sütçüye sütleri tenekelerle veren kadınlar, sonra kenardaki çeşme de tenekeleri yıkıyordu. Bende onlara yardım ettim ve teneke yıkadım. Onların yaptığını yapıp, onlar gibi davranınca daha çok seviyor gibi görünüyorlardı. Bir çok teyze yarın onlara misafirlige davet etti bizi. Parkta genç liseli kızlar Merve, Zeynep ve 2 tane daha bizi soru yağmuruna tuttu. Kırmızı yanaklı ve pek bilmiş duran Merve Facebook üzerinden arkadaş olmaya çalıştı benimle fakat yasak olduğundan bi şekilde onu kırmadan konuyu geçiştirdim. Geçen sefer misafir olduğumuz Veliye abla geldi ıslak elleriyle gözümü kapatıp bana şaka yapmak istedi ve bütün yüzümü ıslattı sonra da sımsıkı sarıldı. Çok fazla içtendi. Özge ona çekildiğimiz fotoğrafların çıktısını verdi ve pek mutlu oldu. Diğer kadınlarda bakmak istedi onlara dokundurtmadı bile uzaktan gösterdi. Bunu yeni yapılacak evime asarım dedi.

Akşam 20.45 gibi de Ümmü ablalarda yer soframızda yoğurtlu kabak, hazır mantar çorbası eşliğinde akşam yemeğimizi yedik. Ümmü ablanın eşi Nevzat abi de katıldı bize. Mavi gözlü esmer zayıf ve uzun boylu bir adamdı. Sessiz ve ılımlı duruyordu sanki hane reisi Ümmü abla gibi düşündürdü bize. Genel de Ümmü ablanın dediği oluyomuş. Çok fazla onları da rahatsız etmeden Özge ile aşağıya inip bugün ki yazılarımızı yazmaya başladık ve günü bitirmiş olduk.

15.07.16

Gizem'in kapıya vurma sesiyle 9.30 gibi güne başladık. Ümmü abla yoktu, kızının çeyiz hazırlığı için ilçeye gitmiş. Gizem bize patates kızarttı, peynir ekmek her zamanki kahvaltımızı yaptık. Köyün kızlarından Büşra' da kahvaltıya gelmişti. Büşra esmer, 11 yaşında kısa boylu bir kız ve başı örtülüydü. Bizi çok merak ettiği belli oluyordu, sürekli inceliyordu. Bize sigara böreği yapmak için bahçeden patates toplayıp getirmişti.

Bugün "zerzavatçı" gelecek diye onu beklemeye başladık. Gizem ve Büşra zerzavatçı gelince bize haber vericekleri. Zerzavatçı geldiğinde düdük çalarmış. Büşra bizi geldi diye dışarı çıkardı biz ses duymadık. Çeşmeye çıktık ama zerzavatçı gitmişti. Akşamüstü tekrar gelecekti. Eve döndük eski mülakatları geçirmek amacıyla. Bugün çok sıcak oldupu için kimse de dışarı çıkamıyordu. Gizembize 14.00 gibi misafirlige geldi 1 saat kadar da onunla sohbet ettik. Özge ile çekyatları birleştirdik ortada tek bir yatak haline getirdik. Üç kız mülakatlar, leblebi ve kayısının dağınık olduğu yatakta sohbet ettik. Sonra karnımız acıktı yukarı çıkıp bişeyler hazırladık. Gizem ile tavuklara indik. Yeni yumurtlayan tavuktan yumurtasını aldık özge de yumurta ve sütü karıştırıp yumurtalı ekmek yaptı. Tam sofraya oturacakken Ümmü abla köşe başından çağırdı. Sütçünün karısı İlknur abla ile yüklü gelmişlerdi. Eşyaları taşıyamıyorlardı eşyalar da kızının çeyizi ve bohça eşyalarıydı. Ona yardım edip eşyaları bizim yan odaya taşıdık. Orda üst üste yığılmış çeyiz malzemeleri vardı.. Yemeğe Ümmü ablalarda katıldı sonra sofrayı topladık ve aşağıya kızı için tastık doldurmaya indik. Slikonu yastıkların içine doldurduk sonra da işli ve dantelli yastık kılıflarına geçirdik. Pembe ve mor çiçekler işlenmişti kılıflara çok özenilmiş duruyorlardı. Ümmü abla da gurur duyarak gösteriyordu kızının çeyizini. Daha sonra da damadın akrabalarına bohça hazırladık. Kaynanası, damadın babannesi, anneannesi, dedesi, kayını ve "Elti annesi" ne başörtüsü, kumaş, tesbih, bluz, seccade koyup, altına karton üstüne demuşamba gibi bişeyle paketledik.

Sohbet sırasında yaşlı teyzelerin bize terörist dediğini öğrendik ve üzüldük. Bizi görünce çok sevdiklerini söylüyorlardı ama Ümmü ablayı terörist onlar diye

korkutuyorlarmış. Akşamüstü zerzavatçıyı yakaladık yaşlı teyzelerde oradaydı, yine kısa bi sohbet ettik yüzümüze hala iyi davranıyorlardı. Veliye abla da oradaydı öptü bugün bana gelmediniz diye sitem etti bize. Sonra Suna, Gizem, Özge ve ben Hacinın karısı Emine ablanın bahçesine geçtik. Bize kahvaltı sofrası hazırladı. Bursa'da yaşayan bi ailelerdi. Banyo ve mutfak yaptırıyolardı ev tuğla doluydu, tadilat nedeniyle. Ondan bahçede oturduk. Sofrayı bahçeye kurduğumuzdan yemek de pek tatlı geldi. Baya bi oturduk. Emine abla da kırmızı yanaklı, beyaz tenli bi kadındı hem yörüük hem çerkezmiş. Çok konuşkan ve güleryüzlüydü. Muhtarın karısı Şehri abla geldi daha sonra başta çekingen durdu ama zaman geçtikçe alıştı bize. İsimlerinin anlamlarına baktım internetten pek bi hoşlarına gitti, torunlarının ismine kadar baktırdılar. En çok sevdikleri de giyim tarzımız oldu. Şalvarlarımız ve lastik ayakkabılarımız pek bi hoşlarına gidiyordu hatta muhtarın karısı ayakkabımı denedi ve pek begendi bende istiyorum diye belirtti. Hava kararana kadar oturduk.

Geç olduğundan müsaade iisteyip kalktık Emine abladan ve aşağıdaki seyyar bakkala yetişmeye çalıştık. Oradan abur cubur bişeyler aldık kendimize bir de çocuklara da küçük bir kaç şey ısmarladık. Köyün yaşlılarından Kemal Yelbey amcada bize zorla çekirdek almak istedi. Kırmadık aldı o da ve çok teşekkür ettik. Uzun boylu beyaz saçlı 1937 doğumlu adam köyün şüphesiz en güleryüzlü amcasıydı ve bizi çok seviyordu. Daha sonra eve geldik Ümmü abla ve Gizem bizdeydi. Yanağımda çıkan kocaman sivilceye nazar dedi Ümmü abla ve bir bardağa su doldurttu ona 7 kez nazar duası okudu. Ben o sudan 3 yudum aldım ve geri kalanı yüzüme sürüp dışarılara baktım. Bu şekilde nazar çıkıcak dedi. Duayı okurken de ikimiz sürekli esneyedurduk. "kız sende de ne nazar varmış gözümünden yaş geldi " dedi Ümmü abla ve güldü. Sonra 23.00' a doğru da yukarı çıktılar.

16.07.16

Köy havasının esiri olup uykuya doyamadığımızdan her zamanki gibi 10.00 civarı kalkabildik. Yine gece kaldığımız için ekmekçi den ekmek alamadık. Ekmekçi köye 8 de geliyormuş onu da bir türlü yakalayamadık.

Gizem arkadaşı Şehri ile kapıyı çalarak uyandırdı bizi. Özgenin kapıyı açmasıyla iki küçük kız da odamıza daldılar. Gizem'in annesi kadınlarla yufka yapmaya gitmiş erkenden Gizem de ineklere gidicek diye haber vermeye gelmiş. Onu görünce ekmek istedik bir de zeytinle çay getirebilse ne güzel olacağını söyledik. Ekmek ve çay getirmiş ama zeytini getirmemiş. Bizde çayı yaptık ekmek arasına da dün aldığımız domates ve salatalıklardan koyduk yedik. Öğlen Ugurlupınar köyünde mevlid var diye duyuru yapıldı camiden. Köyden bir kaç kişi de katılacaktı biz de onlara uyduk gittik. Burcu ve Sümeyye orda muhtarın evinde Günnar ablada kalıyolarmış onlara ugradık. Muhtarın evi kerpiçten 2 göz odalı ama mutfak kocaman ve modern yapılı bir evdi. Günnar teyze konuşurken suratımıza donup kalıyordu. Burcular her gidecekleri yeri ona söylüyorlarmış. Günnar teyze onlara emanet gözüyle bakıyor. Az bişey oturup caminin önüne geldik. Yeni yapılı caminin önüne masa ve sandalyeler konmuştu. Köylü bizi tanıyordu. "Siz İncealiden mi geliyorsunuz" diyordu hepsi. Öğle ezanından sonra beyaz köpük tabldotlara etli nohut, tavuk suyuna çorba, nohutlu pilav ve irmik helvası koyup verdiler. Hayatımda yediğim en güzel helvaydı kuşkusuz, köy sütü ve yağıyla yapılmış yumuşacıktı. Mevlidi olan kadın kaza geçirmiş öldü denmiş ama şimdi iyileşmiş adak adadıkları için de 8 koyun kesip mevlid yapmışlar.

Mevlidden sonra bizim köydeki Remzi abinin oğlu Ali bizi traktörle köye getirdi. Akşamüstüne doğru Kıymet abla bizi çay içmeye çağırdı. Parkın karşısında meydanda oturan Kıymet abla, annesi, eşi Sefer abi ve kızı Zeynep karpuz da kestiler. Kapının önünde avluda yanda soba biz de halının üstünde oturduk. Annesi sigara içiyordu eşi de uzanmıştı. Sefer abi akşamları koyun bakmaya yaylaya çıkıyomuş gece de orada kalıyomuş. Kıymet abla akşam da yemeğe çağırdı bizi. Kalktık evde biraz not yazdıktan sonra parkın yanına oturan teyzelerle sohbet etmeye çıktık. Onlar normalde çok konuşuyorlar ama biz yanlarına oturunca hepsi sus pus oldu yaşlı teyzelerin. 10 dk durduk durmadık Zeynebin gelmesiyle kalktık. Zeynep Kıymet ablanın 3 çocuğundan kız olanı diğer iki çocuğu erkek, bir tanesinin asker düğününe denk gelmiştik hatta. Zeynep çok güzel lise 3 e giden esmer zayıf bir kız. Bizi onların bahçesine götürdü. Annesi ve Kıymet abla bahçeyi suluyorlardı. Bizde bahçede dolanıp fotoğraflarını çektik. Bize bahçeden salata ve domates kopardı. İşleri bitince de onlara yemeğe geçtik. Kıymet abla bize yazma, patik ve kumaş verdi şalvar

diktirelim diye. Yemekte de balık dolma bir sürü şey yapmıştı. Yemek yemeyi 9 bucuga kadar bekledik çünkü köyde elektrikler yoktu. O sırada bahçede oturduk yaşlı teyzeler de gelmişti. Sohbet ettik bize onlar da alıştı sabah sus pus olan teyzeler bu sefer konuşuyordu. Elektrikler gelince teyzeler oturmaya devam etti biz yemeğe koyulduk. Kızılcık marmelatı, balık, "cacık dolması" (cacık burda salatalık demek) kavun, üzüm vardı. Sonra üstüne çay da yaptılar 23.30 a kadar kıymet ablalarda oturduk. Bize annesinin düğünde giydiği "Yörük elbisesinden" giydirdiler. Kırmızı renkli "Yörük elbisesi" çok ağırdı ve sıcak yapıyordu. Artık gelinler bunu giymiyormuş gelinlik giyiyormuş kıymet ablada düğünde giymemiş. Kemal amcanın yaşlı eşi Emine abla kalkalım diyince onu da götürmüş oluruz diye kalktık. Ümmü ablanın evinin önünde ışık yok karanlık diye Kıymet abla ve Zeynep bizi eve kadar getirdiler. Patates biber bir sürü de şey koydular poşete onlara teşekkür edip evimize girdik. Eli açık ve misafirperver Kıymet abla bizi bugün çok mutlu etti.

17.07.16

9.30 da kalktık. Hava çok güneşliydi bugün. Camlar kapalı olduğundan ev neredeyse buharlaşıyordu. Onun verdiği rahatsızlıktan uyandık. Ümmü abla aşağı indi biz daha üstümüzü toparlamadan. Yan odada matkap aradı. bir tane buldu o da olmadı döndü geri gitti. Ümmü abla ve Gizemin en kötü huyu da bu gün içinde hangi saat olursa olsun bizi rahatsız edebiliyorlar. Gelmişken ondan ekmek, zeytin ve bulaşık deterjanı istedik. Şişman, 155 cm boylarında al yanaklı Ümmü abla 20 saniyede geri döndü. İstediklerimizi getirmişti. Getirdiği detarjanın yarısından azı detarjan yarısı suydı. Ev sahibimiz daha doğrusu şu ana kadar tanıştığımız bütün İ.pınarlılar pek paylaşımcı değiller hatta cimri olduklarını söyleyebilirim.

Kahvaltıda yumurta haşlayıp yedikten sonra mülakat yapmaya İrfan Özturgutlara gittim. Nevriye abla ile önceden mülakat yapmıştım. Uğurlupınar gelini Nevriye ile İrfan 1989 dan beri evliler 2 oğulları var. İrfan abi bizi pek bir seviyor, kalıcak yer işi ile de ilgilenmişti. Betondan evde yaşıyorlar evde 3 oda 1 hol var. Köydeki yaşanabilir evlerden birindeler. İki oğulları var ikisi de güreşçi. Oturduğumuz oda da oğullarının formalı fotoğrafı asılıydı. İki karşılıklı kahverengi çekyat, tv, sehpa ve masanın olduğu

oda çok yeniydi. Ama genelde diğ er sobalı odunun olduğu odada vakit geçiriyorlar ve masayı kullanmayıp yerde yiyorlar. 1 saat s uren mülakat sonrası Nevriye ablayla biraz dedikodu yaptık kaynanasına "Kocakarı" diyormu . Köyde ya lı teyzelere de "Kocakarı" diyorlar. Kavuz kesti, çikolata ikram etti. 15 dakika sonra da kalktım Özgenin mülakat yaptığı Emine teyze ve Kemal amcanın (Yelbey) eve gittim. Köyün en ya lılarındanlar. Bahçede mor minik erikler var Emine teyze "G rem eriğı" de yiyiyn dedi. Burda çok erik çeşidi var d n Zeynep de bahçelerinde "dalta ak eriğı" göstermişti.

Emine teyzeler bir göz odada kalıyoruz denildiğı gibi bir evde yaşıyorlar .    ayda bir 65 ya  maaşı alıyorlar yoksa emekli değıller.Emine teyze safra kesesinde ta  olduğundan ameliyat olmuş ve mideden rahatsız. Pamuk yüzlü ailenin hiç çocukları olmamış o nedenle çocuklara olan sevgileri bir farklı. İnek boku yani "Kemire" attığı için  mm  abla her yerimiz kokuyordu. Emine teyze de bize komşu olduğundan o da kokuyu alınca "Kemire" atıyo yine karı dedi. E iyle görücü evlenmi ler ama çok seviyorlar, Kemal amca hastalanınca Emine ablaya bakmı . Eskiden uzun yakışıklı delikanlı olduğu  uan bile belli olan Kemal amca damatlık giymiş düğünde. Emine ablaya o günleri hatırlatırken gülümsedi, pek de begenmi  Kemal amcayı. Tuğla beton karışık olan evde sobalı odada bi yatak bi iki kapılı minik dolap var. Patates yemeğı yapmış emine abbla ikram etti ama tok olduğumuzdan yiyemedik.

16.00 civarı kahveye gittik. Kahveci Orhan abi, İrfan abi, Remzi abi ve Abdullah abi kahvede 71 oynuyorlardı. Kendimize soda alırken onlara da getirdim. Para verince hepsi birden koyma biz veririz diye bağı tılar. Sonra bahçeye oturduk kahvenin Ufuk köyün delilerinden Mesutla Killik cami a ılı ına gitmişti, o geldi. Bize mülakatları evlere dağıtacağını söyledi.  zgeyle birbirimize bakakaldık. Bugün bunun gerçek olamayacağını konuşacağız. D nde o zaman biz bo a ugrasıyoruz gidelim dedik ama güldü geçti. Ebra hocayı arayıp danı tım bunun mümkün olmadığını ve sahayı terketmesi gerektiğini söyledi. Umarım bugün Ufuk böyle bir ey yapmayacağını söyler de 45 er mülakat yapmak zorunda kalmayız.

Bir hı ım onun yanından kalkıp  e me karşısında gölgede oturan teyzelerin yanına oturduk. Daha doğırusu yere   meldik. Zeynep de su dolduruyordu.  e meye bi  ocuk

geldi megersem o çocuk Zeynep'e yazıyormuş . Ama Zeynebin Eskikızılelma köyünden başka sevgilisi de varmış. Çocuk çeşmeden gidince bizim liseli esmer Zeynep kızımız çocuğun mesajıyla uzaklara onu görmeye gitti. Başka sevgilisi olmasına ragmen böyle yapması beni şaşkına çevirdi. Feraceli, yazmalı teyzeler aynı bizim gibi lastik ayakkabı giymişler. 80' li yaşlarda 5 yörük ninesi artık yanımızda sohbet ediyor. Eskiden sus pus olurlardı ama yavaş yavaş bize alışıyorlar. Teyzenin birinin arkasında çırpılar vardı. Makta olarak çırpı alıyolarmış. Şişelere su koymak için bekleyen teyzelerin elleri kınalıydı. Kına müslümanlık sünnetiymiş. Kızlara sürülmüyor ama kadınlar da hep kına oluyo özeliikle de ninelerde. Teyzeler konuşurken cümle sonuna "huri" diyorlar aynı "bea" demek gibi. Sütçü gelince onun da fotoğraflarını çektik, pek bir hoşuna gitti ve poz verdi sütçü adam. Akşam da Mesut'un annesi Emine teyze yemeğe çağırdı. 2 torunu ve Mesut'a bakan teyzenin evi eskiydi. Kerpiçten ev oldukça dağınıktı. Torunların annesi başka kocaya kaçmış ve babaları da gitmiş. 5 6 yaşlarında iki erkek kardeşin biri konuşamıyor, biri de ilgi çekmeye çalışıyor sürekli. İki sarısın çocuk hep yemege gelin dedi ve çok yalnız oldukları gözlerinden okunuyordu. Yemekte sıcak köy ekmeği, erişte, patates, köy tavuğu, karpuz bir sürü sey vardı. Sofrada oturup yedik ama hiç temiz görünmüyordu en kötüsü de Mesut agzını çok şapırdatıyordu. Çaya kalmadan kalktık, tabiki Gizem de bizimleydi. Eve girip tam yazılara başlarız diyorduk ki Hacı'nın karısı Emine abla ve Suna'nın annesi Saniye abla misafirlğe geldiler. Ya da teftiş de diyebiliriz. Bir koşu onlara çay yapıym Özge de leblebi koydu. Sohbet ettik ama köyün en dinci kadınlarıydılar. Bir ara bu köyde yeni ortaya çıkan asker düğününü eleştirdiler askerler dua ile yollanmış göbek atarak değil. Emine abla şehit olmayı buna bağladı ve kadınların düğünlerde erkeklerle aynı anda oynamasını da çok eleştirdiler. Saniye abla ekmek ve yoğurt getirmişti. Ona da teşekkür ettik Agridan gelin gelmiş Saniye abla. İkisi birbiriyle en çok anlaşılan kadınlar. Saniye abla "evimde yer olsa sizi bırakmam" dedi bize Emine abla da tadilat işleri olmasa onda kalacağımızı söyledi. Bizi sevmiş görünüyordardı. Biz de onları sevdik ama Emine abla alttan alttan inceliyordu bizi neyse ki saklayacak şeyimiz olmadığından Özge soruları bile gösterdi ona. 23.30 a kadar oturan ilk misafirlerimiz evden ayrılırken onlara da davet etti . Kısa bir vedalaşmanın ardından onlar eve biz de odamıza döndük.

18.07.16

Özge ile 08.00 de gri bir havaya uyandık. Yagmur yagıyordu. Kahvaltıda peynir, Emine teyzenin köy ekmeği zeytin ve salatalık domatesimiz hazırdu. Onları yedik ve soguk hava da uykumuz açılın diye yürüyüş yapmaya karar verdik. Şalvarlarımızı altımıza geçirdikten sonra çıktık ama parkın oraya kadar gidip geri döndük çünkü yağmur çok ıslatıyordu ve dışarıları boştu. Eve geçtik dün yazmadığımız alan notlarımızı yazdık. Tabi ki Gizem geldi biraz yanımızda oturdu. Ona kurabiye fırsatımız vardı ve bir türlü yapamıyorduk. O da gelip bize onu hatırlatıyordu bir nevi psikolojik baskı altına alıyordu. Ama Ufukla konuşmamız gerektiğindenkahvenin önüne gittik. Orada Yaşlı amcalar, Orhan abi Ragıp abi sohbet ettik ben de Nevzat Akkaş ile mülakat yaptım. Sonra Ufuk ben ve Özge parkın oraya gidip biraz sallanırken bohçacı geldi. Beyaz Mitsubishi marka l300 model minibüsündeki bohçacı yorgancı 50 55 yaşlarında, beyaz saçlı parmak arası terlik ve şortuyla tatilcilere benziyordu. Yanında ona hiç benzemeyen esmer, kara kaşlı bir kız vardı. Kız pek konuşmuyorduama adam fazlaca konuşkandı. Teyzelere yorganlara bakarken bizde gittik. Sultan teyze bir yorganı açtırıp diğerini de açtırıyordu bir de fiyatta indirim istiyordu. Yorgancı çok sinirleniyordu ama şakayla karışık kızırıyordu. 70 liradan sattığı yorganları 50 liradan siftah olsun diye Sultan ablaya satan yorgancı Nadir abi maille çektiğimiz fotoğrafları ona atmamızı istedi.

Sultan abla bizi içeri çaya davet etti. Nedim abi Sultan ablanın eşiydi o da oradaydı. Çay bisküvi içtik. Bizi sevdiklerini ama yine de cahillikten şüpheyile yaklaştıklarını söylediler. Görevli kartımız olsa yakamızda daha farklı olurdu dedi. 2 kız çocuğu olan ailenin 93 doğumlu kızı evli ve 1 kızı varmış . Diğer kız da okuyormuş. Şuan ikisini de okutmadıkları için çok pişmanlar ama o zamanlar cahildik dedi 40 lı yaşlarındaki Sultan abla.

Oradann çıkıp Server abinin aşçı oldugu mermer ocagına gittik. Nohut pilav ve karpuzdan yedik. Ama Server abi geçen seferki kadar sıcak değildi. Bölümümüzü araştırmış Şişman ve siyah saçlı adam. Antropoloji kötüymüş diye girdi söze sonra öğrendik ki mermer ocagı şefi Ufuk'a bizim tehlikeli olduğumuzu söylemiş akıllarına

girmiş. Antropoloji tehlikeli sömürü bilimidir demiş. Okumuş maden mühendisi olmuş olsa da cahil olmanın matematik bilmeye alakası olmadığını kanıtladı kendisi.

Döndü teyzede öğleden sonra Yörük gözlemesi yedik . Döndü abla tek yaşıyor. Bize bahçeyi gezdirdi. Böğürtlen topluyormuş onlardan reçel yapmış o reçel de bir güzel mor renk ile kırmızı renk arasında bi renkteydi. Yer sofrasında onları yedikten sonra bizim fotoğraf çekmemiz için bir tane daha gözleme açtı yaptı Döndü abla. Tömpette saç üstünde pişirdiği gözleme bol yağlıydı. Oradan çıkıp sütçünün gelmesini bekleyen yaşlı teyzelerin yanına merdevenlere oturduk . Burada akşamüstü 70 80 yaşlarındaki teyzeler oturuyor dedikodu yapıyor. Hatice Yelbey teyze de tek yaşayan 80 küsur yaşında feraceli bir teyzemiz, onunla da mülakat yaptım bulmuşken. Yaşlı kadınlar birbirlerine çok takılıyorlar arada da küçük küçük atışıyorlar. Tek bir araya toplandıkları aktiviteleri oymuş. Akşam da muhtarın annesi Hanife teyzeye gittik Emine teyze ve oğlunun iki minik çocuğuyla. Çocuklar anne ve babasında uzakta olduğundan sevgiye aç duruyorlardı ssürekli bana sarılıyorlardı. Barış ve İlhanca iki minik sarı kardeşiler neyseki babaanneleri onlara bakıyordu. İlhanca biraz yaramazdı susmuyordu Barış da tam aksine hiç konuşmuyordu.

Hanife teyze oğluyla yaşayan 80 yaşında bi teyzemiz. Evi yokuşlu olduğundan hiç aşağı inmiyormuş hep evdeymiş. Yanına kalan oğlu hiç evlenmemiş ve Hayvanlarla uğraşıyormuş . 1 Oğlu da boşanmış. Daha doğrusu karısı onu bırakıp başkasına kaçmış Köyde böyle yapan 3 gelin duyduk şimdiye kadar. Evliliklerde sıkıntı olabiliyor yeni gelinlerde ama eski teyzeler evlendikleri adamdan ölene kadar ayrılmazmış. 23.30 a doğru da eve döndük ve yorgunluktan bayıldık çekyatlarımızda.

19.07.16

08.30' da uayndık ve sütlü mısır gevreği ile kahvaltımızı yaptık. Kahvaltımızı odamızdaki çekyatın üzerinde yapıyoruz. Masamız yok odada iki çekyat (biz onları birleştirip tek çekyat yaptık),çalışmayan bir tv ve soba var. Biz kahvaltımızı küçük odada yerken Gizem aşağı indi. Alan notu yazdığımız için mesguldük Gizem'i misafir edemedik. Bu duruma biraz bozuldu sanırım ders çalışmamız gerektiğini söyleyince suratını asıp yukarı çıktı. Her sabah sürekli geldiği için bizi bunaltıyordu. 14 yaşındaki,

kumral, zayıf kız . O gidince ben de bir hafta sonra ilk kez duş aldım. Banyo evin içindeydi. Krem rengi boyalıydı duvarlar. Duş başlığı bozuktu oldukça az akıyordu. 30 dakika süren duşun ardından çıktım.

13.00 civarı çıktık ve kahvenin önüne doğru yürüdük. Kahve gündüzleri kapalıydı akşamüstü açılıyordu. Önündeki masalarda 3 adam vardı . Biri hoca ikisi de yaşlı amcaydı. Üçüde biz gelince kalktılar. Amcalardan biri yanımıza gelip rahatımızın yerinde olup olmadığını sordu. 70 yaşlarında şapkalı amca esmer bir adamdı. Her gördüğünde halimizi hatrımızı soruyordu. Daha sonra Remzi Çetin'in oğlu Ali geldi. Ali Özgeden hoşlanıyordu. Bunu imalarıyla belli ediyordu 97 doğumlu kumral çocuk. Ali köydekilerin balyalarını bağlıyordu ve bu işten para kazanıyordu. Aynı zamanda 2 senelik üniversite okuyordu. Çok yılışık br çocuğu bize "kızım" diye hitap ediyordu.

Onunla köyün diğer tarafına doğru dolandık. Bir evde yavru köpekler vardı onları seyrettik. Daha sonra 15.00 de Zeynep'in anneannesi Güllü Kaya ile Mülakat yapmak için onun evine gittim. 16.00 ya kadar evin avlusunda 60 yaşındaki Güllü teyze ile konuştuk. Güllü teyzenin fıtığı var her gün penisilin iğnesi vurduruyor. Köyden Nedim abi vuruyor iğnesinide. Bacasına vurmuş ağrısı ve çok ağrıyordu. Güllü teyz şişman, başında çemberiyle oturan bir kadın . Oğlunu kaybettikten sonra sigaraya başlamış ve günde bir paket içiyormuş. Onu daha fazla rahatsız etmeden 1 saat sonra evinden ayrıldım. Bahçesi o kadar esiyordu ki başım ağrımaya başladı. Eve geldim 17.30 gibi de Özge ike salçalı patates kavurma yapıp yedik.

Akşam 20.00 de Sunalara gittik. Suna annesine keşkek, çikolatalı puding yaptırmış bizim için. Onara tok gittğimizden dönüşte paket yaptı onları. Orada otururken de çay ile bisküvi yedik. Bizimle beraber Büşra, Hacı'nın karısı Emine abla ve Güllü Balat teyze vardı. Bir çekyat bir tv bir de yerde süngerden oturacak yer vardı. Fakirlerdi ama Suna ve Saniye abla eli açık, kibar insanlardı. Saniye abla Ağırdan gelin gelmiş ve kendisi Kürt, ama burada büyümüş çünkü 17 yaşında evlenmiş. Suna köydeki en terbiyeli ve tatlı kız, 11 yaşında 6. sınıfa geçmiş. Ona okuması için nasihat verdim o da okumak istediğini söyledi. Misafirlik sonunda Saniye abla ile Suna bizi eve kadar bıraktılar. Karanlık diye köpeklerden de korkmamız için buradakiler misafirlikten dönerken bizi hep eve bırakıyorlar.

20.07.16

Yataktan kalkmamız 9 u buldu bugünde. Ümmü abla kapıyı vurdu daha yataktan kalkamadan. Demir kapıyı açtım karşımda mavi önlüğü ile hayvanları otlaga bırakıp dönen Ümmü abla ve Gizem vardı. Telefonlarında kontör kalmadığından benim telefonumdan ablasını aramak için gelmişler. Bugün lise tercih günüyümüş de Gizem ne tercih edeceğini ablasına sormak için aradı. İlk geldiğimizde mğhendis olmak isteyen kız bugün hemşirelik meslek lisesini seçip hemşire olmak için ilçeye gitti, ablasının tavsiyesi (dayatması) üzerine. Onları geçirince Özge ile yumurtalı ekmek yapıp kahvaltımızı ettik. 11 gibi kızlar (Suna, Şehri, Büşra) geldi. Ufuk fotoğraf makinasını onlara vermiş onlarda bolbol fotoğraf çekmişler. Onları bize gösterdiler. Sonra daha büyük ekranda bakmak istedik Özge bilgisayardan gösterdi biz de bütün kızlar çekyat üstünde fotoğraflara baktık. Kızlar kendileri kendilerini çekmişler ve oldukça güzel fotoğraflar da vardı. 11 yaşlarındaki kızların bu kadar başarılı fotoğraf çekmesine çok şaşırdık. Kızlar 12 ye doğru evden ayrıldı. O sırada Ümmü abla geldi Gizem yukarıda ağlıyormuş. Hemşireliği kazanamamış.

14.00 de aşağı mahalleye Zeynep Elmaya mülakata gittik. Yaşlı kadın düşmüş kemiği kırılmış evde yatıyor yalnız başına. 2 bucuk saat evinde mülakat yaptık, sohbet ettik. Zeynep hala çok konuşkan ve tatlı bir teyze. Eşi 4 sene önce ölmüş, hacca gitmiş, çocuklarına ve akrabalara ziyaretine gelmedikleri için kırılgan biri. Bize gazoz verdi 2 litrelik. Hasta olduğundan birşey ikram edemedi diye mahcup olduğunu dile getirtti. Pazartesi de hastanede film eçktircekmiş doktor belge doldurmasını istemiş. Bizi bulmuşken rica etti doldurdu.

Oradan ayrılıp Gülşen teyzeye geldik. Evi köyün tam giriş yerinde, yeni yapılı. Bize semizotu, közlenmiş patlıcan, peynir zeytin ne varsa ikram etti. Bol bol da sohbet etti. Astımı varmış, yüz felci geçirmiş ama deli dolu bir kadın sürekli köyde gezintiye çıkıyor . Ev hanımı olan Gülşen teyzeyle türk kahvesi bile içtik. Köyde en çok sohbet edip bulduğumuz ev de onun evi oldu. 16.30 da girdiğimiz evden 19.30 da çıktık. Kahvenin önünden geçerken İrfan abi, Hüseyin abi, Orhan abi kahvede bir masada oturuyorlardı. Bizi görünce buyur ettiler. Yarım saat kadar kahvede 2 şer çay içip

onlarla sohbet ettik. Dedelerinin anıları, askerlik anıları baya eskilerden söz ettiler. Sonra onlar oyuna biz de eve doğru yol aldık. Parkın oradan geçerken İlhanca'nla Barış parktaydı. İlhanca beni görür görmez koşarak sarıldı. Sonra ben salıncığa bindim o da beni salladı. İki erkek kardeş birlikte pınara devâm ederken biz de evimize geçtik. Saatler de 21.20 idi, başladık alan notumuzu yazmaya.

21.07.16

Bugün hava sıcak ve güneşli. Sabah güne Özge'nin ağrıyan karnı nedeniyle huzursuz başladık. İlaç aldı ama ağrısı geçmedi. Büşra ve Suna kapıyı çaldılar 9.30 da bizi camiye çağırdılar. Fotoğraf çekmek için camiye girmemiz gerekiyordu kızlara söylediğimiz için kapımıza gelip haber verdiler. Kızlar hergün 10 da camide Kuran okuyorlar ama bugün de onlara katılamadık. Kahvaltı sonrası Büşra tekrar geldi elinde ekmekle. Annesi ekmek yapıp yollamış. İçeri geldi Özge ile ben çekyatta dağınık şekilde oturuyorduk hemen ona yer açtım. Geldi oturdu. Büşra'nın annesi sağır ve dilsiz bütün işleri o yapıyor. Daha 11 yaşında ama her yemeği biliyormuş, babasına yemekleri o pişiriyormuş. Yanımda getirdiğim bebeklerden birini Büşra'ya verdim . Çok sevindi hemen cebine koydu minik bebeği. Sonra beraber çıkıp Şehri teyzeye gittik. Şehri teyzenin Gözleri görmüyor 30 senedir. Eşi de ölmüş tek başına yaşıyor. Çocuklarıyla yaşamıyor aslında kızları 3 dakika ötesindeki evlerdeler ama ayrı kalıyor. Biz gidince sevindi yaşlı teyze evden çok çıkamıyormuş kimse olmayınca da çok sıkılıyormuş. Göremese bile sesimizi duyduğu için mutlu oldu. Onunla 1 buçuk saat mülakat yaptık büşra ile çay koyduk, o görmediğinden yapamıyormuş. Bize sıkıca sarıldı giderken ve odadan aldığı yeşil hediye paketlerini uzattı Şehri teyze. İçinde çoraplar vardı paketlerin. Saf ve sevgi dolu teyzenin ince davranışı beni ve Büşrayı mutlu etti. Dönüşte Büşra bana koparıp çiçek verdi. Turuncu bir güldü .

Sonra Büşra ve ben eve döndük Özge karın ağrısından yatıyordu. Onlara Knorr'un hazır bardak çorbasından yaptım. Kaynamış suya atıp 1 dakika karışınca olan çorbayı Büşra pek beğenmedi ve yarısını içti. Daha sonra babasına yemek hazırlamak için gitti . Bizde Kahvenin önüne geçtik Özge ile bugün fazla mülakat yapmak istiyorduk. Kahvede Kemal amca gibi köyün yaşlıları vardı bir de cami hocası geldi. Dedik bizi

duyursa da işimiz daha kolay olsa. Hoca yüzümüze bakmadan konuşuyordu ama yine de yardımcı olurum hutbeden sonra okurum sizi de yardımcı olsunlar köylüler diye dedi.

19.00 gibi Kıymer abla ve Sefer abi ile mülakat yaptım. Onların evinde değilde Sefer abinin kaynanasının evindeydik. Ev iki katlıydı. Kiracıları Perihanda 3 yaşındaki oğluyla oradaydı. Oğlu sarısın Perihan esmerdi.28 yaşında evlenmiş hemen de çocuk sahibi olmuş kadının kocası haftada bir gün geliyor başka ilçede mermer ocagında çalışıyormuş. Mülakatlarım sırasında oldukça lafa karıştı, çok bilmiş bir havası vardı, oğluda sürekli bağırıyordu. Kapının önünde yaptığım mülakatların ikisi toplam 3 saati buldu. Sonra Özge aradı ve köye jandarma gelmiş beni de çağırdı. Üç tane er ve bir astsubayın kahve önünde masalarda oturduğunu gördüm yaklaştıkça. Özge, Ufuk, subay bir masada . Erler ve bir kaç köylü diğer masada oturuyordu geri kalan köylüler ayakta hazır olda duruyordu. Ben önce şikayet edildik de geldiler sandım ama subay dedi ki kontrole gelmişler. Esmer, 24 - 27 yaşlarında subay oldukça özgüvenli tane tane konuşuyordu. Masaya gelince elimi sıktı kendini tanıttı. Bizi korumak için ve köye gözdağı için gelmişler. 10 15 dakika oturup kalktılar, giderken köylülere "bu kızlar bizden onlara iyi bakın işini görün dedi". Sonra Özgeyle onun mülakat yapacağı eve gittik. Şehri ablanın kızıymış. Arif Akkaş ve eşi ile mülakat yapan Özge mülakatı bitirince bizim de günümüz bitmiş oldu ve sadece çorbayla duran karnımızı doyurmak için eve geldik. Büşranın annesinin ekmeği, Kıymet teyzenin biberleri ve Ümmü ablanın zeytinleriyle karnımızı doyurduk.

22.07.16

Şehri ve Büşra her zamanki gibi 10 da kapımızı çaldılar. Camiye gitmek istediler yine ama biz kahvaltımızı edemediğimizden gidemedik. Özge ile menemen yapmıştık kahvaltıda daha onun bulaşğını yıkamadan kızlar tekrar damladı evimize. Kuran çıkışı hergün bize geliyor iki kız. Üstleri kirli duruyor ama değiştirmiyorlar ve o üstleriyle yatağıma oturuyorlar. Özge ile ben bu duruma sinir olmaya başlamıştık. 20 dakika oturduk. Bize köydeki Defne bebeğin aslında onun dayısından olduğunu söyledi Şehri. Kazım dayısı evli ve çocukluymuş ama köydeki Huriye ile ilişkisi olmuş ve Defne'nin

babası hariç bütün köy biliyormuş. Defne'nin babası köy dışında çalıştığından henüz duymamış.

12 gibi evden çıkıp köyün aşağılarına yürüdük dört kız. Ufuk bize haber vermeden ilçe dışına çıktığından biraz sıkıntı yaşadık bugün. Henüz bir tane mülakat yapabilmışti. Ekip olarak bizi zor durumda bırakıyordu. İnsanlarla iletişimi sıkıntılıydı ve bu köylülerin ara ara bize olan tepkilerini de olumsuzlaştırıyordu. Ama genel olarak İncealipınarlılar ile aramız güzeldi. Mülakat için Büşra beni Fatma Akkaş ve eşinin evine götürdü. 2 saat onlarda mülakat yaptım. 50 li yaşlarda karı koca çift hayvancılık yapıyor. Evde kaynanası ile yaşıyor FatmaAkkaş, bana "Ak Partiden misin değilsen konuşmam diğerleri karıştırıyor ortalığı" dedi. 2 katlı evde alt kat dam üstte kendileri yaşıyor düzenli bir evi var. Oturma odasında misafir edildim ve hiç bir ikram yapılmadı.

Mülakatım bitince Özge Şadiye ablanın evindeydi onun yanına geldim. Şadiye abla kırmızı yanaklı bir Yörük kadınıydı. Çay eşliğinde 1 saat mülakat yaptık. Yerde halının üstüne oturmuştuk. Halı üstü ekmeklerle doluydu onların üstünde oturup sohbete devam ettik. Yan tarafta da böcekler geziyordu Özge ve benim dışımda kimse bundan rahatsız olmuyordu.

Eve gelip atıştırdıktan sonra 16 gibi çıkıp Ufuk ile buluştuk kahvede. Güllü teyze ile mülakat yaptı Ufuk, doğum sorularında biz de destek olduk. Dul bir kadın olan ve tek yaşayan Güllü teyze de köyün en misafirperverlerinden. Bizi sık sık gelmeye davet etti, yumurta yaptı besledi. Giderken ağacından elma kopurup elimize verdi, ugurladı.

Sonra yürüyerek Ugurlupınar köyündeki mevlide gittik. Bizim köyün yarısından fazlası özellikle yaşlıları da oradaydı. Bizi görünce orada pek sevindiler bunlarda bizim köylüler dediler. Beyaz köpük tabldotta et yemeği, çorba, pilav ve lokma tatlısı ile ayran vardı. Cami önünde masalar uzun uzun dizilmiş. Bir masada kadınlar bir masada erkekler oturuyor yemek yiyordu. Yemek sonuna doğru ölenin 40'ı olduğundan örtü dağıtıldı kadınlara, erkeklere de çorap. Bizim köye dönen teyzelerin bindiği römorka bindik. Arkada 8 teyze ile önde 3 amca beraber İnceali'ye geldik. Kıymet ablanın kiracısı Perihan abla bizi nescafe içmeye Kıymet ablaların bahçeye

çağırdı. Yarım saat kadar bahçede oturduk. Saat 21'e doğru da müsade isteyip kalktık ve evin yolunu tuttuk.

23.07.16

Bugün 9 da kalkıp, 2 adet haşlanmış yumurta ile kahvaltımızı yaptık. Ekmeğimiz azdı Ümmü abla da gelip bizden ekmek alınca daha az kalmıştı. Ümmü ablanın misafirlik anlayışı bizi çok şaşırtıyordu. Bizim üstümüzden geçinmeye çalışıyordu bazen. Kahvaltı sonrası 10 gibi Ufuk ile parkta buluştuk ve Perihan abla ile mülakata gittik. Perihan oğlu Berat ile Kıymet ablanın üstünde kalıyor. Kıymet ablanın eltsinin kiracısı eşi Cevdet Demir mermer ocagında çalışıyormuş ama ilçe dışındakinde. O nedenle kocası haftada bir geliyor eve. Berat 2 yaşında sarısın bir çocuk, Perihan abla da esmer Balıkesirden gelin gelmiş uzun ince bir kadın ve 32 yaşında. Ufuk ile mülakat yaptılar bizde onnları bekledik daha sonra Perihan bize poğaça ikram etti ve çay yaptı. İkramı Kıymet ablanın bahçesinde yaptı Güllü teyze ve Büşra ile Şehri de vardı yanımızda.

Onların yanından ayrılıp Nedim abiye geldik. Nedim abi çalışmıyor eşi Sultan abla komşudaydı. Nedim abi ile 20 dakika konuştuk sonra elektrik saati ile ilgili sorun oldu evinde onunla ilgilenmek için çıktı. Bizde evlere gelip biraz dinlenme kararı aldık.

16.30 gibi tekrar buluştuk ve köyün aşağı mahallesinde Kazım Poyrazlara geldik. Yüksel abla ile evli 2 erkek çocuk babası Kazım'ın köyde yasak aşkı Huriye ve ondan bir kızı Defne var. Orada genç adamın kızı Defneye ne kadar benzediğini farkettilik. 74 doğumlu adam köydeki erkekler arasında en yalışık olanıydı bize karşı. Özge ile çok rahatsız olduk. Karısı da yanımızdaydı ama bakışları hiç hoş değildi adamın. Yüksel abla ise saf sakın birisine benziyordu. Bize bahçeden bir sürü domates, salatalık toplayıp verdiler birazda yumurta.

20.00 de kahvecinin karısı Güllü abla bizi yemeğe davet etti. Güllü ablanın kızının bugün mevlidi vardı ilçede. Orada kalan bir sürü yemeği getirmişler. Çorba, patates yemeği, pilav tursu ne varsa koydu karnımızı doyurdu. Üstüne çorap hediye etti ve sık sık bize gelin dedi Güllü abla. Gerçi kendisi Penguende çalışıyor. 15.15 de gidip 01.00

de geliyor. Evde olduğu zamanlar bizi çaya davet etti. İlk gün bizi istemeyen kadının bu dönüşümü bizi mutlu etti ve bugünü de bitirdik.

24.07.16

07.00 de Gizem'in kapıya alacaklı gibi vurması ile uyandık. Ablasının 11.15 de nikahı vardı onun için saçını maşa yaptırmaya gelmiş bize. Gözümün yarısını aç aça Gizem'in düz ve kalın telli kumral saçlarını maşa yapmaya çalıştım. Ama maşa bir türlü ısınmıyordu ve sacı kıvrırcık olmuyordu. 15 dakika denedik olmayınca yukarı çıktı gizem saçını yapamadan. 10 da çıkıp köyün imamının evine gittik.

Bünyamin hoca evde değildi eşi Sevim abla evdeydi. Erzurumdan gelin gelmiş esmer kürt kadını aşırı dinciye. Bize kahvaltı hazırladı bahçede onları yerken semavere de çay koydu. Sürekli bizi dinle ilgili uyarıyordu. Kısa kollu giydiğimiz için, saçımız açık olduğu için yanacaksınız diyordu. Müslümanlık hoşgörü dinidir sözünü es geçip geri kalan her türlü dinsel bilgiyi bizimle paylaştı. Mülakatları yapıp içimiz şişince yanından ayrıldık.

Sefer Yavuz dün söz vermişti 11 de mülakat için hocadan 12 de çıkabildik evine gittik kapıya vurduk açan olmadı. Biraz ısrar ettik kapı vurmada Sefer Yavuz açtı. Suratsızdı uykudan kalkmış. Bekledik yoktunuz şimdi uyuyoruz dedi. Yarına tekrar söz aldım ama yine pek bir isteksizdi.

Oradan çıkıp Ahmet Bayramın evine gittik. Hanımı Müşerref abla mavi gözlü güzel bir kadındı, kaynanası ile evdeydi. Ahmet Bayram kemire atıyordu ahıra, bahçe leş kokuyordu. Evde kadınlarla sohbet ettik. Müşerref ablanın ayağı kırık dışarı çıkmıyor, işleri de kaynanası yapıyordu. Bize de limonata, semizotu, börek, yoğurt ikram etti, yer sofrasında yedik.

Oradan sonra Ayşe Gökçeye geldik Özge mülakat yapacaktı. Benim karın ağrım başladı, bana ağrı kesici verdiler. Mülakat sonuna kadar dayanmaya çalıştım ama sonra hızlıca çıkıp eve koştuk. Özge de ben de ishal olduk. 2 saat kadar evde dinlenip Muhtara sözümüz olduğundan onlara gittik. Muhtar 4 dönemdir bu köyde görevde ve Akkaşlardan. Akkaşlar buraya ilk gelenlerdenmiş, köyün yarısı onlardan. Başta bize

ısınamasalarda bugün oldukça iyi ağırlandık, sorular çok olduğundan sıkılsalarda gülerek cevapladılar. Muhtar Uğurlupınardan birine kefil olduğundan para kaybetmiş. Adam ödememiş bütün borcu o ödemek zorunda kalmış o nedenle Sehri abla da çalışıyor. Kalp romatizması var ama mısır işine gidiyor ve çok yoruluyormuş. Sürekli ağlaşıyor, en azından sigortamı kendim ödemesem dedi 45 yaşında olan ama 60 yaşında gözüken Şehri abla.

11 gibi eve döndük bugün çok yoğundu, köydeki 11. günü de bitirmiş olduk.

25.07.16

09.30'da kalktık kahvaltıyı hızlıca edip, hazırlanıp Sefer Yavuz'a gittik. 14.00 e kadar orada vakit geçirdik. Köyün dışında iki katlı evde oturan aile çocuklarından ayrı, başbaşa kalıyor. Hayvancılık ile geçimini sağlayan Sefer Yavuz ve sezonluk fabrikada çalışan Ayşe Yavuz ilk zamanlar bizimle mülakat yapmaya pek hevesiz olsalar da bugün oldukça güler yüzlüler. Bize makarna, karpuz, peynir ikram ettiler. Ayşe abla esmer bir kadındı Sefer abi de beyaz saçlı yaşlı bir adamdı. Ayşe abla kocasından daha iri yarı duruyordu. 3 saate yakın evlerinde durduk.

Ayrılıp eve doğru yürürken geçen nisanda geldiğimizde bizi evden kovan konuşmak istemeyen Şükrü Özturgut'un eşi ses etti. O sırada yanımızda Nevriye abla vardı, onunla da yolda karşılaşmıştık. Bizi çağırdı eve, mısır pişirmiş de onu yedirmek için. Şaşırarak gittik evine, dün de Ümmü ablayla patik yollamış bize. Bu değişen tavrı bizi şaşırttı bir yandan da mutlu etti. Ufuk ile görüştük daha sonra Emine teyzeye gittik. Ufuk onunla sohbet ederken biz de İlhançan'ın yaramazlıklarıyla uğraştık. Annesi olmadığı için anneannesi bakıyor ona, o da şımardıkça şımarıyor. Diğer kardesi Barış ise onun tam tersi uslu ve zaten konuşmıyor. Onlarla biraz oyun oynadık bize oyuncaklarını gösterdiler derken mülakat bitimiyle Emine teyze bostan kesti, yer sofrasında onları yedik.

Sonra evde dinlenme molasına geldik ve Gizem yanımıza indi. Ablasının nikahını anlattı heyecanlı heyecanlı. Ablası pudra kabarık elbise giymiş onu tarif ederken prenses gibi deyip durdu 14 yaşındaki kız. Birde ablasının ona kızdığını çünkü,

ablasının nikahta giyeceği ayakkabı ve çantayı unuttuğunu anlattı. Onunla çok sohbet edemedi. zgenin mülakatı için dışarı çıktık. Recep Bayrak ile mülakata gittik. Gülşen ablanın abisi olduğundan o da yanımızdaydı. Karısı Kadriye bizi pek istemedi. Kır işinden geldim çok yorgunum dedi de durdu. Bize bir koyun yogurdundan ayran yaptı, kokan ayranı içtik. Recep abinin de gözünde bir problem var ondan alışmıyormuş, evde yemek yapıyormuş, onları anlattı. 20.30' a doğru da eve döndük.

26.07.16

Buğn 09.30 da kalktık. Hava çok sıcaaktı, güneş perdeden içeriye ısıtıyordu. Gülşen abla dn bizi kahvaltıya alıcaktı, eve geçerken bizim buradan da bizi alacaktı 10 gibi Kalktık 10.30 a kadar bekledik, aradık ondan ses çıkmayınca kendimiz zeytin, haşlanmış yumurta, domates ile kahvaltımızı yaptık. Kahvaltıyı hazırlarken de mm abla geldi, oturdu. Hiç misafir ekemeyecek olduğumuzdan onunla ilgilenmeyip gitmesini bekledik. Ama bu pek mümkün olamadı mm abla biz kahvaltıyı hazırlarken yarım saat oturdu bizi de konuşturdu. 11'e doğru da Gülşen abla aradı biz kahvaltıyı bitirmiştik, bizi çağırdı. 12 de Cemile ablaya gideceğimiz için ona sonra gideriz dedik. ıkmamıza yakın esmer kız Suna geldi elinde yine yumurtalar ve erik ile. Suna ne zaman gelse eli dolu geliyordu, annesi Ağrılı gelin Saniye abla sürekli yiyeceklerle yolluyordu onu. Suna da pek kibar, saygılı bir kızdı. Bizimle Cemile ablalara geldi. Cemile abla tombul yanaklı, buğday tenli, hafif tombul bir kadındı, onunla martta geldiğimizde tanışmıştik. Görünce sevindi neden daha önce gelmediğimizi sordu. Evleri köyün en dışındaydı. Girdik , bize çay yaptı. Osırada mülakat yaptık, 2 saatten fazla sürdü, çünkü Cemile çok konuşkan bir kadındı. Sonra hava sıcak olduğundan eve geldik. Woohyun ve Kübra bize Sğtalandan aburcubur şeyler getirdiler. Kahvede onlara soda ısmarladık bizde. Yarım saat de bizim eve geldiler oturdular sonra kalktılar. Buğn hava çok sıcak diye çok dolanamadık. Herkes de işteydi sokaklar bomboştu. Akşam 8 de Emin Balat'a Ufuk'un mülakatına gittik. 80 yaşında olan çift yemeğe oturuyordu. Güllü teyze ve Emin dede ile sofraya oturduk. Erik suyu, karpuz, közlenmiş patlıcan, fasülye yemeklerini mideye indirip yaşlı aile ile mülakata başladık. 2 göz odada yaşayan çift çocuklarından ayrılar, hayvancılıkla geçimlerini

sağlıyorlar. Tv de Vizyon Türk izliyorlardı, Emin dedenin kulağı az duyduğundan tv sesi sonuna kadar açıktı. Mülakatı bağırarak yapmak zorunda kaldık. Güllü teyze 2 kez Hacca gitmiş, geçen ay oğlu 3. kez Haccdan dönerken hurma getirmiş bize onlardan ikram etti. 21'e doğru evlerinden ayrıldık, evimize dönerken kapı önünde karanlıkta Ümmü ablayı gördük. Daha doğrusu göremedik, yolumuza devam ederken karanlıkta o ses etti ve birden kokrtuk. Onunla 5 dakika konuşmadan bize misafirlergeldi. Dün gittiğimiz Emine teyze torunu ile, bir de yine dün gittiğimiz -başta bizi istemeyen zoraki kabul eden- Kadriye abla torunu ve kızı ile. Fakat onları eve kabul etmek istemediğimizden kapı önünde biraz sohbet ettik daha sonra uyuyacağız diyerek yanlarından ayrıldık. Evimiz ne yazık ki o kadar kişiyi ağırlayacak konfora ve eşyaya sahip değil.

27.07.16

09.00 da Gülşen ablanın Özge'yi aramasıyla uyandık. Bizi kahvaltıya çağırdı. 10.00 gibi onlara gittiğimizde Gülşen abla patates kızartıyordu, türkü söyleyerek. Ona yardım edip yer sofrasını kurduk. Köydeki herkesin aksine kasnak üstüne tepsi koymuyordu. Gelini ona yer masası almıştı, örtü üstüne onu koyduk. Patates kızartma, peynir, zeytin, erik marmelatı ve köy ekmeği ile kahvaltımızı yaptık. Kahvaltıyı kurduğumuzda Ali amca da geldi, Gülşen ablanın eşi. Küçübaşı olan Ali amca onları aksamüstü yaylamaya çıkıyor sabah 10 da da hayvanlarla birlikte tekrar geliyor. Dördümüz oturduk kahvaltımızı yaptıktan sonra, Gülşen abla ile ekipçe mülakat yapmaya Recep Erarslanlara gittik. Şerife teyze ile kaçarak evlenen Recep dede bahçede erik topluyordu. Bize de topladığı eriklerden ikram etti, yaşlı, beyaz saçlı dede. Kafasında şapkası ile bahçede erik toplarken işinden ettiğimiz için mahçup oldum, mülakatı hızlıca yapmak istedim. Ama Şerife teyze ile Gülşen abla o kadar konuşuyordu ki Recep dedeye soruları 2 kez sormam gerekiyordu. Sonra köyün eski ebelerinden olan, kurşun dökme, nazar duası okuma gibi görevleri üstlenen Şerife teyze ile mülakat yaptım. Eşi ile kaçarak evlenmişler. Balıkesire kadar yürüyerekkaçmışlar, o kadar sevmişler birbirlerini. Şimdide iki göz odada beraber yaşayıp gidiyorlar.

14.00'e doğru Özge mülakat için İsmail Balat ile görüşmeye gitti, bende yanındaydım. Köyün aşağı mahallesinde kalan İsmail balat karısı ile dağınık, 2 odalı evlerinde yaşıyor. Salonda minik tülü tv, 2 çekyat ve halılar var. Büyükbaş hayvancılık yapan ailenin evin altında da dam var. Mülakat sırasında inekler bağırındı durdular. Mülakatı bitince de karısıyla ikisi hayvanları otlatmaya götürdüler.

Sonra biz tekrar Gülşen ablalara geçtik. Gülşen abla bize mercimek yemeği yaptı. Onları bitirmemiz ile dişleri çıkık, beyaz saçlı, kocaman kafalı Abdullah Gökçe eve geldi. Ozge onunla mülakat yaptı. Adam 45 50 yaşlarında biriydi, mülakat sırasında olduğu yerde bir türlü duramadı. Yttı, kalktı, bacaklarını araladı. Bu hareketlerinden pek memnun kalamadık Özge ile. Bakışları da insanı rahatsız eder derecede idi. Mülakat bitince de kalktık ve dün aldığımız hazır piliç köfteleri pişirmek üzere eve geldik.

19.00 da Ufuk'un mülakat yapacağı Feride Emir teyzenin evine geldik. Bahçedeki koltukta Özge ile ben oturduk. Ufuk da Feride teyze ile çimenlerin üstünde oturuyordu. Ben Feride teyzenin demlediği çayları servis ettim. Çayları açık koydugum için Feride teyze begenmedi yarısına kadar içti, ona koyu çay koydum onu içti. Bahçesinde armutlar var kırmızı, bize onlardan verdi. 50 yaşlarında, güler yüzlü bir kadın Feride teyze bizi tekrar davet etti. Sonra Alca Akkaşlara gittik. Muhtarın karısı Şehri ablanın annesiymiş. Yüzü aynı Şehri ablaydı. Esmer, zayıf, elmacık kemikleri çıkıktı ikisinininde. Ama kardeş gibilerdi. Şehri abla fazla yaşlıca duruyordu, annesi onunla aynı yaşlarda duruyordu. Alca abla mısır işine gidiyordu, Şehri abla gibi. Çok yorgundu, yemeğini yemeden evin bahçesinde 45 dakika kadar ufukla sohbet etti. Bize de bayram şekeri ikram etti. Bahçesinde civcivler vardı minicik, onları sevdik. Tavuğun ayagını bağlamışlar yerinde dursun, civcivlerde onun yanında dursun yerleri belli olsun diye. Hayvan kurtulmaya çalışıyordu ayağındaki ipten ama yavrular büyüyene kadar öyle kalıyormuş. Oradan çıkıp Köy dışına Hasan amcaya geldik. Köyün çok dışında oturan Cemile ablanın kocası Hasan amca K.pasa'ya servis taşıyor hergün. Sabah 9 da gidip 3'te geliyor. Akşam 21 civarı da onu yakalayıp mülakatımı tamamladım. Eve yürürken yolda Kemal dede gördü bizi. Uzun boylu, pamuk saçlı ve her daim güler yüzlü Kemal dede bizi görünce hal hatırımızı sordu. Karpuzcu geldi size karpuz alayım dedi. Bizi her gördüğünde birşey almak istiyor, hiç çocuğu

olmadığı için gençleri çok severmiş öyle söyledi. Köyde en sevdiğimiz insan Kemal dede, köyün en iyi insanı ve Emine nine ile pamuk çiftler. Kemal dedeye teşekkürlerimizi sunup yanından ayrıldık, 21.30 da evimizdeydik.

28.07.16

Suna'nın 08.00' de attığı mesajı göremediğim için 10.00'da uyanıp mesajını görmemizle onlara doğru gitmeye hazırlandık. Bizi kahvaltıya çağırmışlardı ve 8den beri bekliyorlardı. Hazırlanırken Gülşen abla da Özge'yi aradı. Ali amca bizi uyandırmaya geliyormuş, onlara kahvaltıya gitmemiz için. Biz ona Sunalara gideceğimizi söyledik ama Ali amca kapının önüne gelmişti. Gülşen ablanız bir sürü şey hazırladı size dedi çakır gözlü amca, ama Suna küçük olduğu için gönlümüz onlara gitmekten yana oldu.

Köyün diğer yanında olan evlerine gittiğimizde, kapı iplerle örgülüydü açamadık Suna'ya ses ettik. Koşa koşa geldi, bizi içeri aldı. Esmer, kürt gelini Saniye abla kapıda karşıladı bizi. Yer sofrası serdi, patates kızartması, zeytin, ekmek, peynir yedik. Sonra Saniye abla yanında duran kaseyi uzattı. Geçen hafta onlarda sütlaç çok sevdiğimi söylemiştim, bana sütlaç yapmış. Kendi hayvanının sütünden yaptığı sütlaçı yemeye başladım kahvaltıyı bırakıp. 11 bucuga kadar oturduktan sonra Suna'yı ablıp Gülşen ablalara geçtik. Gülşen abla Özgenin mülakatlarını onların eve toplamıştı. 2 kadınla da konuştu Özge. O sırada biz yerdeki minderlerde Suna ile oturup kanal 7 de çıkan hint dizilerini izledik. Ufuk da yan odada Gülşen ablanın babası Veli dede ile konuştu. Mülakatlar bitince hepimiz sofraya oturduk. Gülşen abla biber dolması, tarhanalı peynirli erişte, tase fasülye yemekleri yapmıştı. Onları yedikten sonra 16' ya doğru Kadir bayram ile konuşmaya kahveye geldim. Kadir dede 1938 doğumlu eskiden 200 keçisi olan ama artık kurbanlık az hayvan bakan, oğlu ile karşılıklı hanelerde kalan bir dede. Eşi vefat etmiş, 12 yaşından beri hayvancılık yapıyormuş. Kafasında takke olan dede 200 keçi bakarmış ormanda. Artık ormanda hayvan otlatma yasak olduğu için bakmıyormuş keçi. Yörüklerin karakeçisi olurmuş ama artık hiç birinde keçi kalmamış çünkü Devlet keçi bakacak alan bırakmamış. Onunla sohbet ettikten sonra parkta oyalandık, köyün gençleri, çocukları ve yaşlıları akşamüstü sütçünün gelmesine yakın

meydana çıkıyorlar. Perihan abla bize "bohça" yapmış onları verdi. Sarışın 2 yaşındaki Berat bebek partkta annesi Perihan ile oynarken bizde oturduk.

19.00'da Özge Durmuş Ali Akkaş ile mülakat yaptı, bende ikigöz odalı evde onu bekledim. Ali amca hayvanları gece otlattığından gündüz yatıyordu.Odada çekyat açıktı, biz kapıyı çalınca uyanmıştı. Tvde Star kanalı açıktı, haberlere bakıyordu. Haberlerde her evde olduğu gibi 15 Temmuz Darbe girişimi izleniyordu. Ali amca hem soruları cevaplıyor hem tv izliyordu. Yaşlı beyaz saçlı kırmızı yanaklı amca bir yandan da eve giren sinekleri sineklik ile öldürüyordu.

20 gibi de Ayşe İncelere gittik. Annesi, Ayşe, iki kızı ve oğluyla yaşıyorlardı evde. Daha doğrusu Annesinin kaldığı ev kendi evinin yanındaydı ama yatana kadar beraberlerdi. Merve'nin annesiydi Ayşe. Eşini 2 sene önce ormanda çalı çırpı toplarken traktör kazası yüzünden kaybetmiş. Merve ve bir kaç çocuk da babası ile ormandaymış. Traktörü erkek çocuğu kullanıyormuş. Adam sarhoş olduğundan düşmüş kafasına taş girmiş. Sonra yerden kalkıp tekrar kamyonu atlamış, kamyondaki çocuklar ölmesin diye freni çekiyim derken de altında ezilip ölmüş. Merve babasının kafasındaki taşı kendi eliyle çıkarmış. Bu hikayeyi köyde balya saran Ali Çetin'den dinlemiştik dün. Ali, Remzi abinin 97 doğumlu oğlu ve Mervelerin uzaktan kuzeni oluyor.

Ayşe İnce mısır işine gidiyor. Buğday tenli, zayıf, renkli gözlü kadının göz altındaki çizgiler çok belirgindi. Mısır işi güneş altında yapıldığından yüzü kırmızıydı, yanmıştı. Çok ter kokuyordu ve çok yavaş konuşuyordu. Soruların çoğunu yarım yamalak cevapladı.Ama daha sonra sohbet edince hızlı gırtlı konuşmaya başladı. Kızı Merve yoktu evde ama Meryem evdeydi. Merve'ye çok benziyordu ablası ama ondan çok daha güzeldi. Yeşil gözlü kumral ve siyah uzun kirpikleri ve al yanakları vardı. Yarın üniversite tercihlerini yapmak için Kemalpaşa'ya gidecekti bize ihtiyacımız olup olmadığını sordu. Sıcakkanlı bir kızdı Merve gibi. Ama annesi biraz insan sevmez birine benziyordu. 22.15 gibi evlerinden ayrıldık.

29.07.16

07.30'da Özge'nin alarmı ile uyandık. Kapıda da Fadime teyze bekliyordu. Bugün "Yörük Gözlemesi" yapacaktı, bizi de kahvaltıya davet etmişti. Hamuru yoğurma anından itibaren yanında durduk . Özge'nin görsel belgeleme ödeviydi. Tombul yanaklı, 65 yaşlarındaki teyze koca bir legeni bahçesine koydu. Leğende un vardı bolca, üstüne de alabildiğine su ekledi ve yumusak bir hamur elde etti. 10 parçaya ayırdı hamuru ve oklava ile açtı, ortasına sıvı yağ sürdü. Sonra yanlardan kare şekilde kapattı ve fırının üstüne konulu saca koydu. Tersini çevirip üstlerini yağladı, rengi turunculaşınca da aldı. 10 tane hamuru da gözleme yaptı, saat 10 da sofraya oturduk. Bahçedeki masada taburelerde ben, Özge, Ufuk, Fadime teyze ve torunu Gürkan kahvaltı ettik. Gürkan zayıf, esmer, yeşil gözlü ve uzun boylu bir çocuktur. 18 yaşındaydı. Annesi onu ve şuan askerdeki abisini bırakıp başka kocaya kaçış. Gürkan'ın babası İzmir'e çalışıyor ona ve abisine de babaannesi bakmış. Çok kibar ve sınırını bilen bir çocuk Gürkan, babaannesi de öyle.

Kahvaltıdan sonra Gülizar Poyraz'a gittik. Ziya Poyrazın hanımı zayıf, 45 yaşında ve 5 yaşındaki torunuyla oturuyordu evde. Kocasını hayvanlardaydı. Bizi başta mesafeli karşıladı sonraben torunuyla oynadım, Özg de mülakat yaptı zaman geçince daha iyi bakmaya başladı bize. İlk girdiğimizde elmacık kemikleri çıkık esmer kadın kocaman gözlerini üzerimize dikip kitleniyordu. Torunu kızdı, Elid Sude. Erkeklerden nefret ettiğini söyledi bana barbie bebeklerle oynarken. Kulağıma erkeklerin kafasını keselim sonra kaçalım dedi. Erken doğmuş esmer, zayıf kız. Biraz problemlili duruyordu, kafası çok büyüktü ve ara ara yerinde zıplıyordu.

Onlardan çıkıp Nevzat Akkaş'ın hanımı Fatma Akkaş'a gittik. Fatma abla köyün en sonuncu evinde, aşağıda oturuyor. Onu 3 kez gitmemize rağmen evde bulamadık. Kerevitaş'ta çalışıyor 4'te gidip gece 1 de geliyormuş eve. Ona deli diyor köylüler, psikolojik tedavi gördüğünden . Fatma abla da toplumu hiç sevmiyorum ondan köy meydanına çıkmıyorum dedi. Ondan dır ki onu hiç meydanlarda görememiştik. Sigara içiyordu, oda duman altıydı. Plazma tv'de Star tv açıktı. Kaçak Gelinleri izliyordu. İşe gitmeden bu diziye bakarım başka da bişeye bakmam dedi. Kocasını akrabasıymış,

teyzesinin oğluymuş. Haberi olmadan evlenmiş, gidip imza atmışlar. Yaşı 15 olduğundan babasının izni ile kıyılmış nikah ama o ne olduğundan habersizmiş. Sonra fabrikada çalışırken öğrenmiş soyadını değişik görünce, 3 sene sonra Nevzat abi askerden gelince de erkeğin evine gitmişler ve evli hayatına başlamışlar. Ondan habersiz evlendirildiği için anne babasına hala kızarmış.

Yüksek sesli televizyonun karşısında mülakatı tamamladık ve çıktık. O radan sonra soluklanmaya Gülşen ablaya gittik. Gülşen abla hol de yer sofrasını kurmuş, Ayşe Gökçe ile yemek yiyordu. Bizi de çağırdı ama karnımız tok olduğundan istemedik. Kavun, taze fasülye yiyorlardı. İkisi de taze fasülyeyi elleriyle yiyordu, Gülşen abla agzını çok şapırdatıyordu ve Özge'nin o sese alerjisi vardı. 10 dakika soluklanıp, su içtik Gülşen abla bizi çıkardı. Erkekler Cuma namazından çıkıyor onları yakalayın dedi. İlyas Bayram Özgenin mülakatıydı içerideki masada oturuyordu. Masada onla beraber Nedim abi, Tayfun abi de vardı. Hepsiyle daha önce görüşmüştük bi İlyas kalmıştı. Kara kuru esmer yaşlı adamın agzı kocamandı ve dökülmüş, sararmış dişleri vardı agzında. Suratını büzdü bizi görünce yere bakarak konuştu ve görüşmek istemediğini söyledi. Tavrı da medeniyetten son derece yoksundu, Özge ve ben sinirden dişlerimizi sıktık. Adam ısrarla görüşmeyeceğini söyledi ve masadan kalktı çıktı gitti. Masadaki hiç bir adam da daha önceden görüştüğünü soruların öyle kötü sorular olmadığını söylemeden sadece izlediler. Hepsinden ayrı nefret edip bi hışımla kahveden ayrıldık.

Ben Gülşen ablalara döndüm, Ayşe ablaya türk kahvesi yaptım. Moralim bozuk olduğundan Gülşen abla ile Ayşe abla beni mtoive etmeye çalıştı. Buradaki insanlar geri kafadır dediler. Sonra mülakat yapmam için Gülşen ablanın ablası Ayşe teyze geldi. Gülşen ablanın aynısını yüzü, gözleri. Başta çekimser yaklaştı ama sonra onların evde de oturdum. Kocası Ömer Bayram ile de görüştüm. Askerliği İstanbulda yapmış ve bir dönem de muhtarlık yapmış Ömer amca, bilgili, dolu bir adamdı. Gözleri şaşıydı, yaşlıydı ama güzel konuşuyordu ve konuşmayı seviyordu. Bütün köyü bağkurlu yapmış ve çoğu köylü onun sayesinde emekli olmuş. Mülakat bitince eve dönerken Ayşe teyze bazlama verdi, onları aldım eve döndüm. Nevri yengelerin kenardan geçerken iki köpek kocaman ağızlarını açtı ve havlayarak bana doğru

koştular. Yere çömelip taş alır gibi yaptım geri çekildiler. Komşular hoşt dedi de kaçtılar, az kalsın beni ısıracaklardı.

18.30 gibi bilgisayar başına oturdum tam biraz dinlenicem derken Gülşen abla bizim eve baskın yaptı. Yatağıma yattı, üstü kirli duruyordu, ayakları da siyahtı. Nevriye abla da bize geldi, Ümmü abla da geldi. İki çekyatı birleştirip yatak yaptımız odada koca karılar doluştu. Gülşen abla yatağımda ekmek, bohça bile yedi. Özge ile sinirden gülüyorduk. Koaca karılar dedikodu yaptılar bir posta da. Yarım saat sonra da yanımızdan ayrıldılar ve biz bugünü böylece bitirdik. Kendimize paydos verdik, yarına enerji dolmamız umudu ile.

30.07.16

10 da kahvaltımızı edip şerafettin abinin karısıyla mülakat yapmaya gittik. şerafettin abiye kapıdan bağırdım, daha kahvaltayı etmemişlerdi bizi de davet etti. Sonra geliriz siz kahvaltınızı edin dedik. Kahvenin önünde beklemeye başladık. Genç Ali, küçük Miraç kahvedeydi. Miraç sürekli bizimle oyun oynamak istedi. Miraç'ı annesi bırakıp gitmiş ve yeni kocasından da çocukları olmuş. Esmer, minik çocuğu hiç ziyarete gelmiyormuş. Miraç'ında gözü morarmıştı dün İlhançan taş atmış. Biz de üzüldüğümüzden oyun oynadık ama Miraç çok ilgisiz kalmış olacak ki sürekli ilgi çekmeye çalışıyordu. Taş kağıt makas oynadık, yetmedi başka oyunlar da istedi 1 saat kadar onunla oyalandık tam sıkılmışken kalkıp Ayşe teyzelere gidelim kahvaltıları bitmiştir dedik.

Ayşe teyze genelde Bursa'daydı bu yaz. şekeri varmış sürekli hastaneye gidiyormuş, kızında kalıyormuş orada da. Orta yaşlı, zayıf kadın aksak yürüyordu. Evleri amerikan mutfaktı ve temiz duruyordu. Bize gazoz ikram etti. Kardeşini karısı terkedip gitmiş o da ona üzülmüş şeker hastası olmuş. çekirdek kuruyemiş ne varsa verdi gazozla bize ikram olarak. şekerden herşeeyi unutuyorum kızım dedi, sorulardada.

Ordan sonra şerafettin Aydın'ın karısına gittik. Bir önceki evden sonra bu ev çok pis ve düzensizdi. İki çekyatın olduğu oda karmakarışıktı. Duvarda bi tv, yerlerde torunlarının oyuncakları vardı. Torunu dün Gülizar'ın da torunu olan Elif Sude'ydi.

Bugün de babaannesine gelmiş. Beni görünce oyuncaklarını getirdi hemen. Birde ekmek hamurunu oyun hamuru diye yapmış babaannesi onunla oynadık.

Oradan sonra Burcu ve Sümeyye geldiler yürüyerek U.pınar'dan. Burcu'yu bişey ısırmış heryeri kırmızı benekti ona amonyak sürdüm. Sonra hepimiz onların Köye sünnet düğününe gittik. Muhtar kahvedeydi Özge rica etti Muhtar gri doblosu ile bizi o köye bıraktı.

Sünnet düğünü köyün girişinde yıkık okulun yanındaki evde yapılıyordu. Harabe okulun önü sahne olarak kullanılmıştı. "CAZ" cılar oraya kurulmuştu kenarlarda da beyaz plastik sandalyeler dizilmişti. Kenarda da evin önünde masalar vardı yemek dağıtılıyordu. Biz geç kalmışız, 19.00 civarı gittiğimizde yemekler azalmıştı kalan etli patates yemeği, keşkek ve helvaydı. Klasik beyaz köpük tabldotlara konan yemekleri, siyah çöp poşetine atıyorlar.

Sünnet çocuğu kahverengi kaftan giymiş, osmanlı padişahı gibi giyindiği için o tavırla geziyordu yanındaki minik çocuklarla. Sünnet anne babası da gelin damat kadar süslenmişlerdi. Suratlarından birbirinden uyumsuz boyalar sürülüydü yakın akrabaların ve uzun topuklu ayakkabılar giymişlerdi. 11 yaşındaki kızlar da abiye giymiş, saçları topuz yapmışlar ve suratlarına bir kova makyaj sürmüşlerdi aynı zamanda topuklu ayakkabı giymişlerdi. Hısım akraba harici gelenler günlük kıyafetleriyleydiler. Kadınlar çalan Ankara havaları ile oynadılar erkeklerde onları izledi ve ilerleyen saatlerde oyuna erkeklerde katıldı. Biz 23.30 da Burcunun ağrıyan ayağı nedeniyle K.pasa acile gitmek zorunda kaldığımızdan düğüne veda ettik. Oradakiler "işeseniz geçer" dediler ama biz yinede doktor görsün istedik. Şalvarlarımızla acile girdiğimizde herkes bize baktı ama yalnız değildik bir çingene ailesi de vardı ve onlarda şalvarlıydılar. Burcuya iğne yapıldı ve alerji olduğu için merhem aldık. Bizi de bizim köyden servisçi Hasan abi getirip götürdü ona da çok teşekkür ettik. 00.30 gibi eve geldiğimizde en geç eve girişimizi yapmış olduk. Gelirken kahve açtı önünde gündüz olmadığı kadar adam vardı, kimse bize birşey söylemedi bizde demeden geçtik, eve geldik.

31.07.16

Dün eve geç geldiğimiz için bugün uyanmamız 11.00'i buldu. Hava yine çok sıcaktı, kahvaltı için birşeyimiz olmadığından Gülşen ablayı aradık. O da eve yeni gelmiş soğan sökmekten, biz arayınca çağırdı eve. Hemen hazırlanıp ona gittik. Patates kızartıyordu, sofrayı kurduk peynir, zeytin, domates, sucuk ve patates vardı. Birde Almanya'da yaşayan kızının getirdiği Nutellayı sofraya koydu. Nutella Alman üretimi olduğu için büyük ihtimal domuz yağı barındırıyordu içinde ama Gülşen abla habersiz yiyordu. Katı müslüman diye tabir ettiğimiz bir inanca sahip olan kadın bilse çok üzülürdü. Kahvaltıya devam ederken Ali'nin annesi Gülseren Çetin geldi. Esmer, lacivert renkli tülbentinde sarı çiçekler olan kadın Fatma akkaş'ın kardeşiymiş ama ikizi gibi benziyordu. Biraz sohbet ederken Ali'yi tek erkek olduğu için çok şımarttıklarını söyledi ve sürekli konuşan çok bilmiş oğlunun neden böyle olduğunu aydınlatmış oldu.

Gülşen abladan çıkıp eve yürürken Celal Emir amca bizi eve yemeğe çağırdı. Biz yeni kahvaltıdan çıktık, sağol dememize rağmen torunum geldi sizi görsün diyerek yola getirdi bizi. Celal amca beyaz saçlı çakır gözlü şişmancana bir amca karısı Fadime teyzede çok nazik bir kadın bizi görünce her daim gülümsüyor ve ısrarla çağırıyor. Bugün gelini ve oğluda evdeydi. Gelini yemek yapmıştı hep beraber onun yaptığı, tavuk sulu çorba, kabak yemeği, pilavı yedik yanında da erik suyu vardı. Gelin Perihan abla namıdeğer "Kopuk Kız"ın kızıydı ve çok konuşkan bir kadındı. Bir kızı bir oğlu vardı, kızının gözünün biri takmaydı ve böbreklerinde problem olduğundan tedavi görüyormuş. Kopuk kız ile Özge mülakat yapmalıydı ama kopuk kız bizi hiç sevmediğinden ve kovduğundan kızı ile ona gitmeye karar verdik. Yemeği bitip çıkarken Fadime teyze birer de çember verdi hediye ve çıkıp çekinerek kopuk kıza gittik. Kopuk kız alzheimer'dı bizi nisanda görünce çok sevip sohbet etmişti ama sonraki gelişimizde unutup bağırmıştı bu seferde pek sevmeydi ama şimdi gidince herşeyi tekrar unutmuştu. Tayyip erdeoğan ve ak parti posterleri asılıydı evde. Eşini evde çıkan yangında kaybetmişti 9 çocuklu yaşlı kadın. Kızı bizi Tayyibin okulundan geldiler diye tanıttınca pek sevdi öptü sarıldı. Çocukları ona gelmediği için çok kızgındı sürekli söylendi durdu. Birde hatırlamasada bi önce gelen öğrenciler çok kötüydü

pisliktiler diye bize saydırdı. Bizde onla beraber ne kötülermiş onlar dedik durduk. Daha sonra çıkıp Nizamettin abinin karısına gittik. Geçen hafta gittiğimizde bizi pek istemeyen Fatma Yavuz bu sefer tam misafirperverdi. Eve Eyüp Çetin'in karısı ve kızı da geldi hepimiz konuştuk. Eyüp Çetin'in kızı 23 yaşında ama benim 10 yaş büyüğüm gibiydi ve kızı vardı. Bu köydeki her kadın yaşından çok daha fazla gösteriyordu çünkü en az 12 yaşından beri çalışmaya başlamışlardı. Oradan çıkıp Gülşen ablaya geldik ona da Killik'ten misafirler gelmişti. Biz kek yaptık, Gülşen abla ablasından süt ve yumurtada aldı. Keki elektrikli fırına koyduktan sonra Killikten gelenlerle sohbet ettik. Metin diye bir adam koyu Mhp'li idi ve evdeki Akp'liler ile tartışmaya giriyordu . Tv açıkken çıkar her habere bir eleştiri getiriyordu ve sesler yükseliyordu ama sonra yine başka konuya geçilip mevzu dağıtılıyordu. Kekimizi fırından alıp ikram ettik herkes elleriyle yediler ve memnun kaldılar. 23.00 gibi de evimize döndük.

01.08.16

10 da Ali'nin annesi Gülseren abla bizi kahvaltıya çağırdı, aç karnına dışarı çıkmamak için evdeki hazır keklerimizden yedik ve öyle çıktık. Ali ile Ufuk bizi kahvede bekliyordu, Ali mavi lacoste tshirt giymişti altında da kot pantolon kahvaltı için özel hazırlanmış gibi idi. Gülseren abla güleryüzü ile karşıladı bizi. Kahvaltıyı mutfığa kurmuştu önden oraya oturduk ama çok sıcaktı o nedenle içeride serin bir oda varmış oraya taşıdık sofrayı. Püfür püfür esen odada karşılıklı iki çekyat ve duvarda boydan boya gardrop vardı. Burası Ali'nin odasıymış. Ali 3 kızın arasında tek erkek çocuk ve bir nevi padişah edasıyla büyütülmüş bir çocuk, Gülseren abla bunu kendi söyledi. Kahvaltıda patates kızartma, zeytin, tavuk kızartma, salça çay vardı. Bir güzel yedik ve Özge mülakata başladı. O sırada Gülseren ablanın kızı 17 yaşındaki Simge jelibon fabrikasında çalışıyordu ve geceden sabaha kadar ayakta çalıştıkları için yan odada uyuyordu. Bize onun işten getirdiği Jelibonlardan ikram ettiler. Gülseren ablanın annesi ve komşu Zeynep ablada geldi karşılıklı jelibon yedik yaşlı kadınlarla. Ali'nin babaannesi ile ben mülakat yapıyordum onu eve çağırdık. Ali'nin dedesi ile babaannesi sayada yaşıyor, köyün dışında. Babaannesi yayan 30 dakika da varıyormuş köye ve çok sık gelmiyorlar. Orada oğlu Remzi abinin hayvanlarına bakıyorlar ve 20 senedir tek göz odada elektrik olmadan yaşıyorlar. Babaannesi gecikince biz Ali'nin

traktörüne binip tarlalarına gittik. Lacivert büyük traktörde sağa ben sola Özge ortada da Ali çıktık yola. Biz varız diye yavaş gidiyordu Ali. Tarlaya varınca güneş tam öğle sıcakındaydı biraz mısırları gezelim dedik ve kan ter içinde kaldık. Mısırlar boyumuzu aşırıyordu ve sıcaktan nefes alamıyoduk. Bunu hergün 40 tl ücret karşılığı 12 saat yapan kadınlar olduğunu düşününce insan inanamıyordu. Hele köyde Zeynep gibi 16 17 yaşlarında küçük kızlar bile giderken biz mısırların 10 dakika arasında yürüyünce yorulmuşruk.

Tarlada karpuz seçip eve geldik o sırada babaanne de gelmişti. 1.50 boylarında esmer beyaz saçlı, yazması da solgun renkli kadın bize sarıldı sıkıca. Evlatlarım, yavrularım dedi sürekli sohbet esnasında da. Ben onunla mülakat yaparken Gülseren abla da Börek yapmış. Kızı Simge de kalkmış sofrayı hazırladı. Simge 170 cm, zayıf, elmacık kemikleri çıkık uzun kumral saçlı ve 17 yaşında birkız. Köydeki en güzel kızlardan, eli yüzü temiz ve nazik bir kız. Çok sessiz duruyor, az ve öz konuşuyor. Tarhana çorbası koydu Gülseren abla ama Özge ile bizim tarhanalara benzemediğinden onu domates çorbası olarak içtik. İçinde tane tane tarhana var ve salçalı suydı. Sorduk ve öyle anladık çorbanın tarhana olduğunu burada böyle yapıyorlarmış. Sonra yoğurtlu patates yedik yanında da peynirli börek. Yemekten sonra kalan soruları da yaptık ve Ali'lerin evinden ayrıldık.

Eve geçerken yan komşumuz Mustafa Kaya evin önüne 40 kg soğan yığmış. Yaşlı bir kaç teyze ve küçük çocuklarda ellerinde bıçak soğanın püsküllerini temizliyordu. Bizde girdik oraya elimize aldık bıçakları başladık temizlemeye. 20 dakika yaptık sonrasında belimiz ağrımaya başladı ve bıraktık. Onlar bu işi 3 4 gün gece 1'e kadar yapıcaklarmış. Yörük insanların çalışkan olduğunu ve para için her türlü zorlukla mücadele ediceklerini söylemişlerdi köyde ve bunu yaşayarak doğruladımız anlardan birine şahit olduk. Oradan da çıkıp Saniye ablalara geçtik. Kürt Saniyesi diyorlar köyde ona, pırasa çimliyormuş hemen oturduk bahçeye Hüseyin abiyi bekledik o sırada boğazım ağrıyo dedim de Saniye abla bi koşu ıhlamur yaptı bana, bir de Suna puding istemiş çilekli puding de varmış şansımıza ondan getirdi. Özge tatlı sevmediği için bütün pudingi boğazımın ağrısına aldırmadan ben yedim. Hüseyin abi gelince bahçenin üst tarafına erik ağacının altındaki koltuklara geçtik. Ben ıhlamurdan üç bardak içerken Özge mülakat yaptı. Hastalık başlangıcında olduğum için yavastan

halsizlikle beraber uykuda başladı. Biraz daha sürse erik ağacının altında esen ılık rüzgarda uyuyakalabilirdim neyse ki bitti ve kalktık. Kalkarken Hüseyin amca tutturdu börek yapalım diye yiyelim diye belli ki canı istemişti biz istemeyiz dedikçe, "Saniye sen yap onlar yemese de ben yicem" dedi. Bizi minik Sunişim - köyde en sevdiğim çocuk Suna- eve kadar geçirdi. Bende ondan eve gidince mesaj yazmasını istedim çünkü küçük olan o ama karanlıkta bizi eve bırakmak isteyen de o. Neyse ki o da mesajını attı ve günümüz böylece bitti.

2.08.16

Bugün 10'da kalktık, evde yiyecek birşeyimiz yoktu ve kahvaltıya çağırın da olmadı. Biz de bahçede Ümmü ablanın olduğunu gördük belki bizi kahvaltıya çağırır umudu ile yanına yaklaştık. Şişman kırmızı yanaklı, ela gözlü 50 li yaşlarındaki ev sahibemiz bahçeyi temizliyordu. Onlarda sütümüz vardı bizde buzdolabı olmadığı için yukarıda duruyordu. Sütü istedim, isterken de evde kahvaltılık birşeyimiz olmadığını belirttim ama Ümmü abla bana mısın demedi. İlk iki günden sonra bizi ne kahvaltı ne de başka yemeğe çağırmadı Ümmü abla, zorunlu değildi ama nezaketen insan bekliyordu. Sütümüzü Gizem getirdi aşağı, kapıdan aldık ve sütle mısır gevreği yedik. 13.00 da evden çıkıp Şükrü özturgutlara gittik. Bugün boğazlarım ağrıyordu ve boğazıma şal sarmıştım. Görenler hasta mısın diye soruyordu Nevriye abla da hastaydı başkaları da hastaymış, Köyde salgın var diye konuştuk. Resmiye abla Şükrü amcanın karısı ikisi de 60 lı yaşlarındalar. Geçen sefer geldiğimizde bizi evden kovmuşlarıdı ama şimdi onu unutmak istercesine bize patik bile ördü Resmiye abla ama Şükrü amca hala suratsız bize karşı. Gelinleri, torunları ve oğlu da oradaydı, normalde K.paşa'da duruyorlarmış bugün 35 kg domatesten salça yaptıkları için gelmişler. Evin önünde yere odun atıp, ateş yakmışlar üstündede 35 kglık domates tenceresi, içinde yumuşacık olmuş dilim domatesler vardı. Onlar iyice kaynac-dıktan sonra soğuması için kenara aldılar tamamen soguyunca da şeker ve yağ ile kavurup boş kavanozlara koyacaklar ve kışlık salçaları hazır olacakmış. Bize ayran getirdiler evin önündeki halıda otururken, Nevriye abla da salatalık getirdi bahçeden.

Grip ateş yaptığı için dinlendim bir süre. Birde Görsel belgeleme için Ümmü ablanın fırına ekmek koymasının fotoğraflarını çekmem gerekti, bahçede fırını yakmasını bekledim. Fırını yaktı, sonra mayalanıp şişen ekmekleri fırına koydu. Bende fotoğraflarını çektim, o da sürekli "köy yerinde işler zor çok zor" dedi. Evden çıkıp Fatma Akkaş'a gittik, köpekler çok olduğu için bizi Gürkan diğer adı ile Haşmet(köydeki herkes ona böyle diyor) teyzeye çıkardı. Fatma teyze beyaz saçlı, koca yanaklı, astım hastası ve daha türlü hastalıkları olan bir kadın. Eşi öleli 25 seneden fazla olmuş, bir kızı olmuş o da 2 yaşında ölmüş(onun demesiyle kızı nazardan ölmüş, çakır gözlü tombul bir kızı varmış). Kimsecikleri yok diye ağladı durdu ve biz de çok üzüldük ağlamamak için kendimizi zor tuttuk. Kocasını bağkurdan numara almış ama parasını ödememiş, daha sonra kendisi ödemiş az miktardan ve aylık 480tl gibi bir maaş alıyor. Aldığı para ile Umre, Hac yapmış. Hayır olsun diye köyün dışına yol kenarına bir çeşme yaptırmış ve caminin duvarlarına da taş yaptırmış. Çoluğum çocuğum yok hayrımı kendim yapıyorum diyor, tatlı kadın. Boğazlarım ağrıyor diye bana grip ilaçlarından verdi ve boğazıma naneli krem ilaçlardan sürdü. Bol bol ağladı bayramda geleni olmadığı için, akrabaları onu saymadığı için ağladı. Yalnızlık çok zor kimse yalnız kalmasın dedi giderken de. Yarın çeşmesine götürecek bizi, sözleştik. Oradan sonra ben eve geçtim Özge de soğanları soymaya devam eden Mustafa Kayalara geçti. Benim yarın daha dinç olmam için dinlenmem gerekti.

03.08.16

09.30'da kalktık. 11 de Fatma Akkaş bizi köyün çıkışında hayrına yaptırdığı çeşmeye ve mezarlığa götürecekti. Biz daha yataklarımızdan kalkmamışken, Fatma teyze kapıda belirdi. Yaşlı kadın bize söz verdi diye erkenden gelmişti. Hemen hazırlandık, kahvaltı etmeden çıktık yollara. Grip olduğum için soğuk soğuk terliyordum, neyse ki hava da ılıktı fazla sıcak değildi. Yaşlı kadın elinde sopa üstünde feracesi ile yavaş yavaş yürüyordu. 15 dakika da köy çıkışına vardık. Bursa, K.paşa ve incelelipınar köyü yollarının tam ortasına çeşme yaptırmıştı hayrına Fatma teyze. Oradan sonra bizi mezarlığa götürdü İncealipınar ve Uğurlupınar mezarlığı ortaklı. Mezarlığın kapısının Fatma teyze yaptırmış ayrıca Caminin alt camlarının tamamını da o yaptırmış. Yaşlı kadın sürekli "hayrım güzel olmuş mu kızım" diyordu. Onunla

mezarlığın arka taraflarından tarlalardan geçerek hemen evine çıktık. Ben hastayım diye bana Boşapla, ıhlamur ve defne yapragını kaydattı. Birde bisküvi koydu ben yemiycem desemde elleriyle besledi. Özge'nin çantasının kolu kopuyordu, Fatma teyze eski yorgancı olduğundan hemen aldı iğnesini çantayı da tamir etti. Bizi uğurlarkende bahçedeki renkli çiçeklerinin önünde durup poz verdi.

Oradan eve geçerken Güllü teyze, kızı Kıymet abla, Fadime teyze (Gürkanın babaannesi) Güllü teyzelerin evin çatısında tarhana yapıyorlardı. Bize ses edince biz de çıktık. Tarhanayı kalburdan eleyerek inceltiyorlardı. Daha sonra da kurutacaklardı. Fotoğraflarını çekerken Güllü teyze başındaki çemberi(başörtüsü) istedi. Giderken o vermeyince ben de ayıp olmasın güneş tepe de diye istemedim ve Gülşen ablanın bana hediye ettiği çember onda kalmış oldu. Sabah kahvaltı etmediğimiz ve evde tüpümüz bittiği için Ümmü'nün kızı Gizem'e makarnamızı alıp çıktık. Makarnayı kavurdu yağ ile, üstüne boyu kadar su onun üstüne de tavuk bulyon koydu. Kızarmış lezzetli makarna yaptı, yanına da ayran yaptı ve karnımızı doyurdu. Bizi gördüğünde pek mutlu olmamışcasına davransa da ayranla gönlümüzü kazandı 14 yaşındaki kız.

Ufuk'un mülakatı için H.İbrahim Pirci'lere geldik. Karısı "bohça" yapıyordu yani poğaça. Bizimle pek ilgilenmedi, kulakları da ağır işitiyormuş Ufuk o yüzden kocası ile yaptı mülakatı. Oğulları 26 yaşında kalp krizinden vefat etmiş. O günden beri karısı da ölü gibi yaşıyormuş, kafası gidik diyorlar. Amca da 61 yaşında, zayıf esmer, çoraplarının yarısı yırtık olduğundan ayağı çıplak gözüken bir adam. Ama çok güleryüzlü, Ufuk geçen geldiğinde mısır demiş diye aklında kalmış ona mısır yapmışlar. Geçmişini özlediğini söyledi amca konuşma sırasında ve oğlunun fotoğrafı örtülüydü duvarda, görünce içleri gidiyor olsa gerek.

Perihan abla Ümmü ablalara misafirlğe geliyordu bugün Gizem bize anlatmıştı. Kadınlar ona gelelim mi demiş o da ayıp olmasın diye gelin demiş. Ümmü abla da eve kadın topladı diye kızmış Gizem'e. Yukarda Perihan, oğlu berat, Yasemin(bir diğer kiracı kadın) ve onun oğlu ve kızı, Ümmü ve kızı Gizem vardı. Çay içiyor patlamış mısır yiyorlardı, çocuklar da odada bağırarak oyun ynuyordu. Perihan abla bizi görünce sevindi, köyde anlaştığımız eglenceli kadınlardan biriydi, yaşı genç olduğu için muhabbeti daha iyiydi. Gizem çayı tazeledi, Ümmü abla uzun bir aradan sonra

oldukca güülyüzlü, hoş sohbeti bize karşı. Bol bol anlattı başta herkes istemese at kızları evden dese de ben yapmadım kızları evimde baktım dedi. Gerçi kadınlar gittikten sonra 200 tl kira istedi bizden. Girişte hiç para konuşmamıştık oysa ve harcadığımız 2 gram su elektrikti. Ama ev sahibimiz su fatura kartını kapımıza koyarak niyetini baştan belli etmişti zaten, bizi şaşırtmadı.

17.30 gibi komşuanneye(Suna'nın deyimiyle) gittik. Hacı Emine teyze Bursa'daydı bayadır. İlk geldiğimizde Saniye abla ile bize misafir gelen sürekli konuşan kadın pek durgundu. Sonra anlattı ki annesi öleli bir yıl olmamış ama "hacı" babası 25 yaş küçük ve kötü huyları olan bir kadınla evlenmiş. Bursa'da babasıyla görüşmek istemiş ama babası ondan kaçıyormuş ve o nedenle baya morali bozuktu. Sohbet ederken bahçedeki yer sofrasında biryandan bize çiğ börek yapmak için hamur açtı. Ben hamurun içini doldurup kapadım, Özge'de yağda kızarttı. Suna'da bizimleydi ve herzamanki gibi sessizdi, fotoğraflarımızı çekti. Saniye abla da geldi beraber pişen börekleri yedikten sonra ben mülakat yaptım. 2 hac bir umre yapmıştı eşi kendi ve anne babası Emine ablanın. Ölen annesini de kendisi yıkamıştı ve babasına çok kızgındı, hiç tasvip etmediğini söylüyordu. Dini inanlarına çok bağlılardı karı koca ve babasının yaptığı ona çok yalınış geliyordu. Baya dertleştik ve akşam soğuğu bastırınca oradan kalkıp evimize geldik.

04.08.16

07.30 da kalktık. Hasta olduğum için Hasan abinin servisi ile ilçeye gitmeye hazırlandık. Burcularda gelecekti. Hasan abi beyaz servisini kahve önüne çekmiş bekliyordu. Pazarda olduğu için çok kalabalıktı servis, bu köyden sonra Ugurlupınar'a uğrayıp ordan da insan aldık. Servis tıka basa doluydu, lacivert renkli koltuklara sığmayan insanlar boşlukta tabureye oturmuştu ve ayakta gidenlerde vardı. Köyden ilçe yarım saat sürüyordu, biz ilk defa pantolon giymiştik köyde ama baktık ki ilçeye gidenler de köydeki giyim kuşamdan farklı giyiniyorlarmış. Bütün kadınlar en güzel feracelerini giyip, en güzel çemberlerini takmışlar. Amcalarda gömlek pantolon ile gidiyorlar. 5 tl ücretimizi ödeyip ilçede önce foto dinç'te fotoğrafları bastırdık. Köydeki insanların fotoğraflarını çıkartmak ve onlara hediye etmek istemiştik. Ondan

sonra da atıştırılmalık satan bir yerde kahvaltı tabağı ve salçalı ekmek yedik. Doktor saatimize yakın da otobuse bindik. Hemen hastanenin önünde indik. K.paşa hastanesi Özel hastanelere benzer mimaride ve oldukça yeni. İstanbul gibi metropolde buna benzer devlet hastanesi bulunmuyor, içi temiz, fayanslar pırıl pırıl. Bir engelli hastane çalışanı bize yol gösterdi ve oldukça gülyüzlüydü. Ona teşekkür edip dahiliyeye gittim. 10 dakika bile beklemeden içeri alındım. Doktor orta yaşlı, gri saçlı yapılı bir adamdı. Muayenem 3 dakika sürmüş ya da sürmemiştir. Beni dinlerken bluzumu sıyıırıyordum gerek yok dedi, üstünkörü kıyafetimin üstünden dinleyip, tahta ile boğazıma baktı. 2 tane de ilaç yazıp yolladı. Hastaya bu kadar mesafeli olmasının yanında hastalığa da mesafeli yaklaştı, günümüz tıp dünyasının geldiği durumu özetleyen bir sahneydi. Muhafazakar kesimin yoğunlukta olduğu Bursa'da böyle bir yaklaşımla karşı karşıya kaldığımıza şaşırmadım.

Hastane sonrası servis 2 de köye döneceği için, kebabçıda ızgara köfte söyledik ve uzun bir süre aradan sonra kırmızı et proteini almış olduk. Saat öğlen olmamıştı karnımızda aç değildi ama esnaf lokantasına girince depolama amacıyla da olsa yiyelim, bir daha zor yeriz diye düşündük.

15.00 e doğru eve geldik ve doktor dinlenmemi istediği için aynı zamanda ilaçlar uyku yaptığından 18.00 e kadar uyudum, uyumaya çalıştım. Sonra bugün köyde hiç vakit geçirmedi diye kahveye doğru bi yola çıktık. Hastalığımı duyanlar geçmiş olsun dediler nane limon iç dediler ama bizim onu yapacak imkanımız olmadığını bildikleri halde gel ben sana yapayım demediler. Özellikle muhtarın karısı yanı "first lady" Şehri de oradaydı. Nanem var ama limonum yok diyerek bizi yine yanıltmadı ve üstün misafirliğini gösterdi. Perihan abla da Şehri'nin aksine başka köyden gelin gelmiş olmasına ragmen köydeki en misafirperver kadın bizi evine davet etti. Çay, karpuz, çekirdek ne varsa oturduk yere bir yandan Berat ve yaramazlıklarıyla eğlendik, bir yandan da bütün köyün gıybetini yaptık. Ümmü ablanın yaptıklarına hiç şaşırmadığını onun zaten fırsatçı bir kadın olduğunu söyledi. Paraya çok önem verir dedi, biz de bunu yaşayarak öğrenmiş olduk. Köydeki bütün kadınlar adımı söylemekte zorlanıyor Şeyma, Ümmühan gibi isimlerle sesleniyorlar bana ama 2 yaşındaki Berat bana Hüma abla diyor. Doğum gününde pasta istiyormuş Berat onu söyledi bende ona oyuncak pasta yaptım ve üfledik.

22.00 gibi de evlerinden çıktık, karanlıkta köpeklerden tırsarak evimize geldik.

05.08.16

09.30'da Gizem'in kapıyı çalması ile uyandık. Onlara kahvaltıya çıktık. Ümmü abla yoktu, Ufuk ile gübre atmaya gitmişler tarlaya yine. Gizem ve köyün eski oturanlarından Cemile Bilgit(alzheimer hastası) yer sofrasında oturmuş bizi bekliyordu. Gizem bizi çağırmaya indiğinde bizden yumurta almıştı, onları yağda yapmış sofraya koymuş bir de zeytin ve çikolata kreması vardı. Cemile teyze 70 yaşlarında zayıf bir kadındı elini agzına götürüp agzındaki yağı sildi ve sonra o eli ile sırtımı sıvazladı. Sofrada çok birşey olmadığı için kalkıp ilaçlarımı içtim. Cemile teyzede kalkıp diğer evleri gezmeye gitti. Masayı topladık Gizem ben Özge tüplü tvde Kanal D'yi açıp magazin izledik. Önümüze geleni eleştirdik.

Sonra çıkıp Güllü Pirciye(Merve'nin anneannesi) gittik. 80 yaşındaki kadının sağ kulağı duymuyor, anlamak için bağırarak gerekiyor. Geçen sene düşüp kafasını da vurmuş ve vücudunda bir çok sorun var yaşlı teyzenin, oğulları da 3 senedir gelmiyormuş ziyaretine sürekli onlara ağlamış ve gözlerine perde inmiş. Özge onunla mülakat yaptı, yaşlı kadın mahcup oldu ve bize yogurt, zeytin ne varsa evde çayla beraber ikram etti.Oradan çıkıp Şadiye ablanın kocası Cevat Emir ile bahçede görüştük. İnsanlara mesafeli duran amca gündüzleri uyuyor akşamüstüde jelibona kızları servisle götürüp, sabah onları getiriyor. Cevat amca ile görüştüktan sonra Şadiye abla ile içeri geçip tv izleyip çay içtik. tv de Show tv deki şehir şehir gezip yemekleri deneyen adam vardı. Şadiye abla onları izliyormuş, o gün de Konya'dalardı. "Karıların yemeklere bah hele bizimkinin yanında neler neler var" dedi de durdu. Hasta olduğum için evde kaynatayım diye "boşapla" yani adaçayı verdi, gribe iyi geldiğini söylemişti herkes gibi.

20.00'a doğru aşağı yürürken zerzavatçı Celil amca gelmişti ve teyzeler onun arabasının dibindeydi. Kenarda Fadime teyze, Güllü teyze ve Perihan abla beyaz fasülye ayıklıyordu. Özge ile bizde katıldık parkın kenarında fasülye ayıkladık kalan çöpleri de eşeğin önüne atıp Ufuk'un yanına kahveye geldik. Remzi abi tepside yemek getirmiş, Ufuk ile karşılıklı kahvede yemek yiyordu. Bize de armut kalmıştı onu ikram

etti, hal hatır sordu orta yaşlı kırmızı yanaklı ela gözlü adam. Bir tarla işi için sürekli ilçeye gidiyormuş, başarırca 100 bin tl kazanıp Bursadaki evi düzdürücekmiş. Ufuk ayağında terlikle Sevim Çetin'e gitmek üzere kalktı. Terlikliydi çünkü gübre atarken ayakkabısı yırtılmış Ümmü çocuğa ayakkabı parası vermemiş üstüne iki günlük 50 tl yevmiye ile çalıştırmış. Oysa konuştuğumuz kişiler günlük 60 lira kazanması gerektiğini bu işe o kadar para verildiğini söylemişti. Cimri ve kötü niyetli Ümmü bizi yine şaşırtmadı ve ilk tanıştığımızdaki güler yüzüne kanmakla hata ettiğimizi anladık. İnsanların dış görünüşüne, güleryüzüne bakıp da kimseyi tanıyamayacağımızı, zamanla kişilerin gerçek yüzlerini belli edeceğini anladığımız bir saha deneyimi yaşamış olduk.

Sevim Çetinin bahçesinde mavi gözlü kadın ile 1 saat konuştuk, bize kavun ikram etti, içi turuncu tatlı kavundan yedik. Önceden söylemediğimiz ve bize yemek hazırlayamadığı için kızdı. Hayvanların yanından geldiği için yemek yoktu, bizi aç gönderdi diye oldukça söylendi Güllü Pirci'nin kızı. 4 senelik yeni yapılmış kocaman bir evde oturuyor Sevim abla ve çok güzel bir bahçesi var.

21.45 gibi eve geldik, süt bisküvi yedim . Tabiki yemek yiyemedim, neyse ki dün köfte yiyerek depo yapmıştım.

06.08.16

10 gibi kahvaltı etmek için üst kata çıktık Özge ile. Gizem vardı sadece evde, aslında dün bizi kahvaltıya çağıracağını söylemişti ama gelmedi, biz de yüzüzlük yapıp kendimiz patateslerimizle gittik. Patates kızartıp, yumurta haşladık Gizem bize çayda demledi. Suna mesaj attı bize gelmek için ona da Gizemlerde olduğumuzu söyledik oraya geldi. Ama Suna mesajla çok konuşkan olsa da yüz yüze gelince hiç konuşmuyor, hatta sorulan soruya bile cevap vermeyip mimikle ifade ediyor kendini. Gizem, ben Özge kasnak üstünde kahvaltımızı ettik Suna'yı da yalvar yakar çağırırsak da gelmek istemedi. Kahvaltıyı toplarken Ümmü abla geldi, sonra camdan gözükten dumanlara baktık. Senem ninenin evinin oralarda çok yüksek dumanlar vardı. Sonra Gizem ve Ümmü başladı anlatmaya, dün gece 2 de seslere uyanmışlar. Defne'nin annesi ve babası (babası şehir dışında ve ara ara geliyor) kavga etmişler. Çocukların

ve kadının ağlama sesleri duyulmuş tüm köyden. Zaman zaman şiddet uygulamış Hüsnü karısı Huriye'ye. Huriye'nin bir evli adamla daha ilişkisi çıkmış olabileceğinden kavga etmiş olabilirler. Daha sonra kadın evi terketmiş, çocuklarda Bursa'ya gitmiş.

Kahvaltıdan sonra aşağı inip duş aldık vs. bugün hiç köyde dolanmadık. Akşamüstüde Uğurlupınar'a gittik. Şerafettin abi kahvedeydi bizi traktörle götürdü köye. Traktörünün camlarını sökmüş, taş gelince kırıyor diye. Özge "e cam olmazsa başına gelir" dedi. Şerafettin abi de cana geleceğine mala gelsin mantığını benimsemiş olacak ki "olsun" dedi. Uğurlupınardaki kahvede şaşkın bakışlar eşliğinde Burcu'ların bi sokak aşağıdaki evine girdik. Onları da alıp Sünnet düğünü olacak yere gittik. Kocaman yeşillik bir bahçedeydi. Önden tabiki yemek Patates yemeği, keşkek ve helva vardı. Yavaştan kalabalıklaştı biz yemeğimizi yiyip kenardaki plastik sandalyelere "CAZcılar"ın olduğu yere geçtik Önden küçük çocuklar ankara havaları ile oynadı sonra beyaz gelinlik giymiş türbanlı sünnet annesi ve damat gibi babası çıktı tabiki beyaz kuşaklı prensleri (sünnet olan çocukları da vardı)

1 yıl önce sünnet olmuşlar iki kardeş ama düğün şimdi oluyor. Düğün geçen haftakinden kalabalıktı geçen haftaki aile düğünlere pek gitmediği için ona da gelen az olmuş. Killik ve Söğütaladaki arkadaşlarımızda geldi. Kübra, ben , Özge , Burcu ve bizim köyün kızları Zeynep ile Merve çıktık oynadık. Daha doğrusu Zeynep utangaçlıktan oynamadı. Renkli çemberler, feraceler ve renkli bel bağlarını takınmış kadınlarla biz de çıktık oynadık. Genç kızlar bizim oynamamızdan pek hoşnut olmuyordu ve sürekli oynadıkları daireden bizi dışlıyorlardı. Köyün erkekleri kenardan izledikleri için hoşlarına gitmemiş olabilir kızların. Çünkü çoğu isteşme düğünde dans ederken oluyor. gece 12'ye doğru kına merasimi başladı. Gelinlerin kına müziği çalındı küçük çocuk eline kına yaktırmak istemedi, korktuğu için. İki kardeş bütün gece sırtlarda taşındılar ve erkeklikleriyle gurur duydular. Köyde kızların doğum günü bile kutlanmıyorken böyle bir organizasyon oldukca cinsiyetçiydi. Derken erkekler çıktı oynamaya onlar çıkınca da kadınlar oturup onları izliyor. İki taraf beraber oynamadı bu düğünde. 3 4 erkek ayrı ayrı tabancalarını çıkarıp gelişigüzel havaya ateş ettiler. 30 el ateş edilmiş olabilir. Korkup başını eğen sadece bizdik, geri kalan kadın erkek egleniyordu seslere jandarma da gelmedi. Düğün sabaha karşı 5 e

kadar sürmüş ve herkes oynamış. Biz gece 1 de evdeydik en geç ve uyurken de müzikler devam ediyordu. Burcularda kaldığımız için sesler eşliğinde uyuduk.

07.08.16

10 da kalktık. Burcu ben ve Özge kahvaltı ettik. Burcuların mutfakı dışardaydı ama evleri bizimkine göre daha güzeldi. Yumurta, ekmek zeytin yedik ve erik suyu içtik. Evde biraz sohbet ettik. Burcuların evi yeni gelin eviymiş ama gelin boşamış çocuğu. Çünkü ev sahibinin oğlu evlendikten bir zaman sonra 3 arkadaşı ile başka bir kıza tecavüz etmiş ve hapse girmiş. Gelinde onu terketmiş şimdi yeni eşyaların olduğu evde Burcular kalıyor. 12bucukta sünnet mevlüdü var ona katıldık. Yaşlı dede Kuran okuyordu elinde mikrafon başı bağlı kadınlar ve adamlarda onu elleri açık dinliyordu. Yine bahçede yapılıyordu mevlit Ev sahibimiz Ümmü'de oradaydı bize el salladı. Bir kaç yaşlı teyze ve Söğütalandan gelen aşçı ile beraber oturuyordu. Kızının düğünü için aşçı arıyordu büyük ihtimal o kadın için gelmişti bugünde. Yanına gittik ve her zamankinden daha ilgili ve sevecen konuştu. Diğer teyzelere bunlarda benim kızım 3 tü 5 oldu dedi. Evimde misafir diye de anlattı ama misafirden kira istediği detayını söylemedi. Daha sonra içinde tavuk olduğu söylenen ama minik üç parça tavuk olan pilav ve ayran ikram edildi. Ayran isteyen çocuklara bağırان çağırان kadınlar vardı, sayıyla veriyolardı ayranı.

Oradan çıkıp kahvenin önüne geldik, birer soda aldık burası esiyordu. 15.30 gibi de buradan çıkıp köyümüze doğru yürüdük. Köy çıkısında köpekler olduğu için bizi Uğurlupınar köyünden Ahmet diye esmer bi çocuk ve yanında olan sarışın bir çocuk bizim köyün girişinin yarısına kadar bizi götürdü. 7, 8 yaşlarındaki çocuklar çok efendilerdi, teşekkür ettiğimizi söyleyince gülümseyip "iyi günler" dediler.

Köye gelirken yolda bir araba korna çaldı, bir baktık içinde Remzi abi bize el sallıyor. Arabanın arkasında da yer olmadığı için bizi almadılar ve yollarına tam gaz devam ettiler. Bizde kalan yolu da bir kuvvetle çıkarak kahvemizin önünde soluklandık. Şerife nine dönmüş okuntu dağıtıyordu bizi görüp hal hatır sordu. Özge çıkarttığı fotoğrafı verdi kadına, yaşlı kadın çok mutlu oldu elinde kiren(kızılıcık) olan fotoğrafı görünce. Sonra yoluna devam etti, o giderken 1.45 boylarında Ali'nin babaannesi

Zülfiye nine geldi siyah feracesi ile. Yanımıza oturdu o da sayadan yürüyerek gelmişti ve yorulmuştu.

17.00 gibi eve geldik ve bir daha çıkmadık, uyuduk kitap okuduk gün bitti. Kaldı 3.

08.08.16

09.30 da güneşin sıcakını daha sabah erkenden hissettirdiği güne uyandık. Üst kata Gizem'e çıktık, patates kızartıyordu. Dün bizim verdiğimiz patatesleri kızartıyordu kumral saçlı kız. Gizem zayıf, benle aynı boyda 14 yasında ve 26 gündür de üst katımızda oturan kız. Bize başlarda çok sık geliyordu ve onun gelmeleri bizi rahatsız ettiği için surat yapıyorduk, son 2 hafta ise hiç gelmemeye başladı. Gördüğü zaman canım ablalarım sizi çok seviyorum deyip, oldukça gülse de bazen yapmacık gelebiliyor. Özellikle kahvaltıya çıktığımızda birden suratı asılıyor gibi oluyor sonra da konuşkan oluyor yine bu sabah da öyleydi. Bizi çağırmadan biz ona gittiğimizde patatesler neredeyse kızarmıştı. Sofrayı kurdu, patatesleri getirdi, salça kızarttı , erik reçeli ve çikolata ezmesi koydu masaya. Ümmü abla geldi ineklerden ve domates de kesmesini istedi. Dördümüz çay eşliğinde kahvaltımızı ettik oradan sonra da Ümmü ablanın kapının girişinde mışinga olan odasında(ya da evin holü diyebiliriz) tarhana için malzemeleri pişirmesini ve hamuru mayalı hamurla yoğurmasını izledik. Sonra o hamuru 5 saat dinlenmeye ayırdı.

12.30'a doğru Güllü ablaya(Orhan abi'nin karısı) gittik ve yolda kardeşi Gülşen abla ile karşılaştık o da Güllü ablaya geliyomuş. Kaç gündür bizi göremiyor, kontörü yok arayamıyor diye söyledi ve biz onu aramadık diye sitem etti. Çıkarttığımız fotoğrafları görünce pek sevindi, Özge tekrar dördümüz çekilelim diyince fotoğraflardaki kıyafetlerle aynı kıyafetleri üstünde olduğu için başta istemedi, sonra gidip Güllü ablanın kıyafetlerinden giydi üstüne. Güllü abla temizlik yapıyordu, işini bırakıp o da geldi salona. Sonra makineyi ayarladı Özge ve zamanlayıcı ile fotoğrafımız çekildi. Ufuk'un yarım kalan doğum sorularını yaptık. Güllü abla Penguen'de 16.00-24.00 arası çalışıyor yola 14.30 da çıktıkları için mülakat sonrası yemek hazırladı mutfakta. Mutfağı yeniydi, soba da mutfaktaydı genelde yemekleri burada yiyorlarmış. Ufuk da

geldi ve Güllü abla Ufuk dün istediği için kabak yoğurtlaması yapmıştı yemekte bir de patlıcan yemeği domates salatası ve kavun vardı. Ufuk'u baştan hiç istemeyip hatta evden kovmak isteyen Güllü abla artık ona "oğlum" diyordu. Hatta oğlu şehir dışında diye onu onun yerine koydugunu söyledi, 40 yaşlarında burnu biraz uzun ve yüzü kemikli kadın. Orhan abi işini batırmış, arabalarını satmışlar ve çok zor zamanlar geçirmişler. Gülşen abla Orhanla evli olduğu için sanssız olduğunu söyledi Güllü ablanın. Yemekten sonra Güllü abla kahve yapmamı istedi bende dördümüze kahve yaptım, Gülşen abla şekerini az buldu üstüne ilave etti ve 1 dakika dolmadan kahvesini içti. Bizler yavaştan içtik. Gülşen abla kahvesini fal için kapadı ama Güllü ablanın gitme saati geldiği için açtık ben iki dakika ona fal baktım pek bir hoşuna gitti. Güllü abla işe giderken bizde onunla çıktık Gülşen abla onlara çağırdı ama akşam 19.00 da geliriz dedik ve eve döndük. Eve girerken Perihan abla Berat ,le el ele bize doğru geldi Ümmü ablaya geliyormuş. Merdivenden Ümmüablaya çıktık halılara basarak bir baktık Adanalı Yasemin abla 3 çocuğu ile oradaydı. Ümmü abla nohutlu pilav yapmış bizi de çağırdı Özge ile tok olduğumuz için bir tabaktan beraber yedik, yanında da ayran yapmıştı bol sulu onu içtik. Perihan abla saçını boyamıştı normalde kapalı olan kadın ev gezmesinde saçını açmıştı. Yasemin haftasonu denize gittiklerini duyunca Perihan ablaya nası girdiğini sordu denize,, yani ne giydiğini. Perihan abla bize mayo giyeceğini önceden söylemişti ama orada kıyafetlerle girdiğini söyledi, haşemayı sevmediğini söyledi. Ümmü abla da Nevzat abinin ona haşema aldığını rahat olduğunu söyledi, Yasemin de denize girmedikini söyledi. Çok durmadan kalktık kadınların arasından aşağıya indik.

18.00 da yukarı çıktık Ümmü abla tarhana için pişirdiği nohutu ve yogurdu ekşi mayayıda ekleyerek önceden hazırladığı hamura koydu. Hepsine salça ekleyip yogurdu uzun bir süre ve sonra onları iki ayrı yuvarlak yapıp örtülere sardı yarına kadar kurutacak evde. Yarında kalburda küçültecek. İnek sağmak için indik daha sonra iki ineği hamile diye onları sağmadı, Alaca diğer adıyla Gizem'i dama getirdi ve süt makinesi ile 5 dakikada sağdı. Hayvan o sırada ot yedi sağması bitince yem verdiler, süt yemi sütü arttırdığı için. Damdan çıkıp kahveye doğru yürüdük Kemal amca, Şerafettin abi ve Nevzat abinin fotoğraflarını çektik. Kahve kapalıydı genelde olduğu gibi adamlar Çınar ağacının altında oturuyordu yine biraz sohbet ettik eskiden

fotografçıların çok önemli olduğunu artık herkesin kendisi çektiğini konuştuk ve Döndü teyze ile mülakat yapmak için ona gittik fakat evde yoktu. Bize Sebahattin abinin karısı ile görüşmeye gittik. Onlar evde idi yemek yiyotlardı içerde. Bize bahçede bir masa kurdular onları bekledik. Onlar yedikten sonra yanımıza geldiler çay yapıp sohbet ettik. Sebahattin Bayraktar minik Şehrinin dedesi ve Şehrinin adı babaannesinden geliyormuş. Sebahattin abi "cambazlık" yapmaya yani başka köye hayvan satmaya gitti bizde Şehri teyze ile bahçede sohbet ettik. Sonra eve geçerken Döndü teyzeye tekrar baktık ama yine evde yoktu. Bende sokakta minik sarısın kız Defne ile konuştum, ablası Yagmur'da oradaydı. Defne 2, Yagmur 10 yaşında. Dün babaları annelerini gözleri önünde dövmüş diye onlara çok üzüldüm. Ümmü'nün anlatısına göre babaları onlara sizi babaannenizin yanına gömerim öldürüp demiş ve Yagmur bunu Gizem'e anlatmış. Buna rağmen Defne durup dururken babamı çok seviyorum dedi ve evde baba var dedi. Yağmuda evde babası olmadığını söyledi, babası işte çalışıyordu ve 2 haftada bir ya da kafasına estiğinde geliyordu. Minik şortu ve kısa kollusu ile üşüyen minik kızı öptüm ve eve ugurladım karanlıkta. Kahvenin önündeyken birden bir koyunun kuyuya düştüğünü duyduk ve oraya gittik. Bir genç çocuk üstünü çıkarıp kuyudaki koyunu ipe bağlamaya çalışıyordu. Dışarıdaki 6 7 kişi de onu yukarı çekicekti. 4 5 dakika ugrastan sonra koyunu bağladılar ve Ufuk'un da dahil olduğu adamlar koyunu yukarı çektiler. Koyunun birşeyi yok gibiydi ama kaçmaya çalıştı ipe bağlıyken sonra onu sürüye kattılar ve devam ettiler yola. Gülşen abla da o sırada bizi gördü ve eve çağırdı ama saat 21.00 diye kendi evimize geldik. Ufuk aradı Ali yemek için birşeyler getirdi dedi biz de aç olduğumuzdan pek sevindik. 10 dakika içinde güneşte yanan ve bronzlaşan 20 yaşındaki balya bağlayan Ali geldi kapıya, güleryüzü ile kendine aldığı yemekleri bize verdi biz de ona çok teşekkür ettik o olmasa aç uyuyacaktık. Getirdiği lahmacunu yedik içimizden ona dualar ederek ve köydeki ilk ve son ziyafetimizi yapmış olduk lahmacun ile. Teşekkürler Ali.

09.08.16

09.00 da uyandık, hava çok sıcaktı ve yorganla uyuduğumuzdan ter içinde kalıyorduk. Yataktan kalkmadan Ali amca cep telefonundan aradı, bugün onlara kahvaltıya

gidecektik uyandırmak için aramış. Kısa sürede hazırlanıp Gülşen ablaya gittik. Salona kurduğu yer sofrasında biber, domates ve patates kızartmaları vardı, birde koyunlarının sütünden yaptığı köyün en lezzetli beyaz peyniri ve zeytin vardı. Ufuk'u da çağırdım o gelince yanında 5 yaşındaki esmer çocuk Miraç da geldi. Miraç Gülşen ablanın abisinin torunuydu zaten. Annesi doğulu ve onu babasına bırakıp başka kocaya kaçmış, yeni kocasından çocukları var, Miraç'ı görmeye hiç gelmiyor. Miraç da Barış gibi başlarda konuşamıyormuş şimdi yeni yeni konuşmaya başlamış. Minik çocuk masadaki kızartmanın sosuna ekmek banıp yedi. Gülşen abla seviyoruz diye çikolata kreması da koymuş sofraya.

Oradan sonra Döndü teyzeye bakmaya gittik fakat evde yoktu. Bizde kahvenin önünde oturduk biraz. Cami açıldı girdik caminin fotoğraflarını çektik. İçerisi çok bakımlı ve temizdi. Çiniler vardı mavi beyaz ve kırmızı renklerde, osmanlı esintileri vardı camide. Yanımızda Miraç da vardı sürekli soru soruyordu "aba" diyerek. Sonra Ömer adında sarı 13 14 yaşlarında bir çocuk yanında ona benzer 2 yaşlarında bir bebek ile geldi camiye. Ömer ezan okuyormuş bazen ve yine onun için gelmiş. Genelde Kemalpaşa'dan gelen ezan dinleniyor ama bazende Ömer okuyormuş.

Camiden yukarı çıkarken Perihan abla seslendi balkondan. Çıktık yanına o da bizi arıyacakmış. Berat salonda çizgi film izliyordu yatarak. Perihan abla geçen hafta denize gidince hafif esmerleşmiş, zayıf uzun da bir kadın. Bize yaprak sarma yapmış ve nohutlu, patatesli çörek yapmış. Yasemin ablayı ve çocuklarını da çağırdı arayıp. Onlarda gelince çayla olanları yedik. Yaseminle Perihan tatlı tatlı atışıyordu her zaman. Yasemin her şeyi eleştirip bizim oralarda böyle, ben şöyleyim de böyleyim de diyerek kendini üstün göstermeye çalışıyordu Perihan da buna sinir oluyordu. İki gelin birbirlerine ufaktan sataşıp tatlı tatlı atışıyorlardı.

Akşamüstüne doğru onlardan çıktık sokakta bir sürü yaşlı teyzemiz ve çocuklar vardı hepsi gidicegimizi duyunca çok üzölmüş gibi yapıyorlardı suratlarını. Bize alıştıklarını yine gelmemizi söylüyorlardı. Başta bizden çekinen hatta suratımıza bakmayanlar gelip bize sarılıyordu. 1 ay gibi bir sürede bile insanların birbirine alışabildiğini anlamış olduk böylece. Kimi vicdanen, kimi sevdiğinden öpüyor veda ediyordu. Bizde

önümüze gelenin fotoğrafını çekiyorduk. İlk günler fotoğraf çekilmekten korkanlar şimdi kendileri istiyordu çekilmeyi.

Kapı kapı dolanıp Emine teyze, Döndü teyze Gülseren abla, Saniye abla Emin Balat'ın karısına leblebi götürdük vedalaştık. Özge memleketten leblebi getirmişti biz de en yakın bulduklarımıza verdik. Saniye abla bize bebek patikleri dikiyormuş yetiştiremedi diye çok üzüldü birer çember verdi bize.

18.00 gibi tek yaşayan Döndü Kaya'ya gittik. Bize bahçeden minik şeftali, hıyar ve komşudan aldığı inciri getirdi. Ev sahibimiz Nevzat abi ile üvey kardeşlermiş ama pek söylemek istemedi. Annesi erken yaştaiken ölünce babası ikinciye evlenmiş ve toplam 9 kardeşi var üvey ve normal olmak üzere. Oradan çıkıp Perihan ablanın kocası Cevdet abinin gelmesi ile petrol mavisini ford arabalarına binerek Suçıkana gittik. Cevdet abi mangal yaptı, tavuk. Perihan abla da salata yaptı, afiyetle yedik, gölün yanında. Gölün suyu çok soguktu elimi doktugumda 5 saniye tutabildim. Yemyeşil ormanlık bir alanda kayalardan su çıkıyor ve buraya Suçikan demişler. Piknik masaları var mangal yapılacak yerlerde var haftasonu çok kalabalık oluyormuş ama biz akşam ve hafta içi geldiğimizden 2 aile vardı sadece. Yemekte bol bol Yasemin ablanın gıybetini yaptık Perihan abla ile . Yemek sonrasında da toplanıp, arabada arabesk şarkılar dinleyerek köye döndük. Berat bu şarkılarda baya eğleniyor, kafasını bir o yana bir bu yana sallıyordu. Köye döndüğümüzde kahveye inip Hasan abiye baktık, yarın bizi onun götürmesi gerekti. Hasan abi orada yoktu ama oldukça kalabalık olan kahve seferber oldu ve yan komşumuz olan amca Hasan abiyi arayıp söyledi, yarın bizi evin önünden alacak. Kahvedeki 10-12 kişilik kalabalık amcalar da bizi unutmayın diyerek bizimle konuştular. Vedalaştık onlarla da belki içlerinden sevenenlerde vardır gidişimize ama Orhan abi, Şerafettin abi sanki gerçekten üzülyor gibiydi, asık suratlarından öyle anlaşılıyordu en azından. Daha sonra kahveden evimize doğru yokuşu çıkarak evin önüne geldik. Karanlıkta Ümmü ablanın sesi geldi, "kızlar" diye bağırdı. Yan komşumuz Hasan abinin kardeşi olan şişman, 40lı yaşlardaki teyze ile karanlıkta çekyatta oturuyordu. Bizi özlediğini, bugün göremediğini söyledi. Yandaki teyze de Ümmü size çok alışmış, özleyecek dedi. 1 ay boyunca evine gitmeyelim diye bizi mermer ocağına yemek yemeye göndermeye çalışan Ümmü ablanın bize alıştığına pek

inanasımız gelmedi, ama yalandan biz de alıştık demek zorunda kaldık. Yarın sabah görüşürüz diyerek ayrıldık oradan da ve valizlerimizi toplamak için odamıza geldik.

22.33 son alan notumu da yazdım ve yarın İncealipınar'dan Hasan abinin servisi ile 8.30 gibi ayrılacağız. Bir sahanın sonuna geldik.

Yaptığımız saha çalışması Marmara Bölgesi Bursa ili Mustafakemalpaşa ilçesine bağlı İncealipınar köyünde gerçekleştiğinden bölgenin detaylı bilgisi bir sonraki bölümde anlatılmıştır.

3. BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN YAPILDIĞI ALAN

3.1. ARAŞTIRMANIN YÜRÜTÜLDÜĞÜ İL: BURSA

Bursa 40 derece boylam ve 28 – 30 derece enlem daireleri arasında Marmara Denizi'nin güneydoğusunda yer alan, toplam il nüfusu 2009 Yılı Genel ADNKS Nüfus Sayımı sonuçlarına göre 2. 249. 974 ile Türkiye'nin 4. büyük kentidir.

Toplam İl nüfusun 1.423.583 ünü erkek (%50,08), 1.418.964'ünü kadın (%49,92) nüfus oluşturmaktadır.

Bursa, Türkiye'nin ekonomik bakımdan en gelişmiş beşinci ilidir. İstanbul, Ankara, İzmir ve Adana'dan sonra gelir. Bursa'nın ekonomisi tarım ve tarıma dayalı sanayi, ticaret ve turizme dayanır. Maden bakımından da zengindir.

Bursa doğal ve tarihsel zenginlikleriyle de önem taşır. Bursa'da en çok Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluş dönemine ait tarihî eserlerin bulunmasının sebebi ise, Bursa'nın Osmanlı Devleti'nin ilk başkenti olmasıdır. Bursa'nın 17 ilçesi (Büyükorhan, Gemlik, Gürsu, Harmancık, İnegöl, İznik, Karacabey, Keles, Kestel, Mudanya, Mustafakemalpaşa, Orhaneli, Orhangazi, Yenişehir, Nilüfer, Osmangazi ve Yıldırım), 230 beldesi ve 659 köy yerleşimi vardır.

3.2. ARAŞTIRMANIN YÜRÜTÜLDÜĞÜ İLÇE: MUSTAFAKEMALPAŞA

Bursa'nın güneybatısında yer alan 1922 yılında ilçe statü kazanan Mustafakemalpaşa; merkeze 82 km uzaklıktadır. Mustafakemalpaşa ilçesi TÜİK 2015 yılı ADNKS sonucuna göre nüfusu 99.781'dir.

Kendi adı ile tanınan çay ilçenin ortasından geçer. Büyük bir bölümü Marmara Bölgesi'nde, kk bir bölümü Ege Bölgesi içerisinde kalmaktadır. İlçenin yzlm 1472 km²'dir.

Kuzeyi ovalık olan ilçenin Mustafakemalpaa ayı (Kirmasti Suyu) bölgeyi suladıktan sonra Ulubat (Apolıyont) Gl'ne dökülür. Ulubat Gl'nün güney kesimi de ilçe sınırları içerisindedir.

Akdeniz iklimi özelliklerini taşır. Yazlar uzun, kışlar ise kısa sürelidir.

İlçenin ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayalıdır. Buğday, patates, mısır, şekerpancarı, arpa, üzüm, fasulye yetiştirilir.

Hayvancılık alanında merinos koyunu ve sığır yetiştiriciliği yapılır. Uluabat Gölü'nde tatlısı balıkçılığı da yapılmaktadır. Karacalar için koruma ve üretme alanı kurulmuştur.

İlçede bor mineralleri, linyit yatakları, maden suyu kaynakları bulunur. Mustafakemalpaa'da bir Organize Sanayi Bölgesi, dört gıda sanayi kuruluşu, yedi un fabrikası, iki yem fabrikası, yirmiyedi süt ve süt mamlleri işletmesi ile 280 Sayılı Mustafakemalpaa Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifi bulunmaktadır.

3.3. ARAşTIRMANIN YüRüTüLDüğü KÖY: İNCEALIPINAR KÖYÜ

İncealıpınar Bursa iline 41 km uzaklıkta, Mustafakemalpaa ilçesine 21 km uzaklıkta bulunmaktadır. 1950'den sonra bir arada bulunduğu Uğurlupınar köyünden ayrılarak tek köy halini alan İncealıpınar 2012 yılında mahalle statüsüne geçmiştir.

Mahallenin adı "İnce Ali Pınar" tarihi bir olayı anlatır. İncealıpınar'ın kurucusu Osmanlı soyuna dayanan yörük Beylerinden İnce Ali'dir. Osmanlı Padişahı seferberlikte yrklere DUR emri verince Yörük Beyi İnce Ali padişaha itaat eder, ge devam etmez. Bu bölgeye yerleşerek bir eşme yapar. Böylelikle İnce Ali'nin yaptığı eşme daha sonra İncealıpınar olur. Köyün adı da bu çeşmeden gelir.

71 Hanesi bulunan mahallenin muhtarı Erol Akkaş 5 dönemdir görevini sürdürmektedir. İncealipınarda kanalizasyon sistemi, sulama sistemi bulunmaktadır. Sağlık ocağı ve sağlık evi ise bulunmamaktadır, insanlar sağlık ihtiyaçlarını 21 km uzaklıktaki ilçede devlet hastanesinden karşılamaktadır.

Yıkık bir okulu olan İncealipınar taşımali eğitimle öğrencileri Söğütalan köyüne gönderiyor. (Bkz. Fotoğraf 6)

Köyde yeni yapılmış bir cami, çocuk parkı, kullanılmayan ve harabe halde muhtar binası ve köy kahvesi bulunuyor. (Bkz. Fotoğraf 3, 8, 9)

Köy halkının fazla veresiye alıp borç bırakması ve ödememesi sebebiyle son bakkalında kapatmasıyla yeni açılan bakkal bulunmuyor. Bakkalsız köye Söğütalan köyünden beyaz minibüsü ile İrfan bakkal "seyyar bakkal" olarak haftada iki gün akşamları geliyor, seçeneği az olduğu için sadece çocuklar abur cubur alıyor, geri kalan alışverişleri köylü Mustafa Kemal Paşa'dan yapıyor.

Köyün ekonomisine bakarsak; köyde yaşayanlar tarım ve hayvancılıkla uğraşmakta; fabrikalarda çalışmakta ve mermer ocaklarında işçi olarak çalışmaktalar. Kadınlar da Penguen ve Superfresh (Onlar Kerevittaş diye anlatıyor, çünkü İngilizceyi söyleyemiyorlar) markalarının fabrikasında mevsimlik işçi olarak çalışıyor ya da bazı kadınlar ve genç kızlar yaşları 14-15 fark etmeden sigortasız şekilde "kır işi" diye adlandırdıkları mısır toplama gibi işlerde çalışmaktalar.

Sonuç olarak Yörüklerden oluşan köyün ekonomisinin büyük oranda tarım ve hayvancılığa dayalı olduğunu, son zamanlarda artan mermer ocağı gibi fabrikalarda da çalışmaya başlanıldığını ve bu fabrikaları genel de genç erkeklerin tercih ettiğini söyleyebiliriz.

İncealipınar köyünün demografik özelliklerinin detaylı incelemesi bir sonraki bölümde ele alınmıştır.

4. BÖLÜM

DEMOGRAFİK YAPI

“Demografi, belirli bir bölgede belirli bir anda yaşayan bireylerin oluşturduğu kitleye denirken, nüfus; insanın nüfusunun büyüklüğü, yapısı ve gelişimi açısından inceleyen bilim dalına nüfusbilim (demografi) denmektedir. Nüfusbilim araştırmalarında nüfus artış hızı, doğurganlık ve ölümlülük oranları, yaş ve cinsiyet gruplarına ve nüfus yerleşme birimlerine göre nüfus dağılımı, göçler gibi birçok bilgi genellikle karmaşık teknikler kullanılarak elde edilmektedir. Bu nedenle demografi insan toplumlarını analiz etmekte ve istatistiksel olarak da tanımlamaktadır.” (Emiroğlu, K, Aydın, S, 2003;211)

“Demografi, sınırları belli bir coğrafyada bulunan nüfusun yapısını, özelliklerini ve değişimlerini inceleyen bilim dalı olarak tanımlanmaktadır. Nüfusun doğumlar, ölümler, evlilikler gibi yönlerini incelemektedir. Ayrıca ülkelere ve bölgelere göre nüfus dağılımları ve göç hareketleri gibi dinamikleri ele alır.” (Danış, D, 2016)

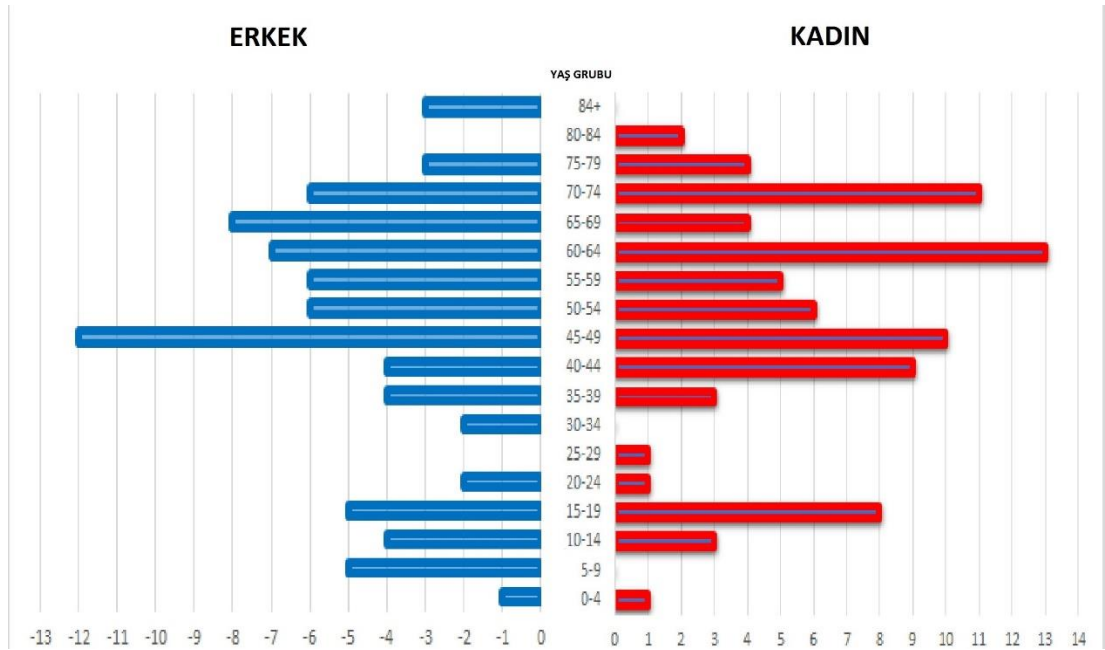
4.1. İNCEALIPINAR KÖYÜ’NÜN DEMOGRAFİK YAPISI

Bu çalışmada, araştırmanın ana ayrımı hane başkanlarının yaşına göre belirlenmiştir. 61 yaş ve altında olması ile 62 yaş ve üstünde olmasına göre değerlendirilmiştir.

İncealipınar kırsal alan araştırmasının temel birimi “hane” kavramıdır. 71 hanelik İncealipınar köyünün hane başkanlarıyla F1 mülakat formu yapılmıştır.

“Hane; ekonomik ve sosyo-kültürel bir birlik olup, bünyesinde hane halkı dediğimiz bir grup bulunur. Bu grup çoğu kez aile sözcüğü ile ifade ettiğimiz bir gruptur. Hane genellikle aynı çatı altında oturan birlik olarak tarif edilmektedir. Buradaki “bir çatı” ifadesi dar manada düşünülmemelidir. Bir hane birden fazla evden meydana gelebileceği gibi, bir evde birden fazla hanenin bulunabileceği de unutulmamalıdır.” (Akkayan, T, 1979:78)

İncealipınar köyünün demografik yapısı kısaca aşağıdaki nüfus piramidinde gösterilmiştir.

* Erkeklerin tarafında (-) aralıkları ile ifade edilenler nüfus piramidinin şeklinden kaynaklanmıştır.

Hane Başkanlarının Özellikleri

Hane başkanlarının %70,4'ü hane başkanı erkek, %23,9'u hane başkanı bekar kadın, %5,6'sı hane başkanı bekar erkek statüsündedir. Ana ayrıma göre bakıldığında; 61 yaş ve altı hane başkanı erkek oranı %100, 62 yaş ve üstü hane başkanı erkek oranı %81,8 ve 62 yaş ve üstü hane başkanı bekar erkek oranı %18,2'dir. Hane başkanı kadınlar da ise 61 yaş ve altı hane başkanı bekar kadın %100, 62 yaş üstü ve üstü bekar kadın %100 oranında görülmektedir. (Bkz. Tablo A.1)

Ortalama hane başkanı yaşı 61'dir. 61 yaş ve altı genç hane başkanlarında 45-49 yaş arasında %36,1 oranında kişi bulunurken ortalama yaş 51'dir. 62 yaş ve üstü yaşlı hane başkanlarında ise en yüksek yaş oranı %34,3 ile 70-74 yaş aralığında bulunmaktadır

ve ortalama yaş 72'dir. Köyde hane başkanlarının çocuklarının eğitim, iş olanakları nedeni ile ilçe ya da illere göç etmesi nedeniyle, genç nüfus oranı düşüktür. (Bkz. Tablo A.2)

Konuşulan hane başkanlarının %93'ü köyde doğmuştur, %1,4'ü il merkez, %5,6'sı ise ilçe merkez de doğmuştur. İl veya ilçede doğan hane başkanlarına baktığımızda 61 yaş ve altı hane başkanı erkekler olduklarını görmekteyiz. (Bkz. Tablo A.3)

Konuşulan hane başkanlarının %98,6'sı Marmara Bölgesi doğumludur. %1,4'ü oluşturan bir hane başkanı ise Doğu Anadolu Bölgesi doğumludur. Doğu Anadolu Bölgesi doğumlu bu kişi köyün imamıdır ve Erzurum'dan göç ederek köye gelmiştir. (Bkz. Tablo A.4)

Marmara Bölgesi doğumlu hane başkanlarının %97,1'i Bursa'da doğmuştur, %2,9'u ise Balıkesir'de doğmuştur. Ana ayrıma göre baktığımızda; 61 yaş ve altı hane başkanlarının %94,3'ü Bursa doğumlu, %5,7'si Balıkesir doğumlu iken 62 yaş ve üstü hane başkanlarının %100'ü Bursa doğumludur. (Bkz. Tablo A.4.1)

İncealipınar'da konuşulan hane başkanlarının %50,7'sinin eğitimi varken, %49,3'ünün eğitimi yoktur. Neredeyse yarı yarıya olan bu oran köydeki eğitim oranının düşüklüğünü göstermektedir. Ana ayrıma göre baktığımızda kadınların eğitimi olma durumunun erkeklerden daha düşük olduğunu görmekteyiz. Şöyle ki hane başkanı kadınların %94,1'inn eğitimi yokken, hane başkanı erkeklerin %35,2'sinin eğitimi yoktur. Bunun nedeni köyde eğitim imkanının iyi olmamasını gösterebiliriz ama bunun yanında Anadolu'da genel olarak var olan kız çocuklarının okumasındaki aile baskısı da etkilidir. (Bkz. Tablo A.5)

Eğitimi olan hane başkanlarının %86,1'i ilkokul mezunu, %2,8'i ortaokul terk, %5,6'sı ortaokul mezun, %2,8'i lise terk, %2,8'i lise mezunudur. Köydeki toplam 31 ilkokul mezununun 30'u hane başkanı erkek, bir tanesi ise hane başkanı kadındır. Diğer eğitim düzeylerinde ise sadece hane başkanı erkekler görülmektedir. (Bkz. Tablo A.5.1)

Kursa gitme durumuna baktığımızda eğitim ile benzer bir tablo görülmektedir. Hane başkanı erkeklerin kursa gitme oranı hane başkanı kadınlara göre oldukça fazladır.

Kursa giden 20 hane başkanı erkek varken, 2 hane başkanı kadın vardır. (Bkz. Tablo A.6)

Kursa gidenlerin %72,7'si sadece bir kursa gitmiştir. İki kursa gidenler %22,7, üç kursa gidenler ise köyün %4,5'ini oluşturmaktadır. Gidilen kursların %63,6'sı eğitim kursudur. Bunun yanı sıra mesleki kurslara giden de çok fazla kişi bulunmaktadır ve bunların oranı %31,8'dir. Köyde tercih edilen bir diğer kurs türü ise %27,3 ile beceri kurslarıdır. Bu kurs türlerinin seçilmesi bazen devletin o köye getirdiği imkanlar sonucunda olmaktadır. Bunun yanı sıra son zamanlarda fabrikalarda çalışmanın artması ve buralarda çalışan hane başkanı erkeklerin de fabrikalarda eğitim kursları almalarının zorunlu olması verileri etkilemektedir. (Bkz. Tablo A.6.1)

Konuşulan hane başkanlarının medeni durumlarına baktığımızda %70'4'ünün evli olduğunu görmekteyiz. %29,6'sının ise eşi ölmüştür. Hane başkanlarında eşinden ayrılan ya da hiç evlenmeyen kişi bulunmamaktadır. Bunun sebebi olarak köyde evliliklerin akrabalar ya da yakın kişiler ile yapılmasını gösterebiliriz. Belirli sözler verilerek yapılan evliliklerin bitirilmesi halinde bu durumdan çok fazla kişinin etkilenecek olması ve arada akrabalık ilişkilerinin olması evlilikler daimi olması üzerinde etkilidir. Köyde dışarıdan yapılan evliliklerde sorunlar çıkması, örneğin doğudan gelen gelinlerin eşlerini ve çocuklarını terk etmesi gibi örneklerin görülmesi evliliklerin akrabalar arasında devam etmesini de sağlamaktadır ve o evlilikleri daha uygun göstermektedir. Ana ayrıma göre baktığımızda; 61 yaş ve altı hane başkanı erkeklerin %100'ünün evli olduğunu, 62 yaş ve üstü hane başkanı erkeklerin %81,8'inin evli, %18,2'sinin eşinin ölmüş olduğunu görmekteyiz. Hane başkanı kadınlara baktığımızda ise; %100'ünün eşinin ölmüş olduğunu görmekteyiz. Buradan çıkarabilecek bir diğer sonuç ise köyde kadınların hane başkanı olmasındaki en önemli faktörün eşlerinin hayatta olmaması olduğunu görmekteyiz. Şöyle ki köyde eşi hayatta olan hiçbir kadın hane başkanı olduğunu belirtmemiştir. (Bkz. Tablo A.7) (Bkz. Grafik A:1)

İncealipınar'da hane başkanlarının çalışma durumlarına baktığımızda %78,9'unun çalıştığını ve bunların %32,4'ünün aynı zamanda emekli olduğunu görmekteyiz. Çalışmayan hane başkanlarının oranı ise % 21,1'dir. Cinsiyete göre baktığımızda;

erkeklerin kadınlara oranla daha fazla çalıştığını söyleyebiliriz. Şöyle ki; çalışmayan hane başkanı erkekler %11,1 iken, çalışmayan hane başkanı kadınlar %52,9'dur. Bunun sebeplerine bakarsak; köydeki hane başkanı kadınların yaş oranlarının yüksek olmasını ve bunun çalışma durumunu etkilediğini söyleyebiliriz. (Bkz. Tablo A.8)

Çalışmayan hane başkanlarının çalışmama nedenlerine baktığımızda %66,7'sinin yaşlılık sebebinden çalışmadığını görmekteyiz. %20'si emekli olduğu için çalışmazken, %6,7'si sağlık sorunu nedeni ile çalışmamaktadır. Kalan %6,7'lik kesim ise ev hanımı olduğu için çalışmamaktadır ve bu oranı 62 yaş ve üstü yaşlı hane başkanı kadın da görmekteyiz. (Bkz. Tablo A.9)

İncealipınar'da çalışan hane başkanlarının %51,8'i iki iş yapmaktadır. Çalışanların yarısının iki işte çalışma nedeni olarak hemen hemen her evin önünde bulunan bahçelerine haneye gıda katkısı amacı ile domates, biber gibi ürünler ekmelerini gösterebiliriz. Hayvancılık yapan hanelerin bahçelerinde de çalışması nedeni ile çoğu hane iki iş yapıyordur. Yapılan işlere baktığımızda köyde tarım yapanlar %45, hayvancılık yapanlar ise %37'dir. Geriye kalanların %11'i işçi-memur, %3'ü esnaf-zanaatkar, %3'ü şoför, %1'i ise profesyonel meslek sahibidir. (Bkz. Tablo A.10) (Bkz. Grafik A:3) (Bkz. Grafik A:4)

Çalışan hane başkanlarının %73,2'si tek bir sektörde çalışmaktadır. %23,2'si iki sektörde aynı anda çalışırken, %1,8'i ü. sektörde, %1,8'i ise dört sektörde birden çalışmaktadır. Çalışılan sektörler %78,6 gibi yüksek bir oran ile hane başkanlarının kendi işi olarak görülmektedir. %33,8 gibi azımsanmayacak bir kesim ise aile işinde çalışmaktadır. Özel sektör ve devlet-kamu sektöründe çalışan kesim %17,6 şeklindedir ve bu kişilerin bir kişisi hariç tamamı 61 yaş ve altı hane başkanlarıdır. (Bkz. Tablo A.11)

Hanelerin Nüfus Özellikleri

İncealipınar'da hanelerin nüfusu 1 ile 6 arasında değişmektedir. Köyde ortalama hane büyüklüğü 2,2 olup, ana ayrıma göre bakıldığında genç hane başkanlarında 2,7'ye çıkarken, yaşlı hane başkanlarında 1,7'ye düşmektedir. Bunun sebebi yaşlı hane başkanlarının çocuklarının evlenip hanelerden ayrılmış olmasıdır. (Bkz. Tablo A.12)

Çalışma yapılan köydeki hanelerin cinsiyet kompozisyonuna bakıldığında %76,1'in kadın + erkeklerden oluştuğu görülmektedir. %5,6'sında yalnız erkek, %18,3'ünde yalnız kadınların yaşadığı görülmektedir. (Bkz. Tablo A.13)

Çalışma yapılan köyde hanelerin toplam erkek sayısı 78 kişidir. 61 yaş ve altı genç hane başkanlarında bu sayı 49, 62 yaş ve üstü yaşlı hane başkanlarında bu sayı 29'dur. (Bkz. Tablo A.14)

Çalışma yapılan köyde hanelerin toplam kadın sayısı 81'dir. 61 yaş ve altı genç hane başkanlarında bu sayı 50 iken, 62 yaş ve üstü hane başkanlarında 31 kişi şeklinde görülmektedir. (Bkz. Tablo A.15)

İncealipınar köyünde konuşulanan hanesindeki statülere bakarsak %31,4'ünün hane başkanı erkek olduğunu görmekteyiz. %2,5'i hane başkanı bekar erkek, %10,7'sinin hane başkanı bekar kadın olduğu köyde %31,4'ü hane başkanı erkek eşi kadın statüsündedir. Hanelerin %10,1'inde erkek çocuk, %8,2'sinde kız çocuk bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, torunlar, erkek kardeş ve konuşulanan anne veya babasının oluşturduğu diğer kadın ve diğer erkeğin toplam oranı ise %5,6'dır. (Bkz. Tablo A.16)

Çalışma yapılan köyde konuşulan hane başkanlarının %70,4'ünün eşi hayattadır. Eşi vefat eden hane başkanlarının oranı %29,6 olarak görülmektedir ve bunların %90,5'i hastalık sebebi ile vefat etmiştir. Hane başkanı kadınların %100'ünün eşi vefat etmişken, hane başkanı erkeklerin %7,4'ünün eşi vefat etmiştir. (Bkz. Tablo A.17)

Çalışma yapılan köyde 50 hane başkanı erkek eşi kadın bulunmaktadır ve bunların 32 kişisi 61 yaş ve altı genç hane başkanlarının eşleridir. 62 yaş ve üstü hane başkanlarının ise 18'inin eşi hayattadır. Buradan yaşın artması ile vefat etme oranının doğru orantılı olduğunu görmekteyiz. (Bkz. Tablo A.18)

Hane Başkanlarının Eşlerinin Özellikleri

Çalışma yapılan köyde hane başkanı eşlerinin bilgilerine bakacak olursak ilk olarak ortalama yaşlarının 54 olduğunu görmekteyiz. 61 yaş ve altı hane başkanlarının

eşlerinin ortalama yaşı 47, 62 yaş ve üstü hane başkanlarının eşlerinin ortalama yaşı 66,4 olarak görülmektedir. (Bkz. Tablo A.19)

Konuşulan hane başkanlarının eşlerinin doğum yerlerine bakacak olursak; %88,0 gibi yüksek bir oranının köy doğumlu olduğunu görmekteyiz. %10'unun ilçe merkez, %2'sinin il merkez doğumlu olduğu hane başkanı eşlerinin doğum yeri idari ayrımları hane başkanı ile paralellik göstermektedir ve yüksek oranda köyde gerçekleşmiştir. (Bkz. Tablo A.20)

Hane başkanı eşlerinin %94'ü Marmara Bölgesi doğumlu iken, %2'si Ege, %4'ü ise Doğu Anadolu Bölgesi doğumludur. Az sayıda olan bu hane başkanı eşlerinin Ege ya da Doğu Anadolu Bölgesi doğumlu olmasının sebebi evlilik nedeni ile köye gelmeleridir. Bir Doğu Anadolu göç eden hane başkanı eşi de imam olan eşinin işi sebebi ile köyde yaşamaktadır. (Bkz. Tablo A.21)

Marmara doğumlu olan hane başkanı eşlerinin %95,7'si Bursa doğumludur. Geriye kalan eşlerin %2,1'i Balıkesir, %2,1'i Çanakkale doğumludur. (Bkz. Tablo A.21.1)

Çalışma yapılan köyde hane başkanı eşlerinin eğitim durumlarına baktığımızda; %76'sının eğitimi olduğunu görmekteyiz. Eğitim durumu olmayan hane başkanı eşlerinin oranı ise %24'dür ve bu hane başkanı eşlerinin çoğu 62 yaş ve üstü hane başkanlarının eşleri olarak görülmektedir. Köyde genç hane başkanı eşlerinin daha fazla okula gitme şansı olduğu görülmektedir. Eğitimi olmayan hane başkanı eşlerinin düzeyine baktığımızda da 62 yaş ve üstü hane başkanı eşlerinin tamamının hiçbir eğitimi olmadığını, 61 yaş ve altı hane başkanlarının eşlerinin birinin okur yazar, birinin ilkokul terk olduğunu görmekteyiz. (Bkz. Tablo A.22)

Eğitimi olan hane başkanı eşlerinin eğitim düzeylerine baktığımızda; %94,7'sinin ilkokul mezunu olduğu görülmektedir. %2,6'lık kesimi oluşturan bir hane başkanı eşi lise mezunu, %2,6'sı da orta okul terktir. İlkokul mezunlarının çoğunlukta olmasının sebebi devletin ilkokulu zorunlu eğitim olarak tutmasıdır, bunun yanında kadınların okuma yazma öğrenmek için okula gönderilmesi ve daha üst düzey bir eğitim almalarının gerekli görülmeyle erken yaşlarda ev hanımı ve anne gibi statüleri üstlendirilmelerini görebiliriz. (Bkz. Tablo A.22.1)

Çalışma yapılan köyde hane başkanı eşlerinin medeni durumuna baktığımızda %100'ünün evli olduğu görülmektedir. (Tablo A.23)

Konuşulan hane başkanı eşlerinin %74'ü çalışmaktadır ve bunların %6'sı aynı zamanda emeklilerdir. %26'sı ise çalışmamaktadır ve bunlara baktığımızda çalışmayan 5 kişinin 61 yaş ve altı hane başkanı eşi, çalışmayan 8 kişinin de 62 yaş ve üstü hane başkanı eşi olduğu görülmektedir. Köyde yaşlı hane başkanı eşlerinin çalışmama durumları genç hane başkanı eşlerine göre daha fazladır. Bunun yanı sıra köydeki gözlemlerimde İncealipınar'da çalışmanın çok önemli olduğunu ve çalışmayanlara "Aylak" gibi lakaplar takılarak alay edildiğini gördüm. Köyde çalışan nüfusun fazla olmasının sebeplerinden biri olarak çalışmaya verilen önemi gösterebiliriz. (Bkz. Tablo A.24) (Bkz. Grafik A:2)

Çalışmayan hane başkanı eşlerinin çalışmama nedenlerine baktığımızda %76,9'unun ev hanımı, %15,4'ünün yaşlılık, %7,7'sinin sağlık sorunları nedeni ile çalışmadığını görmekteyiz. (Bkz. Tablo A.25)

Konuşulanan çalışan eşlerinin yaptığı iş sayılarına baktığımızda %45,9'unun tek bir iş, %45,9'unun iki iş, %8,1'inin üç iş yaptığı görülmektedir. Tabloya göre köyde hane başkanı eşleri ortalama 1,6 işte çalışmaktadır. Çalışılan işlere baktığımızda en yüksek oranın tarım işinde olduğu ve tarımda çalışan hane başkanı eşlerinin oranının %48,3 olduğu görülmektedir. Kalan %18,3 hayvancılık, %16,7 ise işçi şeklinde görülmektedir. Genel olarak kadınların ev işlerinden pek uzak kalmamalarına imkan veren tarım işinde yüksek oranda çalıştığını ve hem ev hanımlığı görevini sürdürürken, haneye maddi olarak katkı da sağladığını görmekteyiz. (Bkz. Tablo A.26)

Konuşulanan çalışan eşlerinin yaptığı iş sektörlerine bakıldığında %59'unun tek bir sektörde çalıştığı görülmektedir. %37,8'i iki sektör, %2,7'si üç sektörde çalışmaktadır. Çalışılan sektörler incelendiğinde %49,1'nin aile işinde çalışıyor olduğu görülmektedir. Bu aile işleri bir önceki tabloda bahsedildiği üzere hanede yapılan geçimlik tarım ve hayvancılık şeklinde olmaktadır. Bazı hane başkanı eşleri aile işlerinin yanında fabrikalarda sezonluk işçi olarak da çalıştığı için aynı anda birden fazla sektörde çalışmaktadırlar. Bu nedenle özel sektör de çalışan hane başkanı eşi sayısı da %32,1 gibi yüksek bir orandadır. Özel sektörde tercih edilen Penguen,

Superfresh gibi markalar kadınların haneye ek gelir getirmesinin yanı sıra evlerine yakın yerde bulunmaları yönünden kadınlar tarafından şans olarak görülmektedir. (Bkz. Tablo A.27)

Hanede Bulunan Çocukların Özellikleri

Çalışma yapılan köyde hanede çocuk olma durumuna baktığımız da köyde genç nüfusun az olduğu görülmektedir. Şöyle ki; hanesinde çocuk olanların oranı %25,4 iken, çocuk olmayanlar %74,6'dır. Ana ayrımına göre bakıldığında ise hanesinde çocuk olanların yüksek oranda 61 yaş ve altı erkek hane başkanlarının hanelerinde olduğu görülmektedir. 61 yaş ve altı erkek hane başkanlarının %43,8'inin hanesinde çocuk bulunurken, 62 yaş ve üstü erkek hane başkanlarının %4,5'inde çocuk bulunmaktadır. Çocuklu hanelerin cinsiyet kompozisyonuna bakıldığında %27,8'inin yalnız kız, %44,4'ünün yalnız erkek, %27,8'inin kız ve erkek olduğu görülmektedir. (Bkz. Tablo A.28) (Bkz. Grafik A:5)

Çalışma yapılan köyde çocuğu olan hanelerdeki toplam çocuk sayısı 29 şeklinde görülmektedir ve hanelerde ortalama 1,6 çocuk bulunmaktadır. Erkek hane başkanlarının hanelerinde toplam 24 çocuk bulunurken, kadın hane başkanlarında toplam 5 çocuk bulunmaktadır. (Bkz. Tablo A.29)

Çalışma yapılan köyde hanedeki toplam erkek çocuk sayısı 16'dır ve detaylı bakıldığında erkek hane başkanlarında 13, kadın hane başkanlarında toplam 3 erkek çocuk olduğu görülmektedir. (Bkz. Tablo A.30)

Çalışma yapılan köyde hanedeki toplam kız çocuk sayısı 13'tür ve yine detaylı bakıldığında erkek hane başkanlarının hanesinde 11 kız çocuk, kadın hane başkanlarının hanesinde toplam 2 kız çocuk bulunduğu görülmektedir. Köyde kadın hane başkanlarının yüksek oranda eşi vefat eden yaşlı kadınlardan oluştuğu göz önüne alındığında, hanelerde bulunan çocuk oranlarının düşük olması normal gözükmemektedir. (Bkz. Tablo A.31)

Çalışma yapılan köyde hanede bulunan çocukların yaşlarını incelediğimizde kız çocukların ortalama 15,1, erkek çocukların ortalama 18,5 yaşlarında oldukları görülmektedir. (Bkz. Tablo A.32)

Çalışma yapılan köyde konuşulan hanelerde bulunan çocukların doğum yerlerinin idari ayrımlarına bakıldığında %51,7'sinin köyde, %44,8'inin ilçede, %3,4'ünün ilde doğdukları görülmektedir. Bu veriye göre zamanla köydeki doğumların yerine ilçede doğum yapmak tercih edilir olmuştur. Hane başkanı ve eşlerinde köyde doğmuş olmak daha fazla iken, zamanla köyde doğum azalmış, ilçe tercih edilir olmuştur. (Tablo A.33)

Çalışma yapılan köyde hanede bulunan çocukların %100'ü Marmara Bölgesi doğumludur. (Bkz. Tablo A.34)

Aynı zamanda hanede bulunan çocukların %100'ü Bursa ili doğumludur. (Bkz. Tablo A.34.1)

Çalışma yapılan köyde hanede bulunan çocukların eğitim durumu incelendiğinde %86,2'sinin eğitimi olduğu, %6,9'unun eğitiminin olmadığı görülmektedir. Aynı zamanda verilerimizde %6,9 oranda cevapsız olduğu görülmektedir. Eğitimi olmayan çocukların %100'ü 6 yaş altındadır ve o nedenle okula gitmemektedirler. (Bkz. Tablo A.35)

Hanede bulunan çocukların eğitim düzeylerine baktığımızda %20'sinin ilkokul devam, %12'sinin ilkokul mezun, %12'sinin ortaokul devam, %4'ünün ortaokul devam, %24'ünün lise devam, %12'sinin lise mezunu, %4'ünün lise terk, %4'ünün üniversite devam ve %8'inin üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Tabloda da görüldüğü üzere kız çocukların biri üniversiteye devam etmekte biri üniversite mezunudur. Erkek çocukların biri üniversite mezunudur. Köyde sohbetler sırasında da şahit olduğum bir nokta kızların eğitimde daha başarılı ve istikrarda olduğuydu, tabloda da lise mezun, lise terk ve ilkokul mezunların erkek çocuklar olmasından anlaşılabacağı üzere kız çocukların eğitimlerine devam etmesi daha fazla görülmektedir. (Bkz. Tablo A.35.1)

Çalışma yapılan köyde konuşulanan hanesindeki kız ve erkek çocukların medeni durumlarına baktığımızda %24,1'i 14 yaş altında, %65,5'i bekar, %10,3'ü eşinden ayrılmıştır. Tabloda da görüldüğü üzere; eşinden ayrılmış olan çocukların tamamı erkek çocuklardır. (Bkz. Tablo A.36)

Hanede bulunan çocukların çalışma durumlarına bakıldığında sadece %24,1'inin çalışıyor olduğu görülmektedir. Bunun sebebi hanede yaşayan çocukların genellikle küçük yaşta olmaları ve okula gidiyor olmalarıdır. Çalışan çocuklara detaylı bakıldığında da erkek çocukların %31,3, kız çocukların %15,4'ünün çalışıyor olduğu görülmektedir. (Bkz. Tablo A. 37)

Hanede bulunan kız ve erkek çocukların çalışmama nedenlerine bakıldığında da %76,9'unun öğrenci olduğu için çalışmadığı görülmektedir. Kalanların da %7,7'si emekli, %7,7'si iş bulamadığı için, %7,7'si de çalışmak istemediği için çalışmamaktadır. (Bkz. Tablo A.38)

Hanede bulunan ve çalışan, kız ve erkek çocukların %71,4'ü bir işte, %28,6'sı iki işte çalışmaktadır. Bu işlerin %33,3 tarım, %33,3'ü hayvancılık ve %33,3'ü işçi-memur şeklinde görülmektedir. Erkek çocukların tarım ve hayvancılık yaptığı köyde çalışan iki kız çocuk, işçi-memur olarak çalışma hayatında bulunmaktadır. Bu kız çocuklar annelerinin de çalıştığı gıda fabrikalarında, uzun saatler boyunca ayakta çalışmaktadırlar. Superfresh, Penguen gibi fabrikalarda mevsimlik işçi olarak yazın çalışıp, kışın okula devam etmektedirler. (Bkz. Tablo A.39)

Hane bulunan çocukların çalıştıkları sektöre bakıldığında da %85,7'sinin bir sektörde çalıştığı, %14,3'ünün iki sektörde çalıştığı görülmektedir. Çalışılan sektörlerin %37,5'i özel sektör, %25'i kendi işi, %37,5'i aile işidir. (Bkz. Tablo A.40)

Hanede Bulunan Diğer Erkek ve Diğer Kadınların Özellikleri

Çalışma yapılan köydeki hanelerde diğer olma durumuna bakıldığında; hanelerin %9,9'unda diğer olduğu, %90,1'inde diğer olmadığı görülmektedir. Hanelerdeki

diğerlerin cinsiyet kompozisyonuna bakıldığında da %85,7'sinin erkek, %14,3'ünün kadın + erkek olduğu görülmektedir. (Bkz. Tablo A.41)

Çalışma yapılan köyde, hanelerdeki toplam diğer sayısına bakıldığında hanelerin %71,4'ünde bir diğer, %28,9'unda iki kişiden oluşan diğer olduğu görülmektedir. Hanelerde bulunan toplam diğer sayısı 9'dur ve erkek hane başkanlarının hanesinde toplam 6, kadın hane başkanlarının hanesinde 3 diğer bulunmaktadır. (Bkz. Tablo A.42)

Hanede bulunan diğer erkek sayısına bakıldığında; hanelerin %85,7'sinde bir erkek diğer, %14,3'ünde iki erkek diğer bulunmaktadır. Hanelerdeki toplam diğer erkek sayısına bakıldığında; toplam sekiz diğer erkek olduğu ve beş diğer erkeğin, hane başkanı erkeğin hanesinde, üç diğer erkeğin kadın hane başkanının hanesinde bulunduğu görülmektedir. (Bkz. Tablo A.43)

Hanede bulunan diğer kadın sayısına bakıldığında; hanelerin %100'ünde bir kadın diğer bulunmaktadır. Bu oranın sebebi için hanelerdeki toplam diğer kadın sayısına bakıldığında; toplam bir diğer kadın olduğu ve bu kadının hane başkanı erkeğin hanesinde bulunduğu görülmektedir. Hane başkanı kadınlarda ise diğer kadın görülmemektedir. (Bkz. Tablo A.44)

Çalışma yapılan köydeki diğer erkek ve kadınların hanedeki statülerine bakıldığında; %11,1'inin hane başkanı erkeğin annesi, %22,2'sinin hane başkanı erkeğin babası, %55,6'sının erkek torun, %11,1'inin hane başkanı erkeğin kardeşi statüsünde oldukları görülmektedir. (Bkz. Tablo A.45)

Hanede bulunan diğer kadın ve erkeklerin cinsiyet kompozisyonuna bakıldığında ise; %22,2'sinin kadın + erkek, %77,8'inin yalnız erkek olduğu görülmektedir. Kadın ve erkek olan kompozisyondakiler 61 yaş ve altı hane başkanı erkeğin hanesinde yaşayan hane başkanının anne ve babasıdır. (Bkz. Tablo A.46)

Çalışma yapılan köyde diğer kadın ve erkeklerin yaşlarına bakıldığında ortalama yaşın 24,5 olduğu görülmektedir. Verilerde üç bilmez-hatırlamaz bulunduğu için ortalama değer biraz düşük kalmış olabilir, çünkü hane başkanlarının hatırlamadığı yaşlar benim gözlemlerime göre 60 yaş ve üstü kişilerin yaşlarıydı. O nedenle tabloda genellikle

torunların yaşları bulunduğu için yaş ortalaması düşük çıkmıştır. Detaylı incelendiğinde; 1 erkek torunun 6 yaşında, iki erkek torunun 10 yaşında, bir erkek torunun 12 yaşında ve kalan bir erkek torunun da 17 yaşında olduğu görülmektedir. Hanede bulunan bir kişiden oluşan diğerin yaşı 92'dir. Tabloda görüldüğü üzere %33,3 gibi ciddi bir oranda ise bilmez-hatırlamaz cevabı görülmektedir. (Bkz. Tablo A.47)

Çalışma yapılan köyde diğer kadın ve erkeklerin %66,7'sinin doğum yeri idari ayrımı köy, %33,3'ünün de ilçe merkez olduğu görülmektedir. Ana ayrıma göre bakıldığında diğer erkeklerin %62,5'i köy, %37,5'i ilçe merkez doğumludur. Konuşulanan hanesinde bulunan diğer kadının da köy doğumlu olduğu görülmektedir. (Bkz. Tablo A.48)

Hanede bulunan diğer kadın ve erkeklerin doğum yeri bölgesine bakıldığında; %100'ünün Marmara Bölgesi doğumlu olduğu görülmektedir. (Bkz. Tablo A.49)

Çalışma yapılan köyde hanelerde bulunan diğer kadın ve erkeklerin doğdukları ilde de doğum yeri bölgesi gibi net bir veri ile karşılaşılmaktadır. Diğerlerin %100'ü Bursa ili doğumludurlar. (Bkz. Tablo A49.1)

Hanede bulunan diğerlerin eğitim durumuna bakıldığında; %44,4'ünün eğitiminin olduğu görülmektedir. Hanedeki diğerlerin; %22,2'sinin eğitiminin olmadığı görülürken, %33,3'lük kısmı ise boş belirsiz şeklinde görülmektedir. Eğitimi olmayan diğerlere bakıldığında; %50'sinin 6 yaş altı, %50'sinin hiç eğitimi olmadığı görülmektedir. (Bkz. Tablo A.50)

Çalışma yapılan köyde hanedeki eğitimi olan diğer erkeklerin eğitim düzeyleri ise; %75 ilkokul devam, %25'i lise devam olarak görülmektedir ve bu diğer erkekler hanede bulunan erkek torunlardır. (Bkz. Tablo A.50.1)

Hanede bulunan diğer kadın ve erkeklerin medeni hallerine bakıldığında %44,4'ünün 14 yaş ve altı, %11,1'inin bekar, %22,2'sinin evli, %11,1'inin eşinden ayrılmış ve %11,1'inin eşinin ölmüş olduğu görülmektedir. Hanede bulunan diğerleri incelediğimizde; bekar ve 14 yaş altı olan kişilerin hanedeki erkek torunlar, evlilerin hane başkanının babası ve annesi oldukları görülmektedir. Eşinden ayrılmış olan diğer erkeklerin, eşlerinden ayrıldıktan sonra köyde annelerinin yanında yaşamaya

başladığı, eşi ölmüş diğer erkeğin de eşi vefat ettikten sonra oğlunun yanında yaşamaya başladığı bilinmektedir. (Bkz. Tablo A.51)

Hanede bulunan diğer kadın ve erkeklerin çalışma durumuna bakıldığında; hanedeki diğer kadının çalışmadığı görülmektedir. Diğer erkeklerin ise %50'sinin 14 yaş ve altında olduğu, %37,5'inin çalışmadığı, sadece %12,5'inin çalıştığı görülmektedir. (Bkz. Tablo A.52)

Hanede bulunan diğer kadın ve erkeklerin çalışmama nedenlerine bakıldığında; hanede bulunan diğer kadının yaşlılık nedeni ile çalışmadığı görülmektedir. Diğer erkeklerin %66,7'si yaşlılık nedeni ile, %33,3'ü de öğrenci oldukları için çalışmamaktadırlar. (Bkz. Tablo A.53)

Hanede bulunan diğer kadın ve erkeklerin çalışma durumuna baktığımızda; sadece bir diğer erkeğin çalışıyor olduğu Tablo A.53'te gözükmekteydi. Bu çalışan diğer erkeğin iş sayısına baktığımızda da iki işte çalıştığı görülmektedir. Tarım işi yapan diğer erkek aynı zamanda işçi – memur olarak da çalışmaktadır. (Bkz. Tablo A.54)

Hanede bulunan ve çalışan diğer erkeğin çalıştığı sektör sayısına baktığımızda da iki farklı sektörde çalıştığı ve bu sektörlerin birisinin özel sektör, diğerinin aile işi olduğu görülmektedir. (Bkz. Tablo A.55)

Hane Dışında Yaşayan Kişilerin Özellikleri

Çalışma yapılan köyde hane dışında yaşayan kişilere baktığımızda bu kişilerin evlendiği için ya da eğitim ve iş imkanları nedeni ile haneden ayrılan kız ve erkek çocukları olduğu görülmektedir.

Çalışma yapılan köyde hanelerin %87,3'ünde hane dışında yaşayan kişi bulunmaktadır. Hanelerin %11,3'ünde hane dışında yaşayan bir kişi, %21'inde hane dışında yaşayan iki kişi, %17,7'sinde hane dışında yaşayan üç kişi, %19,4'ünde hane dışında yaşayan dört kişi, %12,9'unda hane dışında yaşayan beş kişi, %11,3'ünde hane dışında yaşayan altı kişi, %4,8'inde hane dışında yaşayan yedi kişi, %1,6'sında ise hane dışında yaşayan 9 kişi bulunmaktadır. Çalışma yapılan köyde toplam hane

dışında yaşayan kişi sayısı da 226'dır ve ortalama hane dışı yaşayan kişi sayısı 3,18 şeklinde görülmektedir. (Bkz. Tablo A.56)

Çalışma yapılan köyde hane dışında yaşayan kişilerin statüsüne bakıldığında; %54,9'unun kız çocuk, %44,7'sinin erkek çocuk olduğu görülmektedir. Kalan %0,4'ü oluşturan bir kişi ise hane başkanı erkek statüsündedir ve bu kişi köye uzak bir fabrikada çalıştığı için hafta içleri hane dışında yaşamakta iken hafta sonları haneye gelmektedir. Fakat çoğu zaman hane dışında yaşıyor olmasına rağmen, hane ile ilgili karar yetkisi onda olduğu için ve hane başkanı eşi de onu hane başkanı statüsünde gösterdiği için hane başkanı erkek statüsünde alınmıştır. (Bkz. Tablo A.57)

Hane dışında yaşayanların cinsiyetine bakıldığında %54,9'unun kadın, %45,1'inin erkek olduğu görülmektedir. (Bkz. Tablo A.58)

Çalışma yapılan köyde hane dışında yaşayan kişilerin yaşına bakıldığında ortalama yaşın 38 olduğu görülmektedir. Ana ayrıma göre bakıldığında 61 yaş ve altı hane başkanlarının hane dışında yaşayan erkeklerinin ortalama yaşı 27, 62 yaş ve üstü hane başkanlarının hane dışında yaşayan erkeklerinin ortalama yaşı 44'tür. 61 yaş ve altı hane başkanlarının hane dışında yaşayan kadınlarının ortalama yaşı 27, 62 yaş ve üstü hane başkanlarının hane dışında yaşayan kadınlarının ortalama yaşı 46'dır. Gerek genç ve yaşlı hane başkanları gerekse kadın ve erkek olma durumuna göre de hane dışında yaşayan kişilerin ortalama yaşlarında farklılık gözükmemektedir. (Bkz. Tablo A.59)

Hane dışında yaşayan kişilerin doğum yerlerine bakıldığında da yaş ile benzer şekilde kadın ve erkek olma durumuna göre bir farklılık görülmemektedir ve veriler benzerdir. Şöyle ki hane dışında yaşayan kadın ve erkeklerin %100'ü yurt içi doğumludur. Hane dışında yaşayan kadın ve erkeğin %86,3'ü köy, %11,1'i ilçe merkez, %2,7'si il merkez doğumludur. Hane başkanı, hane başkanı eşi, hanedeki diğerler ve hane dışında yaşayanlara genel olarak baktığımızda çoğunun köy doğumlu olduğu görülmektedir. Köyde herhangi bir sağlık ocağı, hastane bulunmadığından bu doğumları köy ebeleri gerçekleştirmiştir. Özellikle benim de görüşme yaptığım Şerife ebe köydeki çocukların çoğunu kendisi doğurtmuştur. (Bkz. Tablo A.60)

Konuşulananın hanesi dışında yaşayan kişilerin %99,1'i Marmara Bölgesi, %0,4'ü Doğu Anadolu, %0,4'ü Güney Doğu Anadolu Bölgesi doğumludur. Doğu ve Güney Doğu bölgesi doğumlu kişiler köye göç sonucu gelen ailelerin çocuklarıdır. (Bkz. Tablo A.61)

Hane dışında yaşayan Marmara Bölgesi doğumlu kişilerin %99,6'sı Bursa, %0,4'ü Tekirdağ doğumludur. (Bkz. Tablo A.61,1)

Çalışma yapılan köyde hane dışında yaşayan kişilerin eğitim durumuna bakıldığında; %89,8'inin eğitiminin olduğu, %3,5'inin eğitiminin olmadığı görülmektedir. Kalan %6,6'sının ise konuşulan kişinin hatırlamaması sebebi ile bilgisi alınamamıştır. Eğitimi olmayan hane dışı yaşayan kişilerin %50'si okur yazar, %12,5'inin hiç eğitimi yoktur, %37,5'i de ilkokul terktir. Hane dışında yaşayan kadınların %66,7'si okur yazar, %33,3'ü ilkokul terk iken, hane dışında yaşayan erkeklerin %50'si ilkokul terk, %50'si tamamen eğitimsizdir. Hane dışında yaşayan kişilerin eğitim durumu tablosundan da anlaşılacağı üzere köydeki anne babalar çocuklarını ilkokul düzeyinde de olsa okula göndermiştir ve eğitimi olmayan kişi sayısı oldukça azdır ve cinsiyete göre pek bir fark bulunmamaktadır. (Bkz. Tablo A.62)

Hane dışında yaşayan kişilerin eğitim düzeylerine baktığımızda; %50,7'sinin ilkokul mezunu olduğu görülmektedir. İlkokulun devlet tarafından zorunlu eğitim olması bu sonuçta oldukça etkili görülmektedir. Lise mezunu %16,3 iken, üniversite mezunu sayısı günümüzde bile oldukça az sayıda görülmektedir ve hanelerin %8,8'idir. (Bkz. Tablo A.62.1)

Çalışma yapılan köyde konuşulanların hanesi dışında yaşayan kişilerin medeni hallerine bakıldığında; %85,8'inin evli, %11,5'inin bekar, %0,9'unun eşi ölmüş ve %1,8'inin eşinden ayrılmış olduğu görülmektedir. Tablodan da anlaşılacağı üzere hane dışındaki kişilerin çoğunluğu evlilik nedeni ile haneden ayrılan kişilerdir. Hane dışında yaşayan bekar kişilere baktığımızda erkeklerin %15,7'sinin, kadınların %8,1'inin bekar olup hane dışında yaşadığı görülmektedir. Bu veri çok baskın olmamakla beraber erkeklerin başka illerde yaşama konusunda kadınlardan daha özgür olduğunu düşündürmektedir. (Bkz. Tablo A.63)

Hane dışında yaşayan kişilerin yaşadığı yerin idari ayrımına bakıldığında; %96'sı yurtiçi, %4'ü yurt dışında yaşamaktadır. Yurt içinde yaşayanların %59,4'ü il merkez, %21,2'si ilçe merkez, %19,4'ü köy merkezde yaşamaktadır. Görüldüğü üzere hane dışında yaşayanların yaşadığı yerler genellikle il ve ilçe olmaktadır. Bunun sebebi olarak köydeki ekonomik yetersizlikleri görebiliriz. Köydeki genç nüfus yeterli iş imkanı, eğitim olanağı, hayat standartlarının düşüklüğü gibi sebeplerle şehirlere göç etmekte ve kurdukları aileler ile oralarda yaşamaktadırlar. (Bkz. Tablo A.64)

Hane dışında yaşayan kişilerin yaşadığı yer yurt içi ise yaşadığı yer bölgesine bakıldığında; %94,5'inin Marmara Bölgesi'nde yaşadığı görülmektedir. Çalışma yapılan köyde hane dışında yaşayan kişilerin kalanı %1,8'i Ege, %0,5'i Akdeniz, %1,4'ü İç Anadolu, %0,5'i Doğu Anadolu, %1,4'ü Güney Doğu Bölgesi'nde yaşamaktadır. Çoğunluğun Marmara Bölgesi olmasının sebebi köye mesafe olarak uzak olmaması, hem de hayat standardı, iş imkanı yönünden zengin olmasıdır. Marmara Bölgesinde yaşayan hane dışındaki kişiler; doğup büyüdüleri yerden çok uzaklaşmadan, bilindik bir bölgede yaşamlarına devam etmektedirler. (Bkz. Tablo A.65)

Hane dışında yaşayan kişilerin çalışma durumuna bakıldığında; %48,7'sinin çalıştığı ve çalışanların %1,8'inin aynı zamanda emekli olduğu görülmektedir. Hane dışı yaşayanların %47,8'i çalışmazken, %3,5'inin bilgisi konuşulanın hatırlamamasından dolayı alınamamıştır. Verilere detaylı bakıldığında; çalışmayanların çoğunun kadın olduğu görülmektedir. Şöyle ki; çalışmayan hane dışı yaşayan kadın oranı %71,8, çalışmayan hane dışında yaşayan erkek oranı %18,6'dır. Bunun sebebi haneden ayrılan kadınların evlendikten sonra çalışmayarak, ev hanımı olmalarıdır. (Bkz. Tablo A66)

Hane dışında yaşayan ve çalışan kişilerin işlerine bakıldığında köyde yaşayan kişilerdekinin tersi bir durum görülmektedir. Şöyle ki; köyde çoğu hane tarım ve hayvancılık işleri ile uğraşırken, hane dışında yaşayan kişiler çoğunlukla işçi – memur olarak çalışmaktadırlar. İşçi – memurların oranı %59,1 şeklindedir. Tarım işinde çalışanlar %6,4, hayvancılık işinde çalışanlar %4,5, esnaf – zanaatkar işinde çalışanlar %7,3, şoför – ulaşım işinde çalışanlar %6,4, profesyonel meslek işinde çalışanlar %10

şeklinde görülürken, konuşulanan hatırlamadığı %6,4'lük bir kesim bulunmaktadır. (Bkz. Tablo A67)

Hane Başkanlarının Hayatta Olan Anne Ve Babalarının Özellikleri

Çalışma yapılan köyde konuşulanan anne ve babasının hayatta olma durumuna bakıldığında; %78,9'unun anne ve babasının hayatta olmadığı, %21,1'inin anne ve babasının hayatta olduğu görülmektedir. Anne ve baba ayrımına göre bakıldığında; genel toplamdan farklı sonuçlar görülmemektedir. Hayatta olan annelerin %23,9, hayatta olan babaların %18,3 olduğu görülmektedir. Ancak anne ve babaların hayatta olma durumu hane başkanlarının yaşlarına göre farklılıklar göstermektedir. Şöyle ki 61 yaş ve altı hane başkanlarının anne ve babalarının hayatta olma oranı %38,9'ken, 61 yaş ve altı hane başkanlarının anne ve babasının hayatta olma oranı %2,9'dur. (Bkz. Tablo A.68)

Çalışma yapılan köyde konuşulanan anne ve babası vefat etmiş ise vefat etme yaşlarına bakıldığında; ortalama vefat etme yaşının 69,1 olduğu görülmektedir. Konuşulan hanelerdeki vefat eden annelerin yaşları ortalaması 72,1, babaların vefat yaşı ortalaması ise 67,6 olarak görülmektedir. Buradan sonuçla köydeki ortalama yaşam süresinin uzun olduğunu ve kadınların erkeklerden daha uzun yaşadığını söyleyebiliriz. Kadınların daha uzun bir hayat sürmesinin bir diğer örneği de köyde ki eşi ölen hane başkanı kadınların, eşi öle hane başkanı erkeklerden fazla olması ile de görülmektedir. (Bkz. Tablo A.69)

Konuşulanların hayatta olan anne ve babasının ortalama yaşlarına bakıldığında; ortalama yaşın 74,2 olduğu, bu yaşın hayatta olan annelerde %73,5, hayatta olan babalarda 76,6 olduğu görülmektedir. (Bkz. Tablo A.70)

Hayatta olan anne ve babaların yaşadığı yere bakıldığında; %73,3'ünün konuşulanla aynı köyde farklı evde, %10'unun konuşulanla birlikte, %16,7'sinin başka ilde yaşadığı görülmektedir. (Bkz. Tablo A.71)

Hayatta olan anne ve babanın %100'ü yurt içi doğumludur. Yurt içinde doğan anne ve babaların %13,3'ü il, %6,7'si ilçe, %80'i ise köyde doğmuştur. (Bkz. Tablo A.72)

Çalışma yapılan köyde konuşulananın anne ve babası yurt içi doğumlu olduğunda %96,7'si Marmara Bölgesi doğumlu olarak görülmektedir. Kalan %3,3'ü oluşturan bir kişi Doğu Anadolu doğumludur ve bu kişi köye göç ile gelen imamın babasıdır. (Bkz. Tablo A.72.1)

Hayatta olan anne ve babaların memleket durumuna bakıldığında %100'ünün doğum yeri ile aynı olduğu görülmektedir. (Bkz. Tablo A.73)

Hayatta olan anne ve babaların eğitim durumuna bakıldığında %23,3'ünün eğitimi vardır, %76,7'sinin eğitimi yoktur. Konuşulananın hayatta olan annesinin eğitim durumuna detaylı bakıldığında %88,2'sinin eğitimi olmadığı, hayatta olan babasının %61,5'inin eğitimi olmadığı görülmektedir. Köyde eğitim durumu hem cinsiyete hem de yaşa göre farklılıklar göstermektedir. Anne ve babalara oranla yeni nesilde eğitimi olanların sayısı giderek artmıştır. Eğitimi olmayan anne ve babaların %87'sinin hiç eğitimi yokken, %8,7'si okur yazar, %4,3'ü ilkokul terktir. (Bkz. Tablo A.74)

Konuşulananın hayatta olan anne ve babalarının eğitimi olma durumunda eğitim düzeyine bakıldığında; %100'ünün ilkokul mezunu olduğu görülmektedir. 8Bkz. Tablo A.74.1)

Konuşulananın hayatta olan anne ve babasının çalışma durumuna bakıldığında %63,3'ünün çalıştığı, %36,7'sinin çalışmadığı görülmektedir. Hayatta olan anne ve babaların yaşlı oldukları göz önüne alındığında, kendilerini çalışkan olarak değerlendiren ve çalışmamayı "Aylaklık" olarak gören Yörük kökenlilerin çalışmaya önem verdikleri görülmektedir. (Bkz. Tablo A.75)

Hayatta olan anne ve babanın çalıştığı iş sayısına bakıldığında; %68,4'ünün iki işte, %31,6'sının tek bir işte çalıştığı görülmektedir. Ortalama iş sayısına bakıldığında 1,7 olduğu görülmektedir. Hayatta olan anne ve babaların %56'sı tarım, %41'i hayvancılık yaparken, %3,1'i profesyonel bir işte çalışmaktadır. (Bkz. Tablo A.76)

Hane Başkanının Kardeşlerinin Özellikleri

Çalışma yapılan köyde konuşulananın kardeşi olma durumuna bakıldığında; %95,8'inin kardeşi olduğu, %4,2'sinin kardeşi olmadığı görülmektedir. Kardeşi olmayan hane sayısı oldukça azdır çünkü İncealipınar'da ortalama çocuk sayısı ikiden daha fazladır. Şöyle ki; köyde ortalama kardeş sayısı 4,6 olarak görülmektedir. (Bkz. Tablo A.77)

Çalışma yapılan köyde konuşulananın öz kardeşi olma durumuna bakıldığında %97,1'in öz kardeşi olduğu, %2,9'un olmadığı görülmektedir. Toplam öz kardeş durumuna bakıldığında; ortalama öz kardeş sayısının 3,7 olduğu görülmektedir. (Bkz. Tablo A.78)

Hane Başkanlarının Askerlik Bilgileri

Çalışma yapılan köyde konuşulananın askerlik yapma durumuna bakıldığında; %76,1'inin askerliğini yaptığı görülmektedir. Kalan %23,9 ise kadın olması nedeni askerlikten muaftır. Köyde yaşayan erkeklerin hepsi askerliğini yapmayı, “adam olmak” olarak algılamaktadır. Şöyle ki köyün neredeyse tamamı çocuğunun uygun evlenme yaşını sorduğumuzda; hane başkanları ve eşleri erkek çocuğun askerden geldikten sonra evlenmesi gerektiğini, aklını başına almış olacağını belirtmişti. (Bkz. Tablo A79)

Hane Başkanlarının Evlilik Bilgileri

Çalışma yapılan köyde evli olan hane başkanlarının evlilik sayılarına bakıldığında; köyün %98'inin tek bir kez evlilik yaptığı görülmektedir. Hane başkanı kadınlar evli olmadıkları için %0 olarak görülmektedir, onlar eşleri öldükten sonra yeniden evlenmemişlerdir. Köyde erkeğin bir kadının iki evlilik yaptığı tek bir hane bulunmaktadır ve oranı %2'dir. Bu haneye bakıldığında yapılan evliliğin türünün “Levirat” olduğu görülmektedir. “Levirat” evlilik biçimi; dul kadının ölen kocasının erkek kardeşi ile evlenmesidir. Almanya'da yaşayan bu hane köye yazları gelmektedir ve köydeki tek “Levirat” evlilik türünün görüldüğü hanedir. (Bkz. Tablo A.80)

Hanede evli çift olma durumuna bakıldığında %70,4'ünde evli çift olduğu, %29,6'sında ise olmadığı görülmektedir. Hanelerin %98'inde bir evli çift vardır, %2'sinde yani bir hanede ise iki evli çift bulunmaktadır. İki evli çiftin bulunduğu hanedeki bir evli çift hane başkanı erkek ve eşi, diğeri hane başkanı erkeğin anne ve babasından oluşmaktadır. (Bkz. Tablo A.81)

Hane Başkanlarının Köken ve Memleket Bilgileri

Çalışma yapılan köyde konuşulanların %98,6'sı etnik köken belirtmiştir, %1,4'ü ise memleket belirtmiştir. Etnik köken belirten hanelerin %97,1'i Yörük, %2,9'u Manav kökenlidir. (Bkz. Tablo A82)

Memleket belirten tek bir hane bulunmaktadır ve bu hane Doğu Anadolu Bölgesinden gelen bir ailedir. Daha önce de belirtildiği gibi köydeki tek memleket belirten hane, köyün Erzurumlu imamıdır. (Bkz. Tablo A.82.1)

Hanede Konuşulan Dil Bilgileri

Çalışma yapılan köyde hanede Türkçe dışında başka bir dil konuşulma durumuna bakıldığında; %93'ünde konuşulmadığı, %7'sinde konuşulduğu görülmektedir. Köyün çoğunluğunda ise Türkçe dışında dil konuşulmamaktadır çünkü konuşulan hanelerin bir üyesi Yurt dışında bir işte çalışmış ve yabancı dili orada öğrenmiştir ve bu haneler sayıca oldukça azdır. (Bkz. Tablo A.83)

İncealipınar köyündeki demografik özellikleri sonrasında köydeki ailelerin özellikleri ve aile ilişkileri bir sonraki bölüm olan İncealipınar'da Aile bölümünde detaylı anlatılmıştır.

4.2. İNCEALIPINAR'DA AİLE

Antropologlar kültürle ilgilenirler, bu nedenle kültürün içindeki sosyal yapılar ve sosyal organizasyonlar da antropolojinin araştırma konularındandır. Aile, toplumu oluşturan ve toplum tarafından oluşturulan en küçük sosyal birimdir. Evlilik ve kan bağına dayanan, karı-koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki sosyal gruptur.

“Aile, bir toplumun temel toplumsal kurumlarından birisidir. Toplumu ayakta tutan, temel öğelerdendir. İnsan türünü üretmek ve sürdürmek gereksiniminden doğmuştur. (Tezcan, M, 2000, s.13)

Araştırma yaptığımız İncealipınar köyünde aile yapılarına baktığımızda, çiftlerin evlenmeden bir arada yaşadığı bir haneye rastlamıyoruz. Burada evlilik kurumu cinsel ilişkiyi meşrulaştıran bir hale geliyor. Antropolog Lowie'ye göre; “*Kişi aile denilen birliğe evlilik denilen kurumun kuralları ile ulaşır.*”

Hukuki zorunluluk nedeni ile yapılan resmi nikah ve dini inanç gereği yapılan dini nikah ile köyde evlilikler gerçekleşiyor. Köydeki 71 hanenin çoğu birbiri ile akrabadır. Buda demek oluyor ki “*Endogami*” yani grup içi evlilik anlayışı köye hakimdir. Yakın akraba evlilikleri çok fazla olmamasına karşın, kuzen evlilikleri şeklinde görülüyor. Son zamanlarda ise sosyal paylaşım sitelerinden tanışılan doğulu kadınlar ile de köydeki erkeklerin evlendiği görülüyor. Komşu köylerden olan Uğurlupınar köyünde bu tarz evlilikler, İncealipınardan oldukça fazla. İncealipınar'da “*Egzogami*” yani grup dışından evlenmeye örnek gösterebileceğim sadece bir kadın var. Köyde yaşayanlar da etnik kökeni kürt olan S.E. hakkında konuşurken “*Kürt S.*” diye belirttiler.

Aile biçimlerine baktığımızda en yüksek oranı; anne, baba ve çocuklardan oluşan “*Çekirdek Aile*” biçiminde görmekteyiz. Geleneksel olarak evlendikten sonra damadın babasının yanında yaşama biçimindeki “*Geniş Aile*” yirmi-otuz sene öncesine kadar İncealipınar'da da uygulanmasına karşın artık rastlanılmıyor. Buna köyde genç nüfusun kalmamış olması, yeni nesil gelinlerin ayrı evde yaşama istekleri gibi

nedenleri gösterebiliriz. Görüştüğüm kadınlardan olan Gülşen Bayram evlendiğinde üç eltisi ile beraber kaynanasının yanında yaşıyormuş. O gelinini çok sevdiğini, ondan memnun olduğunu her fırsatta dile getirirdi. Bir gün ona -gelinin ile aynı evde yaşamak ister misin? sorusunu sordum. İstemediğini, kendisi daha önceden yaşadığı için onun zorluklarını bildiğini, herkesin kendi düzeninde daha iyi olduğunu ve belki beraber yaşarlarsa anlaşma sorunu olabileceğini belirtti. (Bkz. Fotoğraf 55)

Köyde gelinler genel de yakın yerlerden seçilirken artık sosyal medya, eğitim göçü gibi nedenlerle farklı illerden gelin almalarından mümkün oluyor. Genel de gelinlerini sevdiklerini söyleyen kişilerin yaşadığı İncealipınar 'da iki hanedeki gelin ise sosyal medyadan tanıştığı başka kişilere kaçmış ve çocuklarını kocalarının annesine bırakmışlar. Köyde bu şekilde biri iki kardeş biri tek çocuk olan iki çocuk var ve bu çocukların hepsinde birtakım sorunlar bulunuyor. 5-10 yaş arasındaki çocuklarının bazıları konuşma da zorluk yaşıyor, bazıısı hiç konuşmuyor bazıısı ise sürekli yaramazlık yapıyor. Babalarının da bakmadığı çocuklar yaşlı babaanne tarafından bakılıyorlar, ama günlerinin çoğunu parkta yaşlılarıyla geçiriyorlar. (Bkz. Fotoğraf 47)

Bunun yanı sıra köyde çalışan gelinin ya da çocuğunun çocuklarına bakan birkaç babaanne daha var. Sağlık sorunu da olan babaanneler geçinmek uğruna çocuklarına destek olarak torunlarına bakıyorlar ve çocukların yemek yeme, yıkanma gibi ihtiyaçlarını sağlıyorlar. Fakat çocuklar anne ve baba ilgisinden yoksun büyümek durumunda kalıyorlar. (Bkz. Fotoğraf 44)

Köydeki ailelerin çocukları yaşça büyük olduklarından iş, eğitim gibi nedenlerle Kemalpaşa ya da İstanbul, Bursa gibi iş, eğitim, sosyal imkanların fazla olduğu il, ilçe yerleşimlerine göç etmişlerdir. Bu nedenle köyün nüfusu yaşlıdır. Hane başkanı ve eşinden oluşan ailelerde hane başkanları erkeklerdir. İstisna olarak hane başkanı kadın olan haneler de vardır. Ama bu hanelerin özelliği kadınların eşlerinin vefat etmiş olmasıdır. Eşleri hayatta olan kadınlar hane başkanı statüsüne kendilerini koymasalar da, köydeki yaşamımızda durumun her zaman böyle olmadığına şahit olduk. Bazı evlerde sözel olarak kadın hane başkanı ben değilim dese de ev idaresi, çocuklarla ilgili kararlarda kadınların sözünün daha geçer olduğu hanelere şahit olduk. Bir hane de ailenin en küçük kız çocuğu olan G.B. izin alma ile ilgili bir sorumuz olduğunda;

“Onu babama değil anneme sormalısınız. Biz de hep annemin dediği olur” diye belirtti.

Ailelerde iş bölümüne baktığımızda çoğu hane mülakatlarda eşleri ile iş bölümü yaptıklarını, birbirlerine yardım ettiklerini söylediler. Ama genelde fabrikalarda çalışan hane başkanı erkekler bu iş bölümünü gerçekleştirememekteler ve tarım, hayvancılık iş yükleri kadınların üstüne kalabilmekte. Ama yörük kadınları kendilerinin nesillerdir çalışan olduklarını dile getirdikleri için bundan rahatsız olmuyorlar. (Bkz. Fotoğraf 36, Fotoğraf 21)

Köydeki kadınlar boş durmayı, tembellik etmeyi sevmiyorlar mesela köyde yaşlı olmadığı halde sağlık sorunu nedeni ile hayvancılık ya da tarım ile uğraşamayan G.B. için boş dolandığını söyleyerek ona “Aylak” diye sesleniyorlar. Hayvancılık küçükbaş ya da büyükbaş olsun, kadınlar tarafından da yapılabiliyor sadece geceleri küçükbaşları otlatmaya erkekler gidiyor. (Bkz. Fotoğraf 30, Fotoğraf 25, Fotoğraf 24)

Kadınlar çalışsın ya da çalışmasın evdeki yemekten ve temizlikten sorumlular. Ama kız çocukları olanlar bu sorumlulukları kızlarına devrediyor. Üst katımdaki hane de baba fabrikada çalıştığından, anne de hayvancılık yaptığından temizliği ve yemeği 12 yaşındaki kızları yapıyordu. Yemekler hane üyeleri ile birlikte yeniyordu. Babalar işten gelmeden yemek yenilmezdi ve sofraya ilk onların oturması beklenilirdi.

Aile bağlarına önem verilen köyde bayramlarda herkes akraba bayramlaşması için köy meydanında toplanıyormuş. Çocuklar şehir dışı veya yurtdışından gelir, bayramlaşmış. Aynı zaman da ritüeller de de hem köy içi hem de akraba olan komşu köylere gidiliyormuş.

Aile ilişkileri haneler arasında farklılık gösteriyor. Kimi hanelerde çocuklar ile anne, baba arasında arkadaşlık ilişkisi varken bazı hanelerde daha mesafeli bir yaklaşım söz konusu. Çocukların kız ya da erkek olması da bu ilişkilerin derecesini belirleyebiliyor. Ataerkil bit toplumda bulunduğumuz için nesillerdir erkek çocuk çok daha sevilen istenilen olmuştur. Yemeğe gittiğim bir ailenin üç kız bir erkek çocuğu vardı. Kızlar ailede hizmet eden, daha ciddi diyaloglar kurulan çocuklardı. Erkek çocuk ise ablaları ve kız kardeşi tarafından hizmet ettirilen, şaka yapılan, sevilen çocuk konumundadır. Hatta ailedeki çoğu maddi hakkın sahibi de odur. Bunun yanında manevi yönden de

avantajlı konumda tutulmaktadır. Örneğin aynı hanedeki anne G.Ç. düğünde giydiği “Entariçuva” denilen yörük elbisesini sakladığını ve onu oğlunun evleneceği kıza hediye edeceğini söyledi.

Sonuç olarak İncealıpınar köyünde aile bağları önemseniyor ve korunmaya çalışılıyor. Cinsiyete göre farklı ilişki biçimleri ortaya çıksa da köyde, çocuklar ile anne baba ilişkisi onları hayata hazırlama doğrultusunda karşılıklı devam etmektedir.

İncealıpınar köyünün göç bilgileri bir sonraki bölümde anlatılmıştır.

5. BÖLÜM

GÖÇ

“Göç kişilerin hayatlarının gelecekteki kısmının tamamını veya bir parçasını geçirmek üzere, tamamen yahut geçici bir süre için bir iskan ünitesinden (şehir, köy v.b) diğerine yerleşmek kaydıyla yapılan coğrafi yer değiştirme olayıdır.” (Akkayan, 1979: 21)

“Göç nüfus yapısında kalitatif ve kantitatif değişimler yapar. Kalitatif: Okur-yazarlı-tahsil; iş-meslek bilgisi; medeni hal kompozisyonu vb. Kantitatif: Nüfus azalması veya artması şeklinde.” (Kırımlı, Y. 2014)

Göç Tiplerine baktığımızda;

- I. a) Serbest
b) GÜDÜMLÜ
- II. a) İç Göç
b) Dış Göç
- III. a) Mevsimlik Göç
b) Daimi Göç
- IV. a) Kır-Kent
b) Kent-Kır
c) Kent-Kent
d) Kır-Kır
- V. a) Kademeli
b) Kademeli
c) Dönüşümlü
d) Bunların diğer kombinasyonları (kademeli dönüşümlü v.b gibi göç tipleri olduğunu görmekteyiz.

5.1. İNCEALIPINAR KÖYÜ'NDE GÖÇ

İncealipınar da göç özelliklerine bakarsak öncelikle köylü halkın kökenini de oluşturan *Sarı Keçili Yörükler*, 19. yüzyıla kadar göçebe şekilde yaşamışlardır. *Sarı Keçili Yörükler*, 19. Yüzyıl başlarından itibaren devlet müdahaleleri sonucunda tamamıyla yerleşik yaşamı benimsemişlerdir. Göçer yaşam biçimlerini sürdürdükleri zamanlarda hayvancılık ile geçimini sağlayan bu topluluklar yerleşik yaşamın geçişi ile tarım ile de uğraşmaya başlamışlardır ve bulundukları yerde daha kalıcı olmuşlardır. Osmanlı beyi İnce Ali'nin Osmanlı padişahının emrine uyarak göçü durması ile yerleşik hayata geçen İncealipınar köylüleri araştırmadaki "Göç ettiniz mi?" ya da "Göç hikayeniz var mı?" sorularına genel olarak "HAYIR" cevabını vermiştir. Bunun sebebi hane sakinlerinin 3 kuşaktan beri yerleşik yaşıyor olmaları ve göçer dönemlerde yaşayan büyükleri ile tanışmamış olmamalarıdır.

Çok yaşlı olan birkaç kişi ile sohbetlerimde bana *Osmanlı Yörüklerinden* olduklarını hatta soylarının Osmanlıya dayandığını gururla belirtmişlerdi, ama yaşlarından ötürü göç hikayesi hatırlamıyor olduklarını belirttiler.

Günümüze döndüğümüzde İncealipınar'da göç eden 15 hane bulunmaktadır. (Bkz. Tablo B.1) (Bkz. Grafik B:1)

İncealipınar'da göç eden hanelerin %53,3'ü bir defa göç etmiştir. %13,3'ü iki, %33,3'ü ise üç defa göç etmiştir. (Bkz. Tablo B.2) (Bkz. Grafik B:2)

İlk göç eden hanelerde İncealipınar'dan ayrılarak göç eden haneler, göçlerin %80'ni oluşturuyor. Köye gelen haneler ise %20 kadar. (Bkz. Tablo B.3.A)

İlk göçünde Bursa'dan ayrılarak göç eden hanelerin oranı da köyden göç eden haneler ile aynı orandadır, yani %80'dir. (Bkz. Tablo B.3.B)

İlk göçünde Yurt dışından ayrılan hane ise bulunmamaktadır. (Bkz. Tablo B.3.C)

İlk göçler yurt dışı, başka köyler ya da il, ilçe merkezlerine göç edilerek gerçekleştirilmiştir.

Bunların %13,3'ü il merkez, %13,3'ü ilçe merkez, %40'ı köy, %33,3'ü yurtdışına gerçekleştirilen göçlerdir. (Bkz. Tablo B.4.A)

İncealipınar'da iş olanaklarının yetersizliği kişileri istihdam sağlanabilen yerlerde yaşamaya yönlendirmiştir. Bu kişiler göç yerlerine sadece hane başkanı olarak gitmeyip, ailecek göç etmeyi tercih etmişlerdir.

Elde edilen verilere göre göç edilen il olarak en çok Bursa ili tercih edilmiştir.

Bunun nedeni hem köye mesafe olarak uzak olmaması hem de iş, eğitim, hayat standardı gibi göçe teşvik edici noktalarda gelişmiş olmasıdır. Aynı şekilde İstanbul da göç edilen iller arasındadır.

İlçe olarak en çok göç edilen yer olan Kemalpaşa ilçesi de köye oranla daha çok iş imkanı bulundurması ve gelişmişlik açısından daha üst seviyede olduğundan dolayı İncealipınar halkı tarafından en çok göç edilen ilçe olmuştur. Ailelerinden veya kendi deyimleri ile “*Topraklarından*” ayrı kalmak istemeyen insanlar için de köye 21 km uzaklıkta bulunması sebebiyle tercih edilmiştir. Son dönemlerde de köyden ilçeye okumak için giden aile üyeleri evliliklerini ilçeden insanlarla gerçekleştirmiş ve oraya yerleşmişlerdir.

Verilerimizde göç eden hane sayısı az gözükse de İncealipınar köyünün genç nüfus azlığı artan göçü açıklamaktadır. Verilerde az gözükken göçlerin sebebi de araştırmanın hane başkanları ve eşleri üzerinden yapılmasıdır. Fakat hane dışında yaşayan kişi sorularımızda Hane başkanları ve eşleri köyde yaşasalar da çocuklarının çoğunun göç etmiş olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu göçlerde komşu köylerden ya da kendi köylerinden daha önce göç etmiş kişiler de iş bulma ve kalacak yer bulma konusunda göç edecek kişilere yardımcı olmuşlardır.

Köyün yüzde 33,3'ü yurt dışına göç etmişken, yüzde 66,7 yurt içine göç etmiştir. Yurt içine göç eden kişilerin %80'i Marmara Bölgesi, %20'si ise Ege Bölgesine göç etmiştir. (Bkz. Tablo B.4.B) (Bkz. Grafik B:4)

Bu göç edilen alanların özellikle iş imkanı olan bölgeler olması, köydeki istihdam oranının ve yaşam standartlarının düşük olmasını ön plana çıkartmaktadır.

İncealipınar'da yurtdışı göç için tercih edilen ülkeler Suudi Arabistan, Rusya ve Almanya'dır. En yüksek oran %40 göç alan Suudi Arabistan olarak görülmektedir. (Bkz. Tablo B.4.C)

Türkiye'den işçi göçü alan ülkelere giderek orada çalışan haneler, yazları da köye gelerek hem tatil yapıyor hem de memleket özlemini gidermiş oluyorlar. Göç etmiş olan ailelerin evleri, diğer evlerden görünüm açısından farklılıklar gösteriyor. Sadece yazlık olarak kullanılmasına karşın bu evler bakımlı, yeni binalar oluyor. Aynı zamanda bu aileler de kendilerini daha modern ve köylülerden üstün görüyorlar. Ekonomik açıdan avantajlı olan bu aileler diğer köy sakinlerinden farklı olarak biraz daha dışa kapalı bir yaşam sergiliyorlar. Kahveye gitmiyorlar veya kadınları akşam yaşlı kadınlar ile sokakta toplanmıyorlar.

İncealipınar köyündeki göçlerin en önemli etmenlerinin köyün ekonomik, sosyal eksiklikler olduğunu ve göç edilen yerlerin bu eksiklikleri karşılıyor olduğunu görmekteyiz.

İlk göçlerin %46,7'si ekonomik, %40 ise evlilik sebebi ile yapılmış göçlerdir. (Bkz. Tablo B.5) (Bkz. Grafik B:3)

İlk göçün yönü de %53,3'lük büyük bir oranda kırdan kente yapılmıştır ve bu köydeki imkanların azlığının göç etme de önemli bir etken olduğunu bir kez daha göstermiştir. (Bkz. Tablo B.6)

İncealipınar'da son göçlere baktığımızda %42,9 ilden, %14,3 ilçeden, %28,6 köyden, %14,3 yurtdışından ayrılarak göç edildiğini görmekteyiz. (Bkz. Tablo B.7.A)

Son göçünde yurt içinden ayrılarak göç edenlerin göç ettiği ilin %50'si Bursa ili iken, %16,7'si Balıkesir, %16,7 Erzincan, %16,7 Tekirdağ olarak görülmektedir. (Bkz. Tablo B.7.B)

Son göçünde yurt dışından ayrılarak göç eden bir hane ise Suudi Arabistan'dan göç etmiştir. Bu hane iş için Suudi Arabistan'a gitmiştir. (Bkz. Tablo B.7.C)

Son göç için gidilen yerin idari ayrımına baktığımızda %71,4 köy, %28,6 Yurt dışının tercih edildiğini görmekteyiz. (Bkz. Tablo B.8.A)

Son göçünde yurt içine gidenlerin %100'ünün tercih ettiği il ise Bursa olmaktadır. (Bkz. Tablo B.8.B)

Yurt dışına giden hanelerin tercihi ise %100 oranı ile Rusya Federasyonu olmuştur. (Bkz. Tablo B.8.C)

Konuşulanların son göçünde göç etme nedenine bakıldığında %85,7'si ekonomik sebeplerden, %14,3'ü ise eğitim nedeni ile göç etmiştir. Eğitim nedeni ile göç eden haneler çocuklarının daha iyi yerlerde eğitim almasını istedikleri için köyden ayrılmışlardır, çünkü köyde ve köye yakın bir bölgede ilkokul sonrası eğitim veren bir okul bulunmamaktadır. (Bkz. Tablo B.9)

Bu göçlerin %71'4'ü kentten kırsala, %28,6'sı kırsaldan kente olmuştur. (Bkz. Tablo B.10)

Sonuç olarak; köylerin azalan nüfusu devletin de son dönemlerde değindiği konulardan biridir. Artan köyden kente göçlerin azaltılması yönünde de devlete çok fazla iş düşmektedir. Köylerin ekonomik alanlarda geliştirilmesi, köyde yaşayanlara iş imkanları yaratılması ve var olan iş alanlarındaki sorunların düzeltilmesi köyde yaşayan kişileri köyden göç etmeme konusunda teşvik edici olabilir. Bunun yanı sıra köyde sosyal hizmetlerin de bulunması gereklidir. Sağlık ocağının bile aktif çalışmadığı köyde insanların önemli bir rahatsızlıkları olması durumunda köye en yakın sağlık kuruluşu 20 km uzaktadır. Bu noktaların düzeltilmesinde hem devlet kurumları hem de sorunların tartışılması noktasında araştırmacılara ihtiyaç vardır. Köyler kendi kaderlerine bırakılmamalı ve gelişmiş ülkelerin standartlarına uygun günümüz şartlarına entegre edilmelidirler.

İncealipınar köyünün göç özellikleri sonrasında köyün mesken özellikleri bir sonraki bölümde anlatılmıştır.

6. BÖLÜM

MESKEN

“Evin kıymeti, ancak akşam olunca anlaşılır.”

Wolfgang Van Goethe

Mesken insanların hem barınma ihtiyacını karşılar hem de mahremiyetini korur. İç ve dış özellikleri zamanla değişim gösterse de 10 bin yıl önce neolitik devrim sonucu ortaya çıkan kalıcı yerleşme anlayışı meskenlerin daha da önemli hale gelmesini sağlamıştır. Araştırma konusu insan olan antropoloji için de insan hakkında çoğu bilgiyi ortaya çıkardığı için ayrıca önemlidir. Evler ekonomik, sosyal gibi birçok bilgiyi barındırır. En önemlisi de toplumu oluşturan en küçük sosyal yapı olan aileyi barındırır.

6.1. İNCEALIPINAR KÖYÜNDE MESKEN ÖZELLİKLERİ

6.1.1. Meskenlerin Genel ve Dış Yapılarıyla İlgili Özellikler

Bursa'nın Mustafa Kemal Paşa ilinde yamaçların arasında bulunan orman köyü İncealipınar, coğrafi özellikleri nedeni ile toplu yerleşim örneği gösterir. Yapılar özellikle cami ve muhtar binasının etrafında yoğunlaşmışlardır. (Bkz. Fotoğraf 1) (Bkz. Fotoğraf 2)

Meskenlerin mülkiyet durumuna baktığımızda ev sahibi olan 52 hane bulunmaktadır yani köyün %73,2'lik kısmı kendi evlerinde yaşamaktadırlar. 10 hane kirasız kiracı, 5 hane de hissedar konumundadır. Ana ayrıma göre bakıldığında 61 yaş ve altı hane başkanlarının %58,3'ü ev sahibi iken 62 yaş ve üstü hane başkanlarının %88,6'sı ev sahibidir. Görüldüğü üzere yaşlı ev sahiplerinin ev sahibi olma oranı daha yüksektir. (Bkz. Tablo C.1) (Bkz. Grafik D:1)

Bu haneler mülk üzerinde hak sahibi oldukları için ve aileleri ile anlaşmaları neticesinde mesken kullanımları için kira ödememektedirler. Köyde iş imkanları, sosyal imkanlar yoğun olmadığı için pek fazla göç almamaktadır ve bu nedenle 4 kiracı bulunmaktadır. Bu kiracılar da köy çevresindeki mermer ocaklarında çalışmaları sebebi ile bu köyde yaşamlarını sürdürmektedirler. (Bkz. Fotoğraf 42)

Oturdukları evin sahibi olan hanelere baktığımızda %84,6'sının tapusunun hane başkanının üzerine olduğunu görmekteyiz. Tapunun eşlerin üzerine olması ise %7,7'lik oran ile çok az hanede görülmektedir ve oranlarda ana ayrıma göre bir fark bulunmamaktadır. (Bkz. Tablo C.2)

Köyde oturduğu ev dışında başka bir evi olanların oranı %14,1'dir ve bu hanelerin %90'ının oturdukları ev dışında bir evi bulunmaktadır. 61 yaş ve altı hane başkanlarının %8,3'ünde, 62 yaş ve üstü hane başkanlarının %20'sinde birden fazla ev bulunmaktadır. (Bkz. Tablo C.3)

Oturdukları ev dışında başka bir evi olan hanelerin bu evleri %58,3'ü il merkezde, %33,3 ise köyde bulunmaktadır. (Bkz. Tablo C.4)

Oturulan ev dışındaki bu evlerin tapusu %91,7 hane başkanlarının üzerine olmaktadır. %8,3'ü ise hane başkanının çocukları üzerinedir. Verilere göre tapusu hane başkanı çocuklarının üzerine olan bir hane bulunmaktadır ve bu hanenin hane başkanı 61 yaş ve altı hane başkanı statüsündedir. (Bkz. Tablo C.5)

Oturulan evlere döndüğümüzde; 71 hanenin yaşadığı köyün mesken özellikleri, meskenlerin yapılma yıllarına göre farklılık gösterir. Eski dönemlerde yapılan evler genellikle kerpiç veya tuğla gibi malzemelerden inşa edilirken, son dönemlerde beton malzeme kullanılarak binalar yapılmaktadır.

Kerpiç evlerin yapımı kolay ve maliyeti ucuz olması, aynı zamanda yalıtım gerektirmeden yazları soğuk, kışları sıcak olması gibi avantajları eskiden oldukça tercih edilmesinin neden oluyordu. Ama depremde yıkılma gibi riskleri ve artık popülaritesini yitirmesi nedeni ile tuğla ve beton evler günümüzde daha çok tercih ediliyorlar. Alanda toplanan verilere göre 71 hanenin %66,2'si tuğla, %19,7'si beton yapı malzemeli evlerde oturmakta. Geriye kalan %14,1'lik kısım kerpiç veya ahşap

evlerde oturmaktadırlar. Ana ayrıma göre bakıldığında da evlerin yapı malzemelerinin seçiminde hane başkanlarının yaşına bağlı farklılıklar olmadığı görülmektedir. (Bkz. Tablo C.6)

Tek katlı evde oturanlar köyün %66,2'sini oluştururken, iki katlı evde oturanlar %33,8'dir. Yaşlı hane başkanlarının iki katlı evde oturma oranı genç hane başkanlarına göre daha azdır. 61 yaş ve altı hane başkanlarının %41,7'si iki katlı evlerde otururken, 62 yaş ve üstü hane başkanlarının %25,7'si iki katlı evlerde oturmaktadır. (Bkz. Tablo C.7)

Evinde çıkma kat olanlar köyün yalnızca %15,5'idir ve köydeki çıkma kat sayısı en sadece bir kat olarak görülmektedir. (Bkz. Tablo C.8)

Köydeki evlere genel olarak baktığımızda eski yapılar olduklarını görmekteyiz. Fakat son dönemlerde eski yapılar onarılmakta ya da yeni beton binalar yaptırılmaktadır. Binaların dış boyaları özensiz bir şekilde birbirinden farklı renklere boyanmakta ya da direk beton rengi kalmaktadır. Çıkma kat olan evlerde ise genelde son çıkılan kat boyanmamaktadır ve binada renk bütünlüğü olmamaktadır.

Köydeki evler ortalama olarak 36 yıllık binalardır. Köyün %18,3'ü 50-59 yıllık evlerde yaşamaktalar. 0-9 yıllık evlerde yaşayanlar ise %8,5'tir. 61 yaş ve altı hane başkanlarında oturan evler ortalama 34 yıllık iken, 62 yaş ve üstü hane başkanlarında oturan evler 39 yıllıktır. Yani yaşlı hane başkanları genç hane başkanlarına oranla daha eski tarihli evlerde oturabiliyorken arada çok da fark görülmemektedir.(Bkz. Tablo C.9)

Köydeki evlerin boyutları birbirinden farklıdır, ortalama metrekare ise 89'dur. Köyde nüfus oranına göre metrekare durumuna baktığımızda kişi başına ortalama 40 metrekare alan düşmektedir. Genç hane başkanlarının evlerinin ortalama metrekaresi 95 metrekare iken, yaşlı hane başkanları ortalama 83 metrekareden oluşan evlerde yaşamaktadırlar. (Bkz. Tablo C.10)

Evlerin metrekaresinin büyük kısmı oturma odasıdır. Köyün %95,8'inin oturma odası bulunmaktadır. (Bkz Tablo C.11)

Kanalizasyon şebekesi olan köyde, %48,6'sinin tuvaleti dışarıda, %45,7'sinin tuvaleti içeride bulunuyor. %5,7'nin ise hem içeride hem de dışarıda tuvaleti bulunuyor. (Bkz. Tablo C.12)

Tuvaletlerin çoğu alaturka ve köydekiler alafranga tuvaletleri sevmiyorlar. Aynı zamanda alaturka tuvaletin daha temiz olduğunu belirttiler.

Köydeki evlerin %87,3'ünde eklenti bulunmaktadır. En fazla bulunan eklenti sayısı da %29,3 ile üç eklentidir. (Bkz. Tablo C.13)

Meskenlerin çoğunun evinde küçük de olsa avlusu bulunmakta ve bu avlu dış kapı ile iç kapıyı birbirinden ayırmaktadır. İki aşamadan geçtikten sonra, ancak mahrem alana ulaşılabilir. (Bkz. Fotoğraf 13)

Köydeki 56 hanenin evinin bahçesi bulunmakta ve bu bahçeleri sebze ekimi ve meyve dikimi ile değerlendirmekteler. Genellikle sebze olarak domates, biber, salatalık, meyve olarak ise kırmızı/mor erik, elma gibi kısa sürede ürün verebilen sebze vemyeveler tercih ediliyor. Bu şekilde bahçeden gelen ürünler hane ekonomisine katkı sağlamaktadır. Aynı zamanda kümes hayvanları da bahçede gezinmektedir. Kümes hayvanı olarak köyde tavuk ve horoz bulunur ve bu hayvanların yumurtasından faydalanılır. Köyde kümes hayvanlarının komşunun bahçesine girmesinden pek hoşlanılmaz.

Araştırmam sırasında bunun yarattığı sorunlardan birine şahit oldum. Şöyle ki kaldığım evin sahibi olan Ümmü ablanın tavukları ve civcivleri vardı. Ümmü ablalar bahçelerini pek ekmedikleri için onların bahçesinde tavukların dolaşması sorun olmaz, fakat yan komşusu olan Nevriye abla bahçesine domates, fasülye, salata gibi bir çok sebze ektiği için bahçenin etrafını çitle çevirmişti. Normalde çok iyi arkadaş olan Ümmü abla ve Nevriye ablanın arası bir gün açıldı. Ben de merak edip sordum ve Ümmü abla bana civcivlerinin birisinin ayağının kırıldığını ve bunu Nevriye ablanın yaptığını söyledi. Tavuklar ve civcivler bir şekilde Nevriye ablann bahçesine girmişler ve sebzeleri didiklerken Nevriye abla yakalayınca, Ümmü abla hayvanlarına hakim olsun, bir daha onun bahçesine girmesinler diye civcivin bacağını kırmış. Bu olaydan

sonra Ümmü abla Nevriye ablaya kırgın da olsa aralarındaki ilişki eskisi gibi devam etmişti ve bu konuyu hiç tartışmamışlardı. (Bkz. Fotoğraf 31)

Bahçe ve avlular aynı zaman da ritüeller için de uygun bir mekan sağlıyor köylülere. Şöyleki kız evinde kına gecesi, erkek evinde damat traşı bahçelerde ya da avlularda gerçekleştiriliyor. Boyut olarak yetersiz olan bahçe ve avlularda bu tip ritüeller gerçekleştirilemediği için kişiler köy meydanını tercih ediyor. Ama ritüellerin bahçe ve ya avluda yapılması hem hizmet eden kadınlara yakınlık sağladığından hem de maddi bir kayıp yaratmadığından avantaj olarak görülüyor. Düğünler artık ilde düğün salonlarında yapılıyor olsa da sünnet yemeği, asker yemeği, kına, nişan gibi ritüeller avlu ve bahçelerde gerçekleştiriliyor.

Bunun yanı sıra çamaşır asmak, toplanan soğanları soymak için bekletmek gibi gündelik ihtiyaçlar için de yine evin dışındaki bahçe ve ya avlu kullanılmaktadır. (Bkz. Fotoğraf 16) (Bkz. Fotoğraf 20)

Birkaç sene önce mahalle statüsüne geçildiği için meskenlerde bahçe kullanımı ile ilgili birtakım değişiklikler de gözlenmektedir. Eskiden bahçelere dökülen çöpler artık sokaklara konulan çöp kutularına dökülüyor. Bu şekilde en büyük problemlerimizden olan çevre kirliliği sorunu çözülmüş oluyor.

Meskenlerde bahçe ve avlu gibi çok sık rastlanan bir diğer dış eklenti de ahırdır. 51 hanede ahır bulunmaktadır. Ahırın yanı sıra kümes de hanelerin %21,1'inde bulunmaktadır ve eklentilerin bulunma oranları hane başkanlarının yaşına göre farklılık göstermemektedir. (Bkz. Tablo C.14)

Hayvancılık ile uğraşan hanelerin evlerinin altında ya da yanında ahırları bulunur. (Bkz. Fotoğraf 11)

Dışarıdan gelen biri olarak, ahırların köylülerin evlerinin altında olmasının dezavantajları olarak evi saran kötü kokuları ve hayvanların çıkardığı sesleri düşünsem de görüştüğüm kişilerin çoğu, bunu avantaj olarak görüyorlar. Hayvanları ile gün içinde sürekli ilgilendikleri için, ahırların eve yakın olması onların işini kolaylaştırıyor, bunun yanında güvenlik açısından da kendilerini daha rahat hissettiklerini söylüyorlar.

Dış eklentilerden depo, bodrum ve garaj ise İncealipınar'da meskenlerde neredeyse hiç bulunmayan eklentiler. Bu eklentilerin bulunma oranlarına baktığımızda, depo %2,8, garaj %0,6, bodrum %2,8'dir. (Bkz. Tablo C.14)

Köydeki haneler bunlara ihtiyaç duymadıkları için yeni yapılarda da bunları kullanmıyorlar. Deponun bulunmamasının nedeni olarak üretilen mahsülün artı ürün seviyelerinde olmaması, satış amacı güdülmemesidir. Elde edilen domates, biber salata, elma, erik gibi ürünler bu nedenle depo odalarına ihtiyaç duyulmadan mesken odalarında muhafaza edilebiliyor. Aynı şekilde odunluk da kullanmıyorlar, bunun nedeni ise meskenlerin avlusunun açık depo alanı gibi kullanılmasıdır. Bu da gösteriyor ki meskenlerin eklentilerinin yapılmasında, kullanım ihtiyacı ve eklentilerin işlevleri yatmaktadır.

Köyde nüfus az olduğu için ve hane başkanı çocukları göç ettiği için kimsenin yaşamadığı, boş evler de bulunmaktadır. Bu evler kerpiç, tahta gibi eski yapı malzemelerinden yapılmıştır ve çok doğal bir görüntü sunmaktadır. (Bkz. Fotoğraf 18, Fotoğraf 12)

6.1.2. Meskenlerin İç Yapılarıyla İlgili Özellikler

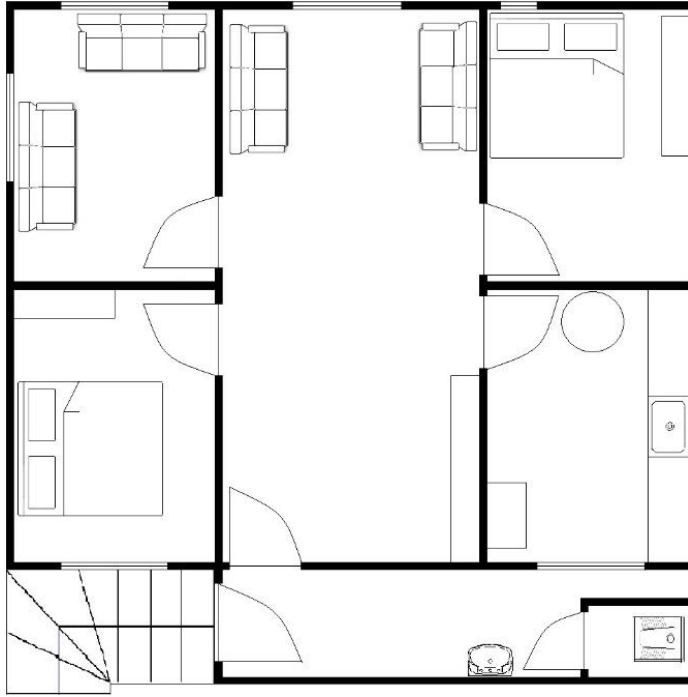
Ev içlerine gelecek olursak köyde iç ve dış yapı arasında keskin bir ayrım bulunmuyor. Bütün evlerin kapısı kapalı olsa da kapı üzerinde anahtar duruyordu. Biz ekip arkadaşarımla kapıları çalarak girsek de köyde yaşayanlar birbirinin evine çat kapı girebiliyorlardı. Bir keresinde köydeki genç kızlardan Gizem ile evden çıkarken kapıyı kilitlemesine şahit oldum, genç kız kilitlediği anahtarı kapının önündeki halının altına koyup yoluna devam edince oldukça şaşırılmışım. Küçük bir yerleşim olduğunu ve herkesin birbiri ile akraba olduğunu göz önüne alırsak, köyde hiçbir hırsızlığın gerçekleşmemiş olmasını normal bulabiliriz. Tabi aynı olayı daha karmaşık ve kalabalık olan kent yaşamında gerçekleştirmemiz, bizi köydekenden oldukça farklı sonuçlara götürebilirdi.

Köyde evlerin metrekarelerine baktığımızda ortalama 89 metrekare evlerde yaşadıklarını görmekteyiz. (Bkz. Tablo C.10)

Evlerde bulunan oda sayılarına baktığımızda köydeki yapılarda en fazla 3 odalı evin bulunduğunu görmekteyiz. İncealipınar'da 35 kişi 3 odalı evde yaşamakta iken tek odalı evde yaşayan 1 kişi de bulunmakta. Köydeki en fazla oda sayısı ise 5 ve bu tip bir evde yaşayan 2 hane vardır.

Hanelerin %95,8'inde oturma odası, %91,5'inde yatak odası ve %93'ünde mutfak mevcut iken çocuk odası bulunduğu haneler sadece %2,8'dir. (Bkz. Tablo C.11)

Çocuk odasının bulunma oranının düşüklüğünde, köydeki çocuk oranının fazla olmamasının etkisi de göz ardı edilemez. Oturma odasının yanında bazı evlerde salon da bulunmakta ama bu oda daha çok misafir geldiği zamanlarda, bayramlarda kullanıma açılmaktadır. Günlük hayatta genel de vakitlerin çoğu oturma odasında geçirilmektedir.

*Görselde İncealipınar köyünde yaşayan Ümmü Bayrak'a ait evin örnek kat planı bulunmaktadır. Üç oda, bir "hayat" diye ifade ettikleri salon ve mutfaktan oluşan evin kapısının dışında bir hol ve tuvalet bulunmaktadır. Holün ardından ana kapıya çıkılmaktadır.

Mutfak yemeklerin pişirildiği ve saklandığı yer olarak kullanılmaktadır. Bazı evlerde mutfakta bir divan ya da çekyat bulunuyor olsa da bu hanelerin sayısı azdır. Bu nedenle genelde mutfakların metrekaresi azdır. Mutfak dolaplarının çok eski olduğu haneler mevcut iken yeni model dolapların olduğu evlerde vardır. Yeni dolapların olduğu evlerin ortak özelliği çocuklarının büyük kentlerde yaşıyor olması ve bu hanede yaşayanlarında çocuklarının yanına büyük şehirlere gitmiş olmalarıdır. Ama mutfak dolapları eski olan haneler daha fazladır. (Bkz. Fotoğraf 15)

Köyün %28,2'nde lcd televizyon, %42,3'ünde tüplü televizyon bulunmakta, %29.5'luk kesimde ise hiçbir çeşit televizyon bulunmamaktadır. (Bkz. Tablo C.15)

Girdiğim çoğu evde Ankara müzik kanalları açıldı, özellikle yaşlı teyzeler Yörük müzik programlarını dinlemeyi/izlemeyi çok seviyorlardı. Bunun yanında akşamları ailecek yarışma programları da çok izlenen programlardandı. Ev içlerinde avizelerin yerine sadece ampullerle aydınlatma sağlanıyor ve akşam karanlığı tamamen basmadan ışıklar yanmıyordu.

Buzdolabı 2 hane hariç her evde bulunurken, elektrik süpürgesi, ütü gibi ev aletlerinin bulunma oranı düşüktür. Örneğin köyün %35,2'sinde ütü, %47,2'sinde elektrik süpürgesi bulunmaktadır. Beyaz eşyalarda Buzdolabı %94,4 hanede bulunurken bulaşık makinesinin bulunma oranı %12,7'dir. (Bkz. Tablo C.15)

Elektrikli ev aletleri ve elektronik aletlerin bulunma oranlarının değişiklik göstermesi, bizlere hanelerin ekonomik durumları hakkında bilgi vermektedir. Genellikle köyde birisi yeni bir ev aleti, teknolojik bir alet aldığında diğer kadınların ondan etkilenmesi nedeni ile veya köye gelen satıcıların etkisiyle bazı evlerde aynı marka ve benzer ürünlere rastlanıyor. Beyaz eşya, televizyon, süpürge gibi ürünler de yerli markaları tercih ediyorlar. Ama yabancı markadan elektronik eşya alanlar statüsü yüksek kişiler olarak görülüyor ve bu kişiler de özellikle marka cep telefonlarını kahvede, misafirlikte masaya koymaktan ya da telefonda bir şey göstermekten hoşlanıyorlar. Erkeklerin markalı ve özellikleri çok olan telefonları olmasına rağmen kadınların telefonları daha eski ve sadece arama yapma gibi özellikleri sahipler.

Hanede cep telefonu kullanılma durumuna bakıldığında hanelerin %76,1'inde kullanıldığı, hanelerin %21,1'inde kullanılmadığı görülmektedir. Cep telefonu kullanan ortalama kişi sayısı ise 1,7'dir. (Bkz. Tablo C.16)

Bunun yanında cep telefonu olmayan kadın sayısı da erkeklerden oldukça fazladır. Köyde hane başkanı eşlerinin yalnızca %32,3'ünde cep telefonu bulunmaktadır. (Bkz. Tablo C.16.1) (Bkz. Grafik D:2)

İncealipınar'da bir hanede masaüstü bilgisayar bulunmaktadır ama köyde hiçbir hanede adsl bulunmamaktadır. (Bkz. Tablo C.17)

Meskenlerin içinde elektrikli fırın da pek fazla bulunmamakla birlikte bunun sebeplerinden biri olarak, hemen hemen her evin avlusunda veya bahçesinde bulunan, tuğlalar ile çevrili taşlarla desteklenen kerpiç fırınları gösterebiliriz. (Bkz. Fotoğraf 17)

Araştırma boyunca girdiğim her evin oturma odasında soba bulunmaktadır. Kışın ısınma ve su ısıtma gibi ihtiyaçlarını da oturma odalarına kurdukları sobadan sağlamaktadırlar ve bu haneler köyün %100'ünü oluşturmaktadırlar. (Bkz. Tablo C.18)

İncealipınar'da ısınmak için tek kaynak olarak kullanılan sobada yakacak olarak da %100 oranında yani sadece odun kullanılmaktadır. (Bkz. Tablo C.19)

Sobanın sıcak su elde etmek için de kullanıldığı köyde bazı ailelerde elektrik enerjisi ile çalışan şofben ve güneş enerjisi için panel sistemi de bulunmaktadır ve sıcak suyu buralardan da sağlamaktadırlar. Ama köyün %56,2'si sıcak suyu geleneksel yöntem olan sobada ısıtma ile sağlamaktadırlar. (Bkz. Tablo C.20) (Bkz. Fotoğraf 14) (Bkz. Grafik D:3)

Araştırmam da gözlemlediğim bir ayrıntı da meskenlerin iç düzeninden ve evlerin bahçelerinden genelde kadınların sorumlu ve ilgili olduğudur. Bunda kadınların sosyalleşmek için en önemli mekanlarını meskenlerin oluşturuyor olması etkilidir. Erkekler kahvehanede ya da ilçede sosyalleşirken, İncealipınar'da kadınlar bu gereksinimlerini ev içi ya da bahçelerinde sağlamaktadırlar. Bu nedenle düzenleme,

eşya seçimi gibi konular kadınların sorumluluk ve ilgi alanına girmekte, erkekler maddi kısmına karışmaktadırlar. Kadınlar yaşam alanlarını bu düzenlemeleri ile kişiselleştirmektedirler. Duvarlarda çocuklarının düğün, nişan vb. fotoğrafları çerçevelerle asılı bir şekilde durmakta, kendi el emekleri olan danteller ve örtüler, televizyon ünitesi, masa gibi mobilyaların üzerinde sergilenmektedir. Yemekler genelde çoğu hanede aile üyeleriyle birlikte yeniyor ve 71 hanenin 2 hanesinde masa bulunurken, 69 hanenin evinde masa bulunmamakta ve yemeklerini kasnak üzerine koydukları yer sofrasında tüketmektedirler. (Bkz. Fotoğraf 56)

Oturulan konutlarla ilgili tüm özellikler göz önünde bulundurulduğunda genç nüfus yaşlı nüfusa oranla daha konforlu evlerde yaşamaktalar. Ama genel olarak göçebe bir kültürden gelen Yörük kökenine mensup kişilerden oluşan İncealipınar köyü, bu kültürlerinin etkisinden olmuş olacak ki evlerinde çok fazla eşya bulundurmuyorlar ve gösteriştan ziyade işlevi olan eşyaları evlerinde kullanıyorlar.

İncealipınar köyünün mesken özellikleri sonrasında köyde yaşayanların sağlık bilgileri bir sonraki bölümde detaylı incelenmiştir.

7. BÖLÜM

SAĞLIK

“Tıbbi antropoloji kültürel ve biyolojik antropolojinin kuramsal ve uygulamalı yaklaşımlarını insan sağlığı ve hastalıkların incelenmesinde kullanılan bir uzmanlık alanıdır.” (Haviland, A, W. 2008:52)

Sağlık alanında antropolojik çalışmaların tarihi pek uzağa götürülmemektedir. Oysa bir kültürü, bir toplumu anlamak için nüfus, evlilik bilgisi gibi o toplumun sağlık yöntemleri, hastalıkla başa çıkmaları, hangi hastalıklara yakalandıkları da aynı ölçüde incelenmelidir. Buradan yola çıkarak o toplumun beslenme, ekonomik, inançlar gibi çoğu konusu hakkında bilgi sahibi olabiliriz.

“Kültür bir bütündür. Her bir kurumu diğer kurumları etkiler ve onlardan etkilenir. Bu nedenle bir halkın beslenme ilişkilerini anlamak, o toplumun ekonomisini ve ekolojisini anlamanın yanında dinsel, toplumsal ve estetikle ilgili bilgilerini ve dinsel, eğitimsel, estetik kurumlarını incelememizi gerekli kılar. Tıbbi antropoloji, kültürü oluşturan kurumlardan sağlık ve hastalık kurumundaki bir olguyu kültür bütünü içerisinde açıklayan bir daldır.” (Elmacı, N. 2013)

7.1. İNCEALIPINAR KÖYÜ’NDE SAĞLIK

Sağlık ile antropolojinin ilişkisini açıkladıktan sonra araştırma yaptığım köydeki “Sağlık” verilerine dönersek İncealipınar köyünde yaşayan hane başkanlarının %69’unun sağlık sorunu bulunmaktadır. 61 yaş ve altındaki genç hane başkanlarının %50’sinde, 62 yaş ve üstündeki yaşlı hane başkanlarının da %88,6’sının sağlık sorunu bulunmaktadır. (Bkz. Tablo D.1) (Bkz. Grafik C:1)

Buradan anlaşılabacağı üzere köyde sağlık sorunu olan insan sayısı oldukça fazladır. Ayrıca bu kişilerin bazısının birden fazla sağlık sorunu bulunmaktadır. Köyde en fazla sağlık sorunu bulunma sayısı dördtür, ve dört farklı sağlık sorunu olan hane başkanının

oranı %8'dir. Bir sağlık sorunu olan kişiler %46,9 ve iki sağlık sorunu olan kişiler %30,6 şeklinde görülmektedir, geri kalan %14,3'l k kesimin ise    farklı sağlık sorunu bulunmaktadır. 61 yaş ve altı hane başkanlarının sağlık sorunu sayısı en fazla bir adettir, 62 yaş ve üstü hane başkanlarında ise bir ve iki farklı sağlık sorunu bulunma sayıları neredeyse benzerdir. Buradan da anlaşılacağı üzere yaşın artması ile köydeki sağlık sorunu sayıları da artmaktadır. (Bkz. Tablo D.2)

Köyde genç ve yaşlı hane başkanlarında en çok karşılaşılan hastalık %31,1'lik oranı ile dolaşım sistemi hastalıklarıdır. Kalp hastalıkları, kolesterol ve tansiyonun içinde bulunduğu dolaşım sistemi hastalıklarından sonra ise %14,4'l k oranı ile endokrin, nütrisyonel ve metabolik hastalıklar gelmektedir yani diyabet gibi hastalıkları ifade etmektedir. (Bkz. Tablo D.3) (Bkz. Grafik C:2)

Köyde en çok karşılaşılan bu iki hastalığa baktığımızda beslenmenin bu hastalıkların oluşumunda etkili olabildiğini söyleyebiliriz. şöyle ki alanda bulunduğum haftalarda  ncealipınar'da aşırı oranda karbonhidrat ve yağlı yiyecekler ile beslendiklerini gözlemledim. Sebzeyi daha çok kahvaltıda yıkayıp sofraya koydukları domates, biber şeklinde t ketiyorlardı, geri kalan öğünlerde en çok bol yağda kızartılan patates ile beslendiklerini gözlemledim. Köye  n araştırmaya gittiğim zaman ayrı hanelerde farklı saatlerde patates kızartması eşliğinde, peynir ve zeytin gibi kahvaltıda yenilen besinlerin yendiğini görmüştüm ve girdiğimiz    evde de bize bu yemekler ikram edilmişti. Ben misafir olduğumuz için en basit şeyleri ikram edip, ge iştirdiklerini düşünmüştüm. Daha sonra köyde kaldığım bir ayda ise köylünün genelde bu şekilde beslendiğini gördüm. Fabrikada uzun saatler çalışan kadınlar yemek yapmaya vakit bulamadıkları için küçük çocukları ya da kendileri pratik gıdalar hazırlıyordu ama onların dışında sadece sabah ve akşam hayvan otlatmaya götüren kadınlar da kahvaltılık yanına konulan patates kızartması, yumurta gibi yemekler hazırlıyorlardı. Hatta bir keresinde  .B. bizi yemeğe davet etti ve kızı akşam çorba olduğunu söyledi. Ben çok sevinmiştim çünkü uzun zamandır çorba i emiyordum ve kuru gıdalar t ketiyordum. Yukarı çıktığımızda kasnak üzerine konulan sofraya yanaştım ve anne, baba, kızıdan oluşan ailenin tek bir tabaktan çorba içtiklerini gördüm. Bize ise ayrı tabaklarda çorba koymuşlardı. Çorbadan bir kaşık aldım ve çok şaşırdım. Çünkü  orba

hazır tavuk suyu çorbasıydı. Ü.B. bu çorbayı çok beğendiklerini ve sürekli yaptıklarını söyledi.

Köyde çok fazla görülen bir diğer hastalık ise kas-iskelet ve bağ dokusu hastalıkları yani romatizma, uzuvlarda ağrı ve kırılmaların oluşturduğu hastalıklardır. Bu hastalıklar hane başkanlarının %12,2'sinde görülmektedir. Yörük kökenli kadınlar ve erkeklerden oluşan köyde bu hastalıkların çıkması normaldir, çünkü gerek hayvancılık gerek tarım gerekse fabrikada uzun saatler ayakta durularak yapılan işler oldukça yorucu ve fiziki olarak güç isteyen işlerdir. Küçük yaşlardan itibaren çalışmaya başlayan İncealipınarlılar'da ortaya çıkan bu hastalık daha yaşlı kişilerin birkaç kez düşmesi sonucunda kendini toparlayamayarak daha kötü sonuçları beraberinde getirmiştir. Mülakat yaptığım kişilerden “Zeynep Hala” (köyde ona böyle seslenirlerdi) birkaç kez düşmesi sonucunda sakatlanmıştı ve yataktan kolay kolay kalkamıyordu ve ilçeye tedavi olmaya gidiyordu. Tek başına yaşayan ve okuma yazması olmayan kadın bir seferinde benden doktorun yazdığı raporu ve ilaçları okumak için de yardım istemişti. Uzun süre ayakta duramayan ve sürekli yatması gereken kadın köyde sağlıkla ilgili herhangi bir kurumun bulunmamasından yakınıyordu. İlerleyen aylarda Zeynep halanın vefat haberini aldım ve çok üzüldüm. Belki imkanı olsa ya da ona yardım edecek birileri olsa kas-iskelet ve bağ dokusu hastalıklarının sonucunda hayatını kaybetmeyecek ve cerrahi müdahale sonucunda iyileşebilecekti ama köyde ağrısı olduğunda gidebilecek bir sağlık ocağı bile bulunmadığı için hastalığı ile baş edemedi ve vefat etti.

Köyde sağlık hizmeti veren bir yer bulunmadığı için köylülerin 21 km uzaklıktaki Kemalpaşa ilçesine ya da 41 km uzaklıktaki Bursa iline sağlık hizmeti almak için gitmeleri gerekmektedir. Kalp krizi, kazalar gibi acil durumlarda ise köyde sağlık hizmeti veren bir yer olmaması büyük sorun teşkil etmektedir.

İncealipınar'da sağlık hizmetlerinin birden fazla yerden alındığını görmekteyiz fakat %67,6'lık çoğunluk tek bir sağlık kuruluşundan hizmet almaktadır. (Bkz. Tablo D.4)

Hem devlet hastanesi hem özel hastane hem de aile sağlığı gibi üç farklı yerden sağlık hizmeti alan hane başkanı sayısı ise sadece iki kişiden oluşmaktadır. Devlet

hastanesine giden kişiler %70,8, özel hastaneye giden kişiler %12,5 kadardır. (Bkz. Tablo D.4.1)

Bunların dağılımı genç ve yaşlı nüfuslarda aynı oranlarda görülmektedir ve ekonomik seviyesi üstte olmayan kişiler devlet hastanesini tercih etmektedir. Özel hastaneyi tercih eden kişilerin çoğunda ise önemli sağlık sorunları vardır ve bu kişiler görüşmelerimde, daha iyi tedavi almak için özel hastaneyi tercih ettiklerini belirttiler.

Hastalandıklarında doktor dışında birine gidenler köyün %5,6'sını oluşturuyor ve bu kişiler ağrıları olduğu zaman ya da ortopedik hastalıkları olduğu zaman bu tedavi yöntemlerine başvuruyor. (Bkz. Tablo D.5, Bkz. Tablo D.6)

Doktor dışında bir tedavi almak istemeyen kişiler bu soruya genel de “Ne o kızım? Biz cahil miyiz?” gibi cevaplar verseler de 10 sene öncesine kadar köyde doğumların neredeyse hepsini yapan bir ebe kadın olduğunu öğrendim. Ayrıca kırık çıkık olduğunda da yine bu ebe kadından yani “Şerife Nine” den yardım alınmış.

Konu sağlık olunca insanların bedenlerini nasıl koruduğu ve zararlı varsayılan maddeleri ne ölçüde kullandığı önemlidir, çünkü bunlar sağlığı etkileyen faktörlerdir. İncealipınar’da sigara kullanım oranlarına baktığımızda hane başkanlarının %29,6’sı sigara kullanmaktadır. Bu oranın %44,4 lük kısmı 61 yaş ve altı hane başkanlarına aittir. 62 yaş ve üstü hane başkanlarının ise %14,3’ü sigara kullanmaktadır.

Görüldüğü üzere yaşın artması ile sigara kullanım oranı azalmaktadır. Ayrıca sigarayı bırakma yaşının oranı da yaş arttıkça artmaktadır. Şöyle ki 62 yaş ve üstü hane başkanlarının %25,7’si sigarayı kullanmalarına karşın bırakmışlardır, 61 yaş ve altı hane başkanlarında ise bu oran %13,9’dur. (Bkz. Tablo D.7) (Bkz. Grafik C:3)

Sigara kullanan hane başkanlarının solunum yolu hastası olma durumuna baktığımızda şu an sigara içen ve daha önce sigara içmiş olan kişilerin solunum yolu hastası olması arasında bir ilişki bulunmadığı görülmektedir. (Bkz. Tablo E.1)

İncealipınar’da sigara içen kişilerin günde içtiği sigara sayısı ise ortalama 24 adettir. Tablo detaylı incelendiğinde de günde içilen sigara sayısının %42,9 gibi büyük bir oranının 20-24 adet olduğu görülmektedir. Günde 24 adet sigara içen bir kişinin ayda

sigaraya harcadığı para ortalama 240 TL’yi bulmaktadır. İncealipınar’da yaşayan hanelerin sosyo-ekonomik durumlarına baktığımızda sigara için harcanan para oldukça yüksektir ve bir nevi lüks tüketime girmektedir. Aileleri ile dışarıda sosyalleşmek için para harcamayan hane başkanları ise sigara için bu parayı gözden çıkarabilmekteler. (Bkz. Tablo D.8)

Köyde sigaraya başlama yaşı ortalama 20, sigarayı bırakma yaşı ise ortalama 53’tür. (Bkz. Tablo D:9, Bkz. Tablo D:10)

İncealipınar’da alkol tüketme oranlarına baktığımızda hane başkanlarının %18,3’ü alkol tüketmektedir. 61 yaş ve altı hane başkanlarının %30,6’sı, 62 yaş ve üstü hane başkanlarının ise %5,7’si alkol tüketmektedir. (Bkz. Tablo D:11)

Görüldüğü üzere genç ve yaşlı hane başkanları arasında çok ciddi bir fark bulunmaktadır. Köyde yaş ilerledikçe erkekler ve kadınlar daha ağırbaşlı olmaktadırlar hatta köyde yaşlı amcalara “Dede” denilmektedir. Bu statünün getirdiği ağırlığın alkol tüketiminde de etkili olduğunu düşünmekteyim. Bunun yanı sıra köyde herhangi bir bakkal, market bulunmadığından tüketilen alkol genelde düğünlerde ya da piknikler gibi organizasyonlarda tüketilmektedir.

İncealipınar köyünün sağlık bilgileri sonrasında köydeki sosyal yaşam konusu kısaca bir sonraki bölümde anlatılmıştır.

8. BÖLÜM

İNCEALIPINAR KÖYÜ'NDE SOSYAL YAŞAM

İncealipınar köyünde yaşam genellikle çalışmakla geçmektedir. Kadın, erkek farketmeksizin herkes günün büyük bölümünü tarlada ya da hayvanlarıyla geçirmektedir. Aynı zaman da fabrikalarda işçi olarak çalışanlar da haftanın 6 gününü fabrikalarda geçirmektedirler. Yazın bunların yanına mevsimlik işçi olarak çalışan kadınları da eklediğimizde insanların sosyalleşecek pek vakitlerinin kalmadığını anlayabilmekteyiz.

Bursa soğuk bir iklime sahip olduğu için özellikle kış aylarında insanlar boş zamanlarını evlerinde geçirmektedirler. Sokaklarda oyun oynayan çocuklara rastlamak bile mümkün olmamaktadır. Yaz aylarında da evlerde vakit geçirilmesine rağmen günün belirli saatleri (özellikle akşamüstü) kadınlar ve çocuklar sokaklarda sosyalleşebilmekteler. (Bkz. Fotoğraf 54)

Köyde kadınlar kendi arasında altın günü, Kur'an okuma günleri vb. yapmıyor akşamüstleri sütçü gelirken toplaşıp sohbet edebiliyorlar erkeklerde hafta sonları ve bazı akşamlar kahveye gidiyor. Yörüklerde kahve akşamüstü 5 ten önce de açılmıyor çünkü hayvan otlatıp, tarım yaptıkları için çok çalışmak zorunda olduklarını ve kahveye akşam gidebildiklerini ifade ediyorlar. Hatta köyde çok çalışmayan, boş dolaşan kişilere de "aylak" diyorlar. (Bkz. Fotoğraf 46)

Sosyal aktivitelere katılma sorusunun cevaplarına baktığımızda en yüksek cevaplar festival/şenlik ve piknik olarak alınmıştır. İncealipınarlılar senede bir kere yapılan Yörük/Türkmen Şenliğine katılmayı çok sevmektedirler. Her sene temmuz sonu gibi gerçekleşen bu şenlikte yöresel kıyafetlerini giyer, yöresel müzikler eşliğinde eğlenirlermiş. Bu senede ekip olarak saha tarihimizi şenlik tarihine göre ayarlamamıza karşın 15 Temmuz günü ülkemizde meydana gelen siyasi olaylar sonucunda bu sene şenlik yapılamadı. Köyde konuştuğum çoğu kişi de bu duruma oldukça üzüldüğünü belirtti. Bir diğer sık yapılan sosyal aktivite olan piknik ise genelde Suuçtu

Şelalesi'nde ya da Söğütalan alabalık tesislerinde yapılmaktadır. Saha çalışmamız döneminde köyden bir aile de bizi Söğütalan piknik alanına pikniğe götürmüştü. Suyun kenarına konulan masalar ile piknik için alan yaratılmıştı. Köyde hemen hemen her evin bahçesi olmasına karşın haneler bu Şelale kenarında mangal yapıyorlarmış. “Futbol maçı, yağlı güreş gibi spor aktivitelerine de katılan erkekler bulunmakla beraber hiçbir sosyal aktiviteye katılmayan 29 hane başkanı bulunmaktadır.” (Uysal, Ö. 2017)

Köyde nadir de olsa avcılık yapan kişiler bulunmaktadır ve bu kişiler genç hane başkanları ve onların oğullarıdır. Bu hanelerin tarlaları bulunmaktadır ve özellikle tarlalarına zarar veren domuzları avlamaktadırlar. Köydeki zengin ailelerden birinin oğlu olan A.Ç. birgün bize cep telefonundan avladığı domuzların fotoğrafını gösterdi. Tarladaki mısırları yiyen domuzları gece tüfikle avlamışlar ve öldürülen domuzları yan yana koyup fotoğrafını çekmişler. A.Ç de bize bunu büyük bir gururla anlattı. Sonrasında öldürülen domuzlar tarlanın bir kenarında bırakılıyor ya da köpeklerle veriliyormuş ama yenmiyormuş bunun sebebi de müslümanlık inancına göre domuzun yenmemesi gerektiği. Kuş türlerini avlayan haneler ise genelde bu kuşları avladıktan sonra tüketiyorlarmış.

Evde vakit geçirildiği zaman en çok tercih edilen aktivite televizyon izlemek olmaktadır. 71 haneli köyün 8 hanesi dışında tüm köy televizyon izlemektedir. Bu hanelerin yarısından fazlası yalnızca ulusal kanalları izlemektedirler. Bu ulusal kanallarda en çok tercih edilen kanal TRT'dir. Onun yanı sıra Atv ve Fox tv en çok izlenen kanallardan olmaktadır. Yalnızca yerel kanal izlediğini belirten hane sayısı çok azdır, hem yerel hem ulusal kanal izleyen hane sayısı da fazla değildir. Yerel kanallarda en çok tercih edilen Ankara kanalları olmaktadır. Özellikle Yörükler ile ilgili müzik programları çok fazla tercih edilmektedir. Gerek hane içi gerekse kahvehane gibi kamusal mekanlarda da Ankara müziklerinin çalındığı kanallar izlenilmektedir. Görüştüğüm kişilere göre de televizyonda en çok dini programlar ve haber programları izlenmektedir. Diziler de çok fazla izlenmekle birlikte sürekli takip edilen diziler pek fazla bulunmamaktadır. Genelde hangi kanal açıksa onu izlediklerini belirttiler. Yarışma programı olarak ailelerin beraber izleyebileceği yarışma programları da çok beğenilmektedir Örneğin eşlerin yarıştığı yarışma programını

izlerken çok güldüklerini belirten haneler oldu. Sohbet esnasında kadınlar evlilik programları izlediklerini belirtmekten kaçındıklarında yanımızda birisi var ise araya girip “Kız sen Esra’yı da izliyorsun onu da söyle.” gibi yorumlarda bulundu. Ama genelde görüşmelerde insanlar vakitlerini boşa geçiriyor gibi gözükmeğe haber programı gibi bilgilendirici programlar izlediklerini ifade ettiler. Ama mülakat yapmaya girdiğim evlerde kadınların dizi izlemekten çok hoşlandığını, özellikle köy teması işlenen dizileri sevdiklerini fark ettim. Genç köylü kız ve zengin şehirli çocuğun aşkının anlatıldığı diziyi izleyen G.B. gözlerini diziden bir an bile olsa ayırmadıktan sonra “Aman böyle şeyler anca dizide olur.” gibi bir yorumda da bulundu.

Köyde sosyal yaşamda gazete okuma konusuna bakarsak hanelerin sürekli takip ettikleri bir gazete yok, köye hangi gazete dağıtım yaparsa onu okuyorlarmış. Köyde gazete satabilecek bir bakkal ya da sürekli dağıtım yapılan bir gazete olmadığı için İncealipınar’da gazete okuma oranı oldukça düşüktür. Şöyle ki gazete takip etmeyen hane başkanı sayısı köyün %82’lik kısmını oluşturmaktadır. Gazete okuyan haneler ise ilçeye gittikleri zaman Olay gazetesi gibi yerel gazeteleri almaktadır. Aynı zaman da internet kullanım oranına baktığımızda, İnternet kullanmayan hane başkanları köyün %90’ını oluşturduğunu görmekteyiz. İnternet kullanan haneler de telefonlarının internetlerini bilgi erişim, sosyal paylaşım sitelerine girmek için kullanmaktadır. Burada karşımıza cinsiyete dayalı farklı sonuçlar çıkmaktadır. Hane başkanı eşleri ile yapılan mülakatlarda internet kullanmayan hane başkanı eşi %98.4’dür. Yani verilerimize göre köyde sadece bir hane başkanı eşi kadın internet kullanmaktadır. Bunun yanında mülakat yapılamayan bir hane başkanı eşinin daha internet kullandığını saha gözlemlerimizden dolayı bilmekteyiz. İncealipınar nüfusunun çoğunun yaşlı olması da internet kullanım oranının düşük olmasının sebeplerindendir. Yeni model cep telefonları kullanımının erkeklerde yoğun olması, kadınların daha eski telefonları kullanıyor olmasını da neden olarak gösterebiliriz. Aynı zamanda köyde sosyal medya kullanan kadın da bulunmamaktadır, kullanılsa bunun hoş karşılanmayacağını ve çevreden tepki göreceğini düşünen haneler bulunmaktadır. Köyde son model telefon ve internet kullanan hane başkanı karısı H.Y.’nin sürekli köyde dedikodusu yapıldı, eşini aldattığı konuşulurdu. Hatta köyde bulunduğumuz

süre içerisinde bir kez kocası ile çok ciddi kavga ettiklerine şahit oldum ve kadın evi terk etti. Kavga sebebinin de yine telefon ve internet kaynaklı olduğunu öğrendim.

Aynı zamanda bu kadının köyde başka söylentileri de bulunmaktadır. Şöyle ki kadının karşı komşusundan bir kızı olduğu tüm köy tarafından bilinmektedir ama iki tarafta eşlerinden ayrılmamaktadır. Hatta gayri meşru çocuğa da kadının eşinin annesi bakmaktadır. Kadın gündüzleri fabrikada çalıştığı için çocuğu babaanneye bırakmakta ve yaşlı olan babaannenin de çocukla çok ilgilenememesi sonucu çocuğun bakımı biraz da ondan 4-5 yaş büyük ablasına kalmaktadır. Eşinin başka ilde fabrikada çalışması nedeniyle kadın hafta içleri köyde yalnız kalmaktadır. Kendisi de yakın bir köyde fabrikada çalışıyor olan kadının kocası ile son kavgası da fabrika müdürünün kadına telefon alması sonucunda ortaya çıkmıştır. Kadının kocası telefonu sorgulayıp içini karıştırdığında yazışmaları görüp sinirlenmiştir ve çok ciddi kavga etmişlerdir. Kadın kavga sonrası memleketi Çanakkale'ye gitmiştir ve çocuklarını köyde bırakmıştır. Köydekiler onun bunu sık sık yaptığını ve sonra geri geldiğini söylediler bize. Bu durumda olayın mağduriyetini çocuklar yaşamaktadır ve köy halkı da onlara üzüldüklerini dile getirmişlerdir. Aynı zaman da köydekiler bu kadına karşı oldukça mesafelidir hatta kadının eltisi bile yan yana evlerde oturmalarına karşın kendisi ile görüşmemektedir.

Sonuç olarak İncealipınar vaktinin çoğunu çalışma ile geçirdiği için kalan zamanını evde dinlenerek ve televizyon izleyerek geçiriyor. Akraba ya da komşu ziyaretleri nadiren de olsa yapılıyor ama daha çok hane içinde hane üyeleri ile vakit geçiriliyor. Köyde sosyalleşmek için uygun alanların bulunmaması, kadınların daha çok ev içlerine erkeklerin de yalnızca kahvede vakit geçirmesine neden oluyor. Erkekler de kahvehanede vakit geçirdiklerinde okey, pişti gibi masa oyunları ve kağıt oyunları oynuyorlar. Kadın erkek ilişkileri arasında keskin olmasa bile belirli bir ayırım bulunduğu için hane üyeleri kamusal alanda beraber vakit geçiremiyor ve bundan dolayı da daha çok hane içlerinde sosyal yaşamlar geçiriliyor. (Bkz. Fotoğraf 48)

İncealipınar'da Sosyal yaşam konusu sonrasında köydeki inançlara kısaca bir sonraki bölümde değinilmiştir.

9. BÖLÜM

İNCEALIPINAR'DA İNANÇLAR

İncealipınar köyünde yapmış olduğumuz saha çalışmasında ekip arkadaşlarım Özge Uysal ve Ufuk Bingöl ile birlikte oldukça fazla inanişsa sahip insan ile karşılaşma imkanı bulduk. Köyün neredeyse %80'lik kısmı nazara inanıyordu. Nazar değdiren insanların en yakınlarındaki insanlar olabileceği gibi tanımadıkları insanlarda olabileceklerini belirttiler. "Nazar değdiğini nasıl anlarsınız?" sorumuzda hemen hemen benzer cevaplar ile karşılaştık. İncealipınarlılar halsiz olduklarında, başları ağrıyınca, esneyince, hastalandıkları zamanlarda onlara nazar değdiğine inanıyorlar. Nazardan korunmak için 7 kez nazar duası okuyorlar kendilerine ama eğer nazarın etkisi kuvvetli ise köydeki yaşlı ve bu konuda yetkin kişilere okutuyorlar kendilerini. İncealipınar'da Şerife nine okuyordu böyle durumlarda, duanın yanı sıra köyde kurşun dökme işlemini de o üstlenmişti. Nazarın fazla olduğu durumlarda kurşun döktürerek kötü enerjiden, daha doğrusu gözü kalanın gözünden kurtulmuş olacaklarını düşünüyorlar. Hatta kurşun dökerek nazarı eden kişiyi bile bulacaklarını düşünüyorlardı.

Nazarla ilgili anlatılan birkaç hikayeye de şahit oldum. Bunlardan birisi eşini seneler önce kaybeden ve hiç çocuğu bulunmayan, tek yaşayan Fatma Akkaş'a ait. Fatma teyze 70 küsür yaşlarında, kilolu, beyaz pamuk tenli al yanaklı bir teyze, köyün en dışında mezarlığa en yakın evde oturuyor ve mezarlığın kapısı ile köyün dışına çeşme yaptırmış. Fatma teyze bu hayırları ile gurur duyuyor ve bize de bol bol anlattı. Yaptığı hayırları göstermek için bir sabah erkenden kapımıza gelip bizi hayırların olduğu yere götürdü. Onunla sohbetlerimizin birinde de bize yalnızlığından dert yanarken hiç çocuğunun olmamasına çok üzüldüğünü söyledi ve 2 yaşındaki kızının nazardan öldüğünü söyleyerek ağlamaya başladı. Kocasını askerde iken bebeklerine o bakıyormuş ay yüzlü, boncuk gözlü bir kızı olduğunu ve nazar erdiği için bir gün aniden öldüğünü söyledi. Nazarı erdiren kişilerin de kaynanası ve kayınbabası olduğunu söyledi. En yakınlarından olan bu kişilerin kızına bakıp içini çektiklerini ve kızının güzelliği nedeniyle istemsizce de olsa nazar değdirerek onu hayattan aldıklarını söyleyerek

gözyaşı döktü. Köydeki kadın yaşadıklarından sonra hayır yaparak nazardan korunmaya çalışmaktaydı.

Nazar ile ilgili bir diğer olay ise köye yeni gittiğimiz dönemlerde, bu tahminen üçüncü günümüz olabilir. Ev sahibimiz Ümmü Bayrak bizim odamıza ziyarete gelmişti. Benimde suratımda kocaman bir sivilce çıkmıştı ve sürekli onunla ilgileniyordum. Ümmü abla da "Sana nazar ermiş, hemen bir bardağa su koy getir " dedi. Koştum hemen suyu getirdim. Başında rengarenk basması, üzerinde pembe boncuklu bluzu ile oldukça süslü gözüken Ümmü abla aldı eline su dolu bardağı nazar duası okumaya başladı. 7 kez suya nazar duası okuduktan sonra bana bardağı uzatarak, sudan üç yudum almamı daha sonra kalan suyla yüzümü yıkayıp gökyüzüne bakmamı söyledi ve bende dediğini yaptım. Yaparken de ikimiz sürekli esnedik, esnedikçe de "Kız sende ne kadar çok nazar varmış, çıkıyor şimdi" dedi. (Bkz. Fotoğraf:57)

İncealipınar'da nazar inancı dışında başka inançlarda mevcut mesela adak adıyorlar. Torunları olsun diye, işleri olsun diye sık sık adak adadıklarını söylediler. Adak için kurban kesilmekte ve bu kurban eti parçalara bölünüp fakirlere dağıtılmakta, bazıları bu etten tüketiyorlar 7/1'i gibi bir payı ama genel inanış adak etinden yenilmemesi şeklinde olmuştu. Türbeye genelde ziyaret amacı ile gidenler çoğunlukta olsa da bazıları da dilek dilemek için gidiyor mesela konuşmacılarımdan bir teyze Bursa Somuncu Baba Türbesine kardeşinin çocuğu olmadığı için gitmiş ve orda dua edip çocuğu olmasını dilemiş. 2 sene sonra kardeşinin çocuğu olunca da o türbeyi tekrar ziyaret ederek ve bu sefer yanında yeni doğan bebekle beraber, türbeye gelenlere lokum dağıtmış.

Yeni doğan bebekler ile ilgili de inanışlar mevcut ve bununla ilgili ritüeller yapıyorlar. Bunlardan birisi bebek tuzlama, eskisi kadar yapılmamakla birlikte yapanların bulunduğu bu ritüelde bebekler terlememeleri için tuzlanıyorlar ve bir daha asla terlemeyecekleri düşünülüyor. Bebek kırıklama denilen bir başka ritüellerinde ise bebekler kız erkek fark etmeksizin 40'ı çıktıklarında köyün en uzak evine götürülerek gezdiriliyor ve yoldan 40 tane taş toplanılıyor. O bebek toplanan çakıl taşlarının olduğu suda yıkanılır ve bebeğin o taşlar kadar dayanıklı, güçlü olmasına inanılır, bu nedenle bu ritüel gerçekleşir.

Geçimini hayvancılık ile sağlayan köylülerin bazıları da uğurlu hayvanlarının olduklarına inanıyorlardı. Bu uğurlu hayvan en sevilen hayvanları oluyordu, genelde bu hayvanlar ikiz doğuran, fazla süt veren hayvanlar oluyorlardı. Etik yaklaşımla olayda ekonominin ağır bastığını düşünsek de emik perspektifte bu hayvan sahibine uğur getiriyor ve diğer kişiler arasında onu şanslı duruma sokuyor inancı bulunuyor.

Ormana dair bir inanışları olup olmadığı sorusu ise genel anlamda dolu denilmeyecek sorulardan. Çoğu kişinin bununla ilgili bir inancı bulunmuyor ve küçükbaş hayvancıları geceleri ormanlarda hayvan otlatıyor. Kadınların bazıları ormana gece girilmediğini, geceleri tehlikeli karanlık diye kötü olduğunu söylediler.

Büyüye inanış da pek bulunmamakta. Ama bulunanlar onları kıskananların yaptırdığını düşünüyor, genelde haneye büyü yapıldığı için de evlerin kapısını civa ile temizleyerek büyüden arınıyorlarmış. Ama büyük bir kısım Müslümanlıkta büyü olmadığı gerekçesi ile inanmadıklarını söylediler. İncealipınar'da herkesin ortak cevap verdiği inanış dini inançlar sorusunda oldu. Herkes dine inanıyor ve 5 vakit namaz kıldıklarını, oruç tuttuklarını, adak kestiklerini belirttiler. Özellikle yaşlıların ve gençler de dahil en büyük arzuları Hacca gitmek.

Cenaze ile ilgili de bir takım inanışları olan köyde ölüm günü ölenin arkasından can helvası kavurulur ve dağıtılır. Ölü evde ise üzerine bıçak konur ve üzerinden kedi gibi hayvanların geçmesi engellenir. Bunun yanında bıçağın kötü ruhlar, üç harflilerin ölüye yaklaşması gibi anlamları bulunuyor, ölen kişi iki dünya arasında, muğlak durumda olduğu için bu gibi önlemler alınıyor.

Belirli bir yaşın üstündeki kadınların hepsinin elinde kına bulunuyor. İncealipınarlılar Hz. Muhammed'in cennete gelenleri kadın mı diye ayırmak için Müslümanlıkta Sünnet olarak kına yakılması gerektiğini söylediğini bu yüzden de dini inanışlarından biri diye Kına yaktıklarını söylediler. Bazılarının avuç içlerinde, bazılarının tırnaklarında bazılarının da saçlarında dahi kına bulunmakta.

İnançlar bölümü sonrasında 10. bölümde yazının sonuç kısmı ve sonuçlar dahilinde bazı öneriler bulunmaktadır.

10. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Antropoloji Bölümü, lisans bitirme tezi kapsamında 14 kişiden oluşan araştırma grubu tarafından Bursa ili Mustafakemelpaşa ilçesinde gerçekleştirilen Köy Monografisinin bir parçası olup, İncealipınar köyünde gerçekleştirilmiştir.

Mahallenin adı "İnce Ali Pınar" tarihi bir olayı anlatır. İncealipınar'ın kurucusu Osmanlı soyuna dayanan yörük Beylerinden İnce Ali'dir. Osmanlı Padişahı seferberlikte Yörüklere DUR emri verince Yörük Beyi İnce Ali padişaha itaat eder, göçe devam etmez. Bu bölgeye yerleşerek bir çeşme yapar. Böylelikle İnce Ali'nin yaptığı çeşme daha sonra İncealipınar olur. Köyün adı da bu çeşmeden gelir. (Bkz. Fotoğraf 4)

Uzun bir dönem Uğurlupınar köyü ile bir arada olan İncealipınar köyü, Uğurlupınar köyü ile aralarında bir husumet olması nedeni ile köyleri ayırmıştır. İncealipınar, Uğurlupınar'dan 1 km ötede bulunmaktadır ve iki köy arasındaki mesafe yaya olarak 10 dakika sürecek kadar yakındır.

Araştırma yapılan İncealipınar köyünün 71 Hanesi bulunmaktadır. Köyün muhtarı Erol Akkaş 5 dönemdir görevini sürdürmektedir. İncealipınar'da alt yapı hizmetlerine bakıldığında; kanalizasyon sistemi, sulama sisteminin bulunduğu görülmektedir. Köyde sağlık ocağı ve sağlık evi ise bulunmamaktadır, insanlar sağlık ihtiyaçlarını 21 km uzaklıktaki ilçede devlet hastanesinden karşılamaktadırlar.

Köyde yeni yapılmış bir cami, çocuk parkı, kullanılmayan ve harabe halde muhtar binası ve köy kahvesi bulunuyor. (Bkz. Fotoğraf 3) (Bkz. Fotoğraf 9) (Bkz. Fotoğraf 10) (Bkz Fotoğraf 8)

Köy halkının fazla veresiye alıp borç bırakması ve ödememesi sebebiyle son bakkalında kapatmasıyla yeni açılan bakkal bulunmuyor. Bakkalsız köye Söğütalan köyünden beyaz minibüsü ile İrfan bakkal "seyyar bakkal" olarak haftada iki gün ve sadece akşamları geliyor. İrfan bakkalın ürün seçeneği az olduğu için sadece çocuklar abur cubur alıyor, geri kalan alışverişleri de Mustafa Kemal Paşa'dan yapmaktalar.

Yıkık bir okulu olan İncealipınar taşınmalı eğitimle öğrencileri Söğütalan köyüne göndermektedir. (Bkz. Fotoğraf 6) Bkz. Fotoğraf 7)

Köyde genç nüfus az, yaşlı nüfus ile fazladır. Toplam nüfusu 159 olan İncealipınar'da, hanelerde yaşayan kişi sayısı da oldukça azdır ve hemen hemen her hane iki kişi yaşamaktadır. Köydeki genç nüfusun ve genel olarak düşük nüfusun sebebi köyde iş imkanının olmaması, gençlerin okumak veya çalışmak amacı ile şehirlere göç vermesidir.

Köyün tamamı Yörük kökenlidir, sadece bir tane Kürt gelin vardır. Onu da her sohbette Kürt Saniyesi diyerek belirttiler. Görüştüğüm hanelerde hepsi çocuk sahibiler köyde çocuğu olamayan 1 kadın var onun da 2 yaşında iken kızı vefat etmiş.

Evlilik yaşı kadınlarda 17-19 erkeklerde 19-22 yaşlarında ve görüşülenler kendi çocuklarının da genç yaşta evlenmelerini istiyor. Kız çocukları erkenden evlendirilsin de kötü bir olay başlarına gelmesin, erkek çocukları da ailesini, düzenini erkenden kursun diye düşünmekte.

Eskiden başka köylerden gelin alınmazken artık böyle bir ayırım yok. Eş seçimini de aileden çok çocuklar kendi yapıyor. Köydeki çoğunluk tek evlilik yapmış sadece bir kadın ölen kocasının erkek kardeşi ile evlenerek ikinci evliliğini gerçekleştirmiş.

Eğitim durumuna baktığımızda; köyde okuma yazma bilenler çoğunlukta ama bilmeyenlerde gayet fazla ve özellikle 50 yaş üstü kadınların neredeyse tamamı okuma yazma bilmemektedir.

Eğitimi olanlarında eğitim durumu yüksek oranda ilkokul mezunlarından oluşmaktadır.

Göçebe kültürü benimseyen Yörüklerden oluşan köyde göç sorularımda genel olarak "Hayır" cevabı aldım. İnsanlar "Göç ettiniz mi?" ya da "Göç hikayeniz var mı?" sorularına hayır dediler, çıkan evet cevaplarından bazıları da çocuklarının eğitimi ya da iş imkanı için il, ilçe ve yurtdışına giden insanlardan oluşmaktadır. Göç tablolarıma göre 71 hanelik köyde göç eden 15 hane bulunmaktadır fakat köyde hane başkanı ve eşleri ile mülakat gerçekleştirildiği için çocukların göç bilgileri bulunmamaktadır. Hane dışında yaşayan kişilerin yaşadığı yer bilgilerinde ise, neredeyse hepsinin göç ettiği görülmektedir.

Mesken yapısı gelenekselliğini korumamaktadır, genç hane başkanlarında beton yapılara doğru eğilim olmaktadır. Yeni yapılan evler köyde statü göstergesi halini almıştır, kerpiç evler “eski moda” olarak görülmektedir.

Köydeki çoğu kişinin kendine ait evi var ve evin yapı malzemesi genelde beton, nadiren de olsa yaşlılarda kerpiç ev bulunuyor. Kendine ait olmayanlar da babasının evinde oturuyor. Köyde az sayıda kiracı var onlarda mermer ocağı işçileridir, işçilerin dışında köye dışarıdan gelerek kiracı olan bulunmamaktadır.

Meskenlerin tamamı soba ile ısınmaktadır, kışın da suyu sobadan sağlamaktadırlar.

Köye yeni yeni güneş enerjisi gelmiştir ve bazı insanların evlerinde güneş enerjisi bulunmaktadır. Fakat güneş enerjisi sistemini kuran firma battığı için, arızalanan ürünlerinin tamir olamamasından şikayet edenler çoktu ve genel olarak soba da su ısıtmayı daha kolay bulmaktaydılar.

Dış eklentilere baktığımızda; çoğu hanenin evinde hayvancılık yaptıklarından, evin altı ya da yanında dam bulunuyordu, kömürlük, bodrum, garaj ise hiçbir hanede yoktu.

Köyde internet altyapısı bulunmamaktadır, erkekler cep telefonunda internet kullanırken kadınlarda bu oran çok düşüktür ve kadınlar erkeklere nazaran daha eski telefonları kullanmaktadırlar. Köyde orta yaşlı ve genç erkeklerin dokunmatik ekranlı telefonları vardır. Köydeki birkaç hanede televizyon yoktur, geri kalan her ev evde genelde tüplü az da olsa lcd tv bulunmaktadır. Televizyon girdiğim her evde çoğu zaman açık bulunmaktaydı ve Ankara kanalları en sık izlenen kanallardı.

Sağlık ocağı bulunmayan köyde insanlar Kemalpaşa Devlet Hastanesi ya da Bursa Uludağ Üniversitesi Hastanelerine giderek tedavi olmaktadır. Köyde az sayıda insan, özel hastane tercih edebildiklerini ifade ettiler.

Köyde en sık rastlanan rahatsızlık bronşit, böbrek taşı ve Hepatit B olmaktadır. Özellikle bronşit ve böbrek taşında köyün sularının kirli ve kireçli olmasının etkili olabileceğini düşünüyorum. Köydekilerde sularının kireçlenmesinden şikayetçiler ve bunun nedeninin köyün hemen yanındaki mermer ocağı olduğu düşünülüyor. Çıkan mermer tozlarının da bronşite neden olabileceği aşıkardır.

Köyde şıfacılık, kırıkçı çıkıkçı bulunmuyor ama Şerife nine gibi köydeki çoğu kadının doğumunu yapan eski bir ebesi var. Şerife nine şıfacı olmasa da kurşun dökme, bebek tuzlama, doğum gibi şeylerde kadınlara destek oluyormuş ve karşılığında para değil basma, çember alıyormuş ama Şerife nineden sonra bu görevi üstlenen kimse olmamıştır. Ayrıca köyde ilçede, ilde doğum yapmak statü göstergesi durumuna dönüşmüştür. Köyde doğum yapmak, “eski moda” görülmektedir.

Köy halkı çoğunlukla hayvancılıkla uğraşmakta, fabrikalarda çalışmakta ve mermer ocaklarında işçi olarak çalışmaktadır. Köyde tarım geçimlik ekonomi olarak yapılmaktadır. Şöyle ki; Tarım hayvanlara yem ve hane mutfağına katkı olarak yapılabilir. Köyde sulama imkanı olmadığından sadece kuru tarım yapılabilir. Arpa, buğday, yonca; hane halkına göre yüksek ekonomik katkı sağlamıyor olsa da hayvanlara yem olarak kullanılmaktadır. İncealipınar, bahçecilik yapılıyor fakat ekonomik katkısı pek olmamaktadır. Araştırmada bahçeye ekim yapanları da tarım yapanlar olarak ele aldığımızı ayrı belirtmek gerektir. Bahçeden toplanılanlar satılmamaktadır, mutfağına katkı sağlamaktadır.

Ekonomik hayatta kadının yeri de oldukça fazladır. Tarım ve hayvancılık kadınlar tarafından da yapılmaktadır. Ayrıca kadınlar, Penguen ve Superfresh (Onlar Kerevitaş diye anlatıyor) markalarının fabrikasında mevsimlik işçi olarak çalışmakta ya da bazı kadınlar ve genç kızlar yaşları 14-15 fark etmeksizin sigortasız şekilde “kır işi” diye adlandırdıkları mısır toplama gibi işlere gitmektedirler.

Hayvancılık genel olarak küçükbaş hayvanlar, kümes hayvanları ve az miktarda büyükbaş hayvandan oluşmaktadır. Küçükbaş bakan haneler küçükbaş, büyükbaş bakan haneler büyükbaş bakmaktadır ama kümes hayvanı bakan haneler değişkenlik göstermektedir. Kümes hayvanının alımı ve bakımı kolay olduğu için bahçesi olan çoğu hanede bulunmaktadır. Araştırma yapılan dönemde kümes hayvanı olmayan haneler de, bakmak istedikleri zaman kümes hayvanı alıp bakabilmekteler. Büyükbaş ve küçükbaş hayvanların bakımı ise daha zordur ve devletin bilgisi dahilinde yapılmaktadır.

Hayvancılığın bakım maliyeti de çok olduğu için köyde hayvancılık yapan hane sayısı da azalmaktadır. Ama babadan devralan ve küçük yaşlardan beri bu işi sürdürenler hayvancılıktan vazgeçememektedirler. Büyükbaş hayvancılık yapanlar sağdıkları sütleri sütçüye satarak, sütçü aracılığı ile Süttaş, Sek gibi markalara satmış olmaktadır. (Bkz. Fotoğraf 34) (Bkz. Fotoğraf 35)

Yörüklerle özdeşleşen keçiler ise köyde az sayıda hanede bulunmaktadır. Devletin orman alanlarının kullanımına mahalle olduktan sonra getirdiği yasaklar nedeni ile eskiden yüksek oranda bakılan keçiler köyde artık az sayıda hanede bulunmaktadır. Onlar da yasal olmayan yollara ormanda keçileri otlatılmaktadır. (Bkz. Fotoğraf 28)

Köyde az sayıda da binek hayvanı mevcut ama o hayvanlardan süt taşıırken faydalanan olmaktadır. Görüştüğüm kişilere göre köyde genelde imece usulü çalışma yapılmıyor. Ormancılıkta makta için kesim yapılırken ya da fazla çıkan tarım ürünü toplanırken imece çalışılabilir ama onlar bunu imece olarak adlandırmıyorlar.

Hayvanlar için köye gelen devlet ve özel veterinerlerinden memnunlar fakat ikisinin de ücretlerini yapılan işe göre fazla bulduklarını belirtti görüşülen tüm mülakatlar. Hayvanlar kaybolmasın diye damgalanıyorlar ve sevdikleri için hayvanlarına isim takıyorlar. Genelde hayvanlara kadın isimleri ya da statü isimleri (başkan, müdür) gibi isimler takılmaktadır.

Görüştüğüm kişiler her sene kura sonucunda kendilerine çıkan orman arazisini birkaç kişi ile beraber keserek makta/stern almış oluyor ve bunu yakacak olarak kullanıyorlar. Ormancılık yaparak geçim elde eden hane ise bulunmamaktadır.

Ormana dair inanışlar da bulunmuyor sadece gece girmediklerini söyleyen birkaç kişi var onun dışında küçükbaş hayvanlarını ormana gece yaylamaya götürenlerde bulunuyor o nedenle köyün genelinde bu inanç mevcut değil.

Köydeki kişilere göre köyde eski adetleri tam anlamıyla uygulamıyorlar, törenlerdeki çoğu şey günümüze uyarlanmış haliyle yaşatılıyor. Eskiden 2 gün süren köy meydanında yapılan düğünler şimdi ilçede düğün salonunda 1 gecede yapılıyor. Evlilik adetlerinde köyde kaçma kaçırma pek görülmemektedir.

“Düğünün amacı kuşkusuz evlenen çiftleri çevreye ilan etmek, duyurmaktır. Demek ki çevre, evlilik olayında önemli bir etmendir. Yani evlilik, sadece bireysel bir olay olmayıp, çevreyi ilgilendiren ve çevrenin de devreye girdiği bir olgudur.” (Tezcan, M, 2000, s.35)

İncealipınar köyünde de düğünlerin bu işlevi oldukça önemlidir ve aileler köydeki en ses getiren düğünü yapmak için çabalarlar. Görüşmecilerimden G.B. oğlunun düğünü için şimdiden 40 bin TL para biriktirdiğini belirtmişti.

İncealipınar’da genelde uzun bir isteme merasiminin ardından anlaşarak evlendiğini söylediler. Görüştüklerimden İrfan abi Nevriye ablayı 7 kez istemiş, köyde en az 3-4 kez kız istemeye gidilmiş. Kız isteme, söz, nişan gibi bir de "adet" diye bir törenleri var. onda da kız evine hediyeler alınıp götürülüyor düğünden önce. Kadınlar artık gelinlik giyorlar ama 40 sene önce evlenen her kadın düğünlerinde kırmızı renkli Yörük elbisesi yani "Entariçuva denilen Üç Etek" giyermiş ve düğün yerine öküz arabası ile gelirlermiş tabi artık "Taksi" yani otomobil ile geliyorlar. Yörüklerde düğün 2 gün sürüyor ilk günü kız evinden "Gelin Alıcı" ikinci günü "Damat Tıraşı" diye isimlendiriliyor ve ikisi de yemekli oluyor. Gelin alıcının olduğu günden önce kına gecesi de yapılmaktadır ve kına gecesinde “Hoş gördü” yapılmaktadır. “Hoş gördü” adetinde geline herkesin içinde köydeki yakınları tarafından hediyeler verilmektedir. Düğün, nişan gibi ritüeller öncesi kız tarafının erkek tarafına erkek tarafının kız tarafına hazırladığı, içinde başörtü, kumaş gibi eşyaların olduğu “bohça” bulunmaktadır. Anne, baba, kardeşler, dede, babaanne gibi kişilere verilen bohça tek tek kartonların üzerine yerleştirilen eşyanın, şeffaf poşete sarılması ile hazırlanır. Şeffaf poşete sarılmasının sebebi, “Hoş gördü” ritüelinde verilirken ya da düğün öncesi

verildiğinde dışardakiler tarafından içinde olanların sergilenmesi, herkes tarafından görünür olmasıymış. (Bkz. Fotoğraf 51) (Bkz. Fotoğraf 52)

Köyde gerçekleşen mevlit, düğün, sünnet gibi ritüeller genelde yemekli olmaktadır ve yemekte keşkek, helva, etli nohut ve çorba bulunmaktadır.

Doğum öncesi yapılan bir adet yok, çocuk doğduktan sonra tuzlama, mevlit yapılıyor.

Cenazeler de artık ev yerine morglarda tutuluyormuş ve ölüm gecesi "can helvası" kavrulur, kibrit dağıtılmış ölen kişi ışıklar içinde uyusun diye. Görüştüğüm kadınların dediğine göre de “Ölen kadına sünnet gereği kına yakılır, erkeğe kına yakılmaz”. Çünkü kadınlar kınalı olunca doğrudan cennete giderlermiş. Ölen birisini gömmek için mezarlığa kadınlar değil, erkekler gidermiş. Kadınlar ilk gün değil daha sonraki günler mezarlığa gidebilirmiş. Köyün girişinde Uğurlupınar ile ortak bir mezarlık bulunan İncealipınar köyünde mezar ziyaretleri de istenildiği gün yapılabilmekteyken, özellikle bayram sabahı yapılmaktadır. (Bkz. Fotoğraf 53)

Görüştüğüm kişiler dini inançlarına büyük önem verdiklerini söylediler, 5 vakit namaz kıldıklarını, oruç tuttıklarını, zekat verdiklerini söylediler. Görüşülenlerin büyük kısmı nazara inanıyor ve dua ederek önlem alıyor, büyüye ise inanmıyorlar. Kurşun döktürenler 20 sene öncesine göre azalmış ama eskiden köyün yaşlı teyzeleri çok dökermiş. Köydekiler nazardan korumak için, Şerife nineye gider kurşun döktürürlermiş.

Köyde kurban kesmek de oldukça yaygındır. Erkek çocuk olduğunda, yeni bir ev, araba alındığında kurban kesilmektedir. Ayrıca, adak adandığında da kurban kesilmektedir.

Görüştüğüm kişilere göre Televizyonda de en çok dini programlar ve haber programları izlenmektedir. Köydekilerin sürekli takip ettikleri bir gazete bulunmamaktadır. Köydekiler hangi gazete dağıtım yaparsa onu okuyorlarmış, sürekli dağıtılan bir gazete de bulunmamaktadır. Köyde bir bakkal olmadığından gazete okumak isteyenler, kendileri gazete alamamaktadır.

Araştırma sırasında memleketiniz dışında tatile nereye gidersiniz sorusuna Mustafakemalpaşa merkezine ya da Bursa' ya gibi cevaplar aldım. Piknik ve dini gün dışında yapılan bir sosyal aktivite de yapılmamaktadır. Görüştüğüm yaşlı kişilerin çoğu köy dışında bir yerde yaşamak istemiyor çünkü buraya alışmışlar ama yeni gelinler ve çocuklar şehir daha gelişmiş diye şehirde yaşamak istiyorlar.

Köyde kadınlar kendi arasında altın günü, Kur'an okuma günleri yapmıyor, akşamüstleri sütçü gelirken çocuk parkında toplaşıp sohbet edebiliyorlar. Erkekler de hafta sonları ve bazı akşamlar kahveye gitmektedir. Akşam olmasının sebeplerinden birisi Yörüklerde kahvenin akşamüstü 5 ten önce açılmamasıdır. Çünkü hayvan otlatıp, tarım yaptıkları için çok çalışanlar kahveye akşam gidebildiklerini ifade etmektedir. Köyde çalışmak son derece önemlidir, şöyle ki; çalışmayan kişileri gördüklerinde de "aylak" demektedirler.

Sonuçlara bakıldığında köylerin git gide kendi haline bırakıldığı görülmektedir. Ekonomik, sosyal imkanlar anlamında günümüz şartlarına uygun hale getirilmeleri gerekirken, kendi haline terkedilen köylerin nüfuslarının azalıyor olması yadsınamaz bir gerçek haline gelmektedir. Köyde herhangi bir okul, sağlık merkezi bulunmaması köylerin gelişmemesinin en önemli sebeplerindendir.

Köylerin azalan nüfuslarının çözümünde öncelikle kırsal kesimin eğitim sorununun çözülmesi gerekmektedir. Bu sorun kırsal kesimlerde eğitime önem verilmemesi, okul yokluğu, ekonomik nedenler, töre, ulaşım gibi bölgelere göre farklılık göstermektedir. Özellikle kız çocuklarının bir kısmı hala maddi yetersizlik, aile istememesi gibi nedenlerden zorunlu eğitim sonrası okula gidememektedir. Köylere açılacak okul, gönderilecek öğretmenler bu noktada hem öğrenci yetiştirme hem de aileleri bilinçlendirme noktasında önemlidir.

Eğitimin yanı sıra köylerde istihdam sağlayacak alanlar yaratılması; tarım ve hayvancılık yapanların bilinçlendirilip, yaptıkları işleri daha profesyonelleştirmeleri gerekmektedir. Ülkemizin bereketli toprakları ve nesillerdir süren hayvancılık geleneği olan bölgeleri bulunmasına rağmen, yeterli teşvik, bilgilendirme bulunmadığı için köylerde bu işler artık geçimlik ekonomi seviyesinde yapılabilir duruma gelmiştir. Ülkemizin meyve, sebze, kırmızı et gibi ürünleri başka ülkelerden ithal ettiğini

düşünürsek, bunun yerine köylünün bilinçlendirilip teşvik edilmesi sonucu hem toplum olarak daha avantajlı duruma geçeceğimiz hem de köylerde gereken istihdamın sağlanacağı ortadadır.

Yurtdışında köylerin turistik anlamda önemli olduğunu düşünürsek; belediyeyle bağlı olmasına karşın İncealipınar köyünün bakımsız olması, yollarının düzensiz olması, köye belediye tarafından herhangi bir ulaşımın sağlanmaması, sosyal aktivite olarak senede bir gerçekleşen Yörük Şenliği dışında bir sosyal aktivitenin gerçekleşmemesi bana göre köye turist gelmemesinin nedenlerindendir. İncealipınar gibi tarihi Osmanlı dönemine dayanan Yörüklerden oluşan doğanın içinde bir orman köyünün geliştirilip, turistlerin ilgisini çekebilecek hale getirilmesi gerekmektedir. Böylelikle köyde yaşayanlar için yeni bir iş alanı da yaratılmış olacaktır.

Köylerde azalan genç nüfus, köye sağlanan imkanlar arttırıldığında tekrar artacaktır ve yalnızca kent merkezine bağlı, üretimin az olduğu bir toplum yerine daha gelişmiş bir toplum olacağımızı düşünmekteyim. Bu noktada köylere gerçekleşecek yatırımların önemi çok fazladır.

İncealipınar'da ekonomik sorun haricinde mermer ocağının yarattığı sağlık sorunu da önemsenmesi gereken bir konudur. Mermer tozlarının insan sağlığına olumsuz etkileri olduğu bilinmektedir. Köyde ortaya çıkan Bronşit, Üst Solunum Yolu hastalıklarında mermer ocaklarının etkisi olduğunu düşünmekteyim.

Ayrıca doğal ortamı bozan mermer ocağı çevredeki sularında kirlenmesine neden olmaktadır. Araştırma sırasında mermer ocağının şefinin bizi hiç sevmemesi, hatta köydekilere bizim ajan olduğumuzu söylemesi bizi düşündürmüştür. Mermer ocağına yemek yemeye gittiğimiz de bizim hocalarımızın Amerika'ya belgeleri satacağını söyleyerek benimle de bir kez tartışmaya girmişti.

Bu gibi nedenlerden mermer ocaklarının devlet yetkilileri tarafından daha sıkı denetlenmesi, doğal dokuyu ve insan sağlığını bozmadan çalıştırılması gerektiğini düşünmekteyim. Aksi halde hayvanların otlatılabildiği ve meyve sebzelerin ekildiği verimli tarım arazilerimiz ile köylerde hayatına devam edebilecek insanlarımız olmayacaktır. (Bkz. Fotoğraf 5)

Yeni yeni mahalle statüsüne geçen köylerin değışen statülerinin yanı sıra, o statülere uygun yerleşim yerleri haline getirilmeleri gerekmektedir.

Gerek iş, gerek sosyal alanlardaki imkanların yüksek oranda şehir merkezleri etrafında toplanmaması, köylerin ekonomik anlamda geliştirilmesi ve köyde yaşayanlara destek verilmesi gerekmektedir. Bunun sonucunda toplum olarak daha ileri bir seviyeye ulaşacağımızı düşünmekteyim.

ÖZGEÇMİŞ

09.04.1993 tarihinde Beyoğlu'nda doğdum. Şair Mehmet Emin Yurdakul İlköğretim Okulunda başladığım ilköğrenimi Büyükşehir İlköğretim okulunda tamamladım. Ortaöğrenimimi T.E.B. Ataşehir Lisesi'nde tamamladım ve 2012 yılında İstanbul Üniversitesi Antropoloji Bölümüne başladım.

Sosyal Antropolojide Araştırma Yöntemleri dersi kapsamında 2015 yılında “Beyazıt Sahaflar Çarşısı” saha araştırmasını gerçekleştirdim. Sosyal Antropoloji Lisans Bitirme Çalışması Uygulaması dersi kapsamında 2016-2017 yıllarında “Görünen Köyün Uzağı Olmaz: İncealipınar Köyü'nün Demografik Yapısı” isimli Köy monografisini tamamladım.

Lisans eğitimi sırasında Virtua Araştırma şirketinde Ethno-Consumer tekniğine dayalı bir araştırmada yer aldım. Aynı zamanda halen çalışmakta olduğum Dolunay Danışmanlık Şirketi'nde yönetim danışmanlığı yapmaktayım.

KAYNAKÇA

- Akkayan, T. (1979). *Göç ve Değişme*. İstanbul: Edebiyat Fakültesi Basımevi.
- Akkayan, T. (1990). *Osmaneli: Değişen Bir Anadolu Kasabası*. İstanbul: Edebiyat Fakültesi Basımevi.
- Aydın, S., Emiroğlu, K. (2003). *Antropoloji Sözlüğü*. İstanbul: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Danış, D. (2016). Nüfus Meselelerine Sosyolojik Bir Bakış. http://www.acikders.org.tr/pluginfile.php/4144/mod_resource/content/2/TUBA1.pdf adresinden elde edildi.
- Elmacı, N. (2013). *Sağlık Antropolojisi: Diyarbakır Örnekleri*. Ankara: Siyasal.
- Haviland, W. A., Prins, H. E. L., Walrath, S. Ve McBride, B. (2008): *Kültürel Antropoloji*. İnan Deniz Erguvan Sarıoğlu (Çev.). İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Kırımlı, Y. (2014) Kırsal Alan Antropolojisi Basılmamış Ders Notları.
- Kırımlı, Y. (2014). Aile Antropolojisi Basılmamış Ders Notları.
- Kottak, C.P. (2013): *Antropoloji İnsan Çeşitliliğinin Önemi*. İ.Duyar, O.Özler, M.U.İçen, D.Atamtürk (Çev.). Ankara: De Ki Yayınevi.
- Lowie, R. (1920.) *Primitive Society*..
- Seyidoğlu, H. (2009). *Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı*. İstanbul: Güzem Can Yayınları.
- Tezcan, M. (2000). *Türk Ailesi Antropolojisi*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Uysal, Ö. (2017). “*İncealipınar Köyünün Ekonomik ve Sosyo-kültürel Yapısı*”. (Basılmamış Lisans Bitirme Çalışması Tezi).

İNTERNET SİTELERİ

- <http://www.bursa.com.tr/bursanin-cografyasi-iklimi-ve-nufusu>
- <http://www.mustafakemalpasa.gov.tr/cografi-durumu>
- www.tuik.gov.tr

GÖRSEL BELGELEME

EKMEK YAPIMI

Ekmek, çeşitli tahıl unundan yapılmış hamurun ateşte, sac üzerinde, tandırda, fırında veya tepside pişirilmesiyle hazırlanan yiyecektir. Ekmeğin hazırlanması kültürden kültüre farklılaşır. Her yörenin kendine özgü ekmek çeşidi olabilir. Tarihi Neolitik Döneme kadar gidebilecek olan ekmek, İncealipınar köyünde de her hanenin sofrasında bulunmaktadır.

Un, su, kuru maya ve yaş maya kullanılarak yapılan ekmek, bahçelerde bulunan taş fırınlarda pişirilmektedir.

Ekmek yapımında kullanılan malzemeler:

- UN
- SU
- YAŞ MAYA
- KURU MAYA

GÖRSEL BELGELEME 1. Köy ekmeği için ilk olarak un elekten geçirilir. İncealipınarlı kadın da, ekmek yapımına bu aşama ile başlamıştı.

GÖRSEL BELGELEME 2. Ekmeklerin konulacağı tepsiler unlanır. Ümmü Bayrak da ekmeklerin tepsiye yapışmaması için tepsileri unladı.

GÖRSEL BELGELEME 3. Kuru ve yaş maya katılan un, su eklenerek yoğurulduktan sonra 1 saat kadar bekletilir. Kabardıktan sonra yeniden yoğurulmaya geçilir.

GÖRSEL BELGELEME 4. Bekletilen hamur parçalara ayrılır ve elde yoğurulmaya devam edilir.

GÖRSEL BELGELEME 5. Hamur ele yapışmayacak hale getirilir.

GÖRSEL BELGELEME 6. Ekmek hamuru ele yapışmayan hale gelinceye kadar yoğurulduktan sonra tepsilere dizilir.

GÖRSEL BELGELEME 7. Dizilen hamurlar beklemeye bırakılır.

GÖRSEL BELGELEME 8. Bir saat kadar beklemeye alınan ekmekler için fırın ateşi harlanır. Kadın fırın ateşini harlamak için çubuk ile közleri iyice karıştırmıştı.

GÖRSEL BELGELEME 9. Fırının istenen ısıya gelmesi beklenirken, kabarmaya bırakılan ekmekler de evden alınır.

GÖRSEL BELGELEME 10. Ekmek hamurları fırına verilmeden önce daha iyi pişmesi için çubuk ile bastırılır.

GÖRSEL BELGELEME 11. Ekmek hamurları fırının içine, közlenen ateşin üstüne yerleştirilir. Bu aşamada fırının yeterli ısıya ulaştığını anlamak için tecrübe gerekliydi.

GÖRSEL BELGELEME 12. Fırına verilen köy ekmekleri üzerleri kızarıncaya kadar pişmesi için beklenilir. Ekmeklerin üzerlerinin kızarması bir saat sürmüştü.

GÖRSEL BELGELEME 13. Üzeri kızaran ve kabaran ekmekler fırından alınır. Bu aşamada her hanenin kendi bulduğu kürek görevi gören eşyalar fırından ekmekleri çıkarırken kullanılırdı.

GÖRSEL BELGELEME 14. Ve iki saat süren aşamaların sonunda İncealipınar köyünde, her öğün sofrada bulunan köy ekmeği hazır hale gelmiş olur.

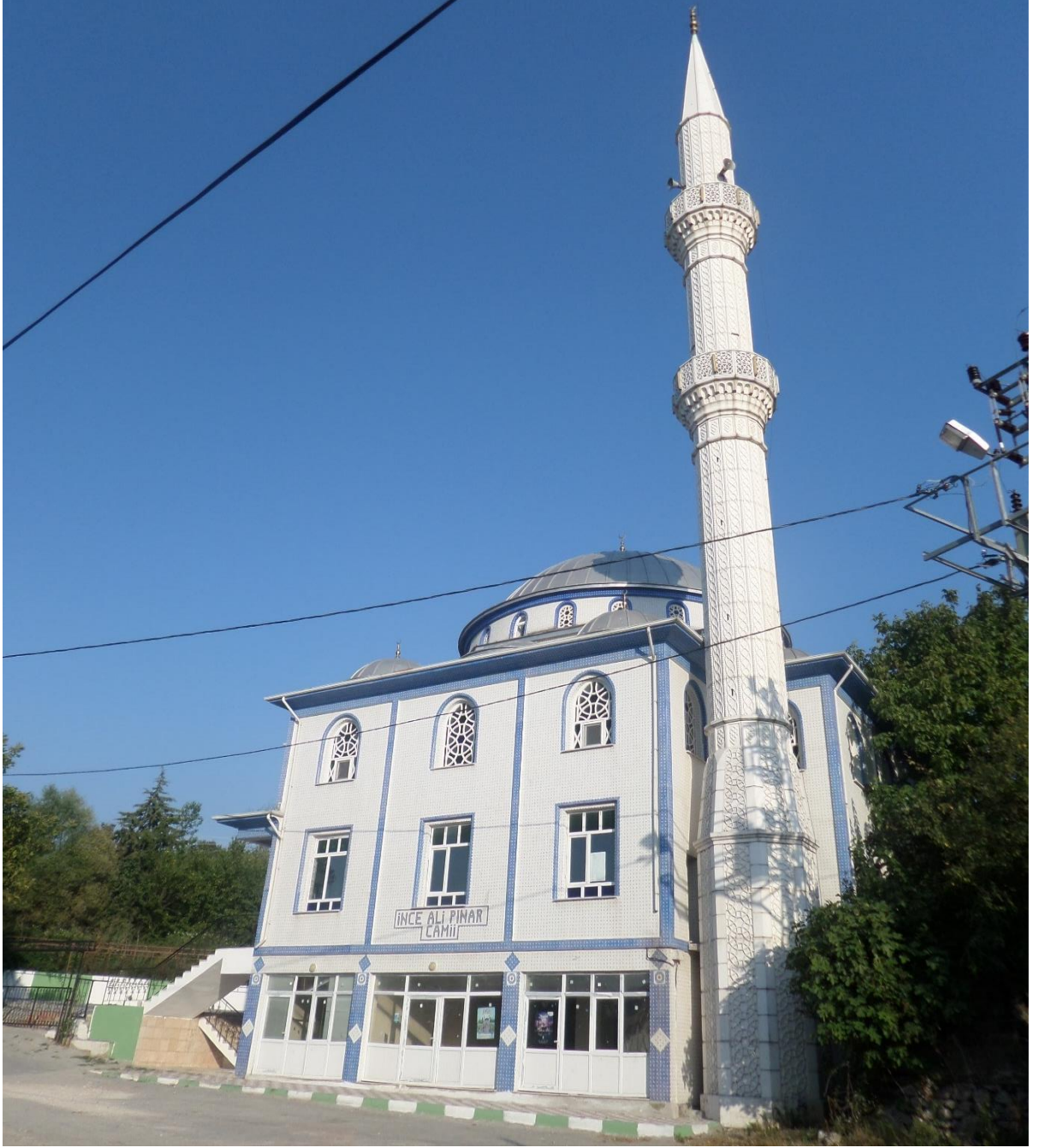
FOTOĞRAFLAR

Fotoğraf 1: İncealipınar Köyünün Uzaktan Görünüşü

Fotoğraf 2: İncealipınar Köy Meydanının Yukardan Görünüşü

Fotoğraf 3: Köy Camisi

Fotoğraf 4: Köye Adını Veren Çeşme

Fotoğraf 5: İncealipınar Mermer Ocağı

Fotoğraf 6: Kullanılmayan İncealipınar İlkokulu

Fotoğraf 7: İncealipınar İlkokulunun İçten Görünümü

Fotoğraf 8: Köyün Kahvesi ve Fabrika Servisini Bekleyen Kadın

Fotoğraf 9: Kullanılmayan Muhtarlık Odası

Fotoğraf 10: Köy Kahvesinin Önündeki Ağaca Asılmış Söz

Fotoğraf 11: Altında Dam Olan Ev

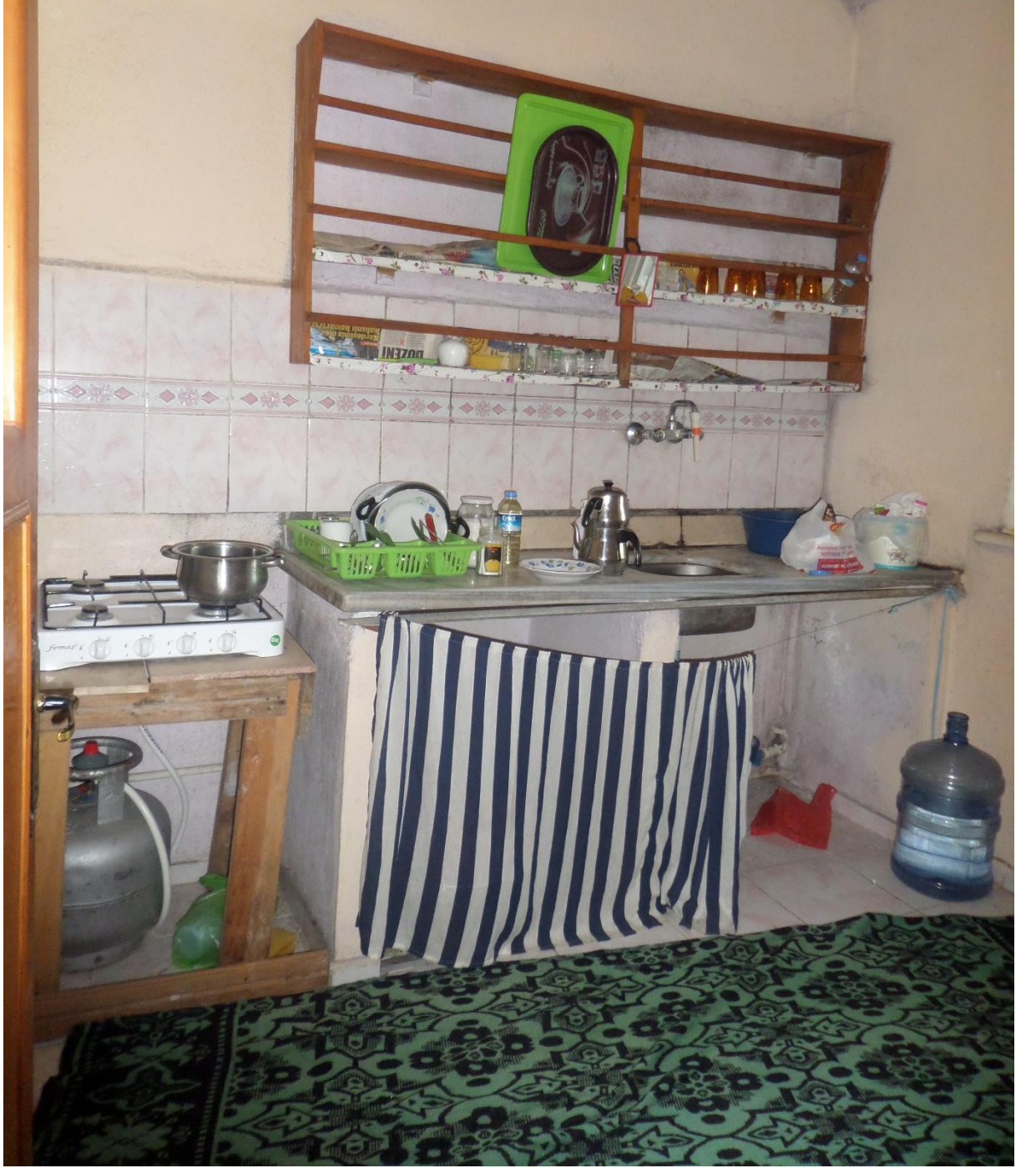
Fotoğraf 12: Kullanılmayan Çiçekli Ev

Fotoğraf 13: Büyük Avlusu Olan Bir Ev

Fotoğraf 14: İncealipınar'da Sobalı Bir Evin Oturma Odası

Fotoğraf 15: Araştırma Sırasında Ekip Arkadaşım İle Beraber Kaldığımız Evin Mutfağı

Fotoğraf 16: Bahçeye Çamaşır Asan Genç Kız

Fotoğraf 17: Bahçedeki Altı Taş ve Tuğla İle Örülü Üstü Kerpiç Sıvalı Fırın

Fotoğraf 18: Kullanılmayan Bir Köy Evi ve Eşek

Fotoğraf 19: Tarladan Toplanan Karpuz

Fotoğraf 20: Soğanların Serildiği Ev

Fotoğraf 21: Tarlada Çalışan Anne İle Kızı

Fotoğraf 22: Günbatımında Tarlada Çalışan Köylü Kadın

Fotoğraf 23: Bağlanan Balyalar

Fotoğraf 24: Eşęi ile Gezen İncealipırlı Adam

Fotoğraf 25: Büyükbaş Hayvanlarını Otlatmaya Götüren Adam

Fotoğraf 26: Ahırdaki İnekler

Fotoğraf 27: Köyün En Genç Çobanı ve Çocuk Parkı

Fotoğraf 28: Ağacın Arkasına Saklanan Keçi

Fotoğraf 29: Güneşin Altında Bırakılan Eşek

Fotoğraf 30: Küçükbaş Hayvanlarını Ormana Götüren Köylü Adam

Fotoğraf 31: Bahçede Gezen Kümes Hayvanları

Fotoğraf 32: Hayvan Otlatmadan Döner Köylü Kızı ve Büyükbaş Hayvanları

Fotoğraf 33: Sütçüye İneklerden Sağdığı Sütü Götüren 10 Yaşındaki Suna

Fotoğraf 34: Suna Sütçüye Verdiği Sütün Litresini Defterine Yazdırırken

Fotoğraf 35: Sütçü Akşamüstü Köylüden Süt Topluyor

Fotoğraf 36: Hayvanlarını Otlatmaya Götüren Anne ile Kızı

Fotoğraf 37: Köye Nadiren Gelen Balıkçı

Fotoğraf 38: İncealipınar'da Salça Yapımı

Fotoğraf 39: İncealipınar'da Komşuların Birlikte Gerçekleştirdiği Tarhana Yapımı

Fotoğraf 40: Tarhanaları Tozdan Ayırıştıran Kadın

Fotoğraf 41: Maşına ve Yörük Gözlemesi

Fotoğraf 42: Mercimekli Bohça Poğçası ve Köye Balıkesir’den Gelen Kiracı Kadın

Fotoğraf 43: Köye Gelen Yorgancı ve Alışveriş Yapan Köylüler

Fotoğraf 44: Senem Nine ile Torunu Defne

Fotoğraf 45: Köyün Eski Ebesi Şerife Nine ile Akrabaları

Fotoğraf 46: Köyün “Aylakları”

Fotoğraf 47: Anneleri Tarafından Terkedilen ve Köyde Babaannelerinin Baktığı Çocuklar

Fotoğraf 48: Köy Kahvesi Önündeki Çınar Ağacının Altında Oturan Adamlar

4

Fotoğraf 49: Fotoğraf Makinesini Çok Seven Çocuk

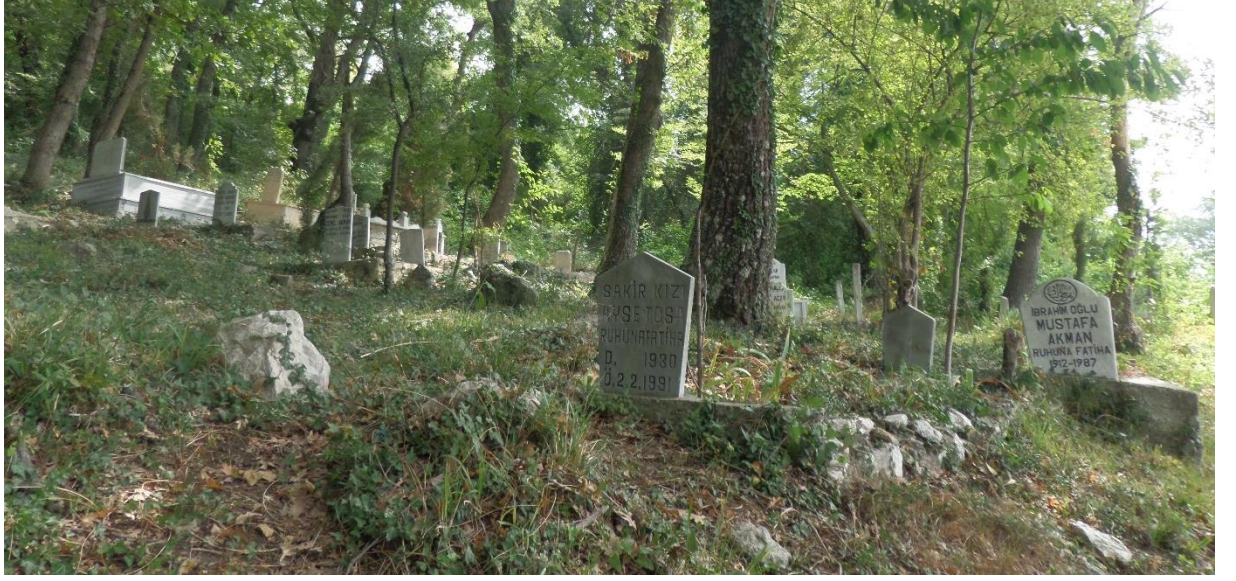
Fotoğraf 50: Kuran Okuma Dersinden Çıkan Çocuklarla İlk Tanışma Fotoğrafımız

Fotoğraf 51: Köyde Düğün Bohçası Hazırlanışı

Fotoğraf 52: Gelinin Annesinin Karşı Tarafa Hazırladığı Düğün Bohçası

Fotoğraf 53: İncealipınar'da Mezarlık

Fotoğraf 54: Köy Meydanında Kendilerinin İcat Ettiği Oyuncak İle Poz Veren Çocuklar

Fotoğraf 55: Araştırma Boyunca Bize Annelik Yapan Gülsen Abla

Fotoğraf 56: Örtü Üzerine Konulan Kasnak ve Onun Üzerine Konulan Tepsi

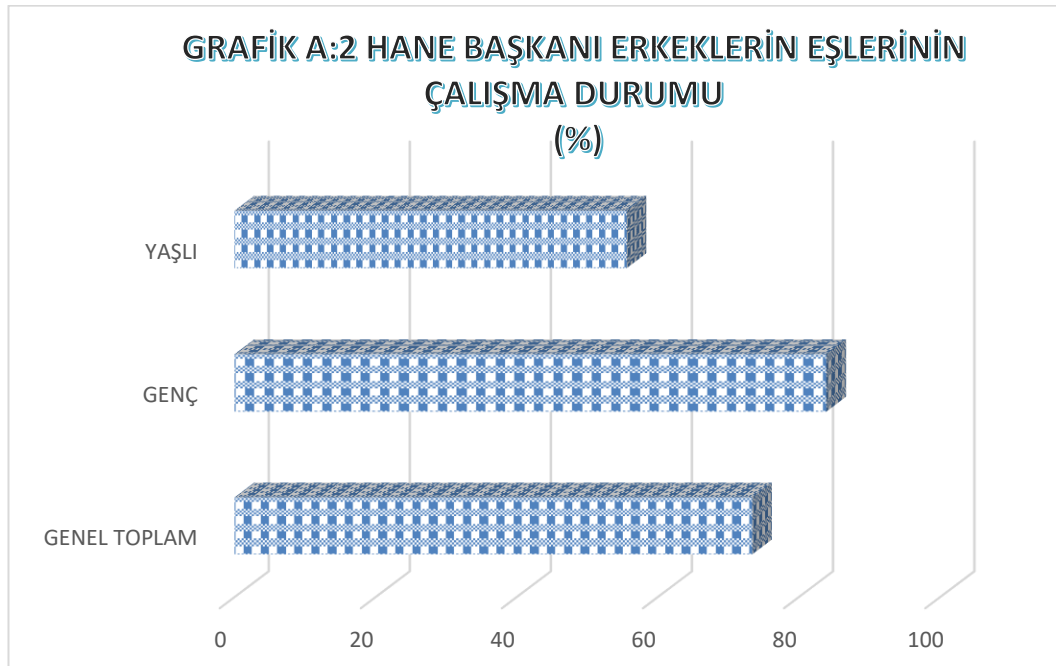
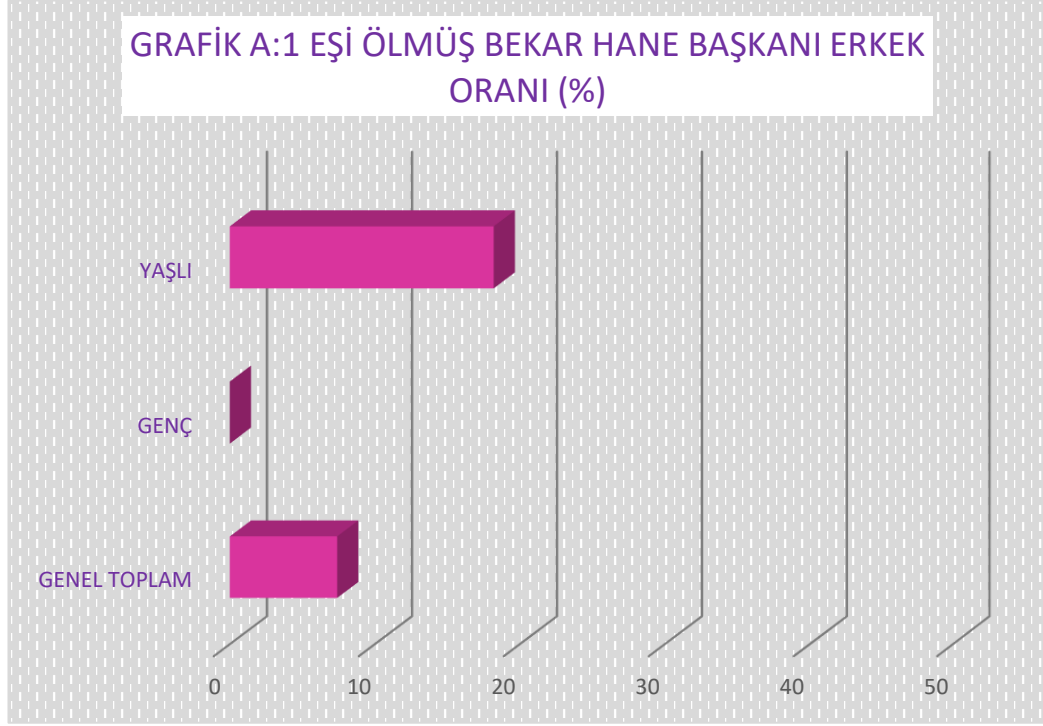

Fotoğraf 57: Suya Okunan Nazar Duası

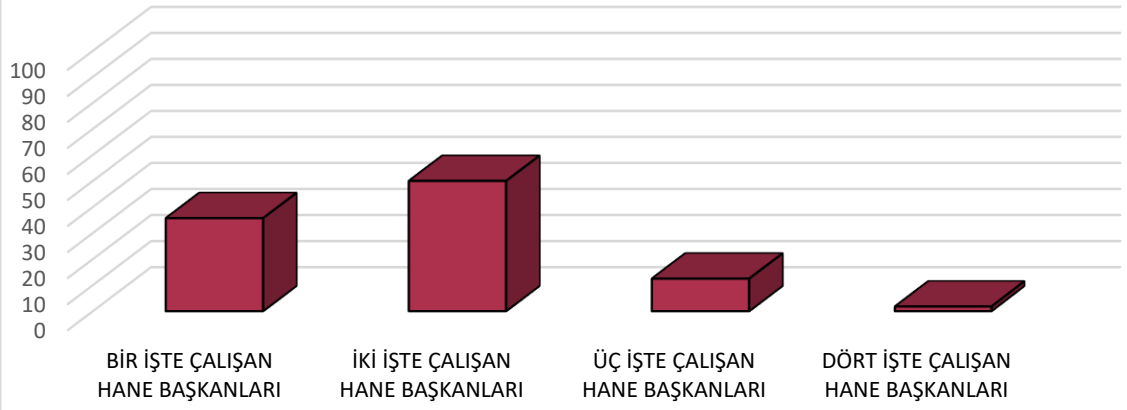

Fotoğraf 58: Ekip Arkadaşım Özge Uysal İle Çeyiz Yastığı Doldururken Çekilen Fotoğrafımız

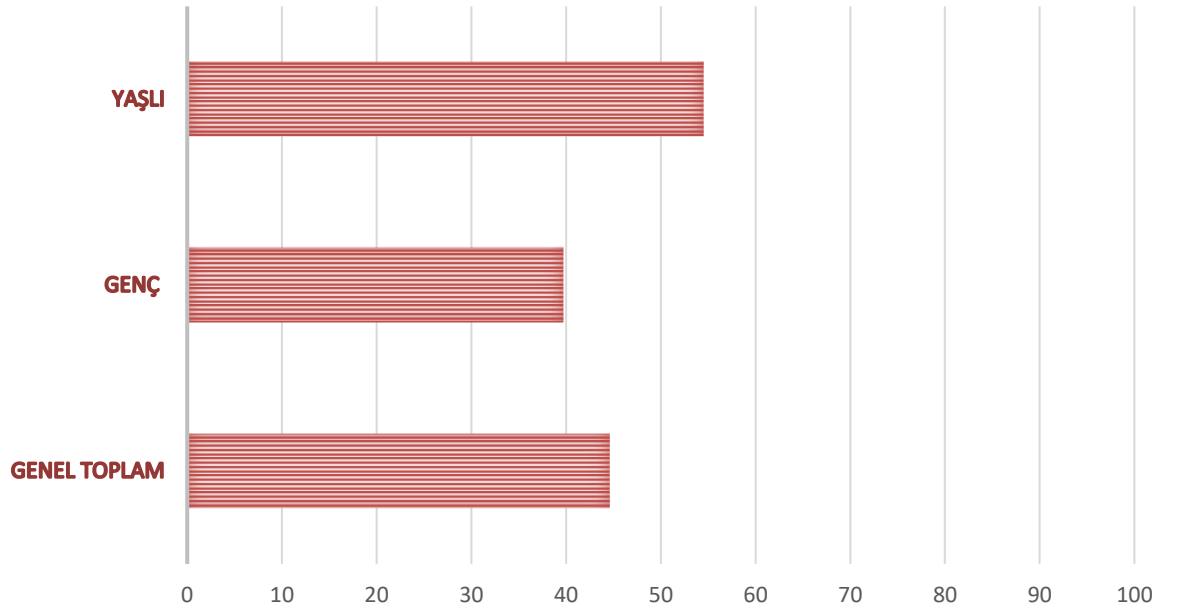
GRAFİKLER

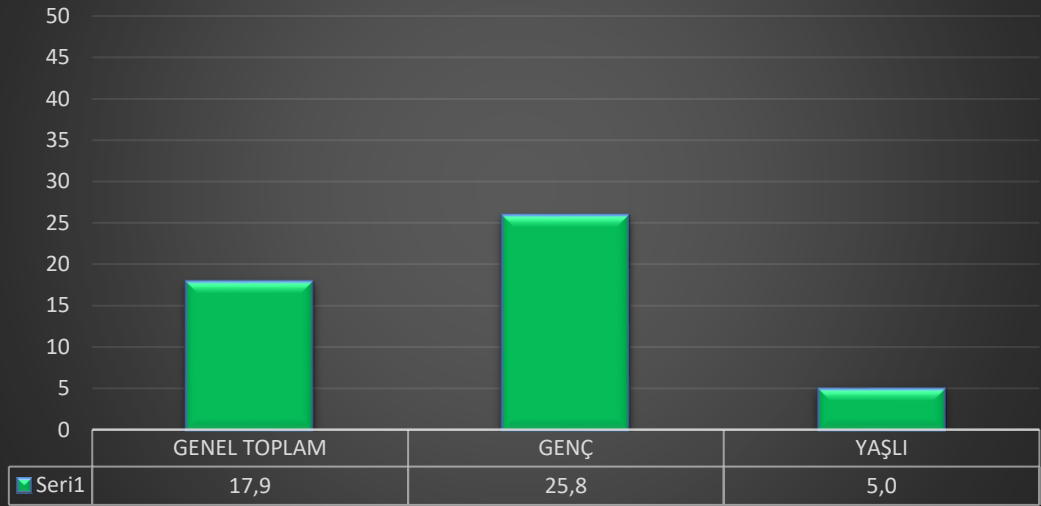
GRAFİK A:3 ÇALIŞAN HANE BAŞKANLARININ KAÇ İŞ YAPTIĞI (%)

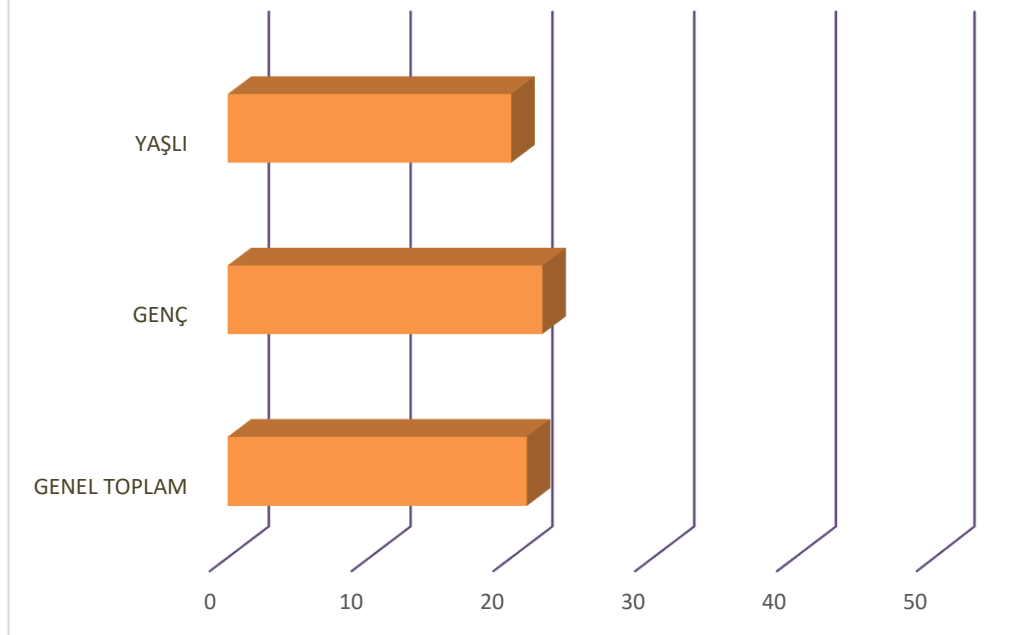
GRAFİK A:4 TARIMI YAPAN HANE BAŞKANI ORANI (%)

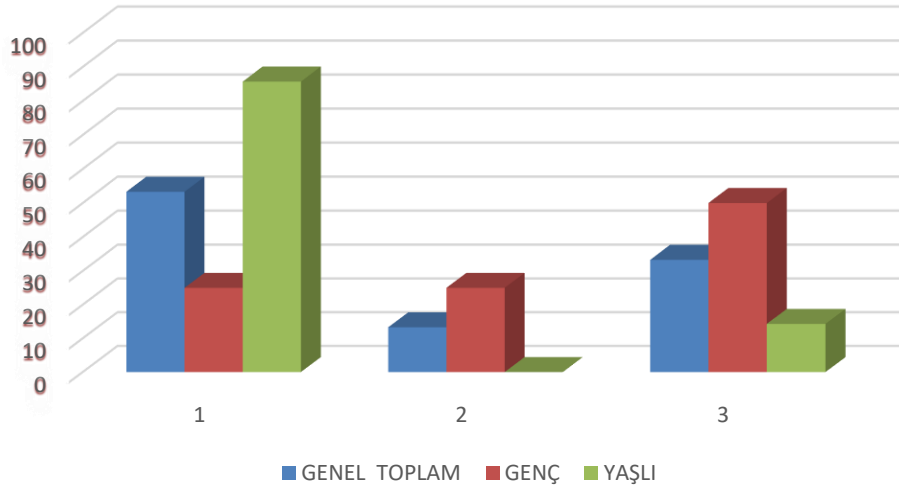
GRAFİK A:5 KONUŞULANIN EVİNDE ÇOCUK OLANLARIN ORANI (%)

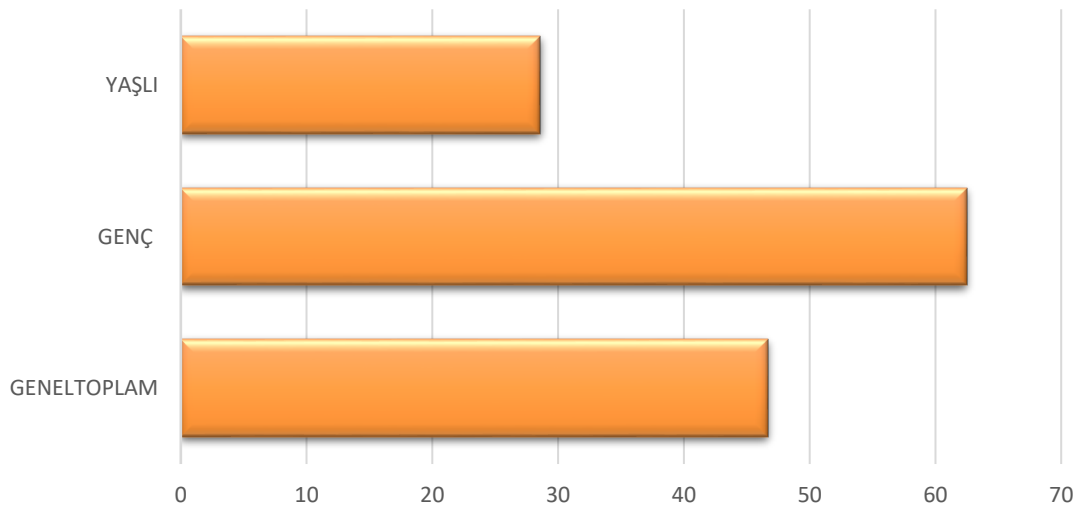
GRAFİK B:1 GÖÇ EDEN HANE BAŞKANLARI (%)

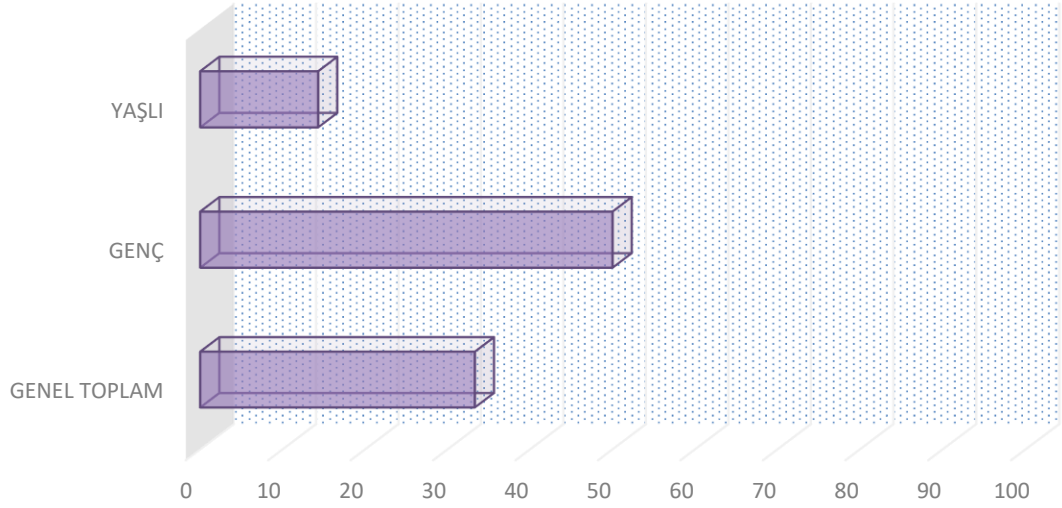
GRAFİK B:2
KONUŞULANIN ETTİĞİ GÖÇ SAYISI
(%)

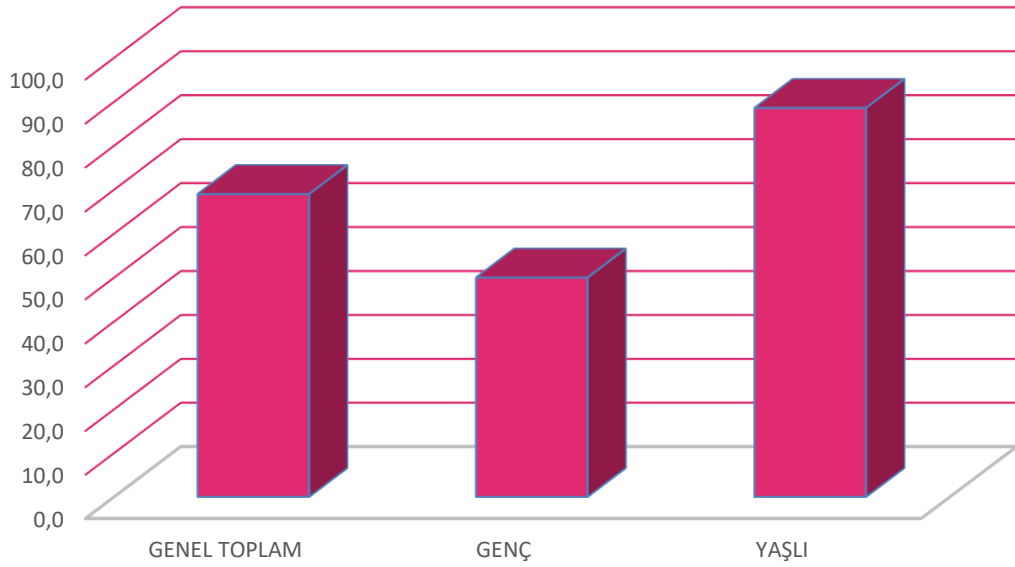
GRAFİK B:3 İLK GÖÇÜNDE EKONOMİK SEBEPTEN
GÖÇ EDEN HANE BAŞKANLARI ORANI
(%)

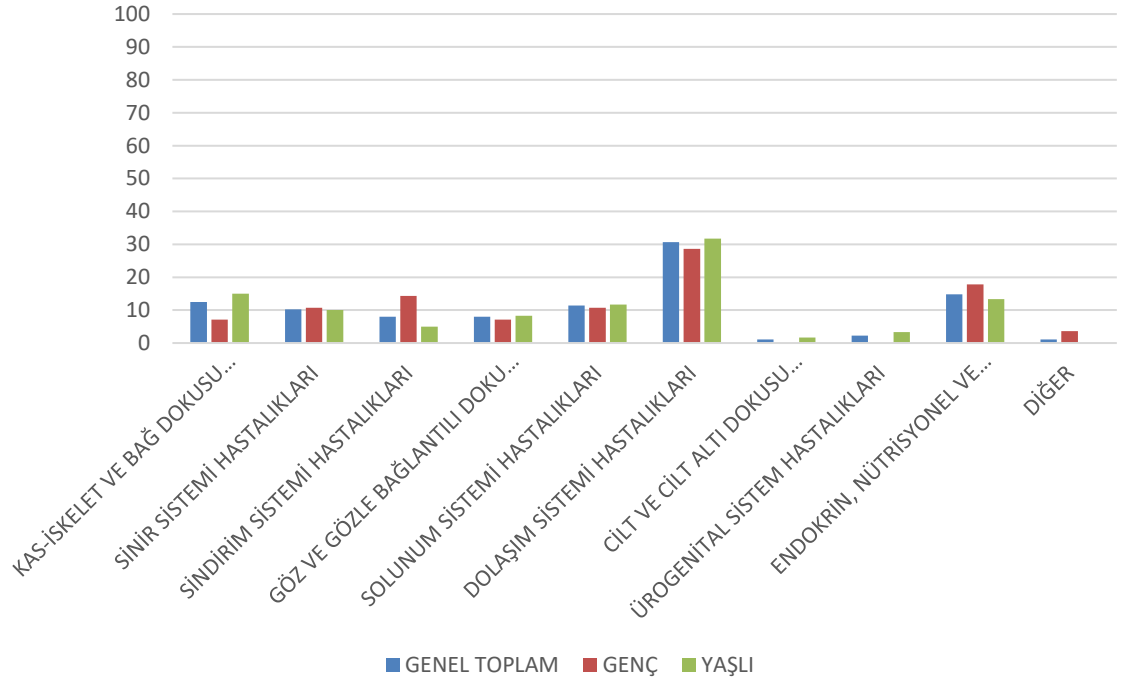
**GRAFİK B:4 KONUŞULANIN İLK GÖÇÜNDE YURT
DIŞINA GÖÇ ETME ORANI (%)**

**GRAFİK C:1 SAĞLIK SORUNU OLAN
HANE BAŞKANLARI ORANI (%)**

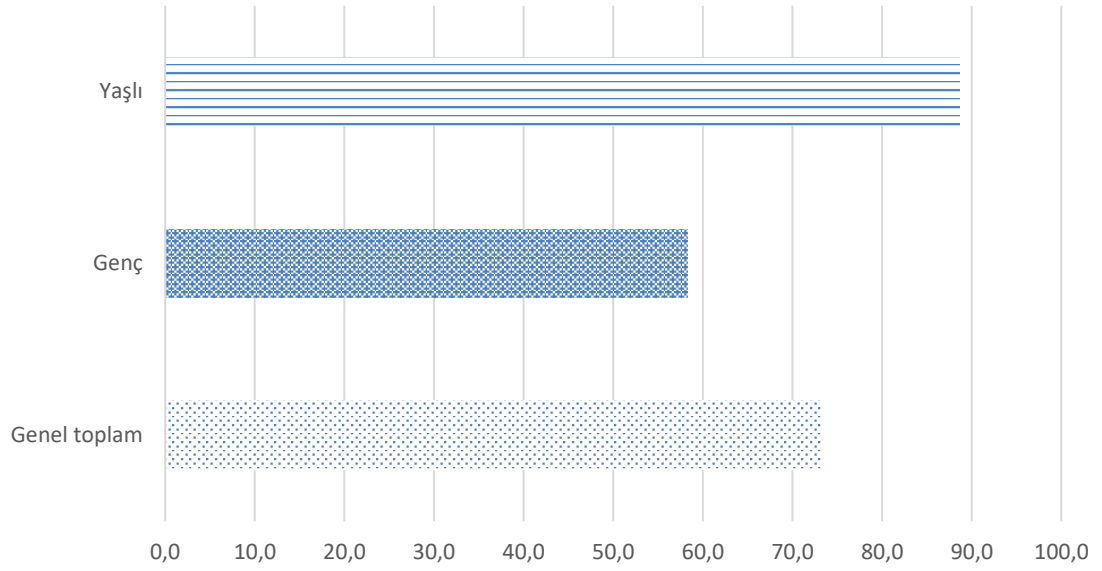
GRAFİK C:2 KONUŞULANIN VAR OLAN SAĞLIK SORUNLARI ORANI (%)

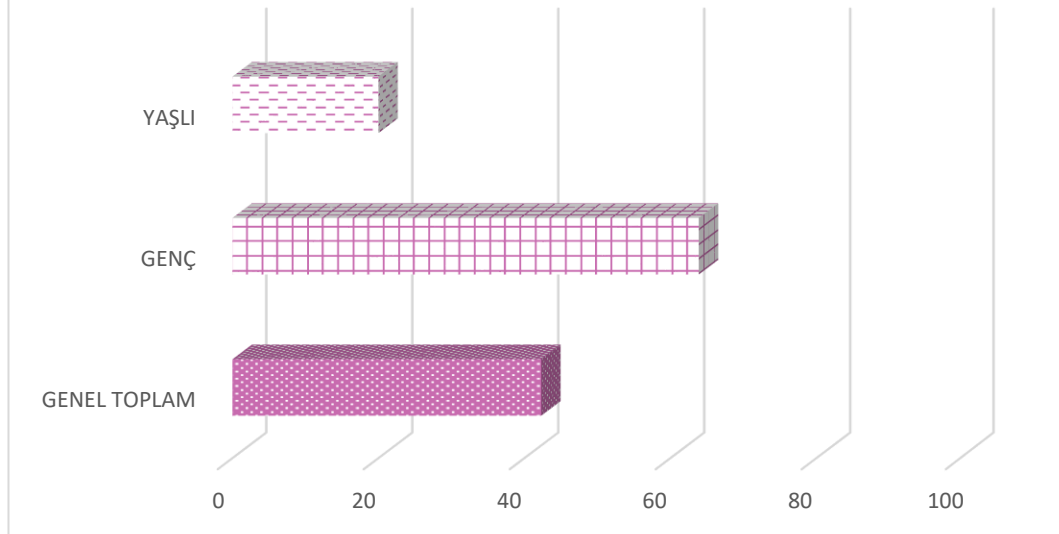
GRAFİK C:3 SİGARA KULLANMAYAN HANE BAŞKANLARI (%)

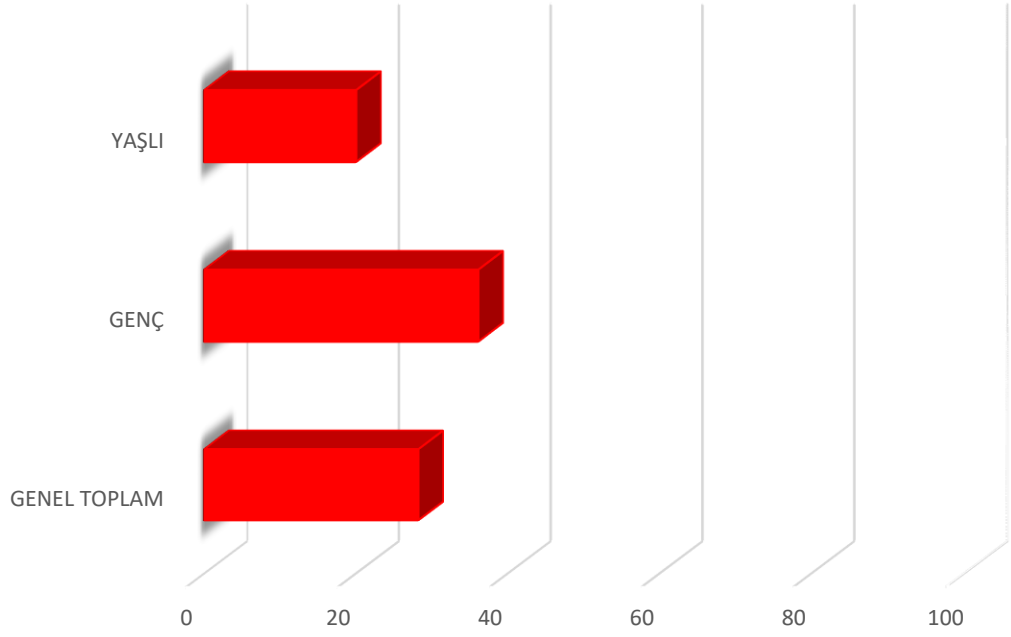
**GRAFİK D:1 KONUŞULANIN OTURDUĞU EVİN
SAHİBİ OLMA DURUMU (%)**

**GRAFİK D:2 CEP TELEFONU KULLANAN HANE
BAŞKANI EŞİ ORANI
(%)**

**GRAFİK D:3 SICAK SUYU GÜNEŞ ENERJİSİNDEN
SAĞLAYAN HANELERİN ORANI (%)**

TABLolar

DEMOGRAfİ TABLOLARI

TABLO A1. KOnuŞULANIN STATÜSÜ

		N	H.B ERKEK		H.B BEKAR KADIN		H.B BEKAR ERKEK	
			n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	50	70,4	17	23,9	4	5,6
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	32	88,9	4	11,1	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	18	51,4	13	37,1	4	11,4
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	50	92,6	0	0,0	4	7,4
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	32	100,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	18	81,8	0	0,0	4	18,2
KADIN	KADIN TOPLAM	17	0	0,0	17	100,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	0	0,0	4	100,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	0	0,0	13	100,0	0	0,0

TABLO A2.KOnuŞULANIN YAŞI

		N	35-39		40-44		45-49		50-54		55-59		60-64		65-69		70-74		75-79		80-84		85-92		MEAN	MEDYAN
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	2	2,8	4	5,6	13	18,3	6	8,5	7	9,9	10	14,1	7	9,9	12	16,9	6	8,5	2	2,8	2	2,8	61,30	61,25
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	2	5,6	4	11,1	13	36,1	6	16,7	7	19,4	4	11,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	50,83	49,11
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	6	17,1	7	20,0	12	34,3	6	17,1	2	5,7	2	5,7	72,07	71,37
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	2	3,7	3	5,6	12	22,2	6	11,1	6	11,1	7	13,0	7	13,0	6	11,1	3	5,6	0	0,0	2	3,7	58,98	57,83
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	2	6,3	3	9,4	12	37,5	6	18,8	6	18,8	3	9,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	50,62	48,25
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	18,2	7	31,8	6	27,3	3	13,6	0	0,0	2	9,1	71,13	69,50
KADIN	KADIN TOPLAM	17	0	0,0	1	5,9	1	5,9	0	0,0	1	5,9	3	17,6	0	0,0	6	35,3	3	17,6	2	11,8	0	0,0	68,67	71,58
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	0	0,0	1	25,0	1	25,0	0	0,0	1	25,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	52,50	49,50
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	15,4	0	0,0	6	46,2	3	23,1	2	15,4	0	0,0	73,65	73,25

TABLO A3. KONUŞULANIN DOĞUM YERİNİN İDARİ AYRIMI

TOPLAM		N	İL MERKEZ		İLÇE MERKEZ		KÖY	
			n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	1	1,4	4	5,6	66	93,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	1	2,8	4	11,1	31	86,1
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	0	0,0	0	0,0	35	100,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	1	1,9	4	7,4	49	90,7
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	1	3,1	4	12,5	27	84,4
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	0	0,0	0	0,0	22	100,0
KADIN	KADIN TOPLAM	17	0	0,0	0	0,0	17	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	0	0,0	0	0,0	4	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	0	0,0	0	0,0	13	100,0

TABLO A4. KONUŞULANIN DOĞUM YERİNİN BÖLGESİ

TOPLAM		N	MARMARA BÖLGESİ		DOĞU ANADOLU	
			n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	70	98,6	1	1,4
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	35	97,2	1	2,8
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	35	100,0	0	0,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	53	98,1	1	1,9
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	31	96,9	1	3,1
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	22	100,0	0	0,0
KADIN	KADIN TOPLAM	17	17	100,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	4	100,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	13	100,0	0	0,0

TABLO 4.1 KONUŞULAN MARMARA BÖLGESİ DOĞUMLU İŞE DOĞDUĞU İL

TOPLAM		N	BURSA		BALIKESİR	
			n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	70	68	97,1	2	2,9
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	35	33	94,3	2	5,7
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	35	100,0	0	0,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	53	51	96,2	2	3,8
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	31	29	93,5	2	6,5
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	22	100,0	0	0,0
KADIN	KADIN TOPLAM	17	17	100,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	4	100,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	13	100,0	0	0,0

TABLO A5. KONUŞULANIN EĞİTİM DURUMU VE EĞİTİMİ YOKSA DÜZEYİ

TOPLAM		N	VAR		YOK		EĞİTİMİ YOKSA DÜZEYİ					
							HİÇ YOK		OKUR-YAZAR		İLKOKUL TERK	
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	36	50,7	35	49,3	24	68,6	8	22,9	3	8,57
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	30	83,3	6	16,7	3	50,0	1	16,7	2	33,33
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	6	17,1	29	82,9	21	72,4	7	24,1	1	3,45
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	35	64,8	19	35,2	11	57,9	6	31,6	2	10,53
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	29	90,6	3	9,4	0	0,0	1	33,3	2	66,67
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	6	27,3	16	72,7	11	68,8	5	31,3	0	0,00
KADIN	KADIN TOPLAM	17	1	5,9	16	94,1	13	81,3	2	12,5	1	6,25
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	1	25,0	3	75,0	3	100,0	0	0,0	0	0,00
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	0	0,0	13	100,0	10	76,9	2	15,4	1	7,69

TABLO A5.1. KONUŞULANIN EĞİTİMİ VARSA EĞİTİM DÜZEYİ

		N	İLKOKUL MEZUN		ORTAOKUL TERK		ORTAOKUL MEZUN		LİSE TERK		LİSE MEZUNU	
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	36	31	86,1	1	2,8	2	5,6	1	2,8	1	2,8
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	30	26	86,7	0	0,0	2	6,7	1	3,3	1	3,3
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	6	5	83,3	1	16,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	35	30	85,7	1	2,9	2	5,7	1	2,9	1	2,9
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	29	25	86,2	0	0,0	2	6,9	1	3,4	1	3,4
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	6	5	83,3	1	16,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0
KADIN	KADIN TOPLAM	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A6. KONUŞULANIN HERHANGİ BİR KURSA GİTME DURUMU

		N	GİTMEDİ		GİTTİ		BOŞ BELİRSİZ	
			n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	47	66,2	22	31,0	2	2,8
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	19	52,8	16	44,4	1	2,8
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	28	80,0	6	17,1	1	2,9
	ERKEK TOPLAM	54	32	59,3	20	37,0	2	3,7
ERKEK	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	15	46,9	16	50,0	1	3,1
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	17	77,3	4	18,2	1	4,5
	KADIN TOPLAM	17	15	88,2	2	11,8	0	0,0
KADIN	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	4	100,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	11	84,6	2	15,4	0	0,0

TABLO A6.1. KONUŞULANIN GİTTİĞİ KURS TÜRÜ SAYISI VE KURS TURLERİ

TOPLAM		N	KURS TÜRÜ SAYISI						Toplam Kurs Türü	GİTTİĞİ KURS TÜRLERİ					
			1		2		3			MESLEKİ KURSLAR		BECERİ KURSLARI		EĞİTİM KURSLARI	
			n	%	n	%	n	%		n	%	n	%	n	%
			n	%	n	%	n	%		n	%	n	%	n	%
	GENEL TOPLAM	22	16	72,7	5	22,7	1	4,5	29	7	31,8	6	27,3	14	63,6
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	16	10	62,5	5	31,3	1	6,3	23	7	43,8	5	31,3	9	56,3
	62 YAŞ VE ÜSTÜ	6	6	100,0	0	0,0	0	0,0	6	0	0,0	1	16,7	5	83,3
H.B. ERKEK	ERKEK TOPLAM	20	14	70,0	5	25,0	1	5,0	27	7	35,0	5	25,0	13	65,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	16	10	62,5	5	31,3	1	6,3	23	7	43,8	5	31,3	9	56,3
	62 YAŞ VE ÜSTÜ	4	4	100,0	0	0,0	0	0,0	4	0	0,0	0	0,0	4	100,0
H.B. KADIN	KADIN TOPLAM	2	2	100,0	0	0,0	0	0,0	2	0	0,0	1	50,0	1	50,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ	2	2	100,0	0	0,0	0	0,0	2	0	0,0	1	50,0	1	50,0

TABLO A7. KONUŞULANIN MEDENİ HALİ

TOPLAM		N	EVLİ		EŞİ ÖLMÜŞ	
			n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	50	70,4	21	29,6
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	32	88,9	4	11,1
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	18	51,4	17	48,6
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	50	92,6	4	7,4
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	32	100,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	18	81,8	4	18,2
KADIN	KADIN TOPLAM	17	0	0,0	17	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	0	0,0	4	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	0	0,0	13	100,0

TABLO A8. KONUŞULANIN ÇALIŞMA DURUMU

TOPLAM		N	ÇALIŞIR		ÇALIŞMAZ		ÇALIŞIR + EMEKLİ	
			n	%	n	%	n	%
	GENEL TOPLAM	71	33	46,5	15	21,1	23	32,4
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	26	72,2	0	0,0	10	27,8
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	7	20,0	15	42,9	13	37,1
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	28	51,9	6	11,1	20	37,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	23	71,9	0	0,0	9	28,1
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	5	22,7	6	27,3	11	50,0
KADIN	KADIN TOPLAM	17	5	29,4	9	52,9	3	17,6
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	3	75,0	0	0,0	1	25,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	2	15,4	9	69,2	2	15,4

TABLO A9. KONUŞULAN ÇALIŞMIYORSA ÇALIŞMAMA NEDENİ

TOPLAM		N	EV HANIMI		EMEKLİ		YAŞLILIK		SAĞLIK SORUNLARI - ENGELLİ	
			n	%	n	%	n	%	n	%
	GENEL TOPLAM	15	1	6,7	3	20,0	10	66,7	1	6,7
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	15	1	6,7	3	20,0	10	66,7	1	6,7
ERKEK	ERKEK TOPLAM	6	0	0,0	2	33,3	3	50,0	1	16,7
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	6	0	0,0	2	33,3	3	50,0	1	16,7
KADIN	KADIN TOPLAM	9	1	11,1	1	11,1	7	77,8	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	9	1	11,1	1	11,1	7	77,8	0	0,0

TABLO A10. KONUŞULAN ÇALIŞIYORSA YAPTIĞI İŞ SAYISI VE İŞLERİ

TOPLAM		N	1		2		3		4		TOPLAM İŞ SAYILARI	MEAN	MEDYAN	İŞLERİ											
														HAYVANCILIK		TARIM		ESNAF /ZANAATKAR		İŞÇİ / MEMUR		ŞOFÖR / ULAŞIM		PROFESYONEL MESLEKLER	
			n	%	n	%	n	%	n	%				n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
	GENEL TOPLAM	56	20	35,7	29	51,8	6	10,7	1	1,8	100	1,79	1,77	37	37,0	45	45,0	3	3,0	11	11,0	3	3,0	1	1,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	12	33,3	18	50,0	5	13,9	1	2,8	67	1,86	1,83	24	35,8	27	40,3	3	4,5	10	14,9	2	3,0	1	1,5
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	20	8	40,0	11	55,0	1	5,0	0	0,0	33	1,65	1,70	13	39,4	18	54,5	0	0,0	1	3,0	1	3,0	0	0,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	48	14	29,2	27	56,3	6	12,5	1	2,1	90	1,88	1,91	36	40,0	38	42,2	3	3,3	9	10,0	3	3,3	1	1,1
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	9	28,1	17	53,1	5	15,6	1	3,1	62	1,94	1,93	23	37,1	24	38,7	3	4,8	9	14,5	2	3,2	1	1,6
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	16	5	31,3	10	62,5	1	6,3	0,0	0,0	28	1,75	1,87	13	46,4	14	50,0	0	0,0	0	0,0	1	3,6	0	0,0
KADIN	KADIN TOPLAM	8	6	75,0	2	25,0	0	0,0	0	0,0	10	1,25	1,16	1	10,0	7	70,0	0	0,0	2	20,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	3	75,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0	5	1,25	1,16	1	20,0	3	60,0	0	0,0	1	20,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	4	3	75,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0	5	1,25	1,16	0	0,0	4	80,0	0	0,0	1	20,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A11. KONUŞULANIN YAPTIĞI İŞTEKİ SEKTÖR SAYISI VE SEKTÖRÜ

TOPLAM		N	1		2		3		4		TOPLA M SEKTÖR	MEAN	MEDYAN	SEKTÖRLERİ							
														KENDİ İŞİ		AİLE İŞİ		ÖZEL SEKTÖR		DEVLET/KAMU	
			n	%	n	%	n	%	n	%				n	%	n	%	n	%		
	GENEL TOPLAM	56	41	73,2	13	23,2	1	1,8	1	1,8	74	1,32	1,15	36	48,6	25	33,8	11	14,9	2	2,7
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	23	63,9	11	30,6	1	2,8	1	2,8	52	1,44	1,23	24	46,2	16	30,8	10	19,2	2	3,8
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	20	18	90,0	2	10,0	0	0,0	0	0,0	22	1,10	1,05	12	54,5	9	40,9	1	4,5	0	0,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	48	35	72,9	11	22,9	2	4,2	0	0,0	64	1,33	1,17	29	45,3	24	37,5	9	14,1	2	3,1
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	20	62,5	10	31,3	2	6,3	0	0,0	47	1,47	1,25	20	42,6	16	34,0	9	19,1	2	4,3
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	16	15	93,8	1	6,3	0	0,0	0	0,0	17	1,06	1,07	9	52,9	8	47,1	0	0,0	0	0,0
KADIN	KADIN TOPLAM	8	6	75,0	2	25,0	0	0,0	0	0,0	10	1,25	1,16	7	70,0	1	10,0	2	20,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	3	75,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0	5	1,25	1,16	4	80,0	0	0,0	1	20,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	4	3	75,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0	5	1,25	1,16	3	60,0	1	20,0	1	20,0	0	0,0

TABLO A12.KONUŞULANIN HANE NÜFUSU

		N	1		2		3		4		5		6		TOPLAM KİŞİ SAYISI	MEAN	MEDYAN
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%			
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	17	23,9	35	49,3	7	9,9	10	14,1	1	1,4	1	1,4	159	2,24	2
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	3	8,3	16	44,4	7	19,4	8	22,2	1	2,8	1	2,8	99	2,75	2,43
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	14	40,0	19	54,3	0	0,0	2	5,7	0	0,0	0	0,0	60	1,71	1,70
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	4	7,4	33	61,1	7	13,0	8	14,8	1	1,9	1	1,9	134	2,48	2,19
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	0	0,0	16	50,0	7	21,9	7	21,9	1	3,1	1	3,1	92	2,88	2,50
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	4	18,2	17	77,3	0	0,0	1	4,5	0	0,0	0	0,0	42	1,91	1,91
KADIN	KADIN TOPLAM	17	13	76,5	2	11,8	0	0,0	2	11,8	0	0,0	0	0,0	25	1,47	1,15
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	3	75,0	0	0,0	0	0,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0	7	1,75	1,16
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	10	76,9	2	15,4	0	0,0	1	7,7	0	0,0	0	0,0	18	1,38	1,15

TABLO A13. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ CİNSİYET KOMPOZİSYONU

		N	YALNIZ ERKEK		YALNIZ KADIN		KADIN+ERKEK	
			n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	4	5,6	13	18,3	54	76,1
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	0	0,0	3	8,3	33	91,7
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	4	11,4	10	28,6	21	60,0
	ERKEK TOPLAM	54	4	7,4	0	0,0	50	92,6
ERKEK	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	0	0,0	0	0,0	32	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	4	18,2	0	0,0	18	81,8
	KADIN TOPLAM	17	0	0,0	13	76,5	4	23,5
KADIN	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	0	0,0	3	75,0	1	25,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	0	0,0	10	76,9	3	23,1

TABLO A14. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ TOPLAM ERKEK SAYISI

TOPLAM		N	1		2		3		4		TOPLAM ERKEK SAYISI	MEAN	MEDYAN
			n	%	n	%	n	%	n	%			
TOPLAM	GENEL TOPLAM	58	45	77,6	7	12,1	5	8,6	1	1,7	78	1,34	1,36
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	33	22	66,7	7	21,2	3	9,1	1	3,0	49	1,48	1,85
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	25	23	92,0	0	0,0	2	8,0	0	0,0	29	1,16	1,13
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	42	77,8	7	13,0	4	7,4	1	1,9	72	1,33	1,35
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	21	65,6	7	21,9	3	9,4	1	3,1	48	1,50	1,92
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	21	95,5	0	0,0	1	4,5	0	0,0	24	1,09	1,07
KADIN	KADIN TOPLAM	4	3	75,0	0	0,0	1	25,0	0	0,0	6	1,50	1,50
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	1,00	1,00
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	2	66,7	0	0,0	1	33,3	0	0,0	5	1,67	3,00

TABLO A15. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ TOPLAM KADIN SAYISI

TOPLAM		N	1		2		3		TOPLAM KADIN SAYISI	MEAN	MEDYAN
			n	%	n	%	n	%			
TOPLAM	GENEL TOPLAM	67	56	83,6	8	11,9	3	4,5	81	1,21	1,22
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	25	69,4	8	22,2	3	8,3	50	1,39	1,50
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	31	31	100,0	0	0,0	0	0,0	31	1,00	1,00
ERKEK	ERKEK TOPLAM	50	40	80,0	8	16,0	2	4,0	62	1,24	1,27
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	32	22	68,8	8	25,0	2	6,3	44	1,38	1,00
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	18	18	100,0	0	0,0	0	0,0	18	1,00	1,00
KADIN	KADIN TOPLAM	17	16	94,1	0	0,0	1	5,9	19	1,12	1,09
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	3	75,0	0	0,0	1	25,0	6	1,50	1,00
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	13	100,0	0	0,0	0	0,0	13	1,00	1,00

TABLO A16. KONUŞULANIN HANESİNDEKİLERİN STATÜSÜ

TOPLAM		N	HANE BAŞKANI ERKEK		HANE BAŞKANI BEKAR ERKEK		HANE BAŞKANI BEKAR KADIN		HANE BAŞKANI ERKEK EŞİ KADIN		ERKEK ÇOCUK		KIZ ÇOCUK		DİĞER ERKEK		DİĞER KADIN	
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	159	50	31,4	4	2,5	17	10,7	50	31,4	16	10,1	13	8,2	8	5,0	1	0,6
	61 YAŞ VE ALTI HB.	99	32	32,3	0	0,0	4	4,0	32	32,3	13	13,1	13	13,1	4	4,0	1	1,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ HB.	60	18	30,0	4	6,7	13	21,7	18	30,0	3	5,0	0	0,0	4	6,7	0	0,0
ERKEK	GENEL TOPLAM	134	50	37,3	4	3,0	0	0,0	50	37,3	13	9,7	11	8,2	5	3,7	1	0,7
	61 YAŞ VE ALTI HB.	92	32	34,8	0	0,0	0	0,0	32	34,8	12	13,0	11	12,0	4	4,3	1	1,1
	62 YAŞ VE ÜSTÜ HB.	42	18	42,9	4	9,5	0	0,0	18	42,9	1	2,4	0	0,0	1	2,4	0	0,0
KADIN	GENEL TOPLAM	25	0	0,0	0	0,0	17	68,0	0	0,0	3	12,0	2	8,0	3	12,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI HB.	7	0	0,0	0	0,0	4	57,1	0	0,0	1	14,3	2	28,6	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ HB.	18	0	0,0	0	0,0	13	72,2	0	0,0	2	11,1	0	0,0	3	16,7	0	0,0

TABLO A17. KONUŞULANIN EŞİNİN HAYATTA OLMA DURUMU, VEFAT ETTİ İSE VEFAT NEDENİ

		N	YAŞIYOR		VEFAT ETTİ		ECEL		HASTALIK		KAZA	
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	50	70,4	21	29,6	1	4,8	19	90,5	1	4,8
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	32	88,9	4	11,1	0	0,0	3	75,0	1	25,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	18	51,4	17	48,6	1	5,9	16	94,1	0	0,0
ERKEK	GENEL TOPLAM	54	50	92,6	4	7,4	0	0,0	4	100,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	32	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	18	81,8	4	18,2	0	0,0	4	100,0	0	0,0
KADIN	GENEL TOPLAM	17	0	0,0	17	100,0	1	5,9	15	88,2	1	5,9
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	0	0,0	4	100,0	0	0,0	3	75,0	1	25,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	0	0,0	13	100,0	1	7,7	12	92,3	0	0,0

TABLO A18. KONUŞULANIN EŞİNİN STATÜSÜ

		N	HB BAŞKANI ERKEK EŞİ KADIN	
			n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	50	50	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	32	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	18	100,0
	ERKEK TOPLAM	50	50	100,0
ERKEK	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	32	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	18	100,0
KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0

TABLO A19. KONUŞULANIN EŞİNİN YAŞI

		N	25-29		30-34		35-39		40-44		45-49		50-54		55-59		60-64		65-69		70-74		75-79		MEAN	MEDYAN
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
TOPLAM	GENEL TOPLAM	50	1	2,0	0	0,0	3	6,0	8	16,0	9	18,0	6	12,0	4	8,0	9	18,0	4	8,0	5	10,0	1	2,0	54,0	52,8
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	1	3,1	0	0,0	3	9,4	8	25,0	9	28,1	6	18,8	3	9,4	2	6,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	47,0	46,7
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	5,6	7	38,9	4	22,2	5	27,8	1	5,6	66,4	65,8
ERKEK	ERKEK TOPLAM	50	1	2,0	0	0,0	3	6,0	8	16,0	9	18,0	6	12,0	4	8,0	9	18,0	4	8,0	5	10,0	1	2,0	54,0	52,8
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	1	3,1	0	0,0	3	9,4	8	25,0	9	28,1	6	18,8	3	9,4	2	6,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	47,0	46,7
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	5,6	7	38,9	4	22,2	5	27,8	1	5,6	66,4	65,8
KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0

TABLO A20. KONUŞULANIN EŞİNİN DOĞUM YERİ İDARİ AYRIMI

		N	İL MERKEZ		İLÇE MERKEZ		KÖY	
			n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	50	1	2,0	5	10,0	44	88,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	1	3,1	5	15,6	26	81,3
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	0	0,0	0	0,0	18	100,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	50	1	2,0	5	10,0	44	88,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	1	3,1	5	15,6	26	81,3
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	0	0,0	0	0,0	18	100,0
KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A21. KONUŞULANIN EŞİNİN DOĞUM YERİNİN BÖLGESİ

		N	MARMARA BÖLGESİ		EGE BÖLGESİ		DOĞU ANADOLU	
			n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	50	47	94,0	1	2,0	2	4,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	29	90,6	1	3,1	2	6,3
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	18	100,0	0	0,0	0	0,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	50	47	94,0	1	2,0	2	4,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	29	90,6	1	3,1	2	6,3
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	18	100,0	0	0,0	0	0,0
KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A21.1. KONUŞULANIN EŞİ MARMARA BÖLGESİ DOĞUMLU İSE DOĞDUĞU İL

		N	İSTANBUL		BURSA		BALIKESİR		ÇANAKKALE	
			n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	47	0	0,0	45	95,7	1	2,1	1	2,1
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	29	0	0,0	27	93,1	1	3,4	1	3,4
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	0	0,0	18	100,0	0	0,0	0	0,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	47	0	0,0	45	95,7	1	2,1	1	2,1
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	29	0	0,0	27	93,1	1	3,4	1	3,4
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	0	0,0	18	100,0	0	0,0	0	0,0
KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A22. KONUŞULANIN EŞİNİN EĞİTİM DURUMU VE EĞİTİMİ YOKSA DÜZEYİ

TOPLAM		N	VAR		YOK		YOKSA DÜZEYİ					
							HİÇ YOK		OKUR YAZAR		İLKOKUL TERK	
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	50	38	76,0	12	24,0	10	83,3	1	8,3	1	8,3
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	30	93,8	2	6,3	0	0,0	1	50,0	1	50,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	8	44,4	10	55,6	10	100,0	0	0,0	0	0,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	50	38	76,0	12	24,0	10	83,3	1	8,3	1	8,3
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	30	93,8	2	6,3	0	0,0	1	50,0	1	50,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	8	44,4	10	55,6	10	100,0	0	0,0	0	0,0
KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A22.1 KONUŞULANIN EŞİNİN EĞİTİMİ VARSA EĞİTİM DÜZEYİ

TOPLAM		N	İLKOKUL MEZUN		ORTAOKUL TERK		LİSE MEZUNU	
			n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	38	36	94,7	1	2,6	1	2,6
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	30	28	93,3	1	3,3	1	3,3
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	8	8	100,0	0	0,0	0	0,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	38	36	94,7	1	2,6	1	2,6
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	30	28	93,3	1	3,3	1	3,3
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	8	8	100,0	0	0,0	0	0,0
KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A23. KONUŞULANIN EŞİNİN MEDENİ HALİ

TOPLAM		N	EVLİ	
			n	%
	GENEL TOPLAM	50	50	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	32	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	18	100,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	50	50	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	32	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	18	100,0
KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0

TABLO A24. KONUŞULANIN EŞİNİN ÇALIŞMA DURUMU

TOPLAM		N	ÇALIŞIR		ÇALIŞMAZ		ÇALIŞIR + EMEKLİ	
			n	%	n	%	n	%
	GENEL TOPLAM	50	34	68,0	13	26,0	3	6,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	24	75,0	5	15,6	3	9,4
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	10	55,6	8	44,4	0	0,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	50	34	68,0	13	26,0	3	6,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	24	75,0	5	15,6	3	9,4
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	10	55,6	8	44,4	0	0,0
KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A25. KONUŞULANIN EŞİ ÇALIŞMIYORSA ÇALIŞMAMA NEDENİ

TOPLAM		N	EV HANIMI		YAŞLILIK		SAĞLIK SORUNLARI - ENGELLİ	
			n	%	n	%	n	%
	GENEL TOPLAM	13	10	76,9	2	15,4	1	7,7
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	5	5	100,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	8	5	62,5	2	25,0	1	12,5
ERKEK	ERKEK TOPLAM	13	10	76,9	2	15,4	1	7,7
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	5	5	100,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	8	5	62,5	2	25,0	1	12,5
KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A26. KONUŞULANIN EŞİ ÇALIŞIYORSA YAPTIĞI İŞ SAYISI VE İŞLERİ

TOPLAM		N	1		2		3		TOPLAM İŞ SAYILARI	MEAN	MEDYAN	İŞLERİ									
												HAYVANCILIK		TARIM		ORMANCILIK		ESNAF/ ZANAATKAR		İŞÇİ / MEMUR	
			n	%	n	%	n	%				n	%	n	%	n	%	n	%		
	GENEL TOPLAM	37	17	45,9	17	45,9	3	8,1	60	1,62	1,58	11	18,3	29	48,3	0	0,0	0	0,0	10	16,7
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	27	10	37,0	14	51,9	3	11,1	47	1,74	1,75	6	12,8	22	46,8	0	0,0	0	0,0	9	19,1
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	10	7	70,0	3	30,0	0	0,0	13	1,30	1,21	5	38,5	7	53,8	0	0,0	0	0,0	1	7,7
ERKEK	ERKEK TOPLAM	37	17	45,9	17	45,9	3	8,1	60	1,62	1,58	11	18,3	29	48,3	0	0,0	0	0,0	10	16,7
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	27	10	37,0	14	51,9	3	11,1	47	1,74	1,75	6	12,8	22	46,8	0	0,0	0	0,0	9	19,1
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	10	7	70,0	3	30,0	0	0,0	13	1,30	1,21	5	38,5	7	53,8	0	0,0	0	0,0	1	7,7
KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0,00	0,00	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0,00	0,00	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0,00	0,00	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A27. KONUŞULANIN EŞİNİN YAPTIĞI İŞTEKİ SEKTÖR SAYISI VE SEKTÖRÜ

TOPLAM		N	1		2		3		TOPLAM SEKTÖR SAYILARI	MEAN	MEDYAN	SEKTÖRLERİ							
			n	%	n	%	n	%				KENDİ İŞİ		AİLE İŞİ		ŞAHİŞ YANI		ÖZEL SEKTÖR	
												n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	37	22	59,5	14	37,8	1	2,7	53	1,43	1,34	7	13,2	26	49,1	3	5,7	17	32,1
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	27	12	44,4	14	51,9	1	3,7	43	1,59	1,60	6	14,0	18	41,9	2	4,7	17	39,5
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	10	10	100,0	0	0,0	0	0,0	10	1,00	1,00	1	10,0	8	80,0	1	10,0	0	0,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	37	22	59,5	14	37,8	1	2,7	53	1,43	1,34	7	13,2	26	49,1	3	5,7	17	32,1
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	27	12	44,4	14	51,9	1	3,7	43	1,59	1,60	6	14,0	18	41,9	2	4,7	17	39,5
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	10	10	100,0	0	0,0	0	0,0	10	1,00	1,00	1	10,0	8	80,0	1	10,0	0	0,0
KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,00	0,00	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,00	0,00	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,00	0,00	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A28. KONUŞULANIN HANESİNDE ÇOCUK OLMA DURUMU VE CİNSİYET KOMPOZİSYONU

TOPLAM		N	VAR		YOK		VAR İSE CİNSİYET KOMPOZİSYONU					
							YALNIZ KIZ		YALNIZ ERKEK		KIZ + ERKEK	
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	18	25,4	53	74,6	5	27,8	8	44,4	5	27,8
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	15	41,7	21	58,3	5	33,3	5	33,3	5	33,3
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	3	8,6	32	91,4	0	0,0	3	100,0	0	0,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	15	27,8	39	72,2	5	33,3	6	40,0	4	26,7
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	14	43,8	18	56,3	5	35,7	5	35,7	4	28,6
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	1	4,5	21	95,5	0	0,0	1	100,0	0	0,0
KADIN	KADIN TOPLAM	17	3	17,6	14	82,4	0	0,0	2	66,7	1	33,3
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	1	25,0	3	75,0	0	0,0	0	0,0	1	25,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	2	15,4	11	84,6	0	0,0	2	100,0	0	0,0

TABLO A29. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ TOPLAM ÇOCUK SAYISI

TOPLAM		N	1		2		3		4		TOPLAM ÇOCUK SAYISI	MEAN	MEDYAN
			n	%	n	%	n	%	n	%			
	GENEL TOPLAM	18	11	61,1	4	22,2	2	11,1	1	5,6	29	1,61	1,31
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	15	8	53,3	4	26,7	2	13,3	1	6,7	26	1,73	1,18
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	3	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	1,00	1,00
ERKEK	ERKEK TOPLAM	15	9	60,0	4	26,7	1	6,7	1	6,7	24	1,60	1,33
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	14	8	57,1	4	28,6	1	7,1	1	7,1	23	1,64	1,00
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	1,00	1,00
KADIN	KADIN TOPLAM	3	2	66,7	0	0,0	1	33,3	0	0,0	5	1,67	1,25
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	0	0,0	0	0,0	1	100,0	0	0,0	3	3,00	3,00
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	2	2	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	1,00	1,00

TABLO A30. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ TOPLAM ERKEK ÇOCUK SAYISI

TOPLAM		N	1		2		3		TOPLAM ERKEK ÇOCUK	MEAN	MEDYAN
			n	%	n	%	n	%			
TOPLAM	GENEL TOPLAM	13	11	84,6	1	7,7	1	7,7	16	1,23	1,10
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	10	8	80,0	1	10,0	1	10,0	13	1,30	1,12
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	3	100,0	0	0,0	0	0,0	3	1,00	1,00
ERKEK	ERKEK TOPLAM	10	8	80,0	1	10,0	1	10,0	13	1,30	1,12
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	9	7	77,8	1	11,1	1	11,1	12	1,33	1,14
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	1	1,00	1,00
KADIN	KADIN TOPLAM	3	3	100,0	0	0,0	0	0,0	3	1,00	1,00
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	1	1,00	1,00
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	2	2	100,0	0	0,0	0	0,0	2	1,00	1,00

TABLO A31. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ TOPLAM KIZ ÇOCUK SAYISI

TOPLAM		N	1		2		TOPLAM KIZ ÇOCUK SAYISI	MEAN	MEDYAN
			n	%	n	%			
TOPLAM	GENEL TOPLAM	10	7	70,0	3	30,0	13	1,30	1,21
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	10	7	70,0	3	30,0	13	1,30	1,21
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,00	0,00
ERKEK	ERKEK TOPLAM	9	7	77,8	2	22,2	11	1,22	1,14
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	9	7	77,8	2	22,2	11	1,22	1,14
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,00	0,00
KADIN	KADIN TOPLAM	1	0	0,0	1	100,0	2	2,00	1,00
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	0	0,0	1	100,0	2	2,00	1,00
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,00	0,00

TABLO A32. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK ÇOCUKLARIN YAŞLARI

TOPLAM		N	0-4		5-9		10-14		15-19		20-24		25-29		30-34		35-39		MEAN	MEDYAN	
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%					
	GENEL TOPLAM	29	2	6,9	2	6,9	6	20,7	12	41,4	3	10,3	0	0,0	2	6,9	2	6,9	17,00	16,23	
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	26	2	7,7	2	7,7	6	23,1	13	50,0	2	7,7	0	0,0	0	0,0	1	3,8	15,00	15,65	
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	66,7	1	33,3	33,60	32,00	
ERKEK	COCUK	ERKEK TOPLAM	16	1	6,3	2	12,5	3	18,8	4	25,0	2	12,5	0	0,0	2	12,5	2	12,5	18,50	16,50
		61 YAŞ VE ALTI H.B.	13	1	7,7	2	15,4	3	23,1	4	30,8	2	15,4	0	0,0	0	0,0	1	7,7	15,07	15,60
		62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	66,7	1	33,3	33,66	30,25
KIZ	COCUK	KADIN TOPLAM	13	1	7,7	0	0,0	3	23,1	8	61,5	1	7,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	15,07	16,06
		61 YAŞ VE ALTI H.B.	13	1	7,7	0	0,0	3	23,1	8	61,5	1	7,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	15,07	16,06
		62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,00	0,00

TABLO A33. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK ÇOCUKLARIN DOĞUM YERİ İDARİ AYRIMI

TOPLAM		N	İL MERKEZ		İLÇE MERKEZ		KÖY	
			n	%	n	%	n	%
	GENEL TOPLAM	29	1	3,4	13	44,8	15	51,7
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	26	1	3,8	13	50,0	14	53,8
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	0	0,0	0	0,0	1	33,3
ERKEK ÇOCUK	ERKEK TOPLAM	16	1	6,3	6	37,5	9	56,3
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	13	1	7,7	6	46,2	6	46,2
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	0	0	0	0,0	3	100,0
KIZ ÇOCUK	KADIN TOPLAM	13	0	0	7	53,8	6	46,2
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	13	0	0,0	7	53,8	6	46,2
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0

TABLO A34. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK ÇOCUKLARIN DOĞUM YERİ BÖLGESİ

TOPLAM		N	MARMARA BÖLGESİ	
			n	%
	GENEL TOPLAM	29	29	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	26	26	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	3	100,0
ERKEK ÇOCUK	ERKEK TOPLAM	16	16	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	13	13	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	3	100,0
KIZ ÇOCUK	KADIN TOPLAM	13	13	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	13	13	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0

TABLO A34.1. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK ÇOCUKLAR MARMARA BÖLGESİ DOĞUMLU İSE DOĞDUKLARI İL

TOPLAM		N	BURSA	
			n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	29	29	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	26	26	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	3	100,0
	ERKEK TOPLAM	16	16	100,0
ERKEK ÇOCUK	61 YAŞ VE ALTI H.B.	13	13	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	3	100,0
	KADIN TOPLAM	13	13	0,0
KIZ ÇOCUK	61 YAŞ VE ALTI H.B.	13	13	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0

TABLO A35. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK ÇOCUKLARIN EĞİTİM DURUMU VE EĞİTİMİ YOKSA DÜZEYİ

TOPLAM		N	VAR		6 YAŞ ALTI		CEVAPSIZ	
			n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	29	25	86,2	2	6,9	2	6,9
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	26	22	84,6	2	7,7	2	7,7
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	3	100,0	0	0,0	0	0,0
	ERKEK TOPLAM	16	13	81,3	1	6,3	2	12,5
ERKEK ÇOCUK	61 YAŞ VE ALTI H.B.	13	10	76,9	1	7,7	2	15,4
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	3	100,0	0	0,0	0	0,0
	KADIN TOPLAM	13	12	92,3	1	7,7	0	0,0
KIZ ÇOCUK	61 YAŞ VE ALTI H.B.	13	12	92,3	1	7,7	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A35.1. KONUŞULANIN HANESİNDE KIZ VE ERKEK ÇOCUKLARIN EĞİTİMİ VARSA EĞİTİM DÜZEYİ

TOPLAM		N	İLKOKUL DEVAM		İLKOKUL MEZUN		ORTAOKUL DEVAM		ORTAOKUL MEZUN		LİSE DEVAM		LİSE MEZUN		LİSE TERK		ÜNİVERSİTE DEVAM		ÜNİVERSİTE MEZUN	
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	25	5	20,0	3	12,0	3	12,0	1	4,0	6	24,0	3	12,0	1	4,0	1	4,0	2	8,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	22	5	22,7	1	4,5	3	13,6	1	4,5	6	27,3	3	13,6	1	4,5	1	4,5	1	4,5
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	0	0,0	2	66,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0,0	1	33,3
ERKEK ÇOCUK	ERKEK TOPLAM	13	5	38,5	3	23,1	0	0,0	1	7,7	1	7,7	1	7,7	1	7,7	0	0,0	1	7,7
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	10	5	50,0	1	10,0	0	0,0	1	10,0	1	10,0	1	10,0	1	10,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	0	0,0	2	66,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	33,3
KIZ ÇOCUK	KADIN TOPLAM	12	0	0,0	0	0,0	3	25,0	0	0,0	5	41,7	2	16,7	0	0,0	1	8,3	1	8,3
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	12	0	0,0	0	0,0	3	25,0	0	0,0	5	41,7	2	16,7	0	0,0	1	8,3	1	8,3
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0,0

TABLO A36. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK ÇOCUKLARIN MEDENİ HALLERİ

TOPLAM		N	14 YAŞ ALTI		BEKAR		EŞİNDEN AYRILMIŞ	
			n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	29	7	24,1	19	65,5	3	10,3
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	26	7	26,9	18	69,2	1	3,8
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	0	0,0	1	33,3	2	66,7
ERKEK ÇOCUK	ERKEK TOPLAM	16	3	18,8	10	62,5	3	18,8
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	13	3	23,1	9	69,2	1	7,7
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	0	0,0	1	33,3	2	66,7
KIZ ÇOCUK	KADIN TOPLAM	13	4	30,8	9	69,2	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	13	4	30,8	9	69,2	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A37.KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK ÇOCUKLARIN ÇALIŞMA DURUMLARI

TOPLAM		N	14 YAŞ ALTI		ÇALIŞIR		ÇALIŞMAZ		BOŞ BELİRSİZ	
			n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	29	7	24,1	7	24,1	13	44,8	2	6,9
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	26	7	26,9	4	15,4	13	50,0	2	7,7
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	0	0,0	3	0,0	0	0,0	0	0,0
	ERKEK TOPLAM	16	4	25,0	5	31,3	6	37,5	1	6,3
ERKEK ÇOCUK	61 YAŞ VE ALTI H.B.	13	4	30,8	2	15,4	6	46,2	1	7,7
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	0	0,0	3	100,0	0	0,0	0	0,0
	KADIN TOPLAM	13	3	23,1	2	15,4	7	53,8	1	7,7
KIZ ÇOCUK	61 YAŞ VE ALTI H.B.	13	3	23,1	2	15,4	7	53,8	1	7,7
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A38. KONUŞULANIN KIZ ERKEK ÇOCUK ÇALIŞMIYORSA ÇALIŞMAMA NEDENİ

TOPLAM		N	ÖĞRENCİ		EMEKLİ		İŞ BULAMADIĞI İÇİN		ÇALIŞMAK İSTEMİYOR	
			n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	13	10	76,9	1	7,7	1	7,7	1	7,7
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	6	3	50,0	1	16,7	1	16,7	1	16,7
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	ERKEK TOPLAM	6	3	50,0	1	16,7	1	16,7	1	16,7
ERKEK ÇOCUK	61 YAŞ VE ALTI H.B.	6	3	50,0	1	16,7	1	16,7	1	16,7
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	KADIN TOPLAM	7	7	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
KIZ ÇOCUK	61 YAŞ VE ALTI H.B.	7	7	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A39. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KIZ VE ERKEK ÇOCUKLAR ÇALIŞIYORSA YAPTIĞI İŞ SAYISI VE İŞLERİ

TOPLAM		N	1		2		TOPLAM İŞ SAYILARI	MEAN	MEDYAN	İŞLERİ					
			n	%	n	%				HAYVANCILIK		TARIM		İŞÇİ / MEMUR	
										n	%	n	%	n	%
	GENEL TOPLAM	7	5	71,4	2	28,6	9	1,29	1,2	3	33,3	3	33,3	3	33,3
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	2	50,0	2	50,0	6	1,50	1,25	1	16,7	2	33,3	3	50,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	3	100,0	0	0,0	3	1,00	1,00	2	66,7	1	33,3	0	0,0
ERKEK ÇOCUK	ERKEK TOPLAM	5	3	60,0	2	40,0	7	1,40	1,33	3	42,9	3	42,9	1	14,3
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	2	0	0,0	2	100,0	4	2,00	1,00	1	25,0	2	50,0	1	25,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	3	100,0	0	0,0	3	1,00	1,00	2	66,7	1	0,0	0	0,0
KIZ ÇOCUK	KADIN TOPLAM	2	2	100,0	0	0,0	2	1,00	1,00	0	0,0	0	0,0	2	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	2	2	100,0	0	0,0	2	1,00	1,00	0	0,0	0	0,0	2	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,00	0,00	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A40. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ ÇALIŞAN KIZ VE ERKEK ÇOCUKLARIN YAPTIKLARI İŞTEKİ SEKTÖR SAYISI VE SEKTÖRÜ

TOPLAM		N	1		2		TOPLAM SEKTÖR SAYILARI	MEAN	MEDYAN	SEKTÖRLERİ					
										KENDİ İŞİ		AİLE İŞİ		ÖZEL SEKTÖR	
			n	%	n	%				n	%	n	%	n	%
	GENEL TOPLAM	7	6	85,7	1	14,3	8	1,14	1,08	2	25,0	3	37,5	3	37,5
61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	3	75,0	1	25,0	5	1,25	1,10	0	0,0	2	40,0	3	60,0	
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	3	100,0	0	0,0	3	1,00	1,00	2	66,7	1	0,0	0	0,0
	ERKEK TOPLAM	5	4	80,0	1	20,0	6	1,20	1,12	2	33,3	3	50,0	1	16,7
61 YAŞ VE ALTI H.B.	2	1	50,0	1	50,0	3	1,50	1,16	0	0,0	2	66,7	1	33,3	
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	3	100,0	0	0,0	3	1,00	1,00	2	66,7	1	33,3	0	0,0
	KADIN TOPLAM	2	2	100,0	0	0,0	2	1,00	1,00	0	0,0	0	0,0	2	100,0
61 YAŞ VE ALTI H.B.	2	2	100,0	0	0,0	2	1,00	1,00	0	0,0	0	0,0	2	100,0	
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,00	0,00	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A41. KONUŞULANIN HANESİNDE DİĞER OLMA DURUMU VE CİNSİYET KOMPOZİSYONU

TOPLAM		N	VAR		YOK		VARSA CİNSİYET KOMPOZİSYONU			
							YALNIZ ERKEK		KADIN + ERKEK	
			n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	7	9,9	64	90,1	7	100,0	1	14,3
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	4	11,1	32	88,9	3	75,0	1	25,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	3	8,6	32	91,4	4	100,0	0	0,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	5	9,3	49	90,7	4	80,0	1	20,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	4	12,5	28	87,5	3	75,0	1	25,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	1	4,5	21	95,5	1	100,0	0	0,0
KADIN	KADIN TOPLAM	17	3	17,6	14	82,4	3	100,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	0	0,0	4	100,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	3	23,1	10	76,9	3	100,0	0	0,0

TABLO A42. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ TOPLAM DİĞER SAYISI

TOPLAM		N	1		2		TOPLAM DİĞER SAYISI	MEAN	MEDYAN
			n	%	n	%			
	GENEL TOPLAM	7	5	71,4	2	28,6	9	1,29	1,2
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	3	75,0	1	25,0	5	1,25	1,16
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	2	66,7	1	33,3	4	1,33	1,25
ERKEK	ERKEK TOPLAM	5	4	80,0	1	20,0	6	1,20	1,12
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	3	75,0	1	25,0	5	1,25	1,16
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	1	1	100,0	0	0,0	1	1,00	1,00
KADIN	KADIN TOPLAM	2	1	50,0	1	50,0	3	1,50	1,50
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,00	0,00
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	2	1	50,0	1	50,0	3	1,50	1,50

TABLO A43. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ TOPLAM DİĞER ERKEK SAYISI

TOPLAM		N	1		2		TOPLAM DİĞER ERKEK	MEAN	MEDYAN
			n	%	n	%			
TOPLAM	GENEL TOPLAM	7	6	85,7	1	14,3	8	1,14	1,08
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	4	100	0	0,0	4	1,00	1,00
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	2	66,7	1	33,3	4	1,33	1,25
ERKEK	ERKEK TOPLAM	5	5	100,0	0	0,0	5	1,00	1,00
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	4	100,0	0	0,0	4	1,00	1,00
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	1	1	100,0	0	0,0	1	1,00	1,00
KADIN	KADIN TOPLAM	2	1	50,0	1	50,0	3	1,50	1,50
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,00	0,00
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	2	1	50,0	1	50,0	3	1,50	1,00

TABLO A44. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ TOPLAM DİĞER KADIN SAYISI

TOPLAM		N	1		TOPLAM DİĞER KADIN	MEAN	MEDYAN
			n	%			
TOPLAM	GENEL TOPLAM	1	1	100,0	1	1,00	1
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	1	100,0	1	1,00	1,00
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,00	0,00
ERKEK	ERKEK TOPLAM	1	1	100,0	1	1,00	1,00
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	1	100,0	1	1,00	1,00
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,00	0,00
KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0	0	0,00	0,00
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,00	0,00
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,00	0,00

TABLO A45. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN HANEDEKİ STATÜSÜ

TOPLAM		N	H.B. ERKEĞİN ANNESİ		H.B. ERKEĞİN BABASI		ERKEK TORUN		H.B. ERKEĞİN ERKEK KARDEŞİ	
			n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	9	1	11,1	2	22,2	5	55,6	1	11,1
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	5	1	20	2	40,0	1	20,0	1	20,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	4	0	0,0	0	0,0	4	100,0	0	0,0
DİĞER ERKEK	ERKEK TOPLAM	8	0	0,0	2	25,0	5	62,5	1	12,5
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	0	0,0	2	50,0	1	25,0	1	25,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	4	0	0,0	0	0,0	4	100,0	0	0,0
DİĞER KADIN	KADIN TOPLAM	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	1	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A46. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN HANEDEKİ CİNSİYET KOMPOZİSYONU

TOPLAM		N	ERKEK		KADIN+ERKEK	
			n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	9	7	77,8	2	22,2
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	5	3	60,0	2	40,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	4	4	100,0	0	0,0
DİĞER ERKEK	GENEL TOPLAM	8	7	87,5	1	12,5
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	3	75,0	1	25,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	4	4	100,0	0	0,0
DİĞER KADIN	GENEL TOPLAM	1	0	0,0	1	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	0	0,0	1	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0

TABLO A47. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEK YAŞLARI

TOPLAM		N	6		10		12		17		92		BİLMEZ HATIRLAMAZ		MEAN	MEDYAN
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
TOPLAM	GENEL TOPLAM	9	1	11,1	2	22,2	1	11,1	1	11,1	1	11,1	3	33,3	24,5	11,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	6	0	0,0	1	16,7	1	16,7	0	0,0	1	16,7	3	50,0	38,0	12,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	1	33,3	1	33,3	0	0,0	1	33,3	0	0,0	0	0,0	11,0	10,0
	ERKEK TOPLAM	8	1	12,5	2	25,0	1	12,5	1	12,5	1	12,5	2	25,0	24,5	11,0
DİĞER ERKEK	61 YAŞ VE ALTI H.B.	5	0	0,0	1	20,0	1	20,0	0	0,0	1	20,0	2	40,0	38,0	12,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	1	33,3	1	33,3	0	0,0	1	33,3	0	0,0	0	0,0	11,0	10,0
	KADIN TOPLAM	1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	100,0	0,00	0,00
DİĞER KADIN	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	100,0	0,00	0,00
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,00	0,00

TABLO A48. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN DOĞUM YERİ İDARİ AYIRIMLARI

TOPLAM		N	İLÇE MERKEZ		KÖY	
			n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	9	3	33,3	6	66,7
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	5	1	20,0	4	80,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	4	2	50,0	2	50,0
	ERKEK TOPLAM	8	3	37,5	5	62,5
DİĞER ERKEK	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	1	25,0	3	75,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	4	2	50,0	2	50,0
	KADIN TOPLAM	1	0	0,0	1	100,0
DİĞER KADIN	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	0	0,0	1	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0

TABLO A49. KONUŞLANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN DOĞRUM YERİ BÖLGESİ

TOPLAM		N	MARMARA BÖLGESİ	
	GENEL TOPLAM		9	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.		5	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.		4	100,0
DİĞER ERKEK	GENEL TOPLAM	8	8	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	4	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	4	4	100,0
DİĞER KADIN	GENEL TOPLAM	1	1	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	1	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0

TABLO A49.1 KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLER MARMARA BÖLGESİ DOĞUMLU İSE DOĞDUKLARI İL

TOPLAM		N	BURSA	
			n	%
	GENEL TOPLAM		9	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.		5	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.		4	100,0
DİĞER ERKEK	ERKEK TOPLAM	8	8	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	4	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	4	4	100,0
DİĞER KADIN	KADIN TOPLAM	1	1	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	1	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0

TABLO A50. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN EĞİTİM DURUMU VE EĞİTİMİ YOKSA DÜZEYİ

TOPLAM		N	VAR		YOK		BB		6 YAŞ ALTI		YOKSA DÜZEYİ	
			n	%	n	%	n	%	n	%	HİÇ YOK	
											n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	9	4	44,4	1	11,1	3	33,3	1	11,1	1	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	5	1	20,0	1	20,0	3	60,0	0	0,0	1	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	4	3	75,0	0	0,0	0	0,0	1	25,0	0	0,0
DİĞER ERKEK	ERKEK TOPLAM	8	4	50,0	1	12,5	2	25,0	1	12,5	1	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	1	25,0	1	25,0	2	50,0	0	0,0	1	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	4	3	75,0	0	0,0	0	0,0	1	25,0	0	0,0
DİĞER KADIN	KADIN TOPLAM	1	0	0,0	0	0,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	0	0,0	0	0,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A50.1. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN EĞİTİMİ VAR EĞİTİM DÜZEYİ

TOPLAM		N	İLKOKUL DEVAM		LİSE DEVAM	
			n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	4	3	75,0	1	25,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	1	100,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	2	66,7	1	33,3
DİĞER ERKEK	ERKEK TOPLAM	4	3	75,0	1	25,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	1	100,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	3	2	66,7	1	33,3
DİĞER KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0

TABLO A51. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN MEDENİ HALLERİ

TOPLAM		N	14 YAŞ ALTI		BEKAR		EVLİ		EŞİNDEN AYRILMIŞ		EŞİ ÖLMÜŞ	
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	9	4	44,4	1	11,1	2	22,2	1	11,1	1	11,1
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	5	1	20,0	0	0,0	2	40,0	1	20,0	1	20,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	4	3	75,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
DİĞER ERKEK	ERKEK TOPLAM	8	4	50,0	1	12,5	1	12,5	1	12,5	1	12,5
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	1	25,0	0	0,0	1	25,0	1	25,0	1	25,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	4	3	75,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
DİĞER KADIN	KADIN TOPLAM	1	0	0,0	0	0,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	0	0,0	0	0,0	1	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A52. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN ÇALIŞMA DURUMLARI

TOPLAM		N	14 YAŞ ALTI		ÇALIŞIR		ÇALIŞMAZ	
			n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	9	4	44,4	1	11,1	4	44,4
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	5	1	20,0	1	20,0	3	60,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	4	3	75,0	0	0,0	1	25,0
DİĞER ERKEK	ERKEK TOPLAM	8	4	50,0	1	12,5	3	37,5
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	1	25,0	1	25,0	2	50,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	4	3	75,0	0	0,0	1	25,0
DİĞER KADIN	KADIN TOPLAM	1	0	0,0	0	0,0	1	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	0	0,0	0	0,0	1	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A53. HANEDE BULUNAN DİĞER KADIN VE ERKEKLER ÇALIŞMIYORSA ÇALIŞMAMA NEDENİ

TOPLAM		N	ÖĞRENCİ		YAŞLILIK	
			n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	4	1	25,0	3	75,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	3	0	0,0	3	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	1	1	100,0	0	0,0
DİĞER ERKEK	ERKEK TOPLAM	3	1	33,3	2	66,7
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	2	0	0,0	2	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	1	1	100,0	0	0,0
DİĞER KADIN	KADIN TOPLAM	1	0	0,0	1	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	0	0,0	1	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0

TABLO A54. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ KADIN VE ERKEKLER ÇALIŞIYORSA YAPTIĞI İŞ SAYISI VE İŞLERİ

TOPLAM		N	2		TOPLAM İŞ SAYILARI	MEAN	MEDYAN	İŞLERİ			
			n	%				TARIM		İŞÇİ / MEMUR	
TOPLAM	GENEL TOPLAM	1	1	100,0	2	2,0	2	1	50,0	1	50,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	1	100,0	2	2,0	2,0	1	50,0	1	50,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0
DİĞER ERKEK	ERKEK TOPLAM	1	1	100,0	2	2,0	2,0	1	50,0	1	50,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	1	100,0	2	2,0	2,0	1	50,0	1	50,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0
DİĞER KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A55. KONUŞULANIN HANESİNDEKİ DİĞER KADIN VE ERKEKLERİN YAPTIĞI İŞTEKİ SEKTÖRÜ VE SEKTÖR SAYILARI

TOPLAM		N	2		TOPLAM İŞ SAYILARI	MEAN	MEDYAN	SEKTÖRÜ			
								ÖZEL SEKTÖR		AİLE İŞİ	
			n	%				n	%	n	%
	GENEL TOPLAM	1	1	100,0	2	2,00	2	1	50,0	1	50,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	1	100,0	2	2,00	2,00	1	50,0	1	50,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,00	0,00	0	0,0	0	0,0
DİĞER ERKEK	ERKEK TOPLAM	1	1	100,0	2	2,00	2,00	1	50,0	1	50,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	1	100,0	2	2,00	2,00	1	0,0	1	50,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,00	0,00	0	0,0	0	0,0
DİĞER KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0	0	0,00	0,00	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,00	0,00	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,00	0,00	0	0,0	0	0,0

TABLO A56. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN OLMA DURUMU, VARSA SAYISI

		N	VAR		YOK		VARSAYISI																		
							1		2		3		4		5		6		7		9		TOPLA M KİŞİ	MEAN	MEDYA N
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%			
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	62	87,3	9	12,7	7	11,3	13	21,0	11	17,7	12	19,4	8	12,9	7	11,3	3	4,8	1	1,6	226	3,18	3,50
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	29	80,6	7	19,4	5	17,2	9	31,0	7	24,1	8	27,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	76	2,11	2,57
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	33	94,3	2	5,7	2	6,1	4	12,1	4	12,1	4	12,1	8	24,2	7	21,2	3	9,1	1	3,0	150	4,29	4,81
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	46	85,2	8	14,8	6	13,0	13	28,3	9	19,6	8	17,4	5	10,9	4	8,7	1	2,2	0	0,0	147	2,72	2,94
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	25	78,1	7	21,9	4	16,0	9	36,0	7	28,0	5	20,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	63	1,97	2,44
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	21	95,5	1	4,5	2	9,5	4	1,0	2	9,5	3	14,3	5	23,8	4	19,0	1	4,8	0	0,0	84	3,82	4,33
KADIN	KADIN TOPLAM	17	16	94,1	1	5,9	1	6,3	0	0,0	2	12,5	4	25,0	3	18,8	3	18,8	2	12,5	1	6,3	79	4,65	4,83
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	4	100,0	0	0,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0	3	75,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	13	3,25	3,83
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	12	92,3	1	7,7	0	0,0	0	0,0	2	16,7	1	8,3	3	25,0	3	25,0	2	16,7	1	8,3	66	5,08	6,50

TABLO A57. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN STATÜSÜ

TOPLAM		N	KIZ ÇOCUK		ERKEK ÇOCUK		H.B. ERKEK	
			n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	226	124	54,9	101	44,7	1	0,4
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	76	43	56,6	33	43,4	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	150	81	54,0	68	45,3	1	0,7
H.D. YAŞAYAN ERKEK	ERKEK TOPLAM	102	0	0,0	101	99,0	1	1,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	33	0	0,0	33	100,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	69	0	0,0	68	98,6	1	1,4
H.D. YAŞAYAN KADIN	KADIN TOPLAM	124	124	100,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	43	43	100,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	81	81	100,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A58. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN CİNSİYETİ

TOPLAM		N	KADIN		ERKEK	
			n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	226	124	54,9	102	45,1
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	76	43	56,6	33	43,4
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	150	81	54,0	69	46,0
H.D. YAŞAYAN ERKEK	GENEL TOPLAM	102	0	0,0	102	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	33	0	0,0	33	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	69	0	0,0	69	100,0
H.D. YAŞAYAN KADIN	GENEL TOPLAM	124	124	100,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	43	43	100,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	81	81	100,0	0	0,0

TABLO A.59. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN YAŞI

TOPLAM		N	10-14		15-19		20-24		25-29		30-34		35-39		40-44		45-49		50-54		55-59		60-64		65-69		70-74		75-79		BH		MEAN	MEDYAN
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%				
TOPLAM	GENEL TOPLAM	226	1	0,4	4	1,8	25	11,1	19	8,4	12	5,3	26	11,5	31	13,7	20	8,8	10	4,4	12	5,3	6	2,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	60	26,5	38	39
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	76	1	1,3	4	5,3	24	31,6	18	23,7	5	6,6	9	11,8	5	6,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	10	13,2	27	26
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	150	0	0,0	0	0,0	1	0,7	1	0,7	7	4,7	17	11,3	26	17,3	20	13,3	10	6,7	12	8,0	6	4,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	50	33,3	45	44
H. D. YAŞ. ERKEK	ERKEK TOPLAM	102	0	0,0	2	2,0	11	10,8	7	6,9	6	5,9	15	14,7	17	16,7	10	9,8	4	3,9	6	5,9	2	2,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	22	21,6	38	39
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	33	0	0,0	2	6,1	10	30,3	7	21,2	3	9,1	5	15,2	1	3,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	5	15,2	27	26
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	69	0	0,0	0	0,0	1	1,4	0	0,0	3	4,3	10	14,5	16	23,2	10	14,5	4	5,8	6	8,7	2	2,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	17	24,6	44	43
H. D. YAŞ. KADIN	KADIN TOPLAM	124	1	0,8	2	1,6	14	11,3	12	9,7	6	4,8	11	8,9	14	11,3	10	8,1	6	4,8	6	4,8	4	3,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	38	30,6	38	38
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	43	1	2,3	2	4,7	14	32,6	11	25,6	2	4,7	4	9,3	4	9,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	5	11,6	27	25
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	81	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	1,2	4	4,9	7	8,6	10	12,3	10	12,3	6	7,4	6	7,4	4	4,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	33	40,7	46	46

TABLO A60. KONUŞULANIN HANESİNİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN DOĞUM YERİ İDARİ AYRIMI

TOPLAM		N	YURTIÇİ		YURTIÇİ İSE İDARİ AYRIMI					
					İL MERKEZ		İLÇE MERKEZ		KÖY	
			n	%	n	%	n	%	n	%
	GENEL TOPLAM	226	226	100,0	6	2,7	25	11,1	195	86,3
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	76	76	100	3	3,9	24	31,6	49	64,5
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	150	150	100,0	3	2,0	1	0,7	146	97,3
H.D. YAŞ. ERKEK	ERKEK TOPLAM	102	102	100,0	2	2,0	13	12,7	87	85,3
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	33	33	100,0	1	3,0	12	36,4	20	60,6
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	69	69	100,0	1	1,4	1	1,4	67	97,1
H.D. YAŞ. KADIN	KADIN TOPLAM	124	124	100,0	4	3,2	12	9,7	108	87,1
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	43	43	100,0	2	4,7	12	27,9	29	67,4
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	81	81	100,0	2	2,5	0	0,0	79	97,5

TABLO A61. KONUŞULANIN HANESİNİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN DOĞUM YERİ BÖLGESİ

TOPLAM		N	MARMARA BÖLGESİ		DOĞU ANADOLU		GÜNEYDOĞU ANADOLU	
			n	%	n	%	n	%
	GENEL TOPLAM	226	224	99,1	1	0,4	1	0,4
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	76	74	97,4	1	1,3	1	1,3
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	150	150	100,0	0	0,0	0	0,0
H.D. YAŞAYAN ERKEK	ERKEK TOPLAM	102	100	98,0	1	1,0	1	1,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	33	31	93,9	1	3,0	1	3,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	69	69	100,0	0	0,0	0	0,0
H.D. YAŞAYAN KADIN	KADIN TOPLAM	124	124	100,0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	43	43	100,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	81	81	100,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A61.1. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLER MARMARA BÖLGESİ DOĞUMLU İSE DOĞDUKLARI İL

TOPLAM		N	BURSA		TEKİRDAĞ	
			n	%	n	%
	GENEL TOPLAM	224	223	99,6	1	0,4
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	74	73	98,6	1	1,4
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	150	150	100,0	0	0,0
H.D. YAŞAYA NERKEK	ERKEK TOPLAM	100	99	99,0	1	1,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	31	30	96,8	1	3,2
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	69	69	100,0	0	0,0
H.D. YAŞAYA N KADIN	KADIN TOPLAM	124	124	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	43	43	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	81	81	0,0	0	0,0

TABLO A62. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN EĞİTİM DURUMU VE EĞİTİMİ YOKSA DÜZEYİ

TOPLAM		N	VAR		YOK		BİLMEZ HATIRLAMAZ		YOKSA EĞİTİM DÜZEYİ					
			n	%	n	%			HİÇ YOK		OKUR YAZAR		İLKOKUL TERK	
									n	%	n	%	n	%
	GENEL TOPLAM	226	203	89,8	8	3,5	15	6,6	1	12,5	4	50,0	3	37,5
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	76	73	96,1	0	0,0	3	3,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	150	130	86,7	8	5,3	12	8,0	1	12,5	4	50,0	3	37,5
H.D. YAŞAYAN ERKEK	ERKEK TOPLAM	102	94	92,2	2	2,0	6	5,9	1	50,0	0	0,0	1	50,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	33	31	93,9	0	0,0	2	6,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	69	63	91,3	2	2,9	4	5,8	1	50,0	0	0,0	1	50,0
H.D. YAŞAYAN KADIN	KADIN TOPLAM	124	109	87,9	6	4,8	9	7,3	0	0,0	4	66,7	2	33,3
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	43	42	97,7	0	0,0	1	2,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	81	67	0,0	6	0,0	8	9,9	0	0,0	4	66,7	2	33,3

TABLO A62.1. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN EĞİTİMİ VARSA DÜZEYİ

TOPLAM		N	İLKOKUL MEZUN		İLKÖĞRETİM MEZUN		ORTAOKUL DEVAM		ORTAOKUL MEZUN		ORTAOKUL TERK		LİSE MEZUN		LİSE TERK		ÜNİVERSİTE DEVAM		ÜNİVERSİTE MEZUN	
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	203	103	50,7	1	0,5	1	0,5	29	14,3	1	0,5	33	16,3	6	3,0	11	5,4	18	8,87
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	73	19	26,0	1	1,4	1	1,4	11	15,1	0	0,0	15	20,5	3	4,1	11	15,1	12	16,4
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	130	84	64,6	0	0,0	0	0,0	18	13,8	1	0,8	18	13,8	3	2,3	0	0,0	6	4,6
H.D. YAŞAYAN ERKEK	ERKEK TOPLAM	94	32	34,0	0	0,0	0	0,0	14	14,9	1	1,1	23	24,5	4	4,3	7	7,4	13	13,8
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	31	6	19,4	0	0,0	0	0,0	3	9,7	0	0,0	7	22,6	1	3,2	7	22,6	7	22,6
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	63	26	41,3	0	0,0	0	0,0	11	17,5	1	1,6	16	25,4	3	4,8	0	0,0	6	9,5
H.D. YAŞAYAN KADIN	KADIN TOPLAM	109	71	65,1	1	0,9	1	0,9	15	13,8	0	0,0	10	9,2	2	1,8	4	3,7	5	4,6
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	42	13	31,0	1	2,4	1	2,4	8	19,0	0	0,0	8	19,0	2	4,8	4	9,5	5	11,9
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	67	58	86,6	0	0,0	0	0,0	7	10,4	0	0,0	2	3,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A63. KONUŞULANIN HANESİNİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN MEDENİ HALİ

TOPLAM		N	EVLİ		BEKAR		EŞİ ÖLMÜŞ		EŞİNDEN AYRILMIŞ	
			n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	226	194	85,8	26	11,5	2	0,9	4	1,8
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	76	49	64,5	25	32,9	0	0,0	2	2,6
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	150	145	96,7	1	0,7	2	1,3	2	1,3
H.D. YAŞ. ERKEK	ERKEK TOPLAM	102	84	82,4	16	15,7	1	1,0	1	1,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	33	18	54,5	15	45,5	0	0	0	0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	69	66	95,7	1	1,4	1	1,4	1	1,4
H.D. YAŞ. KADIN	KADIN TOPLAM	124	110	88,7	10	8,1	1	0,8	3	2,4
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	43	31	72,1	10	23,3	0	0	2	4,7
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	81	79	97,5	0	0,0	1	1,2	1	1,2

TABLO A64. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN YAŞADIĞI YER İDARİ AYRIM

TOPLAM		N	YURTIÇİ		YURTDİŞİ		YURTIÇİ İSE İDARİ AYRIMI					
			n	%	n	%	İL MERKEZ		İLÇE MERKEZ		KÖY	
TOPLAM	GENEL TOPLAM	226	217	96,0	9	4,0	129	59,4	46	21,2	42	19,4
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	76	73	96,1	3	3,9	54	74,0	16	21,9	3	4,1
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	150	144	96,0	6	4,0	75	52,1	30	20,8	39	27,1
H.D. YAŞ. ERKEK	ERKEK TOPLAM	102	97	95,1	5	4,9	65	67,0	15	15,5	17	17,5
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	33	32	97,0	1	3,0	25	78,1	6	18,8	1	3,1
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	69	65	94,2	4	5,8	40	61,5	9	13,8	16	24,6
H.D. YAŞ. KADIN	KADIN TOPLAM	124	120	96,8	4	3,2	64	53,3	31	25,8	25	20,8
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	43	41	95,3	2	4,7	29	70,7	10	24,4	2	4,9
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	81	79	97,5	2	2,5	35	44,3	21	26,6	23	29,1

TABLO A65. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YURT İÇİNDE YAŞAYANLARIN YAŞADIĞI YER BÖLGELERİ

		N	MARMARA BÖLGESİ		EGE BÖLGESİ		AKDENİZ BÖLGESİ		İÇ ANADOLU BÖLGESİ		DOĞU ANADOLU		GÜNEYDOĞU ANADOLU	
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	217	205	94,5	4	1,8	1	0,5	3	1,4	1	0,5	3	1,4
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	73	64	87,7	2	2,7	1	1,4	3	4,1	1	1,4	2	2,7
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	144	141	97,9	2	1,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,7
	ERKEK TOPLAM	97	88	90,7	3	3,1	1	1,0	3	3,1	0	0,0	2	2,1
H.D. YAŞAYAN ERKEK	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	26	81,3	1	3,1	1	3,1	3	9,4	0	0,0	1	3,1
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	65	62	95,4	2	3,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	1,5
	KADIN TOPLAM	120	117	97,5	1	0,8	0	0,0	0	0,0	1	0,8	1	0,8
H.D. YAŞAYAN KADIN	61 YAŞ VE ALTI H.B.	41	38	92,7	1	2,4	0	0,0	0	0,0	1	2,4	1	2,4
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	79	79	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A66. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN ÇALIŞMA DURUMU

TOPLAM		N	ÇALIŞIR		ÇALIŞIR + EMEKLİ		ÇALIŞMAZ		BİLMEZ HATIRLAMAZ	
			n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	226	106	46,9	4	1,8	108	47,8	8	3,5
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	76	37	48,7	0	0,0	39	51,3	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	150	69	46,0	4	2,7	69	46,0	8	5,3
H.D. YAŞ. ERKEK	ERKEK TOPLAM	102	77	75,5	3	2,9	19	18,6	3	2,9
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	33	24	72,7	0	0	9	27,3	0	0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	69	53	76,8	3	4,3	10	14,5	3	4,3
H.D. YAŞ. KADIN	KADIN TOPLAM	124	29	23,4	1	0,8	89	71,8	5	4,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	43	13	30,2	0	0	30	69,8	0	0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	81	16	19,8	1	1,2	59	72,8	5	6,2

TABLO A67. KONUŞULANIN HANESİ DIŞINDA YAŞAYAN KİŞİLERİN İŞİ

TOPLAM		N	İŞLERİ													
			TARIM		HAYVANCILIK		ESNAF/ ZANAATKAR		İŞÇİ/ MEMUR		ŞOFÖR/ULAŞIM		PROFESYONEL MESLEKLER		BİLMEZ HATIRLAMAZ	
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
	GENEL TOPLAM	110	7	6,4	5	4,5	8	7,3	65	59,1	7	6,4	11	10,0	7	6,4
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	37	2	5,4	1	2,7	1	2,7	21	56,8	4	10,8	8	21,6	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	73	5	6,8	4	5,5	7	9,6	44	60,3	3	4,1	3	4,1	7	9,6
H.D. YAŞAYAN ERKEK	ERKEK TOPLAM	80	5	6,3	4	5,0	6	7,5	49	61,3	7	8,8	7	8,8	2	2,5
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	24	1	4,2	1	4,2	0	0,0	14	58,3	4	16,7	4	16,7	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	56	4	7,1	3	5,4	6	10,7	35	62,5	3	5,4	3	5,4	2	3,6
H.D. YAŞAYAN KADIN	KADIN TOPLAM	30	2	6,7	1	3,3	2	6,7	16	53,3	0	0,0	4	13,3	5	16,7
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	13	1	7,7	0	0,0	1	7,7	7	53,8	0	0,0	4	30,8	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	17	1	5,9	1	5,9	1	5,9	9	52,9	0	0,0	0	0,0	5	29,4

TABLO A.68 KONUŞULANIN ANNE BABASININ HAYATTA OLMA DURUMU VE VEFAT ETTİYSE SEBEBİ

		N	YAŞIYOR		VEFAT ETTİ		VEFAT ETTİYSE SEBEBİ													
							HASTALIK		ECEL		KAZA		YAŞLILIK		DİĞER		BİLMEZ HATIRLAMAZ		BOŞ BELİRSİZ	
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	142	30	21,1	112	78,9	67	59,8	5	4,5	2	1,8	24	21,4	1	0,9	7	6,3	6	5,4
	KONUŞULANIN ANNESİ	71	17	23,9	54	76,1	32	59,3	3	5,6	1	1,9	12	22,2	1	1,9	3	5,6	2	3,7
	KONUŞULANIN BABASI	71	13	18,3	58	81,7	35	60,3	2	3,4	1	1,7	12	20,7	0	0,0	4	6,9	4	6,9
61 YAŞ VE ALT I H.B.	GENEL TOPLAM	72	28	38,9	44	61,1	24	54,5	2	4,5	2	4,5	8	18,2	1	2,3	3	6,8	4	9,1
	KONUŞULANIN ANNESİ	36	16	44,4	20	55,6	11	55,0	1	5,0	1	5,0	4	20,0	1	5,0	1	5,0	1	5,0
	KONUŞULANIN BABASI	36	12	33,3	24	66,7	13	54,2	1	4,2	1	4,2	4	16,7	0	0,0	2	8,3	3	12,5
62 YAŞ VE ÜZERİ H.B.	GENEL TOPLAM	70	2	2,9	68	97,1	43	63,2	3	4,4	0	0,0	16	23,5	0	0,0	4	5,9	2	2,9
	KONUŞULANIN ANNESİ	35	1	2,9	34	97,1	21	61,8	2	5,9	0	0,0	8	23,5	0	0,0	2	5,9	1	2,9
	KONUŞULANIN BABASI	35	1	2,9	34	97,1	22	64,7	1	2,9	0	0,0	8	23,5	0	0,0	2	5,9	1	2,9

TABLE A.69 KONUŞULANIN ANNE-BABASININ ÖLÜM YAŞLARI

		N	25-29		30-34		35-39		40-44		45-49		50-54		55-59		60-64		65-69		70-74		75-79		80-84		85-89		90-94		BİLMEZ HATIRLAMAZ		BOŞ BELİRSİZ		MEAN	MEDYAN
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%				
TOPLAM	GENEL TOPLAM	112	1	0,89	1	0,89	1	0,89	2	1,79	0	0	6	5,36	5	4,46	9	8,04	7	6,25	14	12,5	9	8,04	14	12,5	5	4,46	3	2,68	29	25,9	6	5,36	69,1	71,8
	KONUŞULANIN ANNESİ	54	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	7,41	2	3,7	4	7,41	3	5,56	6	11,1	3	5,56	7	13	3	5,56	2	3,7	16	29,6	4	7,41	72,14	72,8
	KONUŞULANIN BABASI	58	1	1,72	1	1,72	1	1,72	2	3,45	0	0	2	3,45	3	5,17	5	8,62	4	6,9	8	13,8	6	10,3	7	12,1	2	3,45	1	1,72	13	22,4	2	3,45	67,6	71,0
61 YAŞ VE ALTI H.B.	GENEL TOPLAM	44	1	2,27	0	0	0	0	1	2,27	0	0	2	4,55	4	9,09	5	11,4	4	9,09	6	13,6	4	9,09	3	6,82	2	4,55	1	2,27	10	22,7	1	2,27	67,6	68,8
	KONUŞULANIN ANNESİ	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	10	1	5	2	10	1	5	5	25	1	5	0	0	2	10	0	0	5	25	1	5	68,7	70,5
	KONUŞULANIN BABASI	24	1	4,17	0	0	0	0	1	4,17	0	0	0	0	3	12,5	3	12,5	3	12,5	1	4,17	3	12,5	3	12,5	0	0	1	4,17	5	20,8	0	0	66,7	67,0
62 YAŞ VE ÜZERİ H.B.	GENEL TOPLAM	68	0	0	1	1,47	1	1,47	1	1,47	0	0	4	5,88	1	1,47	4	5,88	3	4,41	8	11,8	5	7,35	11	16,2	3	4,41	2	2,94	19	27,9	5	7,35	71,2	74,5
	KONUŞULANIN ANNESİ	34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	5,88	1	2,94	2	5,88	2	5,88	1	2,94	2	5,88	7	20,6	1	2,94	2	5,88	11	32,4	3	8,82	74,5	79,5
	KONUŞULANIN BABASI	34	0	0	1	2,94	1	2,94	1	2,94	0	0	2	5,88	0	0	2	5,88	1	2,94	7	20,6	3	8,82	4	11,8	2	5,88	0	0	8	23,5	2	5,88	68,4	72,3

TABLO A.70 KONUŞULANIN ANNE BABASININ YAŞI

		N	60-64		65-69		70-74		75-79		80-84		85-90		91-94		B.H.		MEAN	MEDYAN
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
TOPLAM	GENEL TOPLAM	30	3	10	3	10	6	20	8	26,7	0	0	2	6,67	2	6,67	6	20	74,2	74,5
	KONUŞULANIN ANNESİ	17	2	11,8	2	11,8	3	17,6	6	35,3	0	0	0	0	1	5,88	3	17,6	73,5	74,5
	KONUŞULANIN BABASI	13	1	7,69	1	7,69	3	23,1	2	15,4	0	0	2	15,4	1	7,69	3	23,1	76,6	74,5
61 YAŞ VE ALTİ H.B.	GENEL TOPLAM	28	3	10,7	3	10,7	6	21,4	8	28,6	0	0	1	3,57	1	3,57	6	21,4	73,4	73,6
	KONUŞULANIN ANNESİ	16	2	12,5	2	12,5	3	18,8	6	37,5	0	0	0	0	0	0	3	18,8	72,0	73,6
	KONUŞULANIN BABASI	12	1	8,33	1	8,33	3	25	2	16,7	0	0	1	8,33	1	8,33	3	25	75,6	73,6
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	GENEL TOPLAM	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	50	1	50,0	0	0	89,5	90,5
	KONUŞULANIN ANNESİ	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	100,0	0	0	93,0	92,5
	KONUŞULANIN BABASI	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	0	0	87,0	87,5

TABLO A.71 KONUŞULANIN ANNE-BABASI HAYATTA İSE NEREDE YAŞADIĞI

		N	KONUŞULANLA AYNI KÖYDE FARKLI EVDE		YANINDA BİRLİKTE		BAŞKA İLDE	
			n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	30	22	73,3	3	10,0	5	16,7
	KONUŞULANIN ANNESİ	17	14	82,4	1	5,9	2	11,8
	KONUŞULANIN BABASI	13	8	61,5	2	15,4	3	23,1
61 YAŞ VE ALTI HB	GENEL TOPLAM	28	20	71,4	3	10,7	5	17,9
	KONUŞULANIN ANNESİ	16	13	81,3	1	6,3	2	12,5
	KONUŞULANIN BABASI	12	7	58,3	2	16,7	3	25,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	GENEL TOPLAM	2	2	100,0	0	0,0	0	0,0
	KONUŞULANIN ANNESİ	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0
	KONUŞULANIN BABASI	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A.72 KONUŞULANIN HAYATTA OLAN ANNE-BABASININ DOĞUM YERLERİ İDARİ AYRIMI

		N	YURT İÇİ		YURT İÇİYE İDARİ AYRIMI					
					İL		İLÇE		KÖY	
			n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	30	30	100,0	4	13,3	2	6,7	24	80,0
	KONUŞULANIN ANNESİ	17	17	100,0	2	11,8	1	5,9	14	82,4
	KONUŞULANIN BABASI	13	13	100,0	2	15,4	1	7,7	10	76,9
61 YAŞ VE ALTI HB	GENEL TOPLAM	28	28	100,0	4	14,3	2	7,1	22	78,6
	KONUŞULANIN ANNESİ	16	16	100,0	2	12,5	1	6,3	13	81,3
	KONUŞULANIN BABASI	12	12	100,0	2	16,7	1	8,3	9	75,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	GENEL TOPLAM	2	2	100,0	0	0,0	0	0,0	2	100,0
	KONUŞULANIN ANNESİ	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	1	100,0
	KONUŞULANIN BABASI	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	1	100,0

TABLO A 72.1. KONUŞULANIN HAYATTA OLAN ANNE-BABASI YURT İÇİ DOĞUMLU İSE BÖLGELERE GÖRE DAĞILIMI

		N	MARMARA		DOĞU ANADOLU	
			n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	30	29	96,7	1	3,3
	KONUŞULANIN ANNESİ	17	17	100,0	0	0,0
	KONUŞULANIN BABASI	13	12	92,3	1	7,7
61 YAŞ VE ALTI HB	GENEL TOPLAM	28	27	96,4	1	3,6
	KONUŞULANIN ANNESİ	16	16	100,0	0	0,0
	KONUŞULANIN BABASI	12	11	91,7	1	8,3
62 YAŞ VE ÜZERİ HB	GENEL TOPLAM	2	2	100,0	0	0,0
	KONUŞULANIN ANNESİ	1	1	100,0	0	0,0
	KONUŞULANIN BABASI	1	1	100,0	0	0,0

TABLO A.73 KONUŞULANIN HAYATTA OLAN ANNE-BABASININ MEMLEKETİ

		N	DOĞUM YERİ İLE AYNI	
			n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	30	30	100,0
	KONUŞULANIN ANNESİ	17	17	100,0
	KONUŞULANIN BABASI	13	13	100,0
61 YAŞ VE ALTI HB	GENEL TOPLAM	28	28	100,0
	KONUŞULANIN ANNESİ	16	16	100,0
	KONUŞULANIN BABASI	12	12	100,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	GENEL TOPLAM	2	2	100,0
	KONUŞULANIN ANNESİ	1	1	100,0
	KONUŞULANIN BABASI	1	1	100,0

TABLO A74. KONUŞULANIN HAYATTA OLAN ANNE BABASININ EĞİTİM DURUMU

		N	EĞİTİMİ VAR		EĞİTİMİ YOK		EĞİTİMİ YOKSA DÜZEYİ					
							HİÇ YOK		OKUR YAZAR		İLKOKUL TERK	
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	30	7	23,3	23	76,7	20	87,0	2	8,7	1	4,3
	KONUŞULANIN ANNESİ	17	2	11,8	15	88,2	12	80,0	2	13,3	1	6,7
	KONUŞULANIN BABASI	13	5	38,5	8	61,5	8	100,0	0	0,0	0	0,0
61 YAŞ VE ALTI	GENEL TOPLAM	28	7	25,0	21	75,0	18	85,7	2	9,5	1	4,8
	KONUŞULANIN ANNESİ	16	2	12,5	14	87,5	11	78,6	2	14,3	1	7,1
	KONUŞULANIN BABASI	12	5	41,7	7	58,3	7	100,0	0	0,0	0	0,0
62 YAŞ VE ÜZERİ	GENEL TOPLAM	2	0	0,0	2	100,0	2	100,0	0	0,0	0	0,0
	KONUŞULANIN ANNESİ	1	0	0,0	1	100,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0
	KONUŞULANIN BABASI	1	0	0,0	1	100,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0

TABLO A74.1. KONUŞULANIN HAYATTA OLAN ANNE-BABASININ EĞİTİMİ VARSA EĞİTİM DÜZEYİ

		N	İLKOKUL MEZUN	
			n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	7	7	100,0
	KONUŞULANIN ANNESİ	2	2	100,0
	KONUŞULANIN BABASI	5	5	100,0
61 YAŞ VE ALTI HB	GENEL TOPLAM	7	7	100,0
	KONUŞULANIN ANNESİ	2	2	100,0
	KONUŞULANIN BABASI	5	5	100,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	GENEL TOPLAM	0	0	0,0
	KONUŞULANIN ANNESİ	0	0	0,0
	KONUŞULANIN BABASI	0	0	0,0

TABLO A.75. KONUŞULANIN HAYATTA OLAN ANNE-BABASININ ÇALIŞMA DURUMU

		N	ÇALIŞIR		ÇALIŞMAZ	
			n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	30	19	63,3	11	36,7
	KONUŞULANIN ANNESİ	17	10	58,8	7	41,2
	KONUŞULANIN BABASI	13	9	69,2	4	30,8
61 YAŞ VE ALT I.H.B.	GENEL TOPLAM	28	19	67,9	9	32,1
	KONUŞULANIN ANNESİ	16	10	62,5	6	37,5
	KONUŞULANIN BABASI	12	9	75,0	3	25,0
62 YAŞ VE ÜZERİ H.B.	GENEL TOPLAM	2	0	0,0	2	100,0
	KONUŞULANIN ANNESİ	1	0	0,0	1	100,0
	KONUŞULANIN BABASI	1	0	0,0	1	100,0

TABLO A76. KONUŞULANIN HAYATTA OLAN ANNE BABASI ÇALIŞIYORSA YAPTIĞI İŞ SAYISI VE İŞLERİ

		N	1		2		TOPLAM SAYI	MEAN	MEDYAN	FAAL OLARAK YAPTIĞI İŞLER					
										TARIM		HAYVANCILIK		PROFESYONEL MESLEK	
			n	%	n	%				n	%	n	%		
TOPLAM	GENEL TOPLAM	19	6	31,6	13	68,4	32	1,7	1,8	18	56,3	13	40,6	1	3,1
	KONUŞULANIN ANNESİ	10	3	30,0	7	70,0	17	1,7	1,8	10	58,8	7	41,2	0	0,0
	KONUŞULANIN BABASI	9	3	33,3	6	66,7	15	1,7	1,8	8	53,3	6	40,0	1	6,7
61 YAŞ VE ALT I HB	GENEL TOPLAM	19	6	31,6	13	68,4	32	1,7	1,8	18	56,3	13	40,6	1	3,1
	KONUŞULANIN ANNESİ	10	3	30,0	7	70,0	17	1,7	1,8	10	58,8	7	41,2	0	0
	KONUŞULANIN BABASI	9	3	33,3	6	66,7	15	1,7	1,8	8	53,3	6	40,0	1	6,7
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	GENEL TOPLAM	0	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0,0	0	0
	KONUŞULANIN ANNESİ	0	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0,0	0	0
	KONUŞULANIN BABASI	0	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0,0	0	0

TABLO A77. KONUŞULANIN KARDEŞİ OLMA DURUMU VE TOPLAM KARDEŞ SAYISI

TOPLAM		N	VAR		YOK		VARSA KARDEŞ SAYISI																				TOPLAM KARDEŞ SAYISI	HANEDEKİ ORTALAMA KARDEŞ	MEDYAN
							1		2		3		4		5		6		7		8		9		10				
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%			
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	68	95,8	3	4,2	4	5,9	7	10,3	9	13,2	9	13,2	19	27,9	9	13,2	6	8,8	4	5,9	0	0,0	1	1,5	314	4,62	4,76
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	34	94,4	2	5,6	1	2,9	5	14,7	2	5,9	5	14,7	13	38,2	4	11,8	2	5,9	1	2,9	0	0,0	1	2,9	158	4,65	4,80
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	34	97,1	1	2,9	3	8,8	2	5,9	7	20,6	4	11,8	6	17,6	5	14,7	4	11,8	3	8,8	0	0,0	0	0,0	156	4,59	4,66
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	51	94,4	3	5,6	2	3,9	7	13,7	9	17,6	8	15,7	13	25,5	7	13,7	3	5,9	2	3,9	0	0,0	0	0,0	319	6,25	4,43
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	30	93,8	2	6,3	1	3,3	5	16,7	2	6,7	5	16,7	10	33,3	4	13,3	2	6,7	1	3,3	0	0,0	0	0,0	133	4,43	4,70
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	21	95,5	1	4,5	1	4,8	2	9,5	7	33,3	3	14,3	3	14,3	3	14,3	1	4,8	1	4,8	0	0,0	0	0,0	86	4,10	3,66
KADIN	KADIN TOPLAM	17	17	100,0	0	0,0	2	11,8	0	0,0	0	0,0	1	5,9	6	35,3	2	11,8	3	17,6	2	11,8	0	0,0	1	5,9	95	5,59	5,41
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	4	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,0	25	6,25	5,16
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	13	100,0	0	0,0	2	15,4	0	0,0	0	0,0	1	7,7	3	23,1	2	15,4	3	23,1	2	15,4	0	0,0	0	0,0	70	5,38	5,75

TABLO A78. KONUŞULANIN HAYATTA OLAN ÖZ KARDEŞİ OLMA DURUMU VE TOPLAM SAYISI

TOPLAM		N	VAR		YOK		BB		VARSA ÖZ KARDEŞ SAYISI																		TOPLAM KARDEŞ SAYISI	HANEDEK İ ORTALA MA KARDEŞ SAYISI	MEDYAN
									1		2		3		4		5		6		7		8						
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%									
	GENEL TOPLAM	68	66	97,1	2	2,9	0	0,0	7	10,6	12	18,2	10	15,2	16	24,2	12	18,2	3	4,5	5	7,6	1	1,5	246	3,73	3,75		
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	35	34	97,1	1	2,9	0	0,0	1	2,9	6	17,6	5	14,7	10	29,4	9	26,5	1	2,9	2	5,9	0	0,0	133	3,91	4,00		
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	33	32	97,0	1	3,0	0	0,0	6	18,8	6	18,8	5	15,6	6	18,8	3	9,4	2	6,3	3	9,4	1	3,1	113	3,53	3,30		
ERKEK	ERKEK TOPLAM	53	50	94,3	3	5,7	0	0,0	5	10,0	10	20,0	8	16,0	12	24,0	8	16,0	3	6,0	3	6,0	1	2,0	184	3,68	3,66		
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	30	93,8	2	6,3	0	0,0	1	3,3	6	20,0	3	10,0	10	33,3	7	23,3	1	3,3	2	6,7	0	0,0	117	3,90	4,00		
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	21	20	95,2	1	4,8	0	0,0	4	20,0	4	20,0	5	25,0	2	10,0	1	5,0	2	10,0	1	5,0	1	5,0	67	3,35	2,90		
KADIN	KADIN TOPLAM	17	16	94,1	1	5,9	0	0,0	2	12,5	2	12,5	2	12,5	4	25,0	4	25,0	0	0,0	2	12,5	0	0,0	62	3,88	4,00		
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	4	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	50,0	0	0,0	2	50,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	16	4,00	3,50		
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	12	92,3	1	7,7	0	0,0	2	16,7	2	16,7	0	0,0	4	33,3	2	16,7	0	0,0	2	16,7	0	0,0	46	3,83	4,00		

TABLO A79. KONUŞULANIN ASKERLİK YAPMA DURUMU

TOPLAM		N	ASKERLİĞİNİ YAPTI		KONUŞULAN KADIN	
			n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	54	76,1	17	23,9
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	32	88,9	4	11,1
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	22	62,9	13	37,1
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	54	100,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	32	100,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	22	100,0	0	0,0
KADIN	KADIN TOPLAM	17	0	0,0	17	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	0	0,0	4	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	0	0,0	13	100,0

TABLO A80. KONUŞULAN EVLİ İSE KAÇINCI EVLİLİĞİ

TOPLAM		N	ERKEK 1 KADIN 1		ERKEK 1 KADIN 2	
			n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	50	49	98,0	1	2,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	31	96,9	1	3,1
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	18	100,0	0	0,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	50	49	98,0	1	2,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	31	96,9	1	3,1
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	18	18	100,0	0	0,0
KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0	0	0,0

TABLO A81. HANEDE EVLİ ÇİFT OLMA DURUMU VE VARSA EVLİ ÇİFT SAYISI

TOPLAM		N	VAR		YOK		VARSA EVLİ ÇİFT SAYISI						
							1		2		TOPLAM EVLİ ÇİFT SAYISI	HANEDEKİ ORTALAMA EVLİ ÇİFT SAYISI	MEDYAN
			n	%	n	%	n	%	n	%			
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	50	70,4	21	29,6	49	98,0	1	2,0	50	1,00	1,01
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	32	88,9	4	11,1	31	96,9	1	3,1	32	1,00	1,01
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	18	51,4	17	48,6	18	100,0	0	0,0	18	1,00	1,00
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	50	92,6	4	7,4	49	98,0	1	2,0	50	1,00	1,01
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	32	100,0	0	0,0	31	96,9	1	3,1	32	1,00	1,01
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	18	81,8	4	18,2	18	100,0	0	0,0	18	1,00	1,00
KADIN	KADIN TOPLAM	17	0	0,0	17	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,00	0,00
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	0	0,0	4	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,00	0,00
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	0	0,0	13	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,00	0,00

TABLO A82. KONUŞULANIN KİMLERDEN OLDUĞU VE ETNİK KÖKEN BELİRTTİYSE ETNİK KÖKENİ

TOPLAM		N	ETNİK KÖKEN BELİRTEN		MEMLEKET BELİRTEN		ETNİK KÖKEN BELİRTTİYSE KİMLERDEN OLDUĞU			
							YÖRÜK		MANAV-YERLİ	
			n	%	n	%	n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	70	98,6	1	1,4	68	97,1	2	2,9
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	35	97,2	1	2,8	33	94,3	2	5,7
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	35	100,0	0	0,0	35	100,0	0	0,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	53	98,1	1	1,9	52	98,1	1	1,9
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	31	96,9	1	3,1	30	96,8	1	3,2
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	22	100,0	0	0,0	22	100,0	0	0,0
KADIN	GENEL TOPLAM	17	17	100,0	0	0,0	16	94,1	1	5,9
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	4	100,0	0	0,0	3	75,0	1	25,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	13	100,0	0	0,0	13	100,0	0	0,0

TABLO A82.1 KONUŞULAN MEMLEKET BELİRTTİYSE BÖLGESİ

TOPLAM		N	DOĞU ANADOLU	
			n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	1	1	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	1	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0
ERKEK	ERKEK TOPLAM	1	1	100,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	1	1	100,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0
KADIN	KADIN TOPLAM	0	0	0,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	0	0	0,0

TABLO A83. HANEDE TÜRKÇE DIŞINDA BAŞKA BİR DİL KONUŞULMA DURUMU

TOPLAM		N	KONUŞULMAZ		KONUŞULUR	
			n	%	n	%
TOPLAM	GENEL TOPLAM	71	66	93,0	5	7,0
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	34	94,4	2	5,6
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	32	91,4	3	8,6
ERKEK	ERKEK TOPLAM	54	50	92,6	4	7,4
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	32	30	93,8	2	6,3
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	22	20	90,9	2	9,1
KADIN	KADIN TOPLAM	17	16	94,1	1	5,9
	61 YAŞ VE ALTI H.B.	4	4	100,0	0	0,0
	62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	13	12	92,3	1	7,7

GÖÇ TABLOLARI

TABLO B.1. KONUŞULANIN GÖÇ ETME DURUMU

	N	GÖÇ ETTİ		GÖÇ ETMEDİ	
		n	%	n	%
GENEL TOPLAM	71	15	21,1	56	78,9
61 YAŞ VE ALTI HB	36	8	22,2	28	77,8
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	35	7	20,0	28	80,0

TABLO B.2. KONUŞULAN ETTİĞİ GÖÇ SAYISI

	N	1		2		3		TOPLAM GÖÇ SAYISI
		n	%	n	%	n	%	
GENEL TOPLAM	15	8	53,3	2	13,3	5	33,3	27
61 YAŞ VE ALTI HB	8	2	25,0	2	25,0	4	50,0	18
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	7	6	85,7	0	0,0	1	14,3	9

TABLO B.3.A KONUŞULANIN İLK GÖÇÜNDE AYRILDIĞI YERİN İDARİ AYRIMI

	N	İL MERKEZ		KÖY	
		n	%	n	%
GENEL TOPLAM	15	3	20,0	12	80,0
61 YAŞ VE ALTI HB	8	2	25,0	6	75,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	7	1	14,3	6	85,7

TABLO B.3.B. KONUŞULAN İLK GÖÇTE AYRILDIĞI YER YURTIÇİNDE İSE İLİ

	N	BURSA		BALIKESİR		ERZURUM	
		n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	15	12	80,0	2	13,3	1	6,7
61 YAŞ VE ALTI HB	8	5	62,5	2	25,0	1	12,5
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	7	7	100,0	0	0,0	0	0,0

TABLO B.3.C. KONUŞULANIN İLK GÖÇTE AYRILDIĞI YER YURT DIŞI İSE ÜLKENİN ADI

	N	AZERBEYCAN		YUNANİSTAN		ALMANYA		FRANSA		YURTDIŞI BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
61 YAŞ VE ALTI HB	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO B.4.A. KONUŞULANIN İLK GÖÇ İÇİN GİTTİĞİ YERİN İDARİ AYRIMI

	N	İL MERKEZ		İLÇE MERKEZ		KÖY		YURTIÇİ BELİRSİZ		YURTDIŞI BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	15	2	13,3	2	13,3	6	40,0	0	0,0	5	33,3
61 YAŞ VE ALTI HB	8	1	12,5	2	25,0	1	12,5	0	0,0	4	50,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	7	1	14,3	0	0,0	5	71,4	0	0,0	1	14,3

TABLO B.4.B. KONUŞULANIN İLK GÖÇ İÇİN GİTTİĞİ YER YURTIÇİNDE İŞE İLİ

	N	BURSA		MANİSA		UŞAK	
		n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	10	8	80,0	1	10,0	1	10,0
61 YAŞ VE ALTI HB	4	3	75,0	1	25,0	0	0,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	6	5	83,3	0	0,0	1	16,7

TABLO B.4.C. KONUŞULANIN İLK GÖÇ İÇİN GİTTİĞİ YER YURT DIŞI İŞE ÜLKENİN ADI

TOPLAM	N	SUUDİ ARABİSTAN		ALMANYA		YURTDIŞI BELİRSİZ		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	5	2	40,0	1	20,0	1	20,0	1	20,0
61 YAŞ VE ALTI HB	4	2	50,0	1	25,0	0	0,0	1	25,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	1	0	0,0	0	0,0	1	0,0	0	0,0

TABLO B5. KONUŞULANIN İLK GÖÇ İÇİN GÖÇ ETME NEDENİ

	N	EKONOMİK SEBEPLER		EVLİLİK		EĞİTİM		AİLEVİ SEBEPLER	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	15	7	46,7	6	40,0	1	6,7	1	6,7
61 YAŞ VE ALTI H.B.	8	5	62,5	2	25,0	1	12,5	0	0,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	7	2	28,6	4	57,1	0	0,0	1	14,3

TABLO B6. KONUŞULANIN İLK GÖÇÜ İÇİN GÖÇÜN YÖNÜ

	N	KENTTEN KENTE		KENTTEN KIRSALA		KIRSALDAN KENTE		KIRSALDAN KIRSALA	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	15	2	13,3	1	6,7	8	53,3	4	26,7
61 YAŞ VE ALTI H.B.	8	2	25,0	0	0,0	5	62,5	1	12,5
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	7	0	0,0	1	14,3	3	42,9	3	42,9

TABLO B.7.A. KONUŞULANIN SON GÖÇÜNDE AYRILDIĞI YERİN İDARİ AYRIMI

	N	İL MERKEZ		İLÇE MERKEZ		KÖY		YURT DIŞI BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	7	3	42,9	1	14,3	2	28,6	1	14,3
61 YAŞ VE ALTI H.B.	6	2	33,3	1	16,7	2	33,3	1	16,7
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

TABLO B.7.B. KONUŞULAN SON GÖÇTE AYRILDIĞI YER YURTIÇİNDE İSE İLİ

	N	BURSA		BALIKESİR		TEKİRDAĞ		ERZİNCAN	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	6	3	50,0	1	16,7	1	16,7	1	16,7
61 YAŞ VE ALTI HB	5	3	60,0	1	20,0	1	20,0	0	0,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	100,0

TABLO B.7.C. KONUŞULANIN SON GÖÇTE AYRILDIĞI YER YURT DIŞI İSE ÜLKENİN ADI

TOPLAM	N	SUUDİ ARABİSTAN	
		n	%
GENEL TOPLAM	1	1	100,0
61 YAŞ VE ALTI HB	1	1	100,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	0	0	0,0

TABLO B.8.A. KONUŞULANIN SON GÖÇ İÇİN GİTTİĞİ YERİN İDARİ AYRIMI

	N	KÖY		YURTDIŞI BELİRSİZ	
		n	%	n	%
GENEL TOPLAM	7	5	71,4	2	28,6
61 YAŞ VE ALTI HB	6	4	66,7	2	33,3
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	1	1	100,0	0	0,0

TABLO B.8.B. KONUŞULANIN SON GÖÇ İÇİN GİTTİĞİ YER YURTIÇİNDE İSE İLİ

	N	BURSA	
		n	%
GENEL TOPLAM	5	5	100,0
61 YAŞ VE ALTI HB	4	4	100,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	1	1	100,0

TABLO B.8.C. KONUŞULANIN SON GÖÇ İÇİN GİTTİĞİ YER YURT DIŞI İSE ÜLKENİN ADI

TOPLAM	N	RUSYA FEDERASYONU	
		n	%
GENEL TOPLAM	2	2	100,0
61 YAŞ VE ALTI HB	2	2	100,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	0	0	0,0

TABLO B.9. KONUŞULANIN SON GÖÇ İÇİN GÖÇ ETME NEDENİ

	N	EKONOMİK SEBEPLER		EĞİTİM	
		n	%	n	%
GENEL TOPLAM	7	6	85,7	1	14,3
61 YAŞ VE ALTI HB	6	5	83,3	1	16,7
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	1	1	100,0	0	0,0

TABLO B.10. KONUŞULANIN SON GÖÇ İÇİN GÖÇÜN YÖNÜ

	N	KENTTEN KIRSALA		KIRSALDAN KENTE	
		n	%	n	%
GENEL TOPLAM	7	5	71,4	2	28,6
61 YAŞ VE ALTI HB	6	4	66,7	2	33,3
62 YAŞ VE ÜSTÜ HB	1	1	100,0	0	0,0

MESKEN TABLOLARI

TABLO C1.KONUŞULANIN OTURDUĞU EVİN MÜLKİYET DURUMU

	N	EV SAHİBİ		KİRACI		KİRASIZ KİRACI		HİSSEDAR	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	71	52	73,2	4	5,6	10	14,1	5	7,0
61 YAŞ VEALTI H.B.	36	21	58,3	4	11,1	7	19,4	4	11,1
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	31	88,6	0	0,0	3	8,6	1	2,9

TABLO C2. KONUŞULAN EV SAHİBİ İSE EVİN TAPUSUNUN KİME AİT OLDUĞU

TOPLAM	N	HANE BAŞKANI		HANE BAŞKANI EŞİ		H.B. ÇOCUKLARI		H.B. BABASI	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	52	44	84,6	4	7,7	1	1,9	3	5,8
61 YAŞ VE ALTI H.B.	21	17	81,0	1	4,8	0	0,0	3	14,3
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	31	27	87,1	3	9,7	1	3,2	0	0,0

TABLO C3. KONUŞULANIN OTURDUĞU EV DIŞINDA BAŞKA EVİ OLMA DURUMU VARSA SAYISI

TOPLAM	N	VAR		YOK		VARSA SAYISI				TOPLAM EV SAYISI	MEAN	MEDYAN
						1		3				
		n	%	n	%	n	%	n	%			
GENEL TOPLAM	71	10	14,1	61	85,9	9	90,0	1	10,0	12	1,20	1,16
61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	3	8,3	33	91,7	3	100,0	0	0,0	3	1,00	1,00
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	7	20,0	28	80,0	6	85,7	1	14,3	9	1,29	1,25

TABLO C4. KONUŞULANIN SAHİP OLDUĞU EVİN NEREDE OLDUĞU (İDARİ AYRIM)

TOPLAM	N	İL MERKEZ		KÖY		YURTIÇİ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	12	7	58,3	4	33,3	1	8,3
61 YAŞ VE ALTI H.B.	3	1	33,3	2	66,7	0	0,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	9	6	66,7	2	22,2	1	11,1

TABLO C5. KONUŞULANIN OTURDUĞU EV DIŞINDAKİ 1. EVİN KİMİN ÜZERİNE OLDUĞU

TOPLAM	N	HANE BAŞKANI		H.B. ÇOCUKLARI	
		n	%	n	%
GENEL TOPLAM	12	11	91,7	1	8,3
61 YAŞ VE ALTI H.B.	3	2	66,7	1	33,3
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	9	9	100,0	0	0,0

TABLO C6. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVİN YAPI MALZEMESİNİN NE OLDUĞU

TOPLAM	N	BETONARME		AHŞAP		TAŞ		KERPİÇ		TUĞLA		BRİKET	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	71	14	19,7	2	2,8	1	1,4	2	2,8	47	66,2	5	7,0
61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	7	19,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	27	75,0	2	5,6
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	7	20,0	2	5,7	1	2,9	2	5,7	20	57,1	3	8,6

TABLO C7.KONUŞULANIN OTURDUĞU EVİN KAT SAYISI

TOPLAM	N	1		2		TOPLAM KAT SAYISI	MEAN	MEDYAN
		n	%	n	%			
GENEL TOPLAM	71	47	66,2	24	33,8	95	1,34	1,52
61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	21	58,3	15	41,7	51	1,42	1,80
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	26	74,3	9	25,7	44	1,26	1,34

TABLO C8. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVDE ÇIKMA KAT OLMA DURUMU VARSA SAYISI

TOPLAM	N	VAR		YOK		VARSA SAYISI		TOPLAM Ç. KAT SAYISI	MEAN	MEDYAN
						1				
		n	%	n	%	n	%			
GENEL TOPLAM	71	11	15,5	60	84,5	11	100,0	11	1,00	1,09
61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	6	16,7	30	83,3	6	100,0	6	1,00	1,00
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	5	14,3	30	85,7	5	100,0	5	1,00	1,00

TABLO C9. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVİN KAÇ YILLIK OLDUĞU

TOPLAM	N	0-9		10-19		20-29		30-39		40-49		50-59		60-69		70-79		80-89		BB		BH		MEAN	MEDYAN
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
GENEL TOPLAM	71	6	8,5	13	18,3	6	8,5	8	11,3	9	12,7	13	18,3	6	8,5	1	1,4	1	1,4	0	0,0	8	11,3	36,40	38,25
61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	3	8,3	6	16,7	6	16,7	4	11,1	3	8,3	9	25,0	1	2,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	11,1	33,56	30,75
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	3	8,6	7	20,0	0	0,0	4	11,4	6	17,1	4	11,4	5	14,3	1	2,9	1	2,9	0	0,0	4	11,4	39,33	42,83

TABLO C10. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVİN KAÇ METREKARE OLDUĞU

TOPLAM	N	-49		50 -59		60 -69		70 -79		80 - 89		90 - 99		100 - 109		110 - 119		120 +		BH		MEAN	MEDYAN
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
GENEL TOPLAM	71	3	4,2	2	2,8	5	7,0	8	11,3	11	15,5	22	31,0	4	5,6	6	8,5	5	7,0	5	7,0	89,3	91,3
61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	0	0,0	0	0,0	1	2,8	5	13,9	4	11,1	15	41,7	1	2,8	5	13,9	3	8,3	2	5,6	95,44	94,10
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	3	8,6	2	5,7	4	11,4	3	8,6	7	20,0	7	20,0	3	8,6	1	2,9	2	5,7	3	8,6	82,90	85,20

TABLO C11. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVDE İÇ ÜNİTELERİN NELER OLDUĞU

		N	ÇOCUK ODASI	YATAK ODASI	OTURMA ODASI	MUTFAK	SALON	HAYAT	BANYO	BALKON	KİLER
GENEL	n	71	2	65	68	66	23	7	64	0	1
TOPLAM	%	100	2,8	91,5	95,8	93,0	32,4	9,9	90,1	0,0	1,41
61 YAŞ VE ALTI H.B.	n	36	2	34	34	34	13	3	33	0	0
	%	100	5,6	94,4	94,4	94,4	36,1	8,3	91,7	0,0	0,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	n	35	0	31	34	32	10	4	31	0	1
	%	100	0,0	88,6	97,1	91,4	28,6	11,4	88,6	0,0	2,86

TABLO C12. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVDE TUVALET OLMA DURUMU VARSA NEREDE OLDUĞU

	N	VAR		YOK		BB		VARSA NEREDE OLDUĞU					
								EVİN İÇİNDE		EVİN DIŞINDA		E. İÇİNDE + DIŞINDA	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	71	70	98,6	0	0,0	1	1,4	32	45,7	34	48,6	4	5,7
61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	35	97,2	0	0,0	1	2,8	18	51,4	16	45,7	1	2,9
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	35	100,0	0	0,0	0	0,0	14	40,0	18	51,4	3	8,6

TABLO C13. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVDE EKLENTİ OLMA DURUMU VARSA SAYISI

TOPLAM	N	VAR		YOK		VARSA SAYISI												TOPLAM EKLENTİ SAYISI	MEAN	MEDYAN
						1		2		3		4		5		6				
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%					
GENEL TOPLAM	71	62	87,3	9	12,7	9	14,52	16	25,81	18	29,03	12	19,35	5	8,06	2	3,23	180	2,90	2,83
61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	33	91,7	3	8,3	2	6,06	9	27,27	9	27,27	7	21,21	4	12,12	2	6,06	107	3,24	3,11
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	29	82,9	6	17,1	7	24,14	7	24,14	9	31,03	5	17,24	1	3,45	0	0,00	73	2,52	2,55

TABLO C14. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVDE EKLENTİLERİN NELER OLDUĞU

TOPLAM	N	AHIR / DAM		BODRUM		KÜMES		DEPO		GARAJ		SAMANLIK		ODUNLUK		FIRINLIK	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	180	51	28,3	5	2,8	38	21,1	5	2,8	1	0,6	29	16,1	15	8,3	36	20,0
61 YAŞ VE ALTI H.B.	107	27	25,2	3	2,8	23	21,5	4	3,7	1	0,9	16	15,0	10	9,3	23	21,5
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	73	24	32,9	2	2,7	15	20,5	1	1,4	0	0,0	13	17,8	5	6,8	13	17,8

TABLO C15. KONUŞULANIN EVİNDE BULUNAN İMKANLARIN NELER OLDUĞU

		N	BUZDOL ABI	ÇAMAŞIR MAKİNESİ	BULAŞIK MAKİNE Sİ	TÜPLÜ TV	LCD TV	E. SÜPÜRGE Sİ	EV TELEFONU	ÜTÜ	E. FIRIN	MASAÜS TÜ BİLGİSAY AR
GENEL	n	71	67	53	9	30	20	34	7	25	21	1
TOPLAM	%	100	94,4	74,6	12,7	42,3	28,2	47,9	9,9	35,2	29,6	1,4
61 YAŞ VE ALTI H.B.	n	36	33	26	5	11	14	21	3	18	17	1
	%	100	91,7	72,2	13,9	30,6	38,9	58,3	8,3	50,0	47,2	2,8
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	n	35	34	27	4	19	6	13	4	7	4	0
	%	100	97,1	77,1	11,4	54,3	17,1	37,1	11,4	20,0	11,4	0

TABLO C16. HANEDE CEP TELEFONU KULLANILMA DURUMU, VARSA KULLANAN KİŞİ SAYISI

TOPLAM	N	VAR		YOK		BB		VARSA KULLANAN KİŞİ SAYISI						TOPLAM KİŞİ SAYISI	MEAN	MEDYAN
								1		2		3				
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%			
GENEL TOPLAM	71	54	76,1	15	21,1	2	2,8	23	42,6	23	42,6	8	14,8	93	1,72	1,67
61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	30	83,3	4	11,1	2	5,6	7	23,3	15	50,0	8	26,7	61	2,03	1,93
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	24	68,6	11	31,4	0	0,0	16	66,7	8	33,3	0	0,0	32	1,33	1,25

TABLO C16.1. HANEDE CEP TELEFONU KİMLERİN KULLANDIĞI

TOPLAM	N	HANE BAŞKANI		H.B. EŞİ		H.B. ÇOCUKLARI		H.B. TORUN	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	93	50	53,8	30	32,3	11	11,8	2	2,2
61 YAŞ VE ALTI H.B.	61	28	45,9	23	37,7	9	14,8	1	1,6
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	32	22	68,8	7	21,9	2	6,3	1	3,1

TABLO C17. HANEDE ADSL KULLANMA DURUMU

TOPLAM	N	VAR		YOK	
		n	%	n	%
GENEL TOPLAM	71	0	0,0	71	100,0
58 YAŞ VE ALTI HB	36	0	0,0	36	100,0
59 YAŞ VE ÜSTÜ HB	35	0	0,0	35	100,0

TABLO C19. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVDE YAKACAK OLARAK NE KULLANDIĞI

TOPLAM	N	ODUN	
		n	%
GENEL TOPLAM	71	71	100,0
61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	36	100,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	35	100,0

TABLO C20. KONUŞULANIN OTURDUĞU EVDE SICAK SUYUN NASIL SAĞLANDIĞI

TOPLAM	N	1		2		3		TOPLAM SAYI	MEAN	MEDYAN	NASIL SAĞLANDIĞI										SU ISITICISI	
											GÜNEŞ ENERJİSİ		SOBA MAŞINGA		OCAK		ŞOFBEN		KALORİFER			
		n	%	n	%	n	%				n	%	n	%	n	%	n	%				
GENEL TOPLAM	71	55	77,5	14	19,7	2	2,8	89	1,25	1,14	20	22,5	50	56,2	9	10,1	8	9,0	1	1,1	1	1,1
61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	27	75,0	8	22,2	1	2,8	46	1,28	1,20	13	28,3	22	47,8	3	6,5	6	13,0	1	2,2	1	2,2
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	28	80,0	6	17,1	1	2,9	43	1,23	1,12	7	16,3	28	65,1	6	14,0	2	4,7	0	0,0	0	0,0

SAĞLIK TABLOLARI

TABLO D.1 KONUŞULANIN HERHANGİ BİR SAĞLIK SORUNU OLMA DURUMU

	N	VAR		YOK	
		n	%	n	%
GENEL TOPLAM	71	49	69,0	22	31,0
61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	18	50,0	18	50,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	31	88,6	4	11,4

TABLO D.2. KONUŞULANIN SAĞLIK SORUNU VAR İSE SAYISI

	N	1		2		3		4		TOPLAM SAYISI	MEAN	MEDYAN
		n	%	n	%	n	%	n	%			
GENEL TOPLAM	49	23	46,9	15	30,6	7	14,3	4	8,2	90	1,8	1,6
61 YAŞ VE ALTI H.B.	18	11	61,1	4	22,2	1	5,6	2	11,1	30	1,7	1,3
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	31	12	38,7	11	35,5	6	15,5	2	5,6	60	1,9	1,8

TABLO D.3.KONUŞULANIN SAĞLIK SORUNLARI

	N	KAS-İSKELET VE BAĞ DOKUSU HASTALIKLARI		SİNİR SİSTEMİ HASTALIKLARI		SİNDİRİM SİSTEMİ HASTALIKLARI		GÖZ VE GÖZLE BAĞLANTILI DOKU HASTALIKLARI		SOLUNUM SİSTEMİ HASTALIKLARI		DOLAŞIM SİSTEMİ HASTALIKLARI		CİLT VE CİLT ALTI DOKUSU HASTALIKLARI		ÜROGENİTAL SİSTEM HASTALIKLARI		ENDOKRİN, NÜTRİSYONEL VE METABOLİK HASTALIKLAR		DİĞER	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	90	11	12,2	9	10,0	7	7,8	7	7,8	10	11,1	28	31,1	1	1,1	2	2,22	13	14,4	2	2,2
61 YAŞ VE ALTI H.B.	30	2	6,7	3	10,0	4	13,3	2	6,7	3	10,0	9	30,0	0	0,0	0	0,00	5	16,67	2	6,7
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	60	9	15,0	6	10,0	3	5,0	5	8,3	7	11,7	19	31,7	1	1,7	2	3,33	8	13,33	0	0,0

TABLO D.4. KONUŞULANIN SAĞLIK HİZMETLERİNİ ALDIĞI YER SAYISI

	N	1		2		3		TOPLAM SAYISI	MEAN	MEDYAN
		n	%	n	%	n	%			
GENEL TOPLAM	71	48	67,6	21	29,6	2	2,8	96	1,35	1,50
61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	24	66,7	11	30,6	1	2,8	49	1,36	1,54
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	24	68,6	10	28,6	1	1,5	47	1,34	1,47

TABLO D.4.1. KONUŞULANIN SAĞLIK HİZMETLERİNİ NEREDEN ALDIĞI

	N	DEVLET HASTANESİ		ÖZEL HASTANE		AİLE SAĞLIĞI MERKEZİ	
		n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	96	68	70,8	12	12,5	16	16,7
61 YAŞ VE ALTI H.B.	49	34	69,4	6	12,2	9	18,4
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	47	34	72,3	6	12,8	7	14,9

Tablo D.5.KONUŞULAN HASTALANDIĞINDA DOKTOR DIŞINDA BİRİNE GİTME DURUMU

	N	GİDER		GİTMEZ	
		n	%	n	%
GENEL TOPLAM	71	4	5,6	67	94,4
61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	3	8,3	33	91,7
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	1	2,9	34	97,1

TABLO D.6.KONUŞULANIN DOKTOR DIŞINDAKİ KİŞİYE NE AMAÇLA GİTTİĞİ

	N	ORTOPEDİK HASTALIKLAR		AĞRILAR		DİĞER	
		n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	4	2	50,0	1	25,0	1	25,0
61 YAŞ VE ALTI H.B.	3	2	66,7	1	33,3	0	0,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	1	0	0,0	0	0,0	1	100,0

TABLO D.7. KONUŞULANIN SİĞARA KULLANMA DURUMU

	N	KULLANIR		KULLANMAZ		KULLANIYORDU BIRAKTI	
		n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	71	21	29,6	36	50,7	14	19,7
61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	16	44,4	15	41,7	5	13,9
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	5	14,3	21	60,0	9	25,7

TABLO D.8. KONUŞULAN SİĞARA KULLANIYORSA GÜNDE İÇTİĞİ ADET SAYISI

	N	0-4		5-9		10-14		15-19		20-24		40-44		45-49		MEAN	MEDYAN
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
GENEL TOPLAM	21	0	0	1	4,8	4	19,0	2	9,5	9	42,9	4	19,0	1	4,8	23,9	21,3
61 YAŞ VE ALTI H.B.	16	0	0	1	6,3	3	18,8	2	12,5	7	43,8	2	12,5	1	6,3	22,6	20,9
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	5	0	0	0	0	1	20	0	0	2	40,0	2	40	0	0	28,0	23,3

TABLO D.9. KONUŞULAN SİĞARA KULLANIYORSA SİĞARAYA BAŞLADIĞI YAŞ

	N	5-9 YAŞ		10-14 YAŞ		15-19 YAŞ		20-24 YAŞ		40-44 YAŞ		BB		MEAN	MEDYAN
		n	%	n	%	N	%	n	%	n	%	n	%		
GENEL TOPLAM	21	0	0	3	14,3	7	33,3	9	42,9	1	4,8	1	4,8	19,8	19,8
61 YAŞ VE ALTI H.B.	16	0	0	2	12,5	5	31,3	8	50,0	1	6,3	0	0,0	20,4	20,1
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	5	0	0	1	20,0	2	40,0	1	20,0	0	0	1	20,0	17,0	17,0

TABLO D.10. KONUŞULAN SİGARAYI BIRAKTIYSA SİGARAYI BIRAKTIĞI YAŞ

	N	20-24 YAŞ		40-44 YAŞ		45-49 YAŞ		50-54 YAŞ		55-59 YAŞ		60-64 YAŞ		65-69 YAŞ		MEAN	MEDYAN
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
GENEL TOPLAM	14	1	7,1	1	7,1	2	14,3	2	14,3	4	28,6	3	21,43	1	7,143	53,0	55,7
61 YAŞ VE ALTI H.B.	5	0	0	1	20,0	1	20,0	1	20,0	2	40,0	0	0,0	0	0,0	51,0	52,0
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	9	1	11,1	0	0	1	11,1	1	11,1	2	22,2	3	33,3	1	11,1	54,2	55,7

TABLO D.11. KONUŞULANIN ALKOL TÜKETME DURUMU

	N	TÜKETİR		TÜKETMEZ	
		n	%	n	%
GENEL TOPLAM	71	13	18,3	58	81,7
61 YAŞ VE ALTI H.B.	36	11	30,6	25	69,4
62 YAŞ VE ÜSTÜ H.B.	35	2	5,7	33	94,3

ÖZEL AMAÇLI TABLOLAR

TABLO E.1 SİGARA KULLANAN HANE BAŞKANLARININ SOLUNUM YOLU HASTASI OLMA DURUMU

	SİGARA KULLANAN H.B.	SOLUNUM YOLU HASTASI H.B.
	%	%
GENEL TOPLAM	49,3	11,1
61 YAŞ VE ALTI H.B	58,3	10,0
62 YAŞ VE ALTI H.B.	40,0	11,7

TABLO E.2 ANNE BABASI HAYATTA OLAN HANE BAŞKANLARININ MÜLK SAHİBİ OLMA DURUMU

	ANNE-BABASI HAYATTA OLAN H.B	EV SAHİBİ OLAN H.B.
	%	%
GENEL TOPLAM	21,1	73,2
61 YAŞ VE ALTI H.B	38,9	58,3
62 YAŞ VE ALTI H.B.	2,9	88,6

TABLO E.3 ANNE BABASI HAYATTA OLAN HANE BAŞKANLARININ AİLE İŞİNDE ÇALIŞMA DURUMU

	ANNE BABASI HAYATTA OLAN H.B.	AİLE İŞİNDE ÇALIŞAN H.B.
	%	%
GENEL TOPLAM	21,1	33,8
61 YAŞ VE ALTI H.B	23,9	30,8
62 YAŞ VE ALTI H.B.	18,3	40,9